ROGER ZELAZNY

NEMURITORUL

PREMIUL HUGO 1966

EDITURA PYGMALION

ROGER ZELAZNY

NEMURITORUL

(This Immortal)

Premiul HUGO 1966 (Ex-aequo) la categoria roman

Traducere din limba engleză de
ȘTEFAN GHIDOVEANU

EDITURA PYGMALION PLOIEȘTI
— 1994 —

Coperta: WALTER REISS

© ROGER ZELAZNY 1966

Editura **Pygmalion** deține drepturile de editare
în limba română

PREFAȚĂ

Numele scriitorului american ROGER ZELAZNY nu este chiar necunoscut cititorilor români, dac-ar fi să judecăm după cele câteva povestiri și nuvele care i-au fost traduse în perioada 1983—1994, în diverse reviste, almanahuri și antologii [1]*). Cu toate acestea, ele nu oferă decât o imagine palidă asupra posibilităților celui pe care criticul francez Stan Barets îl numea „intelectualul-poet al SF-ului, omul care știe despre mitologiile mediteraneene sau scandinave mai mult decât dicționarele, inventatorul unei lumi a zeilor ce visează la nemurire"* [2]*). Într-adevăr, Roger Zelazny este înainte de toate „un* scriitor, *un stilist așa cum a fost, de pildă, Abraham Merritt" — comparația îi aparține lui Jacques Sadoul, în a sa* Histoire de la science-fiction moderne (1911—1984). *Apropierea nu-i întâmplătoare, susține același Sadoul, întrucât Zelazny, la fel ca și Merritt, este mai curând un autor de science fantasy decât de science fiction propriu-zis. Pentru el, „știința este pusă complet între paranteze și servește doar ca decor sau suport tehnologic. Ceea ce-l interesează e problematica umană, cu referire specială la nemurire, precum și chestiunile legate de vechile mitologii, fie ele egiptene, [grecești] sau hinduse"* [3]*).*

Zelazny, care „în viața de toate zilele este uscat ca un băț și vesel ca un trunchi de copac" [4]*), s-a născut la 13 mai 1937 în localitatea Cleveland, din statul american Ohio, dintr-o familie cu ascendență poloneză, irlandeză, alandeză și americană. A studiat la Western Reserve University, apoi la Columbia University, unde a*

obținut un titlu de M.A. (master of arts). *După cum singur mărturisește, „am vrut să scriu SF de mulți ani, dar n-am avut această ocazie decât după ce mi-am luat o slujbă în cadrul sistemului guvernamental (!). Am fost repartizat la un birou din Dayton, Ohio, pentru o perioadă de probă, și m-am prezentat acolo la 26 februarie 1962. Cum mă hotărâsem foarte clar să devin autor de science fiction, mi-am petrecut o săptămână citind toate revistele specializate ale momentului și-o serie de cărți, alese la întâmplare. După care m-am apucat de treabă, scriind în fiecare seară, terminând mai multe povestiri pe săptămână și trimițându-le la toate revistele, fără excepție. Am fost refuzat de mai multe ori, apoi, în cursul lunii martie [1962], mi-a parvenit o scrisoare din partea lui Cele Goldsmith, de la Ziff-Davis, prin care eram anunțat că-mi fusese cumpărată schița* Passion Play, *care a apărut în numărul din august 1962 al revistei* Amazing Stories"[5]).

Odată rezolvată problema debutului, tânărul Zelazny pornește cu toată viteza spre cucerirea culmilor Olimpului SF-istic. În aceeași lună publică în Fantastic Stories *schița* Horseman! *(vezi nota 1), apoi, până la sfârșitul anului, alte cincisprezece lucrări. Drumul unui mare scriitor de science fiction începuse să prindă contur...*

Cum a fost posibil un asemenea succes? Ne-o spune tot Zelazny, în introducerea la Passion Play *(vezi nota 5): „Mi-am adunat toate povestirile respinse și-am petrecut o noapte întreagă încercând să-mi dau seama ce anume greșisem în ele. Un lucru m-a izbit în mod clar: explicam prea mult. Descriam locuri, evenimente și motivații ale personajelor, cu prea multe detalii. Am decis, revăzând acele lucrări care oricum nu mai contau, că și eu m-aș simți ofensat să mi se explice totul, pe atât de multe pagini. Am hotărât, așadar, că trebuie să-l tratez pe cititor așa cum m-aș trata pe mine însumi, că trebuie să evit explicitările inutile, să folosesc în special referiri indirecte în legătură cu personajele și motivațiile lor — în fine, că e necesar să mă autocenzurez de fiecare dată când simțeam nevoia să vorbesc prea mult, după ce lucrurile fuseseră deja enunțate".*

Metoda — pe care-aș dori-o aplicată de cât mai mulți dintre tinerii autori români — a dat rezultate. În octombrie 1963, în revista The Magazine of Fantasy & Science Fiction, *apare primul succes important al lui Roger Zelazny : nuveleta* A Rose for Ecclesiastes *(„Un trandafir pentru Ecleziast"). Nu voi insista asupra ei, întrucât, fiind tradusă și în românește (vezi nota 1) — cititorul își poate forma și singur o părere. Voi trece însă la anul 1965, în care Zelazny obține primul său succes de răsunet : premiul Nebula pentru nuveleta* The Doors of His Face, The Lamps of His Mouth *(„Ușile chipului, felinarele gurii"), în care un bărbat și o femeie îndragostiți unul de altul fără a voi s-o recunoască, încearcă să captureze un monstru marin semănând cu un căsalot, sperând fiecare, în acest fel, să-l facă pe celălalt să-și mărturisească sentimentele. „Dacă vă întrebați ce e SF în toate astea", spune Jacques Sadoul, „aflați că povestea se petrece pe Venus, iar monstrul e un extraterestru. Destul de puțin, recunosc, dar când în 1930 o legiune spațială oarecare (aluzie la romanul lui Jack Williamson,* The Legion of Space *— St. C) lupta împotriva indigenilor unei planete înarmați doar cu arcuri și săgeți, nu era vorba, pur și simplu, de războiul dus de armata americană împotriva apașilor ?"* [6]*). Asocierea, trebuie s-o spunem, este forțată, întrucât nuveleta lui Zelazny depășește sensibil simpla transpunere în termeni SF a unor conflicte din perioada Frontierei americane. Oricum însă, pentru a spulbera orice îndoială asupra talentului și posibilităților sale, Roger Zelazny își adjudecă în anul următor premiul Hugo pentru romanul* This Immortal. *(„Nemuritorul"), la egalitate cu celebrul* Dune *al lui Frank Herbert.*

Povestea acestui roman, rămas până acum (conform criticii literare) unul dintre cele mai bune ale scriitorului american, este aceeași cu a multor alte opere similare made in USA. *Apărut, inițial, în chip de nuvelă cu titlul* And Call Me Conrad... *(nuvelă publicată sub formă de serial în revista F & SF, în numerele din octombrie — noiembrie 1965), el „sparge" toate pariurile li-*

terare, obținând unul dintre cele mai râvnite trofee ale SF-ului mondial, nu atât prin idee, ci mai ales prin tratarea literară și finalul absolut surprinzător. Dând dovadă de o vervă copleșitoare, de inteligență și poezie, ca și de o cunoaștere profundă a mitologiei grecești, Zelazny reușește să reînvie sub ochii noștri o lume de mult apusă, deși situată în viitor. Paradoxul este numai aparent, deoarece, dac-ar fi să-l credem pe Arnold J. Toynbee („Orașele în mișcare"), istoria se repetă continuu, chiar dacă de fiecare dată pe alte coordonate.

Ce se întâmplă, totuși, în carte? Să-i dăm din nou cuvântul lui Jacques Sadoul: «Și spune-mi Conrad» *este singura pretenție a lui Conrad Nomikos, nemuritorul. Totuși, un lucru e sigur, el nu se numește Conrad. Cine este însă, iată o întrebare la care astăzi a devenit imposibil de răspuns. Unii spun că a fost eliberatorul Pământului, alții pretind ca e Karaghiosis asasinul, alții — mai îndrăzneți în ipotezele lor — pronunță, nu fără teamă, numele redutabil al marelui zeu Pan. Pe moment, Conrad trebuie să servească drept ghid unui trimis al planetei Vega, Cort Myshtigo, și să-l ducă să viziteze minunile Greciei și ale Egiptului antic. De această vizită va depinde, poate, locul Terrei în ansamblul planetelor Galaxiei. Dar scopurile emisarului vegan nu sunt cele bănuite a fi, iar rolul pe care el îl rezervă lui Conrad și soției sale, Cassandra, provoacă cititorilor o surpriză de proporții. Cassandra, zeul Pan, ei haideți, ce vă-nchipuiți? El se numește, simplu, Conrad..."* [7]).

Povestea lui Roger Zelazny și a universurilor lui imaginare ar putea continua, dar am avea nevoie de un spațiu mult mai mare decât cele câteva pagini acordate acestei prefețe. Așa că, deocamdată, mă voi mulțumi să mai fac o precizare, Iat-o...

Fanii ciclului Dune *al lui* Frank Herbert *vor găsi — poate — că* Nemuritorul *este prea simplu, prea comercial, pentru a fi pus pe aceeași treaptă de discuție cu creația lor preferată. Și totuși, nu este așa. Într-o țară în care apar 1500 de cărți SF pe an, ar fi foarte*

greu să determini pe cineva să ia o decizie aiurea pe baza unor relații personale, a unor simple impresii ori a ignoranței, pur și simplu. Nu! Este vorba doar de două direcții diferite ale creației de gen, de două orientări distincte, de șansa pe care-o au autorii de a se exprima așa cum le convine mai mult, așa cum simt mai bine, așa cum îi îndeamnă, după cum spune însuși Zelazny, „demonul din ei".

Dumneavoastră ce ziceți? Încotro vă îndeamnă demonul personal?

ȘTEFAN GHIDOVEANU

București, noiembrie 199[illegible]

NOTE :

1) Din creația lui Roger Zelazny au apărut până acum în românește : **Jocul sângelui cu colbul** (în revista „Vatra", nr. 143 1983 ; trad. Mihai Dan Pavelescu) ; **Revenirea puterii** (în Almanah „Anticipația", 1988 ; trad. Mihai Dan Pavelescu) ; **Mașina de la Heartspring's Centre** (în culegerea „Cronici microelectronice", Ed. Tehnică, 1990 ; trad. Ștefan Ghidoveanu) ; **Auto-da-fé** (în revista „Strict secret", nr. /1993 ; trad. Mihai Dan Pavelescu) ; **Călărețul** (în „Jurnalul SF", nr. 3 ; trad. Mihai Dan Pavelescu ; republicată în revista „Strict secret", nr. 169/1993, cu titlul „Călărețule !", același traducător) ; **Dar nu și crainicul** (în „Jurnalul SF", nr. 26, trad. Cristian Lăzărescu) ; **Divina nebunie** (în fanzinul „Aergistal", nr. 4, Cluj 1993 ; trad. Ovidiu Ruță) ; **Izbăvirea lui Faust** (în „Jurnalul SF" nr. 32, trad. Liviu Radu) ; **Plăsmuitorul** (în culegerea „Imperiul oglinzilor strâmbe", Ed. Adevărul 1993, trad. Mihai Dan Pavelescu) ; **Un trandafir pentru Ecleziast** (în Almanahul „Anticipația" 1993, trad. Mihai Dan Pavelescu) ; **Înger, înger întunecat** (în „Jurnalul SF" nr. 71, trad. Mihai Samoilă). În fine, o nuvelă mai lungă, publicată sub formă de volum separat, la Editura Teora din București, în colecția **SF** (nr. 9) : **Drumul iadului,** trad. același Mihai Dan Pavelescu.

2) Citat din Stan Barets, **Catalogue des âmes et cycles de la S.—F.**, ediție revăzută și adăugită, Ed. Denoël, 1979, p. 327.

3) În Jacques Sadoul, **Histoire de la science-fiction moderne (1911—1984),** Ed. Robert Laffont, col. Ailleurs et demain, 1984, p. 233.

4) Stan Barets, op. cit., p. 327.

5) Citat din introducerea la povestirea **Passion Play,** din volumul antologie-personală **The Last Defender of Camelot,** Pocket Books, 1980, p. 4.

6) Jacques Sadoul, op. cit., p. 235.

7) Idem, pp. 235—236

— Ești un **kallikanzaros** [1]), proclamă ea, dintr-o dată.

M-am întors pe partea stângă și am zâmbit prin întuneric.

— Mi-am lăsat copitele și coarnele la Oficiu.

— Ai auzit povestea !

— Numele meu este **Nomikos !**

M-am întins după ea și am găsit-o.

— De data asta ai de gând să distrugi lumea ?

Am râs și am tras-o lângă mine.

— O să mă mai gândesc. Dac-așa se face Pământul praf...

— Tu știi că acei copii care s-au născut aici, de Crăciun, au în ei sânge de **kallikanzaros** și odată chiar mi-ai povestit că ziua ta de naștere...

— Bine, bine !...

Mi-a trecut prin minte că ea glumea doar pe jumătate. Cunoscând unele dintre lucrurile ce pot fi găsite întâmplător în Locurile Vechi, devenite acum Locurile Fierbinți, aproape că ajungi să crezi în mituri fără vreun efort suplimentar — cum e cazul poveștii cu spiridușii aceia semănând cu Pan, care se adună în fiecare primăvară să-și petreacă zece zile cu tăiatul Pomului Lumii, doar pentru a fi împrăștiati în ultimul moment de sunetul talăngilor de Paști. **(Cling-cling** — talăngile, **cranț-cranț** — scrâșnetul dinților, **tropa-tropa** — copitele etc.) Cassandra și cu mine nu obișnuiam să discutăm în pat probleme de religie, de politică sau de folclor egeean (deși, pentru mine, născut fiind în această zonă, amintirile sunt încă vii, oarecum).

— Sunt jignit, am spus eu, doar pe jumătate în glumă.

---

[1]) kallikanzaros — spiriduș (limba greacă) (n. tr.)

— Și tu mă jignești pe mine...

— Îmi pare rău.

M-am liniștit din nou. După un timp, i-am explicat:

— Demult, pe când eram puști, cei de seama mea mă priveau de sus și-mi ziceau „Konstantin Kallikanzaros". Când m-am făcut mai mare și mai urât, au încetat să-mi mai spună așa. Cel puțin când eram de față...

— „Konstantin"? Asta era numele tău? Mă-ntrebam...

— Acum este **Conrad,** așa că uită-l pe celălalt.

— Dar îmi place. Prefer să-ți spun „Konstantin" decât „Conrad"...

— Dacă-ți face plăcere...

Luna își înălța fața răvășită deasupra pervazului ferestrei, parcă pentru a-și bate joc de mine. Neputând s-ajung la ea și nici măcar la geam, m-am uitat în altă parte. Noaptea era rece, apăsătoare și umedă, ca întotdeauna prin părțile astea.

— E greu să spui despre Comisarul pentru Arte, Monumente și Arhive al planetei Pământ c-ar avea de gând să taie Pomul Lumii, am remarcat eu, iritat.

— Dragul **meu** kallikanzaros, replică ea, prea repede, n-am spus așa ceva. Însă an de an sunt tot mai puțini clopoței și nu întotdeauna ceea ce contează este dorința. Am totuși sentimentul că **tu** vei schimba într-un fel lucrurile. Poate...

— Te înșeli, Cassandra...

— Și mi-e teamă, și mi-e frig...

Și era drăgălașă pe întuneric, așa că am luat-o în brațe, ca s-o feresc de roua cețoasă, cețoasă...

*

Încercând să pun ordine în problemele din ultimele șase luni, îmi dau seama acum că, în timp ce noi ridicam un zid de pasiune în jurul acestui octombrie al nostru și în jurul Insulei Kos, Pământul căzuse deja în mâinile acelor puteri care sfărâmă toate lunile octombrie. Manevrate din interior și din exterior, forțele dezagregării fi-

nale mărşăluiau chiar atunci printre ruine — nevăzute, neîndurătoare, cu armele în poziţie de tragere. Cort Myshtigo aterizase la Port-au-Prince cu vechiul **Sol-Bus Nine,** care-l adusese de pe Titan, dimpreună cu o încărcătură cuprinzând cămăşi şi pantofi, lenjerie de corp, ciorapi, vinuri asortate, produse medicale şi cele mai noi benzi înregistrate în lumea civilizată. Acest Myshtigo ! Bogat şi influent, jurnalist galactic. Cât de bogat, n-aveam să aflăm decât după mai multe săptămâni ; cât de influent, descoperisem cu numai cinci zile în urmă.

În timp ce noi rătăceam printre pâlcurile de măslini sălbăticiţi, croindu-ne drum printre ruinele castelului franc sau amestecându-ne paşii cu hieroglifele lăsate de labele pescăruşilor pe nisipul plajei umede a Insulei Kos, ne omoram timpul în aşteptarea unei răscumpărări care putea să nu vină, care n-ar fi trebuit să fie aşteptată, cu adevărat, niciodată.

Părul Cassandrei are culoarea şi luciul măslinelor de Katamara. Mâinile-i sunt moi, cu degete scurte şi delicate. Ochii — negri ca tăciunele. E doar cu vreo zece centimetri mai scundă decât mine, ceea ce-i face graţia şi mai desăvârşită, eu având mult peste un metru optzeci. Desigur, la braţul meu orice femeie arată graţios, perfect şi impunător, pentru că eu nu am nimic din toate astea : obrazul meu stâng semăna, la vremea aceea, cu o hartă a Africii executată din diverse nuanţe de purpură, datorate ciupercii mutante cu care mă procopsisem de pe o pânză mucegăită, pe când dezgropam Guggenheim-ul pentru New York Tour ; părul începe să-mi crească la un deget deasupra sprâncenelor ; ochii mei sunt desperecheaţi. (Mă uit la oameni cu cel albastru, glacial, din dreapta, atunci când vreau să-i intimidez ; cel căprui este pentru Priviri Sincere şi Oneste). Port o cizmă ortopedică, deoarece piciorul meu drept e mai scurt.

Cassandra nu are însă nevoie de contraste. Ea este frumoasă.

Am întâlnit-o întâmplător, am urmărit-o cu disperare şi m-am însurat cu ea împotriva voinţei mele. (Acest ultim aspect a fost ideea ei). Eu, de fapt, nu mă gândeam la

așa ceva, nici chiar în ziua când mi-am adus **caicul** [1]) în port și când, văzând-o stând la soare ca o sirenă lângă platanul lui Hippocrate, am hotărât că o doresc. Cei din neamul „kallikanzaros“ n-au prea avut veleități pentru viața de familie. Pentru mine a fost ceva ca o nouă greșeală.

Era o dimineață limpede. Începea a treia noastră lună împreună. Și, odată cu ea, ultima mea zi în Insula Kos, din cauza unui telefon pe care-l primisem cu o seară înainte. Toate erau încă ude din cauza ploii din cursul nopții, iar noi ședeam în curte, bând cafea turcească și mâncând portocale. Ziua începea să-și facă loc în lume. Din când în când sufla o briză umedă, făcându-ne pielea ca de găină, pe sub pulovere, și împrăștiind aburul cafelei.

— „Rodos dactylos Aurora...“, zise ea, atrăgându-mi atenția.

— Da, am încuviințat, dând din cap ; e, într-adevăr, „cu degete trandafirii și frumoasă“.

— Să ne bucurăm de ea.

— Da. Îmi pare rău...

Ne terminasem cafeaua și fumam.

— Mă simt mizerabil, am spus eu.

— Știu. Dar nu trebuie.

— N-am ce-i face. Trebuie să plec și să te las, și asta nu-mi place deloc.

— S-ar putea să fie doar pentru câteva săptămâni. Chiar tu ai spus-o. Pe urmă, ai să te întorci.

— Așa sper, i-am răspuns. Totuși, dacă va dura mai mult, o să trimit după tine. Încă nu cunosc toate locurile pe unde-am să hoinăresc.

— Cine este Cort Myshtigo ?

— Un actor și ziarist din Vega. Unul important. Vrea să scrie despre ce-a mai rămas din Pământ. Așa că trebuie să merg cu el, să-i arăt. Eu. Personal. Fi-r-ar al naibii !

— Cine-și ia un concediu de zece luni, ca să se plimbe cu barca, nu se poate plânge că se spetește muncind.

---

[1]) **caic** — ambarcațiune tradițională din estul Mării Mediterane (n. tr.)

— Ba eu mă pot plânge și-am s-o fac. Se presupune că slujba mea este o sinecură.

— De ce ?

— În principal, pentru că așa am făcut-o eu să fie. Am muncit din greu, douăzeci de ani, ca să transform compartimentul de Arte, Monumente și Arhive în ceea ce este, iar de zece ani sunt în stadiul în care colaboratorii mei se pot descurca și singuri, în toate problemele. Așa am reușit să-i fac să mă lase liber, să-mi spună să mai vin pe la birou doar din când în când, ca să semnez niște hârtii și între timp să fac ce-mi trăsnește prin cap. Și — deodată — această atitudine de ploconire, care-i cere unui comisar să se joace de-a ghidul cu un scriitoraș din Vega, într-o deplasare pe care-ar putea s-o organizeze orice angajat ! Doar ăștia din Vega nu sunt dumnezei !

— Stai puțin, te rog, zise ea. Douăzeci de ani ? Zece ani ?

Simt că mă scufund.

— Tu n-ai nici măcar treizeci de ani !

Mă scufund și mai mult. Aștept. Mă scol din nou.

— Off !... E ceva ce... în sfârșit, în felul meu, n-aș fi vrut să ajung să-ți spun... Ia zi, tu câți ani ai, Cassandra ?

— Douăzeci.

— Aha ! Ei bine, eu am cam de patru ori vârsta ta.

— Nu înțeleg.

— Nici eu. Și nici doctorii... Pur și simplu, m-am oprit undeva, între douăzeci și treizeci de ani, și de-atunci așa am rămas. Bănuiesc că e un fel de... mă rog, o parte a mutației mele speciale. Dar are vreo importanță ?

— Nu știu... Da !

— Va să zică nu-ți pasă că sunt șchiop, că am prea mult păr și nici chiar că am o față cum o am. De ce, atunci, te deranjează vârsta mea ? Am tot ceea ce este necesar pentru un tânăr.

— Tocmai asta-i, că nu e chiar așa, spuse ea, cu o finalitate incontestabilă. Dacă tu n-ai să îmbătrânești niciodată ?

Îmi mușc buza.

— Mai devreme sau mai târziu mi se va întâmpla și mie.

— Și dacă va fi mai târziu ? Te iubesc. Nu vreau s-ajung mai bătrână ca tine.

— Vei trăi până la 150 de ani. Există **tratamentul S-S.** Vei beneficia și tu de el.

— Dar nu mă va menține tânără, așa cum ești tu.

— Nici eu nu sunt cu adevărat tânăr. M-am născut bătrân.

Argumentele mele n-au reușit s-o convingă. Începu să plângă.

— Mai avem ani și ani în față, i-am spus eu. Cine știe ce se va mai întâmpla între timp ?

Asta a făcut-o să plângă și mai tare.

Eu am fost totdeauna impulsiv. Judecata mea este, de regulă, destul de bună, dar se pare că mereu mă folosesc de ea **după** ce vorbesc, moment în care orice bază a unei viitoare conversații este deja distrusă.

Acesta e unul dintre motivele pentru care am un staff competent, o bună legătură prin radio și sunt mai tot timpul plecat.

Există, totuși, unele lucruri pentru care nu poți delega pe altcineva. Așa încât am zis :

— Uite ce-i, în interiorul tău ai și tu o urmă din Materia Fierbinte. Mie mi-au trebuit 40 de ani ca să-mi dau seama că nu eram în vârstă de patruzeci de ani. Poate că și cu tine e la fel. Eu nu sunt decât copilul din vecini...

— Cunoști și alte cazuri ca al tău ?

— Păi...

— Nu, nu cunoști.

Îmi amintesc că mi-am dorit atunci să mă fi întors în timp, la bordul navei mele. Nu pe acea corabie mare, ce zvârlea flăcări, ci pe vechea mea carapace, **Golden Vanitie,** undeva în largul portului. Îmi amintesc că mi-am dorit să fi tras iarăși la chei și, văzând-o acolo pe Cassandra pentru prima dată, să fiu în stare să iau totul de la început, fie povestindu-i imediat cum stau lucrurile, fie aranjând lucrurile în așa fel, pentru viitor, încât să-mi țin gura în legătură cu vârsta mea.

Era un vis frumos, dar, din păcate, luna de miere se terminase.

Am așteptat până când ea s-a oprit din plâns și i-am simțit din nou ochii ațintiți asupra mea. Și iar am așteptat...

— E bine ? am întrebat eu, într-un sfârșit.

— Destul de bine, mulțumesc.

I-am apucat mâna, acum indiferentă, și-am apropiat-o de buze. „Rodos dactylos", am șoptit eu, iar ea mi-a răspuns : „Poate că e bună ideea ca tu să pleci, măcar pentru un timp...". Și din nou briza aceea umedă a suflat aburul cafelei, înfiorându-ne pielea și făcându-ne mâinile să tremure — a ei sau a mea, nu știu sigur care. Și tot briza a scuturat frunzele, făcându-le să cadă peste capetele noastre.

—Ți-ai exagerat vârsta față de mine ? a întrebat ea. Măcar așa, un pic ?

Tonul vocii sugera că o acceptare ar fi cel mai înțelept răspuns. Așa că i-am spus cu convingere : „Da".

Atunci mi-a replicat cu un zâmbet, liniștită întrucâtva în privința umanității mele. Ca să vezi !...

Prin urmare, am stat acolo, mână în mână, privind cum vine dimineața. După un timp, Cassandra a început să fredoneze. Era un cântec trist, vechi de secole. O baladă. În el se povestea despre un tânăr atlet, pe nume Themocles, care nu fusese niciodată biruit. Până la urmă ajunsese să se considere cel mai mare luptător din câți existau. În final, el și-a lansat provocarea dintr-un vârf de munte și, fiind prea aproape de lăcașul lor, zeii au reacționat cu repeziciune : în ziua următoare, a intrat în oraș un băiat schilod, călare pe un câine mare, sălbatic. S-au luptat trei zile și trei nopți, Themocles și băiatul, iar în cea de-a patra zi, băiatul i-a rupt adversarului său spinarea, lăsându-l acolo, pe câmp. Și unde-i curgea sângele, acolo răsărea acea **strigefleur** („floarea joimăriței"), cum o numește Emmet — floarea care suge sânge și care noaptea se târăște fără rădăcini, căutând în fluidul victimelor ei spiritul pierdut al campionului învins. Dar sufletul lui Themocles a plecat de pe Pământ, așa că plantele trebuie să se târască și să caute la nesfârșit. Mai

simplu decât în Aeschylus, însă acum și noi suntem un popor mai simplu decât odinioară, mai ales cei de pe continent. În plus, nu așa s-au întâmplat faptele în realitate...

— De ce plângi ? mă-ntrebă ea, deodată.

— Mă gândesc la imaginea de pe scutul lui Ahile, am spus, și cât de groaznic e să fii animal educat ; și-apoi, nici nu plâng. Este apa care picură pe mine de pe frunze.

— Am să mai fac niște cafea.

Spălând ceștile, pe când ea pregătea cafeaua, i-am spus ca în lipsa mea să aibă grijă de **Vanitie**, iar dac-o fi să trimit după ea, să ridice nava pe doc, înainte de a pleca. Mi-a răspuns că așa va face.

Soarele se înălță tot mai mult pe cer și, după un timp, se auziră bătăi de ciocan din curtea bătrânului Aldones, meșterul de coșciuge. Ciclamele se treziseră și ele, iar briza le aducea acum parfumul peste câmp, până la noi. Sus, pe boltă, ca o pată de rău augur, un liliac-păianjen plana în direcția continentului. Ce-aș mai fi vrut s-apuc pătul unei puști, s-aud pocnetul puternic al armei și să mă uit la zburătoare cum cade. Dar, pentru că singurele arme de foc despre care știam se aflau pe **Vanitie**, m-am mulțumit s-o privesc cum se șterge din vedere.

— Se zice că, de fapt, nu sunt de origine pământeană, îmi spuse Cassandra, uitându-se după animalul ce dispărea, și c-ar fi fost aduse aici de pe Titan, pentru grădini zoologice și alte asemenea instituții.

— Așa e.

— Se mai spune c-ar fi scăpat din cuști pe timpul celor Trei Zile și că, sălbăticindu-se, au crescut aici mai mari decât au fost vreodată în lumea lor.

— Cândva, am văzut una care-avea o anvergură a aripilor de aproape zece metri...

— Fratele bunicii mele, își aminti ea, mi-a povestit odată o istorie auzită la Atena, despre un om care omorâse un liliac-păianjen, fără să aibă nici o armă. Zburătoarea îl înhățase de pe malul portului, la Pireu, însă omul i-a rupt gâtul cu mâinile. Au căzut amândoi în golf, de la vreo treizeci de metri înălțime. Omul a rămas în viață.

— Asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă, mi-am amintit eu, înainte ca Oficiul să-și fi început campania de exterminare a acestor viețuitoare. Pe vremea aia, erau mult mai multe și mai îndrăznețe. Acum n-au curajul să se apropie de orașe.

— Din câte-mi amintesc eu povestea, omul se numea Konstantin. Nu cumva tu ești acela ?

— Numele lui de familie era Karaghiosis.

— Și Karaghiosis ești tu ?

— Dacă așa vrei... De ce ?

— Pentru că, ulterior, el a ajutat la fondarea, la Atena, a lui **Returnist Radpol** și pentru că tu ai mâini foarte puternice.

— Tu ești „returnistă" ?

— Da. Și tu ?

— Eu lucrez pentru Oficiu. N-am nici o opinie politică.

— Karaghiosis a plasat bombe în niște stațiuni.

— Așa este.

— Îți pare rău că a pus bombe ?

— Nu.

— Nu știu prea multe despre tine, nu-i așa ?

— Tu știi totul despre mine. Ajunge doar să întrebi. N-am nimic de ascuns... Dar uite că acuma îmi vine taxiul aerian.

— Eu nu aud nimic.

— Ai să auzi...

După un moment, aparatul apăru lunecând din cer spre Insula Kos, dirijându-se după baliza pe care o instalasem la capătul curții. M-am sculat și am ridicat-o și pe Cassandra în picioare, în timp ce taxiul cobora bâzâind. Era un **Radson Skimmer** ; lung de șase metri, avea corpul lucios și transparent, cu burta plată și vârful bont.

— E ceva ce-ai vrea să iei cu tine ?

— Știi tu ce, dar nu se poate.

Skimmer-ul atinse solul și ușa lui glisantă se deschise. Pilotul, purtând ochelari de zbor, întoarse capul.

— Am sentimentul că te paște o primejdie, zise ea.

— Mă îndoiesc, Cassandra.

Coasta pierdută a lui Adam nu se poate restabili, nici prin presiune și nici prin osmoză, slavă Domnului.

— La revedere, Cassandra.

— La revedere, „kallikanzaros"-ul meu.

Și am intrat în skimmer, și m-am înălțat dintr-un salt la cer, murmurând o rugăciune către Afrodita. Sub mine, Cassandra făcea semne cu mâna. În spatele meu, soarele își strângea plasa de lumină. Ne-am grăbit spre vest — și-aici ar fi locul pentru o tranziție lină, dar nu există așa ceva. De la Kos la Port-au-Prince, drumul a însemnat patru ore, apă cenușie, stele palide și cu însumi furios. Atenție la luminile colorate...

*

Sala era plină de oameni, o lună mare, tropicală, strălucea a petrecere, iar motivul pentru care eu le puteam vedea pe amândouă era acela că în final reușisem s-o ademenesc pe Ellen Emmet afară, pe balcon, și că ușile fuseseră larg deschise și blocate în această poziție.

— Iată-te întors iarăși din rândul morților, mă salută ea, cu un zâmbet ușor. Ai dispărut aproape un an și n-ai trimis nici măcar o ilustrată din Ceylon, în care să spui că ești bine.

— Ai fost bolnavă.

— Aș fi putut să fiu.

Era mică de statură și, ca toate femeile care urăsc lumina zilei, folosea din plin produsele cosmetice pe sub îmbrăcăminte. Îmi amintea de o păpușă mecanică foarte complicată, dar cu mecanismul stricat — avea o grație rece și tendința să te lovească la turloaie tocmai atunci când te așteptai mai puțin; și mai avea și-o grămadă de păr blond-castaniu, împletit într-o coafură ca un nod gordian, care mă chinuia, în timp ce mă munceam să i-l desfac în gând; ochii ei împrumutau oricare culoare i-ar fi plăcut zeului ales de ea pentru acea zi aparte — nuanța nu mi-o amintesc acum, dar undeva, adânc, adânc, în interiorul lor, erau întotdeauna albaștri. Îmbrăcămintea de pe ea era verde-cafenie, suficientă ca s-o poată înfășura de câteva ori și s-o facă să arate asemeni unei plante fără formă, ceea ce reprezenta o șmecherie croitorească, dacă

există așa ceva — în afară de cazul că era din nou însărcinată, lucru de care mă îndoiam.

— Ei bine, dacă vrei să știi, sunt bine, i-am spus eu. Însă n-am fost în Ceylon. Majoritatea timpului m-am aflat în Mediterana.

Din interior, se auzeau aplauze. Mi-a părut bine că mă găseam afară. Interpreții tocmai terminaseră piesa lui Graber intitulată **Masca lui Demeter,** pe care autorul o scrisese în pentametru, în onoarea oaspetului nostru din Vega ; chestia durase două ore și era proastă. Phil Graber, un om bine educat și cu părul rar, considera că treaba este la locul ei, însă noi cam duceam lipsă de laureați în ziua când l-am ales pe el. Phil se simțea atras de ideile lui Rabindranath Tagore și ale lui Chris Isherwood, având înclinație spre scrierea de epopei metafizice îngrozitor de lungi, discutarea detaliată a problemelor iluminismului și practicarea zilnică, pe plajă, a unor exerciții de respirație. În rest, era o ființă umană cât se poate de decentă.

Aplauzele se stinseră și am auzit apoi sunetele melodioase ale **thelinstrei,** ca și vocile celor ce începeau să vorbească.

Ellen se sprijini cu spatele de balustradă.

— Aud că acum ești oarecum căsătorit...

— Adevărat, am recunoscut eu ; și oarecum răvășit. De ce m-au chemat înapoi ?

— Întreabă-ți șeful.

— L-am întrebat. Mi-a zis că urmează s-a fac pe ghidul. Ceea ce vreau totuși să știu, este **de cé ?** Care-i adevăratul motiv ? M-am tot gândit la asta și sunt tot mai nedumerit.

— Și eu de unde să știu ?

— Tu le știi pe toate.

— Mă supraapreciezi, scumpule. Mai bine spune-mi cum e **ea.**

Am dat din umeri.

— Ca o sirenă, poate. De ce ?

A fost rândul lui Ellen să dea din umeri.

— Așa, din curiozitate. Dar pe mine cum mă prezinți altora ?

— Eu nu spun nimănui că semeni cu ceva.

— Mă jigneşti. Trebuie să semăn cu ceva, că doar n-oi fi unică ?

— Tocmai asta e. Eşti unică.

— Atunci de ce nu m-ai luat cu tine anul trecut ?

— Pentru că eşti o fiinţă de societate şi ai nevoie de un oraş în jurul tău. Tu nu poţi fi fericită decât aici, la Port.

— Dar nu sunt fericită, aici, la Port.

— Eşti mai puţin nefericită decât ai fi în oricare altă parte a acestei planete.

— Am fi putut încerca, spuse ea, după care îmi întoarse spatele ca să se uite în vale, la luminile portului.

— Ştii, zise după un timp, deşi eşti al naibii de urât, eşti atrăgător. Asta trebuie să fie.

Mi-am oprit mâna la câţiva centimetri de umărul ei.

— În plus, a continuat ea cu o voce calmă, golită de emoţie, eşti un coşmar care merge ca un om.

Am lăsat mâna în jos şi-am râs pe înfundate.

— Ştiu, am spus. Vise plăcute !

Am dat să mă întorc, dar m-a apucat de mânecă.

— Aşteaptă !

M-am uitat în jos, la mâna ei, apoi am privit-o în ochi şi iar mi-am îndreptat privirea spre mână. Mi-a dat drumul.

— Tu ştii că eu niciodată nu vorbesc adevărat, spuse. Apoi râse, cu râsul ei delicat.

— ...Şi m-am gândit la ceva pe care ar trebui să-l ştii, despre această călătorie. Donald Dos Santos este aici şi cred că o să meargă şi el.

— Dos Santos ? Asta e ridicol !

— E sus, în bibliotecă, împreună cu George şi cu un arab de statură mare.

Am privit dincolo de ea, până jos, în port, urmărind umbrele care, ca şi gândurile mele, erau negre şi se mişcau încet pe străzile întunecoase.

— Un arab de statură mare ? am zis eu, după un timp. Cu cicatrice pe mâini ? Ochi galbeni ? Cu numele de Hasan ?

— Da, aşa este. L-ai mai întâlnit ?

— A lucrat ceva pentru mine, în trecut, am recunoscut.

Și am zâmbit, chiar dacă îmi îngheța sângele, căci nu-mi place să știe oamenii la ce mă gândesc.

— Zâmbești, zise ea. La ce te gândești ?

Așa e ea...

— Mă gândesc că tu iei lucrurile mult mai în serios decât aș fi crezut.

— Aiurea ! Ți-am spus de-atâtea ori că sunt o mincinoasă de mâna-ntâi. De fapt, chiar acum o secundă ; și mă refeream doar la o mică ciocnire dintr-un război mare. Și ai dreptate când spui că aici sunt mai puțin nefericită decât aș fi în oricare alt colț de pe Pământ. Așa că poate vorbești cu George și-l faci să-și ia un serviciu pe Taler sau pe Bakab. Ce zici ? Se poate ?

— Da, am spus. Desigur. Nimic mai simplu. După ce-ai încercat asta timp de zece ani... Ce mai face colecția lui de gândaci ?

Ea schiță ceva aducând a zâmbet.

— Crește, răspunse. Sărind și săltând. De asemenea, bâzâie și se târăște — iar unele dintre aceste târâtoare sunt radioactive. Îi tot spun, „George, de ce nu ieși și tu cu alte femei, în loc să-ți petreci tot timpul cu gâzele astea ?“ Dar el dă din cap și-și vede de treabă. „George“, îi zic eu atunci, „într-o zi, una din urâțeniile astea o să te muște și-ai să rămâi impotent. Ce-o să te faci pe urmă ?“. El îmi explică însă că așa ceva nu se poate întâmpla și-mi ține prelegeri despre toxinele produse de insecte. Poate că, în realitate, nici el nu e altceva decât un gândac mare, în travesti. Am impresia că-i produce un fel de plăcere sexuală când le vede cum roiesc în containere. Nu știu ce altceva...

M-am întors și am privit în interiorul sălii, pentru că fața ei nu mai era a ei. Când, o clipă mai târziu, am auzit-o râzând, m-am răsucit în loc și am scuturat-o de umăr.

— Okay. Acum știu mai multe ca înainte. Mulțumesc. O să ne vedem cât de curând.

— Să astept ?

— Nu. Noapte bună.

— Noapte bună, Conrad.

Și-am plecat.

*

Traversarea unei camere poate fi o treabă dificilă și greoaie dacă aceasta este ticsită cu oameni, dacă toți te cunosc, dacă toți țin în mână pahare și dacă tu ai chiar și cea mai ușoară tendință de a șchiopăta. Toate aceste condiții erau îndeplinite. Așa că...

Rumegând gândurile ascunse, am reușit să mă strecor vreo șase metri pe lângă perete, la periferia masei de oameni, până am ajuns în enclava pe care doamnele tinere o fac întotdeauna în jurul celibatarului bătrân. El era acolo fără bărbie, aproape fără buze, cu părul pe ducă ; iar expresia ce sălășluise odată în această carne care-i acoperea craniul se retrăsese de mult în întunecimea ochilor lui ; văzându-mă, aceștia au căpătat imediat expresia zâmbăreață a unui ultragiu iminent.

— Phil, am zis, dând din cap, nu oricine poate scrie o piesă ca asta. Auzisem eu c-ar fi o artă pe cale de dispariție, dar acum o știu mai bine.

— Tot mai trăiești, spuse, cu o voce cu șaptezeci de ani mai tânără decât ce mai rămăsese din el, și tot întârziat, ca de obicei.

— Mă mustră conștiința, i-am răspuns, dar am fost reținut la a șaptea aniversare a zilei de naștere a unei domnișoare, în casa unui vechi prieten (lucru adevărat, dar care nu avea nici o legătură cu situația de față).

— Toți prietenii tăi sunt prieteni **vechi**, nu-i așa ? întrebă el.

Asta era o lovitură sub centură, pentru că îi cunoscusem cândva pe părinții săi, de care acum abia îmi mai aminteam. Îi condusesem prin partea de sud a Erechteion-ului ca să le arăt Porticul Fecioarelor și să precizez ce-a făcut Lordul Elgin cu restul — asta în timp ce-l căram pe umeri pe copilul cu ochi luminoși și-i spuneam povești care, la vremea ridicării respectivelor construcții, erau deja vechi.

— ...Am nevoie de ajutorul tău, am adăugat, ignorând zeflemeaua și făcându-mi loc, ușor, printr-un cerc de feminitate, delicat și caustic. Îmi va trebui toată noaptea ca să pot trece prin sala asta și să ajung acolo unde Sands se întâlnește cu trimisul din Vega (pardon, domnișoară !), iar eu n-am toată noaptea la dispoziție (iertați-mă, doamnă !), așa că te rog să mă ajuți să pătrund până acolo.

— Tu ești Nomikos ! șopti o făptură drăgălașă, uitându-se la obrazul meu. Întotdeauna am dorit să...

I-am luat mâna, mi-am apăsat buzele pe ea, am remarcat reflexele rubinii ale pietrei inelului, după care i-am spus „...dar soarta a fost potrivnică, nu ?“ și am dat drumul mâinii.

— Deci, cum rămâne ? l-am întrebat pe Graber, Du-mă până acolo în cel mai scurt timp posibil, în modul tipic în care știi tu să conduci pe cineva, întreținând din mers o conversație pe care nimeni n-ar îndrăzni s-o întrerupă. Okay ? Hai !

El a făcut un semn brusc cu capul.

— Scuzați-mă, doamnelor. Voi reveni.

Am pornit să traversăm camera, croindu-ne drum printre oameni. Sus, deasupra capului, candelabrele pluteau duse de vânt sau se răsuceau ca fețele unor sateliți de gheață. **Thelinstra** era o harpă eoliană inteligentă, care arunca în aer cioburi de cântec — bucăți de sticlă colorată. Oamenii șușoteau și se foiau ca unele dintre insectele lui George Emmet, însă noi evitam roiurile lor punând fără nici o pauză un picior în fața celuilalt și emițând propriile noastre zgomote. N-am călcat totuși pe nimeni ca să-l strivim...

Noaptea era caldă. Majoritatea bărbaților purtau uniforma de ceremonie, neagră, ușoară, la care protocolul îi obligă pe membrii Staff-ului ce participă la asemenea reuniuni mondene. Cei ce nu purtau această uniformă nu erau membri ai Staff-ului, evident.

Deși ușoare, costumele negre de ceremonie sunt inconfortabile. Îmbinate magnetic pe laturi, ele lasă o suprafață frontală netedă, pe care se afișează însemnele verde-albastru-alb ale Pământului, cu diametrul de vreo opt centimetri, sus, pe partea stângă a pieptului ; sub ea, se poartă simbolul departamentului de care aparține fiecare, urmat de însemnul de grad ; pe partea dreaptă, vine orice bucată binecuvântată de găinaț la care se poate visa, pentru a mima demnitatea — aceasta prin grija bogatei imaginații a Oficiului pentru Decorații, Distincții, Însemne, Simboluri și Heraldică (**ODDISH** — pe scurt, al cărui

prim director se vede că își apreciase foarte mult poziția *). Gulerul are tendința ca după primele zece minute să se transforme în garou ; cel puțin așa face al meu.

Doamnele purtau sau nu ceea ce doreau, de regulă lucruri de culoare deschisă, însoțite de accesorii pastel (dacă nu făceau parte din Staff, situație în care erau îngrijit ambalate în costume negre cu fustă scurtă, dar cu gulere suportabile), ceea ce permitea o mai ușoară delimitare între personalul angajat și celelalte persoane.

— Aud că Dos Santos este aici, am spus eu.

— Așa se pare.

— De ce ?

— Nu știu exact și nici nu mă interesează.

— Ia te uită ! Dar ce s-a întâmplat cu minunata ta conștiință politică ? Departamentul de Critică Literară obișnuia să te prețuiască pentru ea.

— La orice vârstă, mirosul morții devine tot mai neliniștitor, de fiecare dată când este întâlnit.

— Și Dos Santos miroase ?

— Tinde să se împută.

— Am auzit că a angajat un fost asociat de-al nostru, de pe vremea Afacerii Madagascar.

Phil își înclină capul într-o parte și-mi aruncă o privire ciudată.

— Auzi cam repede o serie de lucruri. Dar, de fapt, tu ești prieten cu Ellen... Da, Hasan e-aici. E sus, cu Don.

— Și-a cui povară karmică este chemat s-o ușureze ?

— După cum ți-am spus mai înainte, nu știu exact și nici nu mă interesează așa ceva.

— Nu vrei să încerci să ghicești ?

— Nu în mod deosebit.

Am intrat într-o zonă cu mai puțină lume și am făcut o pauză ca să înșfac un cocteil de pe tava cu gustări. Era o tavă specială care ne urmase pe deasupra capetelor. Când n-am mai suportat s-o văd cum se chinuie, am apăsat pe butonul de la spate, ceea ce a făcut-o să se deschidă

---

*) În engleză : OAFISH — Office of Awards, Furbishment, Insigniae, Symbols and Heraldy, dar ca substantiv comun **oafish** = (adj.) 1. prost, tont, nerod ; 2. necioplit, grosolan (n. tr.)

și să-și ofere îndatoritor conținutul de bunătăți aflate la rece.

— A, ce bine! Vrei și tu ceva de băut, Phil?

— Credeam că te grăbești.

— Mă grăbesc, dar vreau să analizez puțin situația.

— Foarte bine. Vreau o **simicoke...**

L-am privit cu coada ochiului și i-am dat ceea ce ceruse. Pe urmă, când s-a întors, am urmărit direcția privirii sale către fotoliile ușoare, așezate în alcovul format de colțul de nord-vest al camerei, pe două laturi și corpul thelinstrei, pe cea de-a treia. La thelinstra cânta o doamnă în vârstă, cu ochi visători. Domnul **Earthdirector** [1]) Lorel Sands își fuma pipa...

Pipa este unul dintre aspectele cele mai interesante ale personalității lui Lorel. E o veritabilă **Meerschaum** [2]) și n-au mai rămas multe ca ea în lume. Cât despre restul persoanei lui, funcția sa este mai degrabă asemănătoare cu a unui anti-computer: îi furnizezi tot felul de date, cifre și statistici adunate cu grijă, iar el le traduce în gunoi. Are ochii întunecați, pătrunzători și un mod tărăgănat, mormăit, de a vorbi, în timp ce te fixează cu ei; gesticulează rar, dar atunci când o face, foarte hotărât, taie aerul cu mâna dreaptă, într-o mișcare largă sau împunge cu pipa niște doamne imaginare; părul e alb la tâmple și de culoare închisă în rest; are pometii proeminenți, tenul i se asortează cu culoarea hainelor de tweed (căci evită cu încăpățânare uniforma neagră de ceremonie) și se străduiește mereu să-și împingă falca inferioară mai în sus și mai în față decât pare confortabil. Lorel deține o funcție politică în care este numit de către **Earthgov**-ul [1]) de pe Taler și-și ia munca foarte în serios, ajungând până acolo încât își demonstrează devotamentul prin crize periodice de ulcer. Nu este omul cel mai inteligent de pe Pământ, dar e seful meu. Totodată, este unul dintre cei mai buni prieteni pe care-i am.

---

1) **Earthdirector** = Director al planetei Pământ (n. tr.)

2) **Meerschaum** = spumă de mare (limba germană) (n. tr.)

1) **Earthgov** = prescurtare de la „Earth governor" (guvernatorul Pământului) — (n. tr.)

Lângă el, stătea Cort Myshtigo. Aproape că puteam să simt câtă ură avea Phil pentru fiecare părticică din acesta — de la tălpile de un albastru spălăcit ale picioarelor lui cu câte șase degete, până la culoarea roz, indicând o castă superioară, a fâșiei de păr ce se întindea de la o tâmplă la alta. Și nu-l ura atât de mult pentru ceea ce însemna el, ca persoană, ci, sunt sigur, pentru faptul că era cea mai apropiată rudă (nepot) a lui Tatram Yshtigo — extraterestrul care, cu patruzeci de ani în urmă, începuse să demonstreze că cel mai mare scriitor de limbă engleză aflat încă în viață era un vegan. Bătrânul domn își menține și-acum poziția și nu cred că Phil l-a iertat vreodată.

Cu coada ochiului (cel albastru), am văzut-o pe Elien urcând pe scara mare, ornamentată, de la celălalt capăt al sălii. Cu coada celuilalt ochi, l-am văzut pe Lorel privind în direcția mea.

— Asta-i, am spus eu, am fost depistat ; acum trebuie să merg să prezint omagiile mele William Seabrook-ului de pe Taler. Vii și tu ?

— Păi... Foarte bine, zise Phil. Suferința e bună pentru suflet.

Ne-am deplasat spre alcov și am rămas în picioare, în fața celor două scaune, între muzică și zgomot, acolo unde-și avea locul puterea. Lorel se ridică încetișor și ne strânse mâinile. Myshtigo se sculă și mai încet, fără să întindă mâna ; se uită fix la noi, cu ochii de culoarea chihlimbarului și fața inexpresivă, în timp ce-i eram prezentați. Cămașa lui lungă, portocalie, flutura cu regularitate de fiecare dată când plămânii compartimentați împingeau afară aerul prin nările anterioare de la baza uriașei sale cuști toracice. El dădu scurt din cap, repetându-mi numele. Pe urmă se întoarse spre Phil, cu o expresie aducând a zâmbet.

— Te-ar deranja dacă mi-ai traduce și mie, în engleză, mimica dumitale ? întrebă el, cu o voce care suna precum tonul muribund al unui diapazon.

Phil se răsuci pe călcâie și plecă.

Timp de o secundă, mi-am închipuit că veganul era bolnav, pe urmă însă mi-am adus aminte că râsul celor din neamul lui sună cam ca horcăitul unui țap care se înăbușă. Eu încerc să mă țin departe de ei, evitând stațiunile de odihnă.

— Stai jos, zise Lorel, părând stânjenit, în spatele pipei lui.

Mi-am tras un scaun și l-am așezat în fața lor.

— Okay.

— Cort are de gând să scrie o carte, spuse Lorel.

— Așa care va să zică...

— Despre Pământ.

Am dat din cap înțelegător.

— Și-a exprimat dorința ca tu să-i fii ghid pe timpul deplasării prin câteva dintre Locurile Vechi...

— Mă simt onorat, am spus eu, destul de rece. Sunt însă curios să știu ce l-a făcut să mă aleagă pe mine drept ghid.

— Și încă și mai curios în legătură cu ceea ce poate ști el despre dumneata, nu-i așa ? zise veganul.

— Întocmai, am încuviințat, sunt două sute la sută interesat.

— Ei bine, am întrebat o mașină.

— Perfect. Acuma știu.

M-am rezemat de spătar și mi-am terminat băutura.

— Când am conceput acest proiect, m-am uitat mai întâi în **Vite-Stats Register for Earth** [1]) — asta așa, pentru date generale despre oameni ; pe urmă, după ce-am dat peste ceva interesant, am căutat în **Earthoffice Personnel Banks** [2])...

— Mda, am mormăit eu.

— ...și acolo m-a impresionat mai mult ceea ce **nu se spunea** despre dumneata, decât ceea ce se spunea.

Am ridicat din umeri.

---

[1]) **Vite-Stats Register for Earth** = în context „Registrul cu date despre locuitorii Pământului" (n. tr.)

[2]) **Earthoffice Personal Banks** = în context „Banca de date despre personalul Oficiului de Administrație a Pământului" (n. tr.)

— Sunt multe goluri în cariera dumitale. Nici chiar acum nu se știe exact cu ce te ocupi în cea mai mare parte a timpului... Apropo, când te-ai născut ?

— Nu știu. Asta se întâmpla într-un mic sat grecesc și în anul acela le-au lipsit la toți calendarele. Oricum, mi s-a spus că pe la Crăciun.

— Potrivit dosarului personal, ai 77 de ani. Însă din **Vite-Stats** rezultă că ai ba 111, ba 130.

— Am mințit, ca să pot obține de lucru. Pe vremea aia, criza era în toi.

— ...Așa că m-am apucat să întocmesc o fișă Nomikos, ceea ce este un lucru deosebit, și le-am cerut la **Vite-Stats** să caute analogi fizici până la precizia de 0,001, în toate băncile de date, inclusiv în cele care acum sunt închise.

— Unii colecționează monede vechi, alții construiesc rachetomodele...

— Am constatat că ai fi putut fi trei, sau patru, sau cinci indivizi diferiți, cu toții greci, dintre care unul cu adevărat uimitor. Căci, desigur, Konstantin Koroneș, unul dintre cei mai bătrâni, s-a născut acum 234 de ani. De Crăciun. Un ochi albastru, altul căprui. Șchiop de piciorul drept. Același păr, la vârsta de 23 de ani. Aceeași înălțime și aceleași date antropometrice pe scara Bertillion.

— Aceleași amprente ? Aceleași scheme retiniene ?

— În multe dintre dosarele din vechiul Registru, asemenea date nu apar. Să fi fost oare oamenii mai neglijenți, în zilele acelea ? Nu știu. Ori poate că nu s-a respectat cum trebuie accesul la arhive ?...

— Știi că acum trăiesc pe această planetă peste patru milioane de oameni. Căutând înapoi, în timp, până cu trei-patru secole în urmă, îndrăznesc să spun că într-un număr foarte mic de cazuri se pot găsi câte două sau chiar trei persoane identice. Și ? Ce-i cu asta ?

— Ajunge ca să te transforme într-o ființă bizară, asta-i tot, ceva cam ca un spirit al locurilor — iar dumneata, în mod curios, apari la fel de ruinat ca și locul acesta. Fără îndoială, eu nu voi ajunge niciodată la vârsta pe care-o ai, indiferent care-ar fi ea, însă am fost curios să știu ce fel de sensibilități poate cultiva o ființă umană

căreia i se oferă un răstimp atât de îndelungat, mai ales dacă ținem seama de poziția pe care-o ocupi ca șef al problemelor de istorie și artă ale Pământului. Iată deci care este motivul pentru care am apelat la serviciile dumitale, încheie el.

— Acum că m-ai găsit, așa ruinat cum sunt, pot să-mi văd de treabă ?

— Conrad !

Atacul venea din partea pipei.

— Nu, domnule Nomikos. Mai sunt și considerente de ordin practic. Aici este o lume dură, iar dumneata ai o mare putere de supraviețuire. Te vreau alături de mine, pentru că vreau să supraviețuiesc.

Am ridicat iarăși din umeri.

— Bine, pe-asta am rezolvat-o. Acum ce mai urmează ?

El chicoti.

— Îmi dau seama că nu-ți prea plac.

— De unde ideea asta ? Doar pentru că l-ai insultat pe-un prieten de-al meu, că mi-ai pus întrebări impertinente, că m-ai angajat dintr-o toană...

— ...că ți-am exploatat compatrioții, că am transformat lumea voastră într-un bordel, că am demonstrat provincialismul deplin al rasei umane în comparație cu o cultură galactică infinit mai veche...

— Eu nu mă refer la rasa ta și la rasa mea. Eu vorbesc din punct de vedere personal. Și, repet, mi-ai insultat prietenul, mi-ai pus întrebări impertinente și m-ai angajat dintr-o toană.

— **(Fornăit de țap)...** cu toate trei ! Dar e o insultă la adresa umbrelor lui Homer și Dante ca acest om să înalțe imnuri pentru rasa umană !

— Pentru moment, el este cel mai bun pe care-l avem.

— În acest caz, ar trebui să te descurci fără el.

— Ăsta nu-i un motiv ca să-l tratezi la modul cum ai făcut-o.

— Ba eu cred că da, altfel n-aș fi procedat așa. În al doilea rând, am întrebat ce-am vrut și este dreptul dumitale să-mi răspunzi sau nu, după cum îți convine — ceea ce ai și făcut. În sfârșit, nu te-a forțat nimeni, la nimic. Ești funcționar. Ți s-a dat o însărcinare. Ceartă-te

cu Oficiul tău, nu cu mine. Și, dacă mă gândesc bine, mă îndoiesc că ai suficiente date ca să folosești cuvântul „toană“ cu ușurința cu care ai făcut-o, încheie el.

Judecând după expresia feței lui Lorel, se pare că ulcerul făcea și el un comentariu tăcut, în timp ce eu remarcam următoarele :

— Atunci numește-ți grosolănia „o abordarea deschisă“, dacă vrei (sau produsul unei alte culturi) și justifică-ți influența cu sofismele și răstălmăcirile care-ți plac, dar mai ales oferă-mi toată gama de judecăți false pe care le emiți, pentru ca să te pot judeca, la rândul meu. Te comporți ca un reprezentant regal într-o colonie a Coroanei, am zis eu, apăsând pe inițiale, și asta nu-mi place. Ți-am citit toate cărțile. Le-am citit și pe cele ale bunicului tău — de exemplu „Lamentația unei târfe pământene“ — dar tu n-ai să fii niciodată omul care este el. El are ceva ce se numește compasiune. Tu nu ai. Orice simti în legătură cu bătrânul Phil, ție ți se potrivește de două ori mai mult, așa cum o să arăt **eu**, în cartea **mea**.

Partea cu privire la bunic trebuie să-l fi atins într-un punct dureros, căci ochii îi scânteiară când privirea mea albastră se ciocni de-a lui.

— Așa că mă doare-n cot de tine, i-am zis — sau, în tot cazul, ceva asemănător, în limba vegană.

Sands nu vorbește suficient de bine vegana ca să fi înțeles cele spuse, dar a început imediat să scoată sunete conciliante, uitându-se în jur să vadă dacă nu ne auzise cineva.

— Conrad, regăsește-ți, te rog, atitudinea profesională ...Srin [1]) Shtigo, ce-ar fi să continuăm cu planificarea ?

Myshtigo zâmbi, cu zâmbetul său albastru-verzui.

— Și să micșorăm, pe cât posibil, diferențele ? întrebă el. Prea bine.

— Atunci să mergem în bibliotecă, unde este mai liniște și putem folosi și imaginea hărții.

— Perfect.

---

[1]) **Srin** apare ca pronume de reverență, comparabil cu acel **Shri** folosit în India, iar **Shtigo** ca o formă scurtă a lui Myshtigo (n. tr.)

M-am simțit ușor întărit când ne-am ridicat să plecăm, pentru că în locul pomenit se afla Don Dos Santos, iar el îi urăște pe vegani, plus că acolo unde este Dos Santos se găsește întotdeauna și Diane, fata cu perucă roșie, care urăște pe toată lumea : și mai știam că George Emmet este sus, ca și Ellen, și că George este acru cu strălnii (ca, de altfel, și cu prietenii) ; și poate că Phil se va aventura și el, mai târziu, și va deschide foc de răspuns ; în sfârșit, acolo mai era și Hasan — el nu spune multe, se mulțumește doar să șadă, să-și fumeze ierburile și să aibă o înfățișare de nepătruns — iar dacă stai prea aproape de el și respiri adânc, de câteva ori, nu-ți mai pasă ce dracu' le-ai spus veganilor sau oamenilor.

*

Sperasem ca memoria lui Hasan să se fi dus de râpă sau, dimpotrivă, să fi urcat undeva, printre nori. Dar speranța mea se risipi atunci când intrarăm în bibliotecă. El stătea cu spatele drept și sorbea limonadă.

Să tot fi avut vreo optzeci sau nouăzeci de ani, poate chiar mai mult, dar arăta ca de patruzeci și încă putea să acționeze ca la trezeci. Corpul său răspunsese foarte bine la tratamentul Sprung-Samser. Așa ceva nu se întâmplă des. De fapt, nu se întâmplă aproape niciodată. Acest tratament provoacă la unii un șoc anafilactic accelerat, fără nici un motiv aparent, și nici chiar un puseu de adrenalină intracardial nu-i mai face să-și revină ; alții, cei mai mulți, reușesc să se mențină în starea caracteristică vârstei de 50—60 de ani. Însă în cazuri extrem de rare, cam de unul la o sută de mii, tratamentul are ca rezultat o întinerire.

Ceea ce m-a frapat în mod deosebit este că, din lungul șir al celor implicați, destinul l-a ales tocmai pe **el** pentru un asemenea mod de rezolvare.

Trecuseră peste cincizeci de ani de la Afacerea Madagascar, în care Hasan fusese folosit de către partidul Radpol în acțiunea sa de „vendetta" împotriva taleriților — adică a celor de pe astrul Taler. El se aflase în

solda răposatului (Dumnezeu să-l odihnească !), mare K, din Atena, care îl trimisese să „curețe“ societatea numită **Earthgov Realty Company.** Iar el și-a făcut treaba. Și încă bine ! Cu un mic dispozitiv pe bază de fisiune. Buum ! Reînnoire urbană imediată. Cei Puțini l-au poreclit Hasan Asasinul, el fiind ultimul mercenar de pe Pământ.

Totodată, Hasan era, alături de Phil (care nu întotdeauna fusese un mânuitor al paloșului fără lamă și mâner), unul dintre cei Foarte Puțini care-și puteau aminti de bătrânul Karaghiosis.

În consecință, cu bărbia sumețită și împingând înainte obrazul atins de ciupercă, am încercat să-i întunec mintea cu prima mea căutătură. Indiferent dacă se aflau în preajmă puteri vechi și misterioase, lucru de care mă îndoiam, sau că el era mai sus decât aș fi crezut — ceea ce era posibil, sau că-mi uitase chipul — ceea ce ar fi fost posibil, deși nu foarte probabil, ori că făcea dovada de etică profesională sau de o șiretenie animală primară.. (El le avea, în proporții diferite, pe acestea două din urmă, accentul fiind pus însă pe șiretenia animală). Nu schiță nici un gest în clipa când furăm prezentați unul altuia.

— Domnul Hasan, gardianul meu personal, zise Dos Santos zâmbind ca la fotograf, în timp ce eu strângeam mâna care, cândva, ca să zic așa, zguduise lumea.

Era, încă, o mână foarte puternică.

— Conrad Nomikos, îmi repetă Hasan numele, uitându-se printre pleoapele pe jumătate închise, de parcă l-ar fi citit de pe o listă.

Îi știam pe toți din cameră, așa că m-am grăbit spre scaunul cel mai depărtat de Hasan, ținând mai tot timpul paharul cu băutură în dreptul feței, pentru mai multă siguranță. Diane — Perucă Roșie stătea alături, în picioare. Deschise gura, zicându-mi :

— Bună dimineața, domnule Nomikos !

— Bună seara, Diane, i-am răspuns, ridicând paharul.

Înaltă, subțirică, îmbrăcată în cea mai mare parte în alb, ea stătea lângă Dos Santos, dreaptă ca o lumânare.

Știu că poartă perucă pentru că odată i se ridicase puțin în sus, lăsând vederii o porțiune dintr-o cicatrice interesantă și urâtă, pe care în mod obișnuit o ține ascunsă sub păr. M-am întrebat de multe ori ce-o fi cu această cicatrice, mai ales pe când stăteam cu nava la ancoră și priveam stelele printre nori sau când dezgropam statuete deteriorate. Buze purpurii — tatuate, cred — pe care nu le-am văzut niciodată zâmbind; mușchii maxilarelor îi sunt mereu încordați, pentru că totdeauna stă cu dinții încleștați. Iar între ochi, de-atâta încruntare, i s-a format un mic „v" întors. Bărbia fină și-o ține ridicata; oare în semn de sfidare? Vorbește sacadat și abia deschide gura când articulează cuvintele. Despre vârsta ei nu mi-am putut face o părere. Oricum, peste treizeci.

Ea și cu Don formează o pereche interesantă. El are tenul măsliniu, este vorbăreț, fumează mereu și nu e în stare să stea locului mai mult de două minute. Ea este mai înaltă cu vreo treisprezece centimetri și este tipul de om care arde fără flacără. Încă nu-i știu toată povestea, și nici nu cred c-o să i-o știu vreodată.

Se apropie și rămase în picioare lângă scaunul meu, în timp ce Lorel i-l prezenta pe Cort lui Dos Santos.

— Tu ești, zise ea.

— Da, eu sunt, i-am răspuns.

— ...cel care va fi ghidul excursiei.

— Fiecare știe totul despre acest lucru, cu excepția mea, am spus. N-ai putea să-mi povestești și mie câte ceva din ceea ce știi?

— Nu știu nimic, despre nimic, zise ea.

— Vorbești ca Phil, am remarcat eu.

— Nu asta am vrut.

— Ai făcut-o, totuși. Deci, de ce?

— De ce, ce?

— De ce tu? Don? Aici? În această seară?

Își trecu limba peste buza de sus, apoi o apăsă tare, de parc-ar fi vrut să stoarcă din ea sucul de grépuri sau să-și înăbușe cuvintele. Pe urmă privi spre Don, însă el era prea departe ca să fi auzit și oricum se uita în altă parte. Era ocupat să-i toarne lui Myshitigo un pahar de

Coke autentică, din cana de pe măsuța cu gustări. După părerea veganilor, formula de preparat Coke fusese descoperirea arheologică a secolului. Ea s-a pierdut pe timpul celor Trei Zile, fiind regăsită abia cu vreo zece ani în urmă. Se găseau multe feluri de **cimicoke**, însă nici unul nu avea asupra metabolismului veganilor același efect ca băutura originală. Așa cum o caracterizase un istoric contemporan de-al lor, Coke era „cea de-a doua contribuție a Pământului la cultura galactică". Prima contribuție era, desigur, o problemă socială nouă și foarte delicată, pe care obosiții filosofi vegani o așteptaseră câteva generații ca să apară.

Diane își întoarse privirea către mine.

— Încă nu știu, spuse ea. Întreabă-l pe Don.

— Am să-l întreb.

Și l-am întrebat. Însă mai târziu. Și nu mi-a părut rău, mai ales că nu mă așteptam să aflu ceva.

Dar, în timp ce ședeam și mă căzneam, pe cât posibil, să trag cu urechea, am avut dintr-o dată o viziune — ceva de genul pe care un doctor de „glumeți" mi l-a categorisit cândva drept o îndeplinire pseudotelepatică a dorinței. Aceasta se desfășoară cam așa :

Doresc să știu ce se întâmplă undeva. Dispun de informații aproape suficiente ca să pot ghici. Ceea ce și fac. Numai că asta se întâmplă ca și cum aș vedea și aș auzi totul cu ochii și urechile uneia dintre părțile implicate. Și totuși, nu este vorba cu adevărat de telepatie, cel puțin așa cred, căci uneori percepția e falsă. Lucrurile par însă destul de reale.

Doctorașul de „glumeți" poate să-mi spună tot ce vreau despre chestia asta, mai puțin cauza pentru care se întâmplă.

Așa se face că —

eu stăteam în mijlocul camerei,

și mă uitam la Myshtigo,

și eram Dos Santos,

și spuneam :

— ...vom merge împreună, pentru protecția dumneavoastră. Nu ca secretar al Radpol-ului, ci ca un cetățean particular.

— N-am solicitat protecția dumitale, spunea veganul, totuși îți mulțumesc. Voi accepta oferta, ca să păcălesc moartea din mâinile tovarășilor tăi — și zâmbi în vreme ce spunea asta — dacă vor încerca s-o caute pe timpul deplasărilor mele. Mă îndoiesc că o vor face, dar ar însemna să fiu tâmpit ca să refuz scutul lui Dos Santos.

— Ești un înțelept, am spus noi, cu o ușoară înclinare a capului.

— Exact, zise Cort. Dar spuneți-mi acum — și făcu semn cu capul înspre Ellen, care tocmai terminase o discuție aprinsă cu George și pleca repede de lângă el —, cine e dânsa ?

— Ellen Emmet, soția lui George Emmet, directorul Departamentului pentru Protecția Naturii.

— Care este prețul ei ?

— Nu cunosc să fi fost evaluată recent.

— Dar ce preț avea mai înainte ?

— N-a avut niciodată vreunul.

— Pe Pământ, orice are un preț.

— În cazul acesta, cred că va trebui să-l afli singur.

— Așa am să fac, spuse el.

Femeile de pe Pământ au prezentat întotdeauna o atracție ciudată pentru vegani. Unul dintre aceștia mi-a zis odată că ele îl fac să se simtă ca un zoofil. Ceea ce este interesant, pentru că o gagică de la **Côte d'Or Resort** mi-a zis cândva, cu un chicotit, că veganii o fac să se simtă ca **une zoophiliste.** Bănuiesc că jeturile acelea de aer trebuie să gâdile sau cam așa ceva, trezind animalul din fiecare.

— Apropo, am intervenit noi, ai încetat să-ți mai ciomăgești nevasta în ultimul timp ?

— Care din ele ? întrebă Myshtio.

Ștergere și, iată, mă pomenesc din nou în scaunul meu.

— ...ce zici de asta ? tocmai mă întreba George Emmet.

M-am holbat la el. Acum o secundă nu fusese acolo. Apăruse pe neașteptate și se aplecase peste brațul larg al fotoliului meu.

— Mai zi o dată, te rog. Moțăiam.

— Spuneam că liliacului-păianjen i-am venit de hac. Ce zici de acest atac.?

— Rimează, am observat eu. Așadar, povestește-mi cum i-am venit noi de hac liliacului-păianjen...

Dar el râdea. Este unul dintre indivizii la care râsul e ceva imprevizibil. Poate să stea botos zile întregi și, dintr-o dată, te pomenești că izbucnește în râs, din te miri ce. Când râde, scoate un scâncet ca de bebeluș, impresie întărită de culoarea roz a pielii și de părul său rar. Așa că am așteptat. Ellen se apucase acum să-l insulte pe Lorel, iar Diane era ocupată cu cititul titlurilor cărților de pe raft.

— Am elaborat o nouă tulpină de **slishi,** gâfâi el în sfârșit, cu un aer confidențial.

— Bine, dar asta e ceva nemaipomenit ! După care : Și totuși, ce-i aia **slishi ?** am întrebat eu, pe un ton scăzut.

— **Slishi** este un parazit de pe astrul Bakab, explică George, așa, cam ca o căpușă mare. **Slishi-i** mei sunt lungi de vreo zece milimetri, zise cu mândrie, intră adânc în carne și produc o substanță foarte veninoasă.

— Mortală ?

— La ai mei, da.

— Poți să-mi împrumuți unul ? am întrebat.

— De ce ?

— Vreau să i-l pun cuiva-n spinare. Ba, dacă ma gândesc mai bine, dă-mi câteva duzini. Am o grămadă de prieteni.

— Ai mei nu fac rău oamenilor, ci numai liliecilor-păianjen. Ei știu să facă diferența. Pentru **slishi-i** mei (era foarte pătruns de simțul de proprietate), oamenii ar fi veninoși. Gazda lor trebuie să aibă un metabolism bazat mai curând pe cupru, decât pe fier, explică el, iar liliecii-păianjen intră în respectiva categorie. Iată de ce vreau să merg cu tine în această călătorie.

— Vrei să găsesc un liliac-păianjen și să-l țin ca să pui **slishi** pe el ? Asta vrei să spui ?

— Da, aș vrea să dețin vreo câțiva lilieci-păianjen ; pe-ai mei i-am folosit pe toți, până luna trecută, dar sunt sigur că **slishi-i** vor acționa cum trebuie. Vreau să merg și să încep propagarea ciumei.

— Ai zis ciumă ?

— În rândul liliecilor-păianjen. **Slishi**-i se înmulțesc foarte repede în condițiile de pe Pământ, dacă dispun de un purtător corespunzător, și ar deveni extrem de contagioși dacă i-am lansa la momentul oportun al anului. M-am gândit la ultimul sezon de împerechere a liliecilor-păianjen din sud-vest. El va începe peste șase sau opt săptămâni pe teritoriul Californiei, într-un Loc Vechi — care nu mai este cu adevărat Fierbinte — numit Capistrano. Înțeleg că deplasarea ta va cuprinde și locul acela, cam în perioada de care-ți vorbeam. Când liliecii-păianjen se vor întoarce la Capistrano, vreau să-i aștept cu **slishi**-i. Aș putea, de asemenea, să folosesc un concediu.

— Aha ! Mm-hm ! Ai discutat treaba asta cu Lorel ?

— Da, și el crede că este o idee bună. De fapt, dorește să ne întâlnim cu toții acolo și să facem niște fotografii. S-ar putea să nu mai fie prea multe prilejuri de a-i vedea întunecând cerul cu zborul lor, făcându-și cuiburi printre ruine, cum le e obiceiul, mâncând porci sălbatici sau lăsându-și excrementele verzi pe străzi — oricum, va fi frumos, să știi.

— Oho, ca la Halloween [1]). Dar ce se va întâmpla cu toți acești porci sălbatici, dacă-i vom extermina pe liliecii-păianjen ?

— Ooo, or să fie și mai mulți pe-acolo. Îmi închipui însă că pumele nu-i vor lăsa să se înmulțească precum iepurii australieni. Oricum, mai bine s-avem porci decât liliecii-păianjen, ce zici ?

— Nu-m plac în mod deosebit nici unii, nici alții, dar, dacă stau să mă gândesc, prefer să am porci decât liliecii-păianjen. Cât despre participarea ta, desigur, poți să vii cu noi.

— Mulțumesc, spuse el. Am fost sigur de ajutorul tău.

— Treci peste asta...

Cam în acel moment, se auzi vocea guturală a lui Lorel, care-și cerea scuze. El stătea în picioare lângă biroul mare, din mijlocul camerei, în fața căruia cobora

---

[1]) **Halloween** = 31 octombrie, ajunul zilei tuturor sfinților, în S.U.A. (n. tr.).

ușor un ecran lat. Acesta era transparent și avea o grosime care le asigura tuturor o imagine panoramică, fără a fi cineva nevoit să-și caute un loc mai bun de vizionare. Lorel apăsă pe un buton de pe marginea biroului și luminile își reduseră puțin din intensitate.

— Am să vă proiectez o serie de hărți, spuse el, dac-o să reușesc să pornesc aparatul de sincronizare... Ah! Uite-l că merge!

Partea de nord a Africii și majoritatea țărilor mediteraneene apărură în culori pastel.

— Asta e cea pe care ați dorit-o prima? îl întrebă el pe Myshtigo.

— În final, asta a fost, spuse masivul vegan, întorcându-se de la o conversație șoptită cu Ellen, pe care o încolțise în alcovul de Istorie Franceză, sub un bust al lui Voltaire.

Luminile se micșorară și mai mult, iar Myshtigo se deplasă spre birou. Se uită la hartă, după care își fixă privirea în gol.

— Doresc să vizitez anumite locuri-cheie, care, dintr-un motiv sau altul, sunt importante pentru istoria lumii voastre, spuse el. Mi-ar plăcea să încep cu Egiptul, Grecia și Roma. Pe urmă, aș vrea să trec repede prin Madrid, Paris și Londra. (Pe măsură ce vorbea, hărțile se schimbau, totuși nu destul de repede pentru a ține pasul cu el). După asta, vreau să fac cale întoarsă la Berlin, să ating Bruxelles-ul, să vizitez Sankt Petersburg-ul și Moscova, să trec înapoi Atlanticul și să mă opresc la Boston, New York, Dee-Cee [1]), Chicago (pe Lorel îl treceau deja nădușelile, tot schimbând hărțile), să cobor spre Yucatan și apoi să fac un salt până pe teritoriul Californiei.

— În această ordine? am întrebat eu.

— Pe cât posibil, da, spuse el.

— Ce este rău cu India și Orientul Mijlociu sau cu Extremul Orient, pentru această deplasare? întrebă o voce, pe care-am recunoscut-o ca fiind a lui Phil. El intrase după estomparea luminilor.

---

[1]) Prescurtare fonetică de la Washington, D. C., ținutul care găzduiește capitala S.U.A. (n. tr.)

— Nimic, răspunse Myshtigo, doar că în principal acolo e plin de noroi, și nisip, și foarte cald, plus că n-are nici o legătură cu ceea ce urmăresc eu.

— Dar ce urmărești ?

— O poveste !

— Ce fel de poveste ?

— Am să-ți trimit un exemplar cu autograf.

— Mulțumesc.

— Plăcerea e de partea dumitale.

— Când dorești să pleci ? l-am întrebat eu.

— Poimâine, răspunse el.

— Okay.

— Am făcut pentru tine hărți detaliate ale locurilor prevăzute. Lorel îmi spune că ți-au fost trimise astăzi, după-amiază, la birou.

— Din nou, okay. Este însă ceva ce s-ar putea să nu știi prea bine. Se referă la faptul că toate locurile pe care le-ai nominalizat până acum sunt situate în partea continentală. În prezent însă, cultura noastră este mai mult insulară și asta din niște pricini foarte simple. Pe timpul celor Trei Zile, partea continentală a fost afectată din plin, așa că majoritatea locurilor menționate tind să fie încă întrucâtva fierbinți. Iar acesta nu este singurul motiv pentru care ele au fost considerate nesigure...

— Eu nu sunt străin de istoria voastră, ba, mai mult, sunt la curent cu precauțiile care trebuie luate în legătură cu radiațiile, mă întrerupse el. Mai știu și despre varietatea de forme de viață mutante care populează acum Vechile Locuri. Toate acestea mă preocupă, dar nu mă îngrijorează.

Am ridicat din umeri, în atmosfera de amurg artificial.

— Pentru mine este O.K...

— Bine. Mai sorbi o gură de Coke. Atunci fă mai multă lumină, Lorel.

— Prea bine, Srin.

Se făcu din nou lumină.

Pe când ecranul se ridica la loc, în spatele lui, Myshtigo mă întrebă :

— E-adevărat că te cunoști cu câțiva **mambo** [1]) și **houngan** [2]) de aici, din Port-au Prince ?

— Da, desigur, am zis eu. De ce ?

El se apropie de scaunul pe care stăteam.

— Înțeleg, spuse pe un ton degajat, că religia **voodoo** sau **voudoun** a supraviețuit aproape neschimbată în decursul secolelor.

— S-ar putea, am răspuns. Nu eram pe-aici când a început, așa că nu știu sigur.

— Înțeleg că membrii acestui cult nu apreciază prea mult prezența străinilor.

— Și asta e-adevărat. Însă ei îți vor prezenta un spectacol foarte frumos, dacă vei alege un **hounfor** — adică un local — potrivit și le vei duce niște cadouri.

— Dar eu aș vrea foarte mult să fiu martor la o ceremonie adevărată ! Dac-ar fi să particip împreună cu cineva care nu este străin pentru gazde, atunci poate că m-aș bucura de o manifestare autentică.

— Și de ce ții neapărat ? Curiozitate morbidă față de obiceiurile barbare ?

— Nu. Fac studii de religie comparată.

M-am uitat la el, dar nu i-am putut citi nimic pe față.

Trecuse ceva timp de când mă vizitasem cu Mama Julie și cu Papa Joe și cu toți ceilalți, iar **hounfor**-ul nu era prea departe, însă nu știam cum ar reacționa ei dacă aș aduce cu mine un vegan. Desigur, nu obiectaseră niciodată când le dusesem oameni.

— Păi..., am început eu.

— Nu vreau decât să privesc, a insistat el. Voi sta deoparte. Nici nu vor ști că sunt acolo.

Am mormăit un pic, în final însă am cedat. O cunoșteam destul de bine pe Mama Julie și nu întrevedeam nimic rău care să se poată întâmpla, indiferent în ce problemă.

— Bine, i-am zis, te voi duce la un asemenea spectacol. Diseară, dacă vrei.

---

[1]) **Mambo** sau **mambru** = preoteasă haitiană a cultului **voodoo** (n. tr.)

[2]) **Houngan** = slujitor al cultului **voodoo** (n. tr.)

A fost de acord, mi-a mulțumit și s-a dus să-și mai ia un pahar de Coke. George, care nu se dezlipise de brațul fotoliului, s-a aplecat la urechea mea și a făcut observația că ar fi foarte interesant de disecat un vegan. I-am dat dreptate.

Când Myshtigo s-a întors, Dos Santos se afla alături de el.

— E-adevărat că-l duci pe domnul Myshtigo la o ceremonie păgână ? m-a întrebat, cu nările dilatate și tremurânde.

— Așa este, am spus eu.

— Fără gardă personală, n-ai să-l duci.

Am întins mâinile, cu palmele în sus.

— Sunt în stare să rezolv orice situație care-ar putea apărea.

— Hasan și cu mine vă vom însoți.

Eram gata să protestez, când Ellen se strecură între ei.

— Și eu vreau să merg, zise ea. N-am fost niciodata la așa ceva.

Am dat din umeri. Dacă mergea Dos Santos, însemna că vine și Diane, ceea ce, automat, ducea la mărirea grupului. Așadar, încă o persoană nu mai conta sau nu ar fi trebuit să conteze. Petrecerea era deja stricată, chiar înainte de-a începe.

— De ce nu ? am spus eu, totuși.

*

Hounfor-ul se afla în zona portului, posibil datorită faptului că era închinat lui Agué Woyo, zeul mării. Adevăratul motiv părea însă acela că oamenii Mamei Julie fuseseră întotdeauna angrenați în activitatea portuară. Agué Woyo nu este un zeu gelos, așa că pe pereți erau expuse, spre comemorare, numeroase alte zeități în culori strălucitoare. În interiorul insulei, există și **hounfor**-uri mai dichisite, însă acestea tind să aibă un caracter mai curând comercial.

Marea barcă ce zvârlea flăcări a lui Agué era vopsită în albastru, portocaliu, verde, galben și negru și părea într-o stare de navigabilitate nu prea bună. Damballa Wedo, colorat în roșu cărămiziu, se chircise și se înco-

lăcise cât era de lung pe cea mai mare parte a peretelui opus. Câteva tobe **rada,** mari, erau lovite ritmic de Papa Joe, așezat în fața și către dreapta ușii prin care intraserăm noi — de fapt, singura ușă. Diverși sfinți creștini priveau, din profunzimea expresiei lor de nepătruns, la figurile strălucitoare — inimi, săgeți, cruci de cimitir, steaguri, **machete,** indicatoare de intersecție — atârnate aproape pe fiecare centimetru al pereților din jur și surprinse într-o imagine suprarealistă, sugerând trecerea unui uragan, de către zugrăvelile ampoterice de pe Titan. Și nimeni nu putea spune dacă sfinții aprobau sau nu : se uitau în jos, prin ramele lor ieftine, de parc-ar fi fost ferestre către o lume de pe alte tărâmuri.

Micul altar avea pe el numeroase sticle de băuturi alcoolice, tigve, vase sacre închinate spiritelor zeului **Loa,** amulete, pipe, steaguri, tablouri ale unor necunoscuți și, printre altele, un pachet de țigări pentru Papa Legba.

Când am fost conduși înăuntru, de către un tânăr interpret **hounsi** cu numele de Luis, ceremonialul era în toi. Camera, lungă de vreo opt metri și lată de cinci, avea plafonul înalt și dușumeaua murdară. Dansatorii se mișcau țanțoș, cu pași măsurați, în jurul stâlpului central. Carnea le era tuciurie și strălucea în lumina palidă a vechilor lămpi cu gaz. Prin intrarea noastră, sala deveni neîncăpătoare.

Mama Julie îmi strânse mâna și-mi zâmbi. Mă conduse înapoi, într-un loc de lângă altar și spuse : „Erzulie a fost milostivă".

Am dat din cap.

— Ea te iubește, Nomikos. Tu trăiești mult, călătorești mult și te întorci aici.

— Întotdeauna, am spus eu.

— Și acești oameni ? întrebă, cu o licărire în ochii săi negri, în timp ce făcea semn spre însoțitorii mei.

— Sunt prieteni. Nu or să te deranjeze...

Ea se porni pe râs, când mă auzi. Am râs și eu.

— Dacă ne permiți să stăm, o să-i țin deoparte din calea ta. Vom rămâne în umbră, pe lângă pereții camerei. Dacă-mi spui să-i scot de aici, îi scot. Văd că deja ați dansat mult și ați golit suficiente sticle...

— Rămâneți, spuse ea. Și vino odată să stăm de vorbă la lumina zilei.

— Am să vin.

Plecă, iar dansatorii îi făcură loc în cercul lor. Era destul de voluminoasă, și totuși avea o voce subțire. Se mișca aidoma unei păpuși mari, de cauciuc, nu fără grație, în ritmul monoton al tunetelor produse de toba lui Papa Joe. După un timp, acest sunet cuprinse totul — capul meu, pământul, aerul — așa cum i se păruse probabil lui Iona bătaia inimii balenei în timp ce era pe jumătate mistuit. M-am uitat la dansatori. Și m-am uitat și la cei care se uitau la dansatori.

Am bătut o jumătate de rom, în efortul de a-mi păstra cumpătul, însă n-am reușit. Myshtigo sorbea tot timpul dintr-o sticlă de Coke, pe care-o adusese cu el. Nimeni nu observase că era albastru, dar, la urma urmelor, venise acolo destul de târziu și lucrurile se aflau deja pe făgașul lor.

Perucă Roșie stătea într-un colț, cu o mină disprețuitoare și înspăimântată. Avea o sticlă lângă ea și sticla era tot acolo. Myshtigo o avea lângă el pe Ellen și ea era tot acolo. Doș Santos stătea lângă ușă și îi supraveghea pe toți, chiar și pe mine. Hasan, ghemuit lângă peretele din dreapta, fuma dintr-o pipă lungă, cu recipientul mic. Părea să fie liniștit.

Mama Julie, cred că ea era, începu să cânte. Alte voci i se alăturară :

Papa Legba ouvri bayé !

Papa Legba, Attibon Legba, auvri bapé pou nou passe !

Papa Legba...

Și tot așa, încontinuu. Începuse să-mi fie somn. Am mai băut rom și mi s-a făcut și mai sete, așa că iar am băut rom.

Nu știu de cât timp ne aflam acolo, când s-a întâmplat totul. Dansatorii sărutau stâlpul, cântau, sunau din tigve și turnau apă, o pereche de **hounsi** se mișcau ca apucații și vorbeau fără șir, desenul gastronomic de pe jos se șterseese, în aer pluteau nori groși de fum, iar eu săteam cu spatele rezemat de perete și cred c-am avut ochii închiși un minut sau două.

Sunetul veni dintr-un colț neașteptat. Hasan țipă. Ceva lung, plângător, mă aduse în față, apoi mă ameți, făcându-mă să-mi pierd echilibrul, după care m-am pocnit din nou de perete.

Bătaia tobei a continuat, fără să lipsească nici o lovitură. Unii dansatori s-au oprit totuși, holbându-se.

Hasan se ridicase în picioare. I se vedeau dinții dezveliți, ochii îi erau ca două crăpături , iar fața scăldată în sudoare părea brăzdată de șanțuri ce trădau o mare apăsare interioară. Barba îi arăta ca niște țepi de foc. Mantia lui, agățată într-o aplică, pe perete, semăna cu o pereche de aripi negre. Mâinile i se mișcau de parcă erau filmate cu încetinitorul și strângeau de gât, ca în transă, un om nevăzut. Din gâtlej îi ieșeau sunete animalice. Și continua gestul de a strangula pe cineva inexistent. În cele din urmă, chicoti și mâinile i se desfăcură din strânsoare.

Dos Santos ajunsese lângă el aproape imediat și începuse să-i vorbească, dar ei se aflau în două lumi diferite...

Unul dintre dansatori începu să geamă înăbușit. Apoi altul și altul...

Mama Julie se desprinse din cerc și veni către mine exact în momentul când Hasan începuse să ia totul de la capăt, de data aceasta cu gesturi mult mai teatrale.

Toba continua să bată netulburată ritmul sentențios al dansului efectuat pe pardoseala de pământ. Papa Joe nici măcar nu-și ridicase privirea.

— Semn rău, spuse Mama Julie. Ce știi despre omul acesta ?

— Multe, am răspuns, încercând să-mi limpezesc gândurile printr-un act de voință.

— Angelsou, zise ea.

— Ce ?

— Angelsou, repetă ea. E un zeu întunecat, unul de care trebuie să te temi. Prietenul tău este posedat de Angelsou.

— Explică-mi, te rog.

— El vine rar la **hounfor**-ul nostru. Nu e dorit aici. Cei posedați de el ajung ucigași.

— Cred că Hasan își încerca un nou amestec de pipă; niște plante mutante cu polen alergic sau ceva de genul ăsta.

— Nu, domnule, aici e vorba de Angelsou, susținu ea. Prietenul tău o să ajungă ucigaș, pentru că Angelsou este un zeu al morții, care nu-i vizitează decât pe-ai lui.

— Mama Julie, am spus eu, Hasan este deja ucigaș. Dac-ai avea câte o tabletă de gumă pentru fiecare om pe care l-a omorât și-ai încerca s-o mesteci toată, ai arăta ca o veveriță vărgată. El este ucigaș de profesie, dar de regulă acționează în limitele legii. De când **Code Duello** [1]) a ajuns predominant pe teritoriile continentale, principala sa activitate s-a desfășurat acolo. S-a zvonit că, din când în când, ar mai comite și câte un omor ilegal, dar acest lucru n-a fost niciodată dovedit. Așa că spune-mi, te rog, am zis eu în încheiere, dacă Angelsou este zeul ucigașilor sau zeul criminalilor. Ar trebui să fie o diferență între aceste categorii, nu-i așa?

— Nu și pentru Angelsou, răspunse ea.

Încercând să-l oprească pe Hasan, Dos Santos îi prinse ambele încheieturi ale mâinilor. Căută apoi să i le despartă, dar era că și cum cineva ar fi vrut să îndoaie gratiile unei temnițe.

Am traversat camera, la fel ca și alții. S-a dovedit o treabă bună, pentru că Hasan și-a dat în sfârșit seama că se află cineva în fața lui și și-a lăsat în jos mâinile desfăcute. Pe urmă însă, scoase de sub haină un stilet cu lama lungă.

Dacă l-ar fi folosit sau nu împotriva lui Don sau a altuia, nu mai are nici o importanță, pentru că în acel moment Myshtigo își astupă cu degetul sticla de Coke și-l lovi cu ea pe Hasan în spatele urechii. Hasan căzu cu fața înainte, fiind prins de Don, iar eu i-am smuls stiletul dintre degete. Myshtigo își termină sticla de Coke.

— Interesantă ceremonie, remarcă veganul; nu mi-aș fi putut închipui niciodată ca vlăjanul ăsta să aibă sentimente religioase atât de puternice.

— Asta nu face decât să arate că niciodată nu poți să fii prea sigur, nu-i așa?

---

[1]) **Code Duello** = reguli de etichetă privitoare la duel (n. tr.)

— Da. Sunt cu toții panteiști, așa e ? întrebă el apoi, arătând spre cei ce priveau.

— Animiști primitivi, am explicat eu, scuturând din cap.

— Și care-i diferența ?

— Ei bine, sticla de Coke pe care abia ai golit-o urmează să ia loc pe altar sau **pé,** cum îl numesc ei, în calitate de vas pentru Angelsou, deoarece s-a bucurat de o relație mistică intimă cu zeul. Așa vede lucrurile un animist. Cât despre un panteist, acesta ar putea să se supere puțin pe cineva care-ar veni neinvitat la ceremonie și-ar provoca un deranj de genul celui pe care tocmai l-am făcut noi. Un panteist s-ar putea simți îndemnat să-i sacrifice pe intruși lui Agué Woyo, zeul mării, lovindu-i în cap în același mod și aruncându-i apoi în mare, de pe capătul digului. Iată de ce am de gând să-i explic Mamei Julie că toți acești oameni din jur, care se uită la noi, sunt cu adevărat animiști. Scuză-mă un minut.

Situația nu era chiar așa de gravă, dar am vrut să-l scutur un pic. Și cred c-am reușit.

După ce ne-am cerut scuze și-am spus noapte bună, l-am luat pe sus pe Hasan. Era moale, și rece, și cred că eu eram singurul în stare să-l car.

Pe stradă nu se mai afla nimeni, în afară de noi, iar marea barcă, ce zvârle flăcări, a lui Agué Woyo tăia valurile undeva, chiar sub marginea de răsărit a lumii, stropind cerul cu toate culorile sale favorite.

Dos Santos, care era lângă mine, îmi spuse :

— Poate c-ai avut dreptate. Poate că nu trebuia să fi venit și noi.

Nu m-am obosit să-i răspund, însă Ellen, care mergea înainte cu Myshtigo, se opri, se întoarse și spuse :

— Prostii ! Dacă nu veneam, pierdeam splendidul monolog dramatic al tipului.

În acel moment, ajunseserăm unul lângă altul. Ea întinse mâinile și-mi prinse gâtul. Fără să strângă, luă o mină înfricoșătoare, începu să mârâie și spuse : „Sunt posedată de Angelsou și ți-am făcut-o“. Apoi izbucni în râs.

— Dă-mi drumul, că de nu, îl asmut pe arab împotriva ta, am amenințat-o, comparând portocaliul cafeniu al părului ei cu portocaliul trandafiriu al cerului din fundal și zâmbind. Și el e tot de categorie grea, am adăugat.

Cu o secundă înainte de-a-mi da drumul, ea mă strânse puțin de gât — cam mult pentru o simplă glumă — după care se agăță din nou de brațul lui Myshtigo și ne continuarăm mersul. Pe mine, femeile nu mă pălmuiesc niciodată, pentru că le întind obrazul afectat de ciupercă, de care se sperie, așa că singura alternativă care le mai rămâne este, cred, aceea de a mă strânge repede de gât.

— Îngrozitor de interesant, zise Perucă Roșie. M-am simțit ciudat. Ca și cum o parte din interiorul meu ar fi dansat împreună cu ei. A fost, într-adevăr, un simțământ straniu. Mai ales că nici nu-mi place să dansez.

— Cu ce fel de accent vorbești? am întrerupt-o. Încerc mereu să-l definesc.

— Nu știu, zise ea. Sunt un fel de franțuzoaică irlandeză. Am locuit în Hebride, ca și în Australia și Japonia, până la vârsta de nouăsprezece ani...

Hasan gemu chiar atunci și-și încordă mușchii, făcându-mă să simt o durere ascuțită în umăr. L-am pus jos, în pragul unei uși și l-am scuturat. Am găsit la el două cuțite care se aruncă de la distanță, încă un stilet, un cuțit foarte elegant a cărui lamă glisantă se deschide scuturându-l, un cuțit Bowie cu ferăstrău la un capat, sârme de strangulat și o cutiuță de metal, conținând diverse prafuri și fiole cu lichid, pe care nu m-am obosit să le examinez prea atent. Mi-a plăcut „cuțitul gravitațional“ (a cărui lamă glisantă se deschidea prin scuturare), așa că l-am păstrat pentru mine. Era un „Coricama“ foarte bine lucrat.

În a doua jumătate a zilei următoare — mai precis, spre seară — l-am prins la înghesuială pe bătrânul Phil și m-am hotărât să-l folosesc ca paravan pentru a pătrunde în apartamentul lui Dos Santos de la **Royal.** Radpol-ul încă îl mai venerează pe Phil ca pe un fel de

Tom Paine [1]) „returnist", chiar dacă el s-a declarat nevinovat de acest lucru încă de-acum o jumătate de secol, când pornise pe calea misticismului și a respectabilității. În timp ce lucrarea sa **Call of Earth** („Chemarea Pământului") este probabil **cel mai bun** lucru pe care l-a scris vreodată, tot el a redactat și **The Articles of Return** („Articolele Revenirii"), care-au ajutat la declanșarea tulburărilor pe care eu le dorisem începute. Chiar dacă în prezent el tăgăduiește totul, pe vremea aceea a provocat multe tulburări și sunt sigur că încă mai păstrează înregistrate privirile strălucitoare și cuvintele înflăcărate, peste care mai trece din când în când, ștergându-le de praf și privindu-le cu un sentiment de plăcere.

Față de Phil am pretextat că vreau să văd cum se simte Hasan, după lamentabila lovitură primită la **houn for.** De fapt, ceea ce-mi doream era să am șansa de a discuta cu Hasan, ca să aflu dacă și cât de mult este dispus să-mi spună despre cea mai recentă însărcinare pe care-o primise.

Așa că am pornit-o pe jos, împreună cu Phil. De la clădirea Oficiului și până la **Royal** nu era departe. Cam șapte minute de mers la pas.

— Ai terminat de scris elegia mea ? l-am întrebat.

— Încă mai lucrez la ea.

— Îmi tot spui asta de douăzeci de ani. Aș vrea să te grăbești, ca s-o pot citi...

— Aș putea să-ți arăt unele foarte frumoase... A lui Lorel, a lui George, chiar și una pentru Dos Santos. Și mai am în dosare tot felul de elegii în alb — adică din acelea gata scrise și la care mai completezi doar niște elemente specifice —, pentru notabilități mai mărunte. A ta reprezintă, totuși, o problemă.

— Cum așa ?

— Trebuie s-o țin mereu la zi. Tu mergi continuu înainte, într-un mod neprevăzut. Trăiești, faci diverse lucruri...

— Ești împotrivă ?

---

[1]) Tom Paine (1737—1809) = pamfletar radical, patriot al Revoluției Americane (n. tr).

— Majoritatea oamenilor au bunul simţ să lucreze jumătate de secol, după care se potolesc. Elegiile lor nu prezintă nici o problemă. Am dulapuri întregi pline cu ele. Mi-e teamă însă că a ta va fi un lucru de ultim minut şi cu sfârşit neprevăzut. Mie nu-mi place să lucrez în acest mod. Prefer să deliberez o perioadă de mai mulţi ani, să evaluez cu grijă viaţa unei persoane — nu sub presiune. Voi, cei care duceţi o viaţă ca în baladele populare, îmi daţi bătaie de cap. Cred că încercaţi să mă forţaţi să vă scriu o epopee, iar eu sunt prea bătrân pentru aşa ceva. Uneori mă apucă somnul.

— Cred că eşti nedrept, i-am spus. Unii oameni ajung să-şi citească elegiile, iar eu chiar m-am oprit asupra câtorva poante bune, în versuri.

— Ei bine, simt că elegia ta va fi gata nu peste mult timp, remarcă el. Voi încerca să-ţi trimit la timp un exemplar.

— Serios ? De unde izvorăşte acest simţământ ?

— Cine poate izola sursa unei inspiraţii ?

— Spune-mi tu.

— Ideea mi-a venit pe când meditam. Eram pe cale să compun o odă pentru vegan — desigur, aşa, ca un simplu exerciţiu — şi m-am pomenit gândind : „Curând o voi termina şi pe-a grecului". (După un moment, continuă :) Conceptualizează acest lucru : tu însuţi ca şi cum ai fi doi oameni, fiecare mai înalt decât celălalt.

— S-ar putea realiza dacă aş sta în faţa unei oglinzi şi mi-aş muta greutatea de pe un picior pe altul. Eu am un picior mai scurt. Deci îl conceptualizez. Acuma ce mai urmează ?

— Nimic. Nu abordezi cum trebuie aceste lucruri.

— Este o tradiţie culturală împotriva căreia nu am fost niciodată imunizat cu succes. Cum sunt nodurile şi caii : Gordia, Troia. Tu ştii. Noi ne furişăm.

Rămase tăcut, cât am mai făcut vreo zece paşi.

— Deci, cum e, pană sau plumb ? am întrebat eu.

— Ce-ai spus ?

— Este ghicitoarea pe care-o pune un kallikanzaros. Alege una dintre variante.

— Pană ?

— Ai greșit.

— Și dacă spuneam „plumb"... ?

— Ha, ha ! N-aveți decât o șansă. Răspunsul corect este acela pe care-l vrea kallikanzaros-ul. Voi pierdeți.

— Pare puțin cam arbitrar.

— Așa sunt kallikanzaros-ii. Este o subtilitate mai degrabă grecească decât orientală. De asemenea, mai puțin de nepătruns. Asta pentru că viața ta depinde adesea de răspuns, iar kallikanzaros-ul vrea de cele mai multe ori ca tu să pierzi.

— Și de ce ?

— Întreabă-l pe următorul kallikanzaros pe care-ai să-l întâlnești, dac-o să mai ai această șansă. Ei sunt spiritele rele.

Ajungând pe strada căutată, am pornit de-a lungul ei.

— Cum se face c-ai ajuns așa, dintr-o dată, să te interesezi iarăși de Radpol ? mă întrebă el. A trecut multă vreme de când ai plecat de la noi.

— Am plecat la momentul potrivit și tot ce mă interesează acum este dacă instituția asta își revine la viață, ca în vremurile de altădată. Hasan apare la suprafață pentru că el face întotdeauna predarea, dar eu vreau să știu ce se află în colet.

— Ești îngrijorat că te-au descoperit ?

— Nu. S-ar putea să fie neplăcut, dar mă îndoiesc că s-ar ajunge la un dezastru.

Royal apăru în fața noastră și am intrat. Am mers direct la apartament. Pe când pășeam pe dalele din hol, Phil, într-o criză de conștiință, remarcă :

— Iar mă amestec.

— Asta cam așa-i.

— Okay. Unul îți dă zece, tu nu afli nimic.

— Aici nu te pot combate. Probabil că ai dreptate.

Am bătut la ușa din lemn de culoare închisă.

— Bună ! am zis eu, când s-a deschis..

— Intrați, intrați !

Și-am intrat. Mi-au trebuit zece minute ca să aduc vorba despre lovitura suportată de beduin, pentru că Perucă Roșie era acolo și-mi tot distrăgea atenția cu alte lucruri.

— Bună dimineața ! spuse ea.
— Bună seara ! i-am răspuns.
— Ce mai e nou în lumea artelor ?
— Nimic.
— Dar în cea a mormintelor ?
— Nimic.
— Nici la arhive ?
— Nici.
— Ce muncă interesantă trebuie să ai !
— I s-a făcut o publicitate excesivă și a fost prezentată în culori deosebit de luminoase de către unii romantici de la Oficiul de Informații. De fapt, întreaga noastră activitate se reduce la căutarea, restaurarea și conservarea înregistrărilor și obiectelor pe care omenirea le-a lăsat împrăștiate pe tot Pământul.
— Un fel de culegători de gunoaie culturale ?
— Cam așa ceva. Cred că este corect spus.
— Și de ce ?
— Ce anume ?
— De ce faceți asta ?
— Trebuie s-o facă cineva și pe-asta, pentru că e vorba de un gunoi cultural. Merită să fie strâns. Eu îmi cunosc gunoaiele mai bine decât oricare altul de pe Pământ.
— Ești un om care lucrează cu dăruire, dar în același timp modest. Asta e bine.
— Pe deasupra, când am cerut eu postul nu erau prea mulți candidați dintre care să poată fi ales cineva, iar eu știam unde se află o mare parte a acestui gunoi. Îmi oferi ceva de băut, sorbi și ea o înghițitură din paharul propriu și mă întrebă :
— Încă mai sunt pe-aici ?
— Cine ? am întrebat eu.
— **Divinity Incorporated.** Vechii zei, așa cum e Angelsou. Credeam că au plecat cu toții de pe Pământ.
— Nu, n-au plecat. Simplul fapt că majoritatea dintre ei seamănă cu noi, nu înseamnă că acționează la fel. Când omul a plecat, nu s-a oferit să-i ia și pe ei, iar zeii au mândria lor. Și-apoi, poate c-au trebuit să rămână,

în conformitate cu ceea ce se numește **ananke,** adică destinul-moarte. Nimeni nu e mai presus de el.

— Ca progresul ?

— Da. Dar fiindcă veni vorba de progres, cum mai evoluează Hasan ? Ultima dată când l-am văzut, se oprise complet.

— E pe-aici. Mare și tare. Are căpățâna groasă. N-a pățit nimic.

— Dar unde se află ?

— La etaj, pe stânga. În camera Jocurilor.

— Cred c-am să mă duc să-i prezint compasiunea mea. Mă scuzi ?

— Te scuz, zise ea, mișcând aprobator din cap și plecând să asculte ce vorbea Dos Santos cu Phil. Phil, bineînțeles, s-a bucurat că-i vin întăriri.

Nimeni nu mă băgă în seamă când am plecat.

Camera Jocurilor se afla la celălalt capăt al coridorului destul de lung. Când m-am apropiat, am auzit un **poc !,** urmat de o tăcere și apoi de un alt **poc !**

Am deschis ușa și am aruncat o privire înăuntru.

Era singurul ins din încăpere. Stătea cu spatele la mine, dar când a auzit ușa s-a întors fulgerător. Purta un halat lung, purpuriu și în mâna dreaptă ținea un cuțit în echilibru. Pe cap avea un pansament mare, în partea dinspre ceafă.

— Bună seara, Hasan !

Lângă el se găsea o presă de cuțite pe care le arunca într-o țintă fixată pe peretele din față. Două cuțite erau deja înfipte în țintă, unul chiar în centru, iar celălalt la vreo cincisprezece centimetri mai la dreapta.

— Bună seara ! răspunse el, tărăgănat. Apoi, după ce se mai gândi un pic, adăugă : Ce mai faci ?

— A, bine. Am venit să-ți pun aceeași întrebare. Ce-ți face capul ?

— Mă doare tare, dar o să-mi treacă.

Am închis ușa în urma mea.

— Trebuie să fi avut o viziune noaptea trecută.

— Da. Domnul Dos Santos zice că m-am luptat cu stafiile. Eu nu-mi amintesc.

— N-ai fumat ceea ce grăsanul doctor Emmet ar numi **Cannabis sativa,** asta e sigur.

— Nu, Karagee. N-am fumat decât o **strigefleur** care se înfruptase din sânge omenesc. Am găsit-o lângă Vechiul Loc al Constantinopolului și i-am uscat cu grijă florile. O bătrână mi-a zis că asta mă va face să pot privi în viitor. Se vede că a mințit.

— Și sângele vampirului incită la violență? Iată un alt aspect care trebuie notat. Dar, apropo! Tocmai mi-ai zis **Karagee.** Doresc să nu-mi mai spui așa. Numele meu este Nomikos, Conrad Nomikos.

— Bine, Karagee. Am fost surprins să te văd. Te-am crezut mort de multă vreme, de când vasul tău care aruncă flăcări s-a sfărâmat în golf.

— Atunci a murit Karagee. N-ai spus la nimeni că semăn cu el, nu-i așa?

— Nu; eu nu vorbesc ce nu trebuie.

— Asta-i un obicei bun.

Am traversat camera, am ales un cuțit, l-am cântărit în palmă și l-am aruncat. S-a înfipt cam la un sfert de metru spre dreapta centrului țintei.

— Lucrezi de multă vreme pentru Dos Santos? am întrebat.

— Cam de vreo lună, răspunse Hasan.

Aruncă la țintă un alt cuțit, care se înfipse cu vreo 12—13 centimetri mai jos de centru.

— Ești garda lui personală, nu?

— Așa este. Acum însă îl păzesc și pe cel albastru...

— Don zice că se teme de un atentat la viața lui Myshtigo. E vreun pericol real sau e numai așa, o măsură de prevedere?

— S-ar putea să fie și una și alta, Karagee. Nu știu. El mă plătește doar ca să-l păzesc.

— Și dacă cu te-aș plăti mai mult, mi-ai spune pe cine ai fost angajat ca să ucizi?

— Am fost angajat doar pentru pază și protecție, dar chiar dacă ar fi altfel, tot nu ți-aș spune.

— Nu m-am gândit la asta. Să mergem să luăm cuțitele.

Am traversat sala și am scos lamele cuțitelor din țintă.

— Dacă ar fi să fiu eu acela — ceea ce este posibil — de ce să nu rezolvăm treaba chiar acum ? m-am oferit eu. Avem fiecare câte două cuțite. Cine va ieși din cameră va spune că celălalt l-a atacat și că a fost în legitimă apărare. Nu există nici un martor. Aseară am fost văzuți amândoi beți sau într-o stare neobișnuită.

— Nu, Karagee.

— Nu, ce ? Nu, nu sunt eu ? Sau nu, nu vrei să faci așa ?

— Aș putea să spun că nu, nu ești tu. Însă n-ai avea cum să știi dacă e adevărat sau nu.

— Așa este.

— Aș putea să spun că nu vreau să procedez așa.

— Și e adevărat ?

— Nu-ți spun. Dar ca să-ți dau satisfacția unui raspuns, ceea ce-ți pot spune este următorul lucru : dac-aș dori să te ucid, n-aș încerca s-o fac cu cuțitul în mână și nici cu pumnii sau luându-ne la trântă.

— De ce așa ?

— Pentru că, în urmă cu mulți ani, pe când eram un băiețandru, am lucrat la Stațiunea Kerci, ca băiat de serviciu la mesele veganilor bogați. Pe atunci nu mă cunoșteai. Tocmai venisem din părțile Pamirului. Tu și cu prietenul tău, poetul, ați ajuns la Kerci.

— Acuma, da, îmi amintesc. Părinții lui Phil muriseră în acel an. Erau buni prieteni de-ai mei, iar eu urma să-l duc pe Phil la universitate. Exista însă un vegan care-i luase prima lui femeie și o dusese la Kerci. Da, era tipul care dădea spectacole. Am uitat cum îl chema.

— Thrilpai Ligo, boxerul **shajadpa,** care arăta ca un munte la marginea unei câmpii întinse, înalt și de neclintit. El boxa cu așa-numitele **Vegan cesti,** adică niște fâșii de piele prevăzute cu câte zece cuie ascuțite, înfășurate în jurul mâinii.

— Da, îmi aduc aminte...

— Tu nu mai boxaseși **shajadpa** până atunci, însă te-ai luptat cu el pentru fată. S-a adunat multă lume,

atât vegani, cât și fete pământene, iar eu m-am urcat pe o masă ca să privesc. După un minut, capul îți era plin de sânge. El încerca să facă în așa fel încât să-ți intre sângele în ochi, însă tu îți scuturai încontinuu capul. Aveam cincisprezece ani pe-atunci și nu omorâsem decât trei oameni. Mă gândeam că ești deja pe moarte pentru că nu apucaseși nici măcar să-l atingi. Dar, deodată, mâna ta dreaptă a țâșnit și l-a lovit năpraznic, asemeni unui ciocan aruncat. L-ai lovit în mijlocul acelui os dublu pe care cei albaștri îl au în zona pieptului — și ei sunt mai rezistenți acolo decât suntem noi —, spărgându-l ca pe un ou. Sunt sigur că eu n-aș fi putut face niciodată așa ceva și de aceea mi-e teamă de mâinile tale. Pe urmă, am aflat că ai mai rupt și oasele unui liliac-păianjen. Nu, Karagee, eu te-aș ucide de la distanță.

— Asta s-a întâmplat demult... Nu credeam că-și mai amintește cineva.

— Ai câștigat fata.

— Da. Nu-mi amintesc cum o chema.

— Dar nu i-ai dat-o înapoi poetului. Ai păstrat-o pentru tine. Iată de ce, probabil, te urăște el...

— Phil ? Fata aceea ? Am uitat și cum arăta.

— Dar el n-a uitat niciodată. Iată de ce cred că te urăște. Pot mirosi ura, iar mirosul mă duce la sursă. Tu i-ai luat prima femeie. Eram acolo.

— A fost ideea ei.

— ...Acuma el îmbătrânește și tu rămâi tânăr. Este păcat, Karagee, când prietenul are motive să-și urască prietenul.

— Da.

— Și nu răspund la întrebările tale.

— E posibil ca tu să fi fost angajat să-l omori pe vegan.

— Este posibil.

— De ce ?

— Am spus doar că-i posibil, nu că e într-adevăr așa.

— Atunci n-am să-ți mai pun decât o singură întrebare, și cu asta terminăm. Ce lucru bun va aduce moar-

tea veganului ? Cartea lui s-ar putea dovedi foarte folositoare pentru relațiile vegano-umane.

— Eu nu știu, Karagee, dacă din asta ar ieși ceva bun sau rău. Hai să mai aruncăm câteva cuțite.

Și-am aruncat. Am ales distanța, mi-am căutat poziția de echilibru și-am plasat două cuțite drept în centrul țintei. Pe urmă, Hasan a înghesuit și el două peste-ale mele, din ultimul răzbătând scrâșnetul metalului lovit.

— Am să-ți spun ceva, i-am zis, pe când scoteam cuțitele din țintă. Eu sunt organizatorul acestei deplasări și răspund de siguranța membrilor grupului. Îl voi păzi și eu pe vegan.

— Ăsta-i un lucru foarte bun, Karagee. Are nevoie de protecție.

Am pus cuțitele la loc, în trusă și m-am îndreptat spre ușă.

— După cum știi, vom pleca mâine dimineață la orele nouă. Voi avea la dispoziție un convoi de skimmere pe terenul nr. 1 din complexul Oficiului.

— Da. Noapte bună, Karagee.

— ...Și spune-mi **Conrad.**

— Da.

Avea în mână un cuțit gata să-l arunce la țintă. Am închis ușa și m-am înapoiat pe coridor. În timp ce mergeam, am auzit în spatele meu un alt **poc !**, mult mai aproape decât primele. Și pocnetul a răsunat ca un ecou în jurul meu, acolo, pe hol.

*

Pe când cele șase mari skimmere zburau peste ocean înspre Egipt, mi-am îndreptat gândurile mai întâi către Kos și Cassandra, apoi, adunându-mă cu oarecare greutate, le-am trimis înainte în țara nisipurilor, la Nil și la crocodilii mutanți, ca și la o seamă de faraoni morți pe care unul dintre cele mai recente proiecte ale mele îi tulbura tocmai atunci. („Pe aripi moi sosește moartea, la cel ce pângărește...“ etc.) Și m-am gândit apoi la ome-

nire, instalată cu chiu, cu vai, pe astrul-haltă Titan, angajată la Oficiul de Administrare a Pământului, înjosindu-se pe Taler și Bakab, strecurându-se hoțește pe Marte și trăind de azi pe mâine, pe Rylpah, Divbah, Litan și alte vreo două duzini de lumi din Complexul Vegan. Pe urmă m-am gândit și la vegani.

Tipii ăștia cu piele albastră, cu nume nostime și gropițe ca niște ciupituri de vărsat, ne-au adăpostit când ne-a fost frig și ne-au hrănit atunci când ne-a fost foame. Da. Aceste ființe au apreciat faptul că posesiunile noastre coloniale de pe Marte și Titan au suferit timp de aproape un secol de o bruscă izolare — după incidentul celor Trei Zile —, până când a fost elaborat un vehicul interstelar convenabil. Ca și gărgărița bumbacului (după cum îmi spune Emmet), noi tocmai ne căutam un cămin, pentru că-l irosisem pe cel pe care l-am avut. Au apelat oare veganii la insecticid? Nu. Ca o rasă mai veche și mai înțeleaptă ce sunt, ei ne-au permis să ne așezăm în cuprinsul lumilor lor, să trăim și să muncim în orașele lor terestre și maritime. Pentru că până și o cultură atât de înaintată ca a veganilor are nevoie de o mână de lucru din genul celei cu degetul mare opozabil. O bună slugă în casă nu poate fi înlocuită cu mașini, după cum nu pot fi înlocuiți nici supraveghetorii de mașini, grădinarii buni, pescarii oceanici, muncitorii care lucrează în condiții de risc în mediul subteran sau de altă natură și nici membrii trupelor artistice pentru desfătarea spectatorilor din speciile extraterestre. E drept că prezența terenurilor locuite de ființe umane reduce valoarea proprietăților vegane învecinate, pe urmă însă, oamenii înșiși compensează aceasta prin contribuția lor la o mai mare bunăstare.

Acest gând m-a adus înapoi, pe Pământ. Veganii nu mai văzuseră niciodată până atunci o civilizație complet devastată, așa că au fost fascinați de planeta noastră. Îndeajuns de fascinați ca să tolereze prezența pe Taler a guvernului nostru fantomă. Suficient ca să vină în excursii pe Pământ și să vadă ruinele. Ba chiar destul de fascinați încât să cumpere proprietăți pe Pământ și să înființeze stațiuni turistice. Există un anumit fel de

fascinație pentru o planetă care este condusă la fel ca un muzeu. (Ce-a zis James Joyce[1] despre Roma?) Oricum, Pământul mort încă mai aduce nepoților săi aflați în viață un venit mic, dar sigur, în fiecare an financiar al ciclului vegan. Așa se explică prezența Oficiului, a lui Lorel, George, Phil și a tuturor celorlalți. Bă chiar și a mea, într-un fel.

Departe, jos, oceanul era ca un covor albastru-cenușiu pe care cineva îl trăgea de sub noi. Curând, fu înlocuit de culoarea întunecată a continentului. Ne grăbeam înainte, spre Noul Cairo.

Am aterizat în afara orașului. Practic acolo nu există pistă. Am așezat pur și simplu toate cele șase skimmere pe un teren gol, transformat de noi în aerodrom, și l-am lăsat de pază pe George.

Vechiul Cairo este încă „fierbinte", însă oamenii cu care se pot face afaceri locuiesc mai ales în Noul Cairo, așa că pentru excursie lucrurile stăteau destul de bine. Myshtigo voia să vadă moscheea Kait Bey din Orașul Mort, care supraviețuise celor Trei Zile; cu toate acestea, a aranjat cu mine să-l dus cu skimmer-ul meu într-un zbor de mică viteză, la joasă înălțime, și să-i dăm ocol de câteva ori, timp în care a observato- cu atenție și a făcut fotografii. În materie de monumente, ceea ce el dorea neapărat să vadă erau însă piramidele, monumentele de la Luxor și Karnak, Valea Regilor și Valea Reginelor.

A fost bine că am văzut moscheea din aer. Forme întunecate alergau în dezordine sub noi, oprindu-se doar ca să arunce cu pietre spre aeronavă.

— Ce sunt ăștia? întrebă Myshtigo.

— Sunt „Cei fierbinți", am spus eu. Un fel de ființe umane. Diferă ca mărime, formă și nimicnicie.

După ce-am dat ocol locului de câteva ori, el se declară satisfăcut și ne-am întors la terenul de aterizare.

Coborând din nou, sub un soare strălucitor, am luat măsuri de protecție a ultimului skimmer și am debarcat,

---

[1]) James Joyce (1882—1941), scriitor irlandez (n. tr.).

traversând apoi o zonă în care porțiunile de nisip alternau, în proporții egale, cu pavajul stricat. Alături de mine, din grup mai făceau parte doi însoțitori temporari pentru nevoile excursiei, Myshtigo, Dos Santos și Perucă Roșie, Ellen, Hasan. Ellen se hotărâse în ultimul moment să-și însoțească bărbatul în călătorie. Câmpuri de trestie de zahăr, zveltă și strălucitoare se înălțau pe ambele laturi ale drumului. După un timp, le lăsasem în urmă și treceam acum pe lângă clădirile joase de la periferia orașului. Ici și colo, câte un palmier făcea puțină umbră. Doi copii cu ochi mari, căprui, se uitau după noi. Supravegheau o vacă slăbănoagă, cu șase picioare, care învârtea o uriașă roată **sakieh,** ale cărei cupe scoteau apă din fântână. Era cam același mod străvechi de folosire a vacilor pentru acționarea roților **sakieh,** cu deosebirea că vaca de acum lăsa mai multe urme de copite.

Supraveghetorul meu de zonă, Rameses Smith, ne întâmpină la han. Avea o statură impozantă, iar fața sa aurie era străbătută de o rețea fină de riduri. Tristețea tipică din ochii lui era repede alungată de un chicotit permanent.

Stăteam cu toții în salonul mare al hanului și beam bere, în timp ce-l așteptam pe George. El urma să fie înlocuit de paznicii locali, pe care-i trimisesem.

— Lucrările se desfășoară normal, îmi spuse Rameses.

— Bine, am răspuns, încântat într-un fel că nu m-a întrebat nimeni despre ce fel de „lucrări" era vorba. Doream să le fac o surpriză.

— Cum se simte soția și ce mai fac copiii ?

— Sunt bine cu toții, ne asigură el.

— Și cel mic ?

— A scăpat cu bine, fără nici o problemă, zise el mândru. Mi-am trimis nevasta să nască în Corsica. Uite fotografia băiatului.

M-am prefăcut că o studiez cu atenție și-am exprimat obișnuitele laude pe care le așteaptă un părinte.

— Apropo de fotografie, am zis eu în continuare, mai ai nevoie și de alte materiale pentru filmare ?

— Nu, avem tot ce ne trebuie. Acțiunea se desfășoară așa cum a fost prevăzut. Când doriți să vizionați lucrarea ?

— Imediat după ce vom mânca.

— Sunteți musulman ? ne întrerupse Myshtigo.

— Aparțin de religia coptă, răspunse Rameses fără să zâmbească.

— O, serios ? Asta era o erezie monofizită, nu ?

— Noi nu ne considerăm eretici, spuse Rameses.

Stăteam și mă întrebam dacă noi, grecii, am procedat bine atunci când am răspândit logica într-o lume nefericită, în timp ce Myshtigo se lansase într-o prezentare amuzantă (pentru el) a ereziilor creștine.

Într-un acces de ciudă că trebuie să îndeplinesc funcția de ghid, le-am notat pe toate în Jurnalul Excursiei. Ulterior, Lorel avea să-mi spună că este un document remarcabil și bine redactat. Ceea ce nu face decât să arate în ce dispoziție proastă trebuie să mă fi aflat în acele momente. Am notat până și amănuntul despre canonizarea accidentală a lui Buddha ca Sf. Josaphat, în secolul al XVI-lea. În cele din urmă, în timp ce Myshtigo stătea acolo și-și bătea joc de noi, am ajuns la concluzia că ar trebui fie să-l pocnesc, fie să-l fac să schimbe subiectul. Nefiind eu însumi creștin, această „comedie a erorilor" teologică, expusă de el, nu m-a atins la plexul religios. M-a deranjat însă că un membru al unei alte rase s-a ostenit atâta ca să facă cercetări din care să rezulte că suntem o adunătură de idioți.

Reconsiderând acum lucrurile, îmi dau seama că am greșit. Succesul benzii video pe care-o făceam atunci („lucrările" la care se referise Rameses) confirmă o ipoteză mai recentă de-a mea în legătură cu veganii : ei erau așa de plictisiți de ei înșiși, iar noi prezentam atâta noutate, încât au preluat asupra lor veșnicele noastre probleme populare, pe cele clasice, ca și pe cele curente. S-au angajat în ample speculații în legătură cu cine a scris în realitate piesele lui Shakespeare, dacă Napoleon a murit sau nu cu adevărat pe insula Sf. Elena, cine au fost primii europeni care au pus piciorul în America de Nord, dacă în cărțile lui Charles Fort se arată că Pământul ar fi fost vizitat de o rasă inteligentă necunoscută lor, și așa mai departe. Casta înaltă din societatea

vegană devorează de asemenea și dezbaterile noastre teologice medievale. Amuzant...

— În legătură cu cartea dumneavoastră, Srin Shtigo..., l-am întrerupt eu. La auzul formulei onorifice, se opri din vorbit.

— Da ? răspunse el.

— Impresia mea, am zis, este că pentru moment nu doriți s-o discutați mai pe larg. Eu respect, desigur, acest simțământ, însă asta mă pune într-o postură oarecum neplăcută în calitate de organizator al acestei excursii. (Amândoi știam că ar fi trebuit să-l întreb în particular, mai ales după răspunsul pe care i-l dăduse lui Phil la recepție, însă mă simțeam cârcotaș și doream s-o știe. Pe de altă parte, doream să abat discuția pe un alt făgaș). Sunt curios, i-am spus eu deci, dacă această carte va fi în primul rând o relatare despre locurile pe care le vizităm, sau dacă ați dori ajutor spre a vă îndrepta atenția asupra unor condiții locale speciale, de orice fel — să zicem, chestiuni politice sau culturale curente.

— Mă interesează în primul rând să scriu un jurnal descriptiv al călătoriei, spuse el, însă ți-aș fi recunoscător dacă pe parcurs mi-ai putea oferi și comentariile dumitale. Am considerat că această sarcină îți aparține oricum. Fapt este că eu am doar o idee generală despre tradițiile și problemele curente ale Pământului și că acestea nu mă preocupă prea mult.

Dos Santos, care în timp ce ni se pregătea masa se plimba de colo-colo și fuma, se opri brusc și zise :

— Srin Shtigo, ce părere aveți despre mișcarea returnistă ? Priviți cu simpatie scopurile noastre ? Sau considerați totul drept un lucru mort ?

— La ultima problemă, răspunsul este **da,** zise el. Cred că atunci când cineva este mort, singura obligație este de-a i se face funeraliile. Vă respect țelurile, dar nu văd cum puteți spera în realizarea lor. De ce oare oamenii voștri ar trebui să renunțe la securitatea de care se bucură acum, pentru a reveni în acest loc ? Majoritatea celor din generația actuală nu au văzut niciodată Pă-

mântul decât pe video și trebuie să recunoașteți că benzile respective nu sunt documente prea încurajatoare.

— Eu nu sunt de acord cu dumneavoastră și consider că atitudinea de care dați dovadă este profund aristocratică.

— Așa și trebuie să fie, replică Myshtigo.

George sosi cam în același moment în care începură să fie aduse tăvile cu mâncare. Chelnerii se apucară să-i servească pe oaspeți.

— Eu prefer să mănânc singur la o masă, zise Dos Santos unui chelner.

— Te afli aici la cererea ta, l-am atenționat eu.

Se opri la jumătatea drumului și aruncă o privire scurtă către Perucă Roșie, care întâmplător stătea la dreapta mea. Mi s-a părut că observ o mișcare abia perceptibilă a capului femeii, mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta. Fața lui Dos Santos se împodobi cu un zâmbet abia schițat, în timp ce se înclina ușor.

— Iertați-mi temperamentul latin, se scuză el. N-ar trebui să mă aștept să convertesc pe cineva la returnism în numai cinci minute; pe de altă parte, mi-a fost întotdeauna greu să-mi ascund simțămintele.

— Asta cam așa e, remarcă cineva.

— Mi-e foame, am schimbat eu vorba.

Dos Santos se așeză în fața noastră, lângă George.

— Ia uitați-vă la Sfinx, zise Perucă Roșie arătând spre o gravură agățată pe peretele din față; vorba lui intervine după lungi perioade de tăcere, presărată fiind cu câte-o ghicitoare. Vechi de când lumea. Și foarte respectat. Senil, fără îndoială. Tace și așteaptă. Ce-o fi așteptând? Cine știe?... Spuneți-mi, Srin Shtigo, gusturile dumneavoastră artistice includ și piesele monolitice?

— Câteodată, remarcă el din stânga mea.

Dos Santos privi repede peste umăr, apoi se uită din nou la Diane. Nu spuse nimic.

Am rugat-o pe Perucă Roșie să-mi dea sarea, ceea ce a și făcut. Tare-aș mai fi vrut să i-o răstorn în creștet și s-o fac să stea în așa fel încât s-o pot studia în tihnă, dar m-am abținut; am folosit sarea pentru cartofi.

Mai bine să ne uităm la Sfinx !

Soare la zenit, umbre scurte, arșiță — aceasta era atmosfera. N-am vrut să stric peisajul cu automobile de deșert sau cu **skimmere,** așa că am hotărât să mergem pe jos. Fiindcă nu trebuia să ne deplasăm prea departe, am făcut un mic ocol, vrând să obțin efectul scontat.

Am parcurs cam o milă, când urcând, când coborând. Ca să evit pauzele plictisitoare, i-am confiscat lui George plasa de prins fluturi, ori de câte ori treceam pe lângă pâlcurile de trifoi de pe marginea drumului.

Era ca și cum ne-am fi întors înapoi în timp — cu păsări strălucitoare trecând în zbor pe lângă noi („craa !", „craa !") și două-trei cămile profilate pe orizont ori de câte ori urcam pe vreun dâmb. (Profilurile cămilelor apăreau ca trasate cu cărbunele, dar cui îi păsa de asta ? Nici măcar altor cămile, oricum, nu prea mult. Dezgustătoare animale...). O femeie tuciurie, mică de statură, trecu pe lângă noi purtând pe cap un ulcior țuguiat. Myshtigo o remarcă și el, înregistrând faptul pe „secretarul de buzunar". I-am adresat femeii câteva cuvinte de salut, însoțindu-le cu o înclinare a capului. Femeia răspunse la salut, dar, desigur, nu clătină din cap. Ellen, deja udă de transpirație, își făcea vânt cu un triunghi mare din pene verzi ; Perucă Roșie mergea dreaptă, cu broboane de transpirație pe buza de sus și ochii ascunși în spatele unor ochelari fumurii, care-și închiseseră culoarea la maximum. În cele din urmă am ajuns la destinație. Urcarăm pe ultimul dâmb.

— Priviți, spuse Rameses.

— **¡Madre de Dios !** *), exclamă Dos Santos.

Hasan se mulțumi doar să mormăie. Perucă Roșie se îndreptă repede spre mine, apoi se întoarse. Nu-i puteam citi nimic pe chip din cauza ochelarilor fumurii. Ellen continua să-și facă vânt cu evantaiul.

— Ce fac ăia acolo ? întrebă Myshtigo. Era pentru prima dată când îl vedeam surprins de-adevăratelea.

— Ce să facă ? Demolează marea piramidă a lui Cheops, am spus eu.

---

*) „Sfântă Fecioară" : (lb. spaniolă) (n. tr.).

— De ce ? se interesă Perucă Roșie, după un timp.

— Păi, am zis, aici e lipsă de materiale de construcție, dat fiind că vechiul Cairo a devenit radioactiv ; drept urmare, oamenii își procură cele necesare sfărâmând în bucăți acel vechi corp geometric pe care-l vedeți.

— Dar profanează un mormânt închinat gloriei trecute a rasei umane ! exclamă Perucă Roșie.

— Nimic nu-i mai ieftin decât gloria trecută, am remarcat eu. Ceea ce ne preocupă acum e prezentul, și în momentul de față ei au nevoie de materiale de construcții.

— De când se întâmplă treaba asta ? întrebă Myshtigo dintr-o suflare.

— Am început demolarea acum trei zile, zise Rameses.

— Ce vă îndreptățește să faceți o asemenea faptă ?

— Vă asigur, Srin, că acest lucru a fost aprobat de către Departamentul pentru Arte, Monumente și Arhive din cadrul Oficiului de Administrare a Pământului.

Myshtigo se întoarse spre mine, cu ochii săi ca de chihlimbar cuprinși de o strălucire ciudată.

— Dumneata ! exclamă el.

— Da, eu ! am confirmat. Eu sunt comisarul acestui departament — e foarte corect.

— Și cum se face că despre această acțiune n-a mai auzit nimeni ?

— Pentru că acum foarte puțină lume mai vine pe-aici, i-am explicat, ceea ce este un alt motiv serios de demolare a acestei construcții. În zilele noastre, puțini se mai uită la ea. Am competența necesară ca să aprob o asemenea acțiune.

— Dar eu am venit dintr-o altă lume ca să văd piramida !

— Atunci uită-te repede, pentru că în scurt timp n-ei s-o mai vezi, i-am replicat.

Se întoarse și-o privi.

— E clar că habar n-ai ce valoare are. Sau dacă...

— Dimpotrivă, știu exact câte parale face.

— Și aceste creaturi nenorocite care robotesc la ea — zise Myshtigo, ridicând tot mai mult glasul, pe măsură ce studia priveliștea — sub razele fierbinți ale soarelui

vostru hidos, au parte de cele mai proaste condiții de muncă! N-ați auzit niciodată de mașini de ridicat și transportat?

— Ba am auzit, dar sunt scumpe.

— Iar șefii de echipe folosesc bice! Cum poți să-ți tratezi oamenii în halul ăsta? E revoltător!

— Toți acești oameni lucrează voluntar și primesc un salariu simbolic. **Echitatea actorilor** nu ne lasă să folosim bicele, deși oamenii au cerut insistent acest lucru. Tot ceea ce ni s-a permis a fost doar să pocnim din ele în aer, în apropierea lor.

— **Echitatea Actorilor?**

— Așa se cheamă sindicatul lor. Și dacă vrei să vezi mașini, uită-te pe colina aceea, i-am indicat eu cu mâna, iar el se uită.

— Ce se întâmplă acolo?

— Înregistrăm pe bandă video mersul lucrărilor.

— Pentru ce?

— La terminare, vom rula banda în sens invers și vom avea un film pe care-l vom intitula „Construcția Marii Piramide". Ar trebui să producă ceva râsete și bani. Din ziua în care au auzit despre piramide, istoricii voștri s-au lansat în tot felul de supoziții în legătură cu modul cum au fost construite. Filmul nostru ar putea să-i facă intrucâtva mai fericiți. Am hotărât deci că o acțiune de tip F.B.I.M. ar fi mai mult decât nimerită.

— F.B.I.M.?

— Forță Brută și ignoranță Masivă. Uită-te la ei cu câtă ardoare strică totul, vezi? Stau întinși pe jos, cu ochii la camera de luat vederi și când o văd că se îndreaptă în direcția lor sar repede în sus. Produsul final va consta în dărâmarea completă a tot ceea ce se află pe locul respectiv. Și astfel se va realiza primul film produs pe Pământ, după o lungă perioadă de timp. Sunt foarte entuziasmați cu toții.

Dos Santos se uită la Perucă Roșie, care rămăsese holbându-se, cu gura căscată. Privi apoi spre piramidă.

— Ești nebun, spuse el.

— Ba nu, am replicat. Absența unui monument poate fi considerată, în felul său, ca fiind ea însăși un fel de monument.

— Un monument închinat lui Conrad Nomikos, preciză Dos Santos.

— Nu, zise Perucă Roșie, după un timp. Există cu siguranță o artă distructivă, așa cum există și o artă creatoare. Eu cred că el așa ceva urmărește. Joacă rolul lui Caligula. Și poate că înțeleg și de ce.

— Mulțumesc.

— Nu e cazul. Eu am spus „poate". Artistul lucrează cu dragoste.

— Dragostea este o formă negativă de ură.

— Egiptule, simt că mor, declamă Ellen.

Myshtigo râse.

— Nomikos, ești mai tare decât mi-am închipuit, remarcă el. Dar să știi că nu ești de neînlocuit.

— Încearcă să concediezi un funcționar superior... mai ales pe mine !

— S-ar putea să fie mai ușor decât îți închipui.

— Vom vedea.

— S-ar putea.

Ne-am întors din nou cu fața la cele 90 de procente care mai rămăseseră din marea piramidă a lui Chéops, zis și Khufu. Myshtigo începu să-și noteze iarăși impresiile.

— Pentru moment prefer să privim de aici, de unde ne aflăm, am spus eu. Prezența noastră pe șantier ne face să irosim o cantitate prețioasă de film. Noi suntem niște anacronisme. Putem coborî pe timpul pauzei de cafea.

— De acord, zise Myshtigo, și sunt sigur că știu să recunosc un anacronism atunci când îl întâlnesc. Însă am văzut aici tot ceea ce doream. Să ne întoarcem la han. Vreau să vorbesc cu oamenii de prin partea locului. Și, după un moment, adăugă gânditor : O să văd Sakkara mai repede decât era prevăzut în program. Încă nu te-ai apucat să distrugi toate monumentele de la Luxor, Karnak și Valea Regilor, nu-i așa ?

— Nu, încă nu.

— Bine. Atunci le vom vedea pe toate mai curând.

— În cazul ăsta, să nu mai stăm aici, spuse Ellen. Căldura a devenit îngrozitoare.

Așa că ne-am întors.

— Chiar ai vorbit serios adineauri ? mă întrebă Diane pe când porneam înapoi.

— În felul meu, da.

— Cum gândești tu despre asemenea lucruri ?

— În grecește, desigur ! Și pe urmă îmi traduc gândurile în englezește. Mă pricep la așa ceva.

— Cine ești, de fapt ?

— Ozymandias. Priviți la lucrările mele, voi, cei puternici, și lăsați orice speranță.

— Eu nu sunt puternică.

— M-aș mira... i-am spus. Și-n timp ce ne continuam deplasarea pe jos, pe obrazul ei dinspre mine se întipărise o expresie destul de ciudată.

*

— Să-ți vorbesc acuma despre **boadil** [1]), am zis.

Feluca [2]) noastră aluneca ușor pe luciul orbitor al apei de la poalele marilor coloane cenușii ale Luxorului. Myshtigo stătea cu spatele la mine. Privea cu atenție stâlpii și-și înregistra impresiile pe „secretarul de buzunar".

— Unde vom debarca ? mă întrebă el.

— Cam la vreo milă mai în amonte. Poate c-ar fi mai bine să-ți vorbesc despre boadil.

— Știu ce este boadilul. Ți-am spus doar că am studiat lumea voastră.

— Ei, da ! Una-i să citești despre ei...

— Am și **văzut** boadili. În Grădina Pământeană de pe Taler există patru exemplare.

— ... și alta-i să-i vezi în bazin.

— Dumneata și cu Hasan constituiți un adevărat arsenal plutitor. Văd că ai la brâu trei grenade, iar el patru.

---

[1]) Actorul folosește cuvântul **boadile**, format din **boa** și (croco)**dile**, adică o combinație de șarpe boa și crocodil (n. tr.)

[2]) **Felucă** = barcă tradițională cu pânze, folosită pe Nil (n. tr.)

— Nu poţi folosi grenada dacă te-nhaţă, pentru că în acest caz ţi-ai face singur rău. Şi nici dacă e mai departe nu-l poţi lovi cu grenada. Se mişcă prea repede.

El se întoarse către mine.

— Dumneata ce **armă** foloseşti ?

Am băgat mâna sub **gealabia** [1]) (mă îmbrăcasem şi eu ca localnicii) şi am scos arma pe care caut întotdeauna s-o am la mine, când pornesc la drum.

Myshtigo examină atent obiectul.

— Cum se numeşte ?

— Pistol automat. Trage gloanţe cu metacianură. Un singur glonţ face cât o lovitură în greutate de o tonă. Nu are o precizie prea mare, dar nici nu-i nevoie. Este realizat după un pistol de tip „Schmeisser" din secolul XX.

— Cam greoi. Barem poate să oprească un boadil ?

— Dacă ai noroc. Mai am în geamantan câteva asemenea pistoale. Vrei şi dumneata unul ?

— Nu, mulţumesc. Însă poţi să-mi mai dai nişte date despre boadil, spuse, după o pauză. Atunci când i-am văzut eu, boadilii se aflau mai mult în apă şi abia am apucat să arunc o privire asupra lor.

— Cum să-ţi spun... Capul seamănă cu al unui crocodil, numai că-i mai mare. Lung cam de vreo 12 metri. Se poate încolăci aidoma unei mingi mare de plajă, cu dinţi. Se mişcă repede şi pe uscat, şi în apă — şi are o grămadă de picioruşe de fiecare parte a trupului.

— Câte picioare ? mâ întrerupse el.

— Păi... Am făcut o pauză. Să-ţi spun drept, nu le-am numărat. Dar stai o secundă ! Hei, George ! am strigat apoi, înspre locul în care eminentul biolog-şef al Pământului moţăia la umbra velei. Câte picioare are boadilul ?

— Hă ? articulă el, întorcând capul.

— Am întrebat : câte picioare are un boadil ?

Se ridică în picioare, se întinse un pic şi veni lângă noi.

---

[1]) Gealabia = un fel de anteriu (n. tr.)

— Boadilii, începu George încercând să-și amintească în timp ce se scărpina în ureche, sunt categoric din clasa reptilelor, asta-i clar. Dar dacă sunt din ordinul crocodililor, subordinul **crocodilia** sau dacă sunt din ordinul **squamata** (cu solzi), subordinul **lacertilia,** familia **neopoda** — cum susține mai în glumă, mai în serios, un coleg de-al meu de pe Taler — nu știu cu certitudine. Pentru mine, ei seamănă într-un fel cu fotoreproducerile artistice, anterioare Celor Trei Zile, ale imaginii unui phytosaurus mezozoic, înzestrat — desigur — cu un număr excesiv de picioare, precum și cu capacitatea de contracție. Așa că, în ce mă privește, înclin către ordinul crocodililor.

Se sprijini de bastingaj și privi la luciul apei.

Văzând că n-are de gând să mai spună și altceva, am insistat.

— Și totuși, câte picioare are ?

— Ăăă ? Picioarele ? Nu le-am numărat niciodată. Dar, dac-avem noroc, poate ni se oferă ocazia. Sunt mulți boadili pe-aici. Eu am avut unul mic, dar n-a rezistat prea mult.

— Ce s-a întâmplat cu el ? întrebă Myshtigo.

— Mi l-a mâncat **megadonaplatiul.**

— Megadonaplatiul ? !

— Un fel de ornitorinc cu cioc de rață și cu dinți, înalt de vreo trei metri, am explicat eu. Încercați să vi-l imaginați. Din câte știm, au fost văzuți doar de trei sau patru ori. Sunt de origine australiană. Pe-al nostru l-am obținut printr-o întâmplare fericită. Probabil că această specie nu va dăinui, cel puțin nu atât cât boadilii. Sunt mamifere ovipare, dar ouăle lor au dimensiuni prea mari pentru ca o lume flămândă să le permită perpetuarea speciei — dacă megadonaplatiul este, **cu adevărat,** o specie. S-ar putea să fie doar un produs izolat.

— Poate da, poate nu..., zise George, însoțindu-și remarca de o mișcare a capului.

Myshtigo se întoarse, dând și el din cap.

Hasan își despachetase parțial uriașul său **robot golem,** numit Rolem și se încurcase în comenzi. Ellen renunțase

în cele din urmă la **simicoloring** [1]) și stătea întinsă la soare, prăjindu-se pe tot corpul. Perucă Roșie și cu Dos Santos puneau ceva la cale, în celălalt capăt al navei. Ăștia doi nu se întâlnesc niciodată **pur și simplu ;** mereu au câte ceva de făcut împreună. Feluca noastră își vedea de drum încetișor, pe apa strălucitoare din fața marilor colonade cenușii de la Luxor, iar eu am hotărât că a sosit timpul să tragem la mal și să vedem ce mai e nou printre mormintele și templele ruinate.

*

Următoarele șase zile au fost lipsite de evenimente deosebite rămânând totuși de neuitat, căci activitatea s-a desfășurat extrem de intens, lucrurile frumoase coexistând cu cele urâte — așa cum o floare cu toate petalele la locul lor poate avea chiar în mijloc o pată în descompunere, acoperită de mucegai. Asta a fost...

Myshtigo trebuie să fi „intervievat" fiecare dintre berbecii de piatră ce străjuiesc lunga alee de patru mile, dintre Luxor și Karnak. Sub strălucirea soarelui, apoi la lumina torțelor, am trecut printre ruine, tulburând liniștea liliecilor, a șobolanilor, șerpilor și insectelor, ascultând limbajul monoton al veganului care-și înregistra impresiile pe dictafon. Noaptea ne-am așezat tabăra pe nisip, având însă grijă s-o împrejmuim cu vreo două sute de metri de cablu electric de avertizare și să punem doi oameni de veghe. Boadilul este un animal cu sânge rece, iar nopțile erau răcoroase. Așa că practic ne puteam aștepta la puține pericole venite din afară.

Nopțile erau luminate de mari focuri de tabără, aprinse în jurul zonei alese — aceasta pentru că veganul dorea ca lucrurile să arate într-un mod cât mai primitiv, pentru a crea o anumită atmosferă, bănuiam eu. Skimmerele se aflau undeva mai la sud, într-un loc pe care-l știam, fiind păzite de către o gardă a Oficiului. Pentru călăto-

---

[1]) Autorul folosește acest cuvânt cu sensul de îmbrăcăminte sau accesorii vestimentare (n. tr.)

ria noastră pe vechiul drum al Zeului-Soare de la Karnak la Luxor, închiriasem feluca. Așa dorise Myshtigo. Când și când, noaptea, Hasan se antrena în aruncarea suliței assagai, pe care o obținuse târguindu-se cu un nubian cu statură atletică, sau se lupta ore întregi, dezbrăcat până la brâu, cu neobositul său golem.

Golemul era un adversar redutabil. Hasan îl programase la o putere care depășea de două ori forța medie a unui om, rezultată din statistici, și-i îmbunătățise timpul de reacție cu 50 la sută. Memoria robotului conținea sute de figuri de luptă corp la corp, iar unitatea lui de comandă elimina, teoretic, posibilitatea uciderii sau schilodirii adversarului. Toate acestea se realizau printr-o serie de elemente aferente, chimice și electrice, de genul nervilor, care permiteau dozarea până la o precizie de douăzeci-treizeci de grame a efortului necesar pentru apucarea unui os sau ruperea unui tendon. Rolemul era înalt de aproape 1,70 metri și cântărea cam 125 de kg. Construit pe astrul Bakab, costa foarte mult, avea o culoare spălăcită și trăsături caricaturale, iar „creierul" său era dispus ceva mai jos de locul unde s-ar fi aflat buricul (dacă golemul ar avea buric), pentru a-i proteja materia gânditoare de șocurile produse la luptele greco-romane. Accidentele erau totuși posibile. S-a întâmplat să fie omorâți oameni de către astfel de roboți cărora li se dereglaseră anumite circuite neuronale sau pe care oamenii înșiși, manevrându-i greșit, îi înzestraseră cu o forță excesivă. Avusesem și eu unul cândva, vreme de aproape un an, pe care-l programasem pentru box. Îmi petreceam cu el cam 15 minute, în fiecare după-amiază. Ajunsesem să mă gândesc la el aproape ca la un om. Într-o zi însă m-a înșelat și m-am zbătut mai mult de o oră până ce-am reușit să-i rup capul. L-am mai păstrat doar pentru box și am încetat să mă mai gândesc la el ca la un partener loial. Vă dați seama ce simțământ ciudat aveam când boxam cu un golem fără cap? Ca și cum te-ai trezi dintr-un vis plăcut și ai da peste un coșmar ghemuit la picioarele patului. Practic, robotul nu-și vede adversarul cu piesele care-i țin loc de ochi; el este împânzit cu membrane „radar" piezoelectrice, cu

ajutorul cărora poate să „vadă“ prin toată suprafața trupului. Totuși, moartea unei iluzii tinde să descumpănească. Așa că mi-am decuplat robotul și nu l-am mai pus niciodată în funcțiune. L-am vândut unui negustor de cămile pe un preț destul de bun. Nu știu dacă i-a mai fixat vreodată la loc capul. Însă negustorul era turc, deci cui îi mai pasă ?

Oricum, Hasan se încăiera cu Rolem, amândoi strălucind în lumina focului, iar noi stăteam pe pături și priveam. Din când în când, lilieci se abăteau pe deasupra noastră, în zbor razant, ca niște bucăți mari de cenușă ce dispăreau într-o clipă. Nori subțiri acopereau luna ca un văl, apoi se mișcau din loc, lunecând mai departe. Cam așa era atmosfera în céa de-a treia noapte, când mi-am ieșit din minți.

Îmi amintesc totul așa cum îți aduci aminte de un peisaj de țară, văzut printr-o furtună nocturnă, la sfârșitul verii : frânturi de imagini pe care le vezi din când în când, la lumina unui fulger...

După ce vorbisem cu Cassandra aproape o oră, încheiasem transmisia cu promisiunea de a lua un skimmer în după-amiaza următoare și de a-mi petrece apoi noaptea pe insula Kos. Îmi amintesc ultimele noastre cuvinte.

— Ai grijă, Konstantin. Am avut un vis urât.

— Astea-s fleacuri, Cassandra. Noapte bună !

Și cine știe dacă nu cumva visul ei a însemnat o devansare în timp a undei de șoc, provocate de un cutremur de 9,6 grade pe scara Richter ?

Cu o licărire crudă în ochi, Dos Santos aplaudă când Hasan îl azvârli pe Rolem la pământ, unde namila căzu de se zgâlțâi locul. Dar această zgâlțâială continuă încă mult timp după ce golemul se ridicase din nou în picioare și începuse un nou asalt, cu brațele șerpuind în direcția arabului. Pământul se zguduia și se zguduia.

— Câtă forță ! Înc-o mai simt ! strigă Dos Santos. Olé !

— Este o anomalie seismică, spuse George. Chiar dacă nu sunt geolog...

— Cutremur ! țipă soția lui, scăpând din mână curmala pe care tocmai i-o dădea lui Myshtigo.

Nu era nici un motiv să fugim și nici nu aveam unde.

Oricum, în jur nu se afla nimic ce-ar fi putut să cadă peste noi. Terenul era plat și gol. Așa că am rămas locului, fiind aruncați încoace și-ncolo, ba chiar trântiți la pământ de câteva ori. Focurile luau forme uimitoare.

Rolem își terminase perioada de funcționare, iar acum zăcea inert. Hasan veni și se așeză pe jos, alături de George și de mine. Cutremurul a durat aproape o oră, după care s-a repetat, tot mai slab, de mai multe ori în cursul acelei nopți. După încheierea primului și celui mai grav șoc, am intrat în legătură cu Port-au-Prince. Instrumentele de acolo arătau că epicentrul se situa la mare distanță și spre nord față de locul unde ne aflam noi.

La o distanță rea pentru mine...

În Marea Mediterană.

Mai precis, în Marea Egee.

Am simțit că mi se face rău și dintr-o dată așa a și fost. Am încercat să iau legătura cu insula Kos.

Nimic.

Cassandra mea, scumpa mea doamnă, prințesa mea... Unde era oare? Am tot încercat să aflu, vreme de două ore. Pe urmă am fost chemat de către Port. Era chiar vocea lui Lorel, nu a unui operator aflat întâmplător de serviciu.

— Of, Conrad, nu știu cum să-ți spun exact ce s-a întâmplat...

— Vorbește, i-am spus eu, și oprește-te când termini.

— Un satelit de observare a trecut pe deasupra voastră acum vreo douăsprezece minute, se auzi vocea lui, printre hârâituri și pocituri. Câteva insule din Marea Egee nu mai apar pe imaginile transmise...

— Nu, am spus eu.

— Și mi-e teamă că una dintre ele este insula Kos.

— Nu, am repetat.

— Îmi pare rău, zise el, dar așa arată satelitul. Nu știu ce altceva aș putea să-ți spun.

— E suficient, am spus eu. Asta-i situația. La revedere. Vorbim mai târziu. Ba, nu. Nu!

— Așteaptă ! Conrad !

Îmi ieșisem din minți.

Liliecii, stârniți de la locurile lor în puterea nopții, fâlfâiau în jurul meu. Am lovit cu mâna dreaptă și am omorât unul care tăbăra pe mine. Am așteptat câteva secunde și am mai omorât unul. Pe urmă, am luat cu amândouă mâinile o piatră mare și eram gata să sparg radiolul, când George puse o mână pe umărul meu. Am dat drumul pietrei, i-am împins mâna și l-am lovit cu dosul palmei peste gură. Nu știu ce s-a mai întâmplat apoi cu el, dar când m-am aplecat să iau iarăși piatra, am auzit zgomot de pași în spatele meu. M-am sprijinit într-un genunchi și m-am răsucit, luând o mână de nisip pe care să-l arunc în ochii cuiva. Erau toți acolo : Myshtigo, Perucă Roșie și Dos Santos, Rameses, Ellen, trei funcționari locali și Hasan, care se apropiau de mine în grup. Când mi-au văzut fața, cineva a strigat „Păzea !“ și-au dispărut.

Pe urmă se făcea că îi am în fața ochilor pe toți cei pe care i-am urât cândva. Puteam s-o simt. Vedeam alte fețe, auzeam alte voci. Toți cei pe care îi cunoscusem, îi urâsem, dorisem să-i distrug sau îi distrusesem, stăteau acolo, în fața focului, readuși la viață. Doar albul dinților li se zărea prin umbrele ce le treceau peste față și în timp ce veneau spre mine zâmbeau. Fiecare avea câte o sentință în mână, iar de pe buze le ieșeau cuvinte convingătoare, abia rostite. Am aruncat nisipul în ochii celui mai apropiat și l-am îmbrâncit. Upercutul meu l-a răsturnat pe spate, după care doi egipteni au sărit pe mine, dintr-o parte și din cealaltă. M-am descotorosit de ei, dar cu coada ochiului meu mai rece am văzut un arab uriaș ce ținea în mână ceva ca un fruct **avocado**, de culoare neagră. Îl învârtea țintindu-mi capul, așa că m-am lăsat în jos. Cum venea spre mine, am reușit să-i dau o lovitură puternică în stomac, trântindu-l brusc la pământ. Pe urmă, cei doi egipteni săriră din nou asupra mea. Undeva, departe, țipa o femeie, dar eu n-o puteam vedea.

Mi-am eliberat mâna dreaptă și am pocnit cu ea pe cineva ; omul căzu, însă un altul îi luă locul. Din față,

un ins cu pielea albastră aruncă în mine cu o piatră care mă izbi în umăr și mă înfurie și mai tare. Am pus mâna pe un obiect, l-am ridicat în aer și am lovit pe cineva, după care am dat cu pumnul în altcineva. M-am scuturat. **Gealabia** mea era ruptă și murdară, așa că am sfâșiat-o de tot și am aruncat-o.

M-am uitat în jur. Se opriseră. Nu mai veneau spre mine, ceea ce nu era frumos. Nu era frumos să se oprească tocmai când doream așa de mult să distrug ceva. Așa că l-am ridicat în sus pe omul ce zăcea la picioarele mele și am dat cu el de pământ. Pe urmă, l-am ridicat iar și cineva țipă : „Ei ! Karaghiosis !“, după care începu să-mi spună și niște nume într-o grecească stâlcită. L-am lăsat pe nesuferit să cadă și m-am întors.

Acolo, în fața focului, se aflau două personaje : unul înalt și cu barbă, celălalt scund și greoi, chel, făcut parcă dintr-un amestec de chit și pământ.

— Prietenul meu zice c-o să te zdrobească, greculc ! strigă insul cel înalt, în timp ce moșmondea ceva la spatele celuilalt.

M-am năpustit spre ei, iar omul din chit și lut sări la mine. Mi-a pus piedică, dar m-am revenit repede ; l-am prins de subsuori și l-am aruncat la o parte. Dar el își regăsi echilibrul tot așa de repede ca și mine, se întoarse și mă apucă de ceafă cu o mână. Am făcut și eu același lucru, apucându-i, în plus, cotul ; ne strângeam unul pe altul și era, într-adevăr, puternic. Pentru că era puternic, îl tot apucam din altă parte, ca să văd cât e de tare. Dar el se mișca repede, contracarând fiecare gest de-al meu aproape tot atât de repede pe cât ne gândeam. Mi-am aruncat cu putere brațele în sus, între ale lui și am pășit înapoi pe piciorul meu cel întărit. Eliberați pentru un moment, ne-am învârtit unul în jurul celuilalt, căutând o altă deschidere.

Îmi țineam brațele în jos și mă aplecam mult în față pentru că el era mic de statură. La un moment dat, m-a prins stând cu brațele prea apropiate de trup și, mișcându-se cu o iuțeală cum nu mai văzusem până atunci, m-a apucat așa de strâns că mi-a ieșit transpirația prin pori

și m-a luat o durere de șale cumplită. Mă ținea ca într-un clește și-mi dădeam seama că dacă nu voi reuși să mă desprind, nu va mai dura mult și mă va frânge. Mi-am încordat pumnii, l-am izbit în burtă și l-am împins. Degeaba ! Strânsoarea spori și mai mult. Capul îmi vâjâia pe măsură ce ridicam mâinile, iar rinichii parcă îmi erau pe jăratic. Mi-am încordat apoi mușchii spatelui și umerii, simțind cum îmi crește puterea în mâini, pe care le-am repezit în sus, fără să poată fi oprite de bărbia lui, aflată în cale. Căzu pe spate. Lovitura a fost atât de puternică, încât ajunse să-și vadă călcâiele uitându-se din spate, ceea ce pentru un altul ar fi însemnat ruperea gâtului. Dar el țâșni imediat în sus și atunci mi-am dat seama că nu este un luptător obișnuit, un muritor născut din femeie, ci una dintre acele ființe apărute ca Anteu din pântecul Pământului însuși.

L-am apăsat puternic cu mâinile pe umeri, făcându-l să cadă în genunchi. L-am apucat apoi de gât, am trecut în dreapta lui și i-am înfipt genunchiul stâng în partea de jos a spatelui. M-am aplecat înainte și, apăsându-i coapsele și umerii, am încercat să-l frâng. Dar n-am putut. El s-a tot încovoiat până ce capul i-a atins pământul, însă n-am putut să apăs mai tare. Nimeni n-are un spate care să se îndoaie în felul acesta fără să se rupă, însă al lui nu s-a rupt. Am împins apoi cu genunchiul în sus și m-am eliberat, dar aproape în același moment el sărise din nou asupra mea. Am încercat atunci să-l sugrum. Aveam brațele mult mai lungi decât ale lui. L-am prins de gât cu amândouă mâinile, în timp ce cu degetele mari apăsam cu putere în ceea ce ar fi trebuit să fie beregata adversarului, așteptând să i se înnegrească fața, iar ochii să-i iasă din orbite. El însă își înfipse la rându-i mâinile în gâtul meu și începu să strângă. Eram amândoi în picioare și fiecare căuta să-l sufoce pe celălalt. Numai că individul nu se lăsa strangulat. Degetele lui mari îmi presau ca două crampoane mușchii gâtului. Am simțit cum mi se urcă sângele în obraji. Tâmplele începură să-mi zvâcnească. În depărtare, am auzit pe cineva țipând :

— Oprește-l, Hasan ! Nu asta trebuia să facă !

Semăna cu vocea lui Perucă Roșie. Oricum, acesta era numele care-mi venise în minte : Perucă Roșie. Ceea ce însemna că Donald Dos Santos era și el pe undeva, pe-aproape. Iar femeia spusese „Hasan", un nume scris pe o altă imagine care-mi deveni dintr-o dată clară. Însemna că eu eram Conrad, că mă găseam în Egipt și că fața inexpresivă agitându-se dinaintea mea era a lui Rolem, golemul luptător. Rolem putea fi programat să acționeze cu o forță de cinci ori mai mare ca a unei ființe omenești și probabil că așa și fusese reglat. Acestei creaturi i se puteau da reflexele unei pisici injectate cu adrenalină și fără îndoială că în momentul acela le folosea din plin. Însă golemul nu era conceput să ucidă, decât — poate — ca urmare a unui accident, în timp ce Rolem căuta să mă omoare. Rezulta că mecanismul lui de dirijare nu funcționa.

Dându-mi deci seama că încercarea mea de strangulare nu are nici un efect asupra robotului, mi-am luat mâinile de pe gâtul lui.

După cum îl cunoșteam eu pe Hasan, Rolem trebuie să fi fost reglat să funcționeze la capacitatea sa temporală maximă, adică două ore. O durată destul de lungă, având în vedere circumstanțele. Acum însă îmi revenisem, știam cine sunt și ce fac. Mai cunoșteam și structura golemului. Practic, era unul destinat luptelor greco-romane. Ca urmare, nu putea să boxeze.

Am aruncat o scurtă privire peste umăr, spre locul unde mă aflam la începerea acestei întâmplări, adică lângă cortul radio. Se afla cam la cincizeci de picioare distanță.

În acea frântură de secundă, cât mi-am îndreptat atenția înapoi, golemul fu cât pe-aci să mă termine. Sări și mă prinse cu o mână de ceafă și cu cealaltă de sub bărbie. Mi-ar fi rupt gâtul, dac-ar fi putut să-și continue acțiunea, însă chiar în acel moment se produse un nou cutremur. A fost o zguduitură puternică ce ne-a aruncat pe amândoi la pământ, permițându-mi să mă eliberez din strânsoare.

După câteva secunde m-am ridicat în picioare, însă pământul continua să se clatine. Dar și Rolem se sculase, îndreptându-se iar spre mine. Eram ca doi marinari beți ce se luptau pe puntea unei nave, în timp de furtună... Veni spre mine, iar eu m-am dat înapoi. I-am aplicat o lovitură scurtă cu stânga, iar când încercă să-mi apuce mâna, l-am lovit în zona stomacului. Pe urmă m-am retras.

Boxul era pentru el ceea ce este pentru mine a patra dimensiune — pur și simplu nu putea să vadă. Își continua înaintarea, scuturându-se de loviturile mele, în timp ce, eu mă retrăgeam mereu în direcția cortului radio. Pământul se cutremura, întruna, undeva țipa o femeie și atunci când i-am plasat o directă de dreapta sub centură, acolo unde se afla aparatul ce-i ținea loc de creier și pe care speram să-l stric, am auzit un „Olé“ puternic.

Ajungând la cort, am zărit ceea ce-mi doream : piatra mare pe care intenționasem s-o arunc în aparatul de radio. Am fentat cu stânga, l-am apucat apropiindu-mi umărul și coapsa, după care l-am ridicat deasupra capului, m-am dat puțin înapoi și, încordându-mi mușchii, l-am aruncat cu stomacul peste piatră. Încercă iar să se ridice, dar mai încet decât o făcuse înainte. Un huruit ciudat începu să se audă în secțiunea sa centrală.

Pământul se mai zgudui o dată. Rolem se ghemui, apoi se destinse. Singurul semn de mișcare vizibil era acum la degetele mâinii stângi, care se strângeau și se desfăceau spasmodic, amintindu-mi, în mod ciudat, de mâinile lui Hasan din noaptea aceea, de la **hounfor.**

M-am răsucit ușor și i-am văzut pe toți acolo, în picioare : Myshtigo și Ellen, Dos Santos cu un obraz umflat, Perucă Roșie, George, Rameses, Hasan și cei trei egipteni arămii. Am făcut un pas înspre ei și i-am văzut cum încep iar să se împrăștie, cu ochii plini de teamă. Am dat din cap.

— Nu, acum mă simt bine, le-am spus, dar lăsați-mă singur. Mă duc să fac o baie în fluviu.

Am făcut vreo șapte pași, apoi parcă m-a scos cineva din priză; bolboroseam, toate se învălmășeau și lumea întreagă părea că se scurge la vale, într-un torent.

Zilele care-au urmat au fost ca de cenușă, iar nopțile de fier. Bucata ruptă din sufletul meu zăcea îngropată mai adânc decât toate mumiile ce mucegăiesc sub acele nisipuri. Se spune că morții îi uită pe morți în casa lui Hades, dar sperăm să nu fie așa, Cassandra. Trecusem prin emoțiile organizării unei excursii și Lorel sugeră să numesc pe altcineva care s-o încheie, iar eu să plec într-o permisie. N-am putut. Ce era să fac? Să stau și să clocesc în vreun Loc Vechi, cerșind ceva de băut de la călătorii nechibzuiți? Nu. Mișcarea este întotdeauna cel mai bun lucru în asemenea momente; formele sale generează în cele din urmă un conținut pentru golul din interior. În consecință, am continuat excursia și mi-am concentrat atenția asupra micilor mistere pe care le conținea.

L-am tras deoparte pe Rolem și i-am cercetat aparatul de dirijare. Acesta **fusese**, desigur, stricat; asta însemna fie că o făcusem chiar eu, în etapa inițială a conflictului nostru, fie că era opera lui Hasan, care urmărea să mă scoată din luptă. Dacă era opera lui Hasan, atunci el nu dorise să mă vadă doar bătut, ci mort. Se punea întrebarea: **De ce?** Mă întrebam dacă patronul său știa că eu fusesem cândva acel Karaghios. În caz că da, de ce-ar fi dorit să-l ucidă pe fondatorul și primul secretar al propriului său partid? Pe omul care jurase să nu admită (cel puțin, nu fără luptă) ca Pământul de sub el să fie vândut și transformat în bordel de către o haită de extratereștri albaștri, și care organizase în jurul lui o intrigă ce reducea până la zero, sistematic, valoarea tuturor bunurilor terestre posedate de vegani? Pe omul care mersese atât de departe, încât să radă de pe suprafața Pământului somptuosul oficiu al taleriților din Madagascar? În fine, pe omul ale cărui idealuri le îmbrățișase cu atâta ușurință, deși ele erau actualmente canalizate spre forme mai pașnice, legale, de apărare a proprietății? De ce ar fi dorit ca **acest** om să fie mort?

Prin urmare, însemna fie că el vânduse Partidul, fie că nu știa cine fusesem eu și avea un cu totul alt scop

în minte, atunci când îl instruise pe Hasan să mă ucidă. Sau poate că Hasan acționa sub ordinele altcuiva. Dar cine putea fi acest altul ? Și încă o dată, de ce ? N-aveam nici un răspuns. Și am hotărât că-mi trebuie unul.

*

Primul care mi-a prezentat condoleanțe a fost George.

— Îmi pare rău, Conrad, a zis el, uitându-se dincolo de cotul meu, apoi în jos, spre nisip, și în cele din urmă privindu-mă repede în față.

Îl deranja să spună lucruri omenești și-l făcea să dorească să plece de-acolo. Pot s-o afirm. Este îndoielnic dacă relațiile din vara trecută, dintre Ellen și mine, îl preocupaseră prea mult. Pasiunile sale se opreau la ieșirea din laboratorul de biologie. Îmi amintesc de disecția pe care i-a făcut-o ultimului câine de pe Pământ. După ce patru ani i-a scărpinat urechile, i-a prins puricii din coadă și l-a ascultat lătrând, George l-a chemat într-o zi pe Rolf la el. Câinele a venit tropăind, cărând după sine o cârpă veche, cu care obișnuiau să se joace amândoi, trăgând unul de-un capăt și altul de celălalt. George a apucat cârpa pe care Rolf o ținea cu dinții și când câinele a ajuns suficient de aproape, i-a făcut o injecție, după care l-a spintecat. Dorise să-l disece cât timp câinele era încă în putere. Mai păstrează și acum scheletul, montat în laborator. Voise de asemenea, să-și crească odraslele (pe Mark și Dorothy, ca și pe Jim) în incubatoare, însă Ellen pusese piciorul în prag de fiecare dată **(pac ! pac ! pac !)**, prin accese post-natale de maternitate, ce duraseră de fiecare dată cel puțin o lună, adică suficient cât să-i strice lui George stabilirea echilibrului inițial de stimuli. În concluzie, nu mi-l puteam imagina cu adevărat ca dorind din cale-afară să-mi ia măsura pentru un sac de dormit tip subteran, confecționat din scânduri. Dac-ar fi dorit să mă vadă mort, ar fi făcut-o probabil într-un mod mai subtil, mai rapid și mai exotic, folosind ceva în genul veninului de iepure de pe Divbah.

Nu era el însă omul care să facă așa ceva. De asta eram sigur.

Cât despre Ellen, deși capabilă de sentimente puternice, ea este întotdeauna ca o păpușă acționată de un mecanism defect. Mereu se „strică« ceva înainte de a acționa conform simțămintelor pe care le are, iar a doua zi se pomenește cu sentimente la fel de puternice pentru altceva. Acolo, la Port-au-Prince, m-ar fi strâns de gât până mi-aș fi dat sufletul, acum problema nu mai era de actualitate pentru ea. Mi-a prezentat condoleanțe cam la modul următor :

— Conrad, nici nu știi cât de rău îmi pare ! **Pe cuvânt !** Chiar dacă n-am văzut-o niciodată, **știu** ce simți. Pe când îmi vorbea, tonul lui Ellen era când mai sus, când mai jos, dar știam că ea crede în ce spune, așa că i-am mulțumit.

Hasan veni lângă mine în timp ce stăteam în picioare, pe mal, și priveam la apa brusc învolburată și mâloasă a Nilului. Am rămas amândoi așa, un timp, după care el îmi spuse :

— Femeia ta nu mai este, iar inima ți-e grea. Vorbele nu-ți vor ușura povara, și ce e scris, e scris. Dar să rămână scris că și eu sufăr alături de tine.

Am mai zăbovit împreună o vreme, după care el a plecat.

Nu mi-am făcut griji în privința lui. Era singura persoană ce putea fi scoasă din cauză, chiar dacă mâna lui pusese în funcțiune mașina. Nu era ranchiunos ; nu ucisese niciodată din proprie inițiativă. Pe mine n-avea nici un motiv personal să mă omoare. Compătimirea pe care mi-o arătase era sinceră, sunt sigur de asta. Uciderea mea n-ar fi avut nici o legătură cu sinceritatea simțămintelor sale într-o asemenea problemă. Un adevărat profesionist trebuie să respecte o anumită limită între problemele personale și cele de serviciu.

Myshtigo nu mi-a prezentat nici un fel de condoleanțe. Ar fi fost împotriva firii sale. La vegani, moartea este un prilej de bucurie. La nivel spiritual, ea înseamnă **sagl** (împlinire), adică fragmentarea sufletului în mici senzori de plăcere, care sunt răspândiți peste tot, pentru a par-

ticipa la marele orgasm universal. Pe plan material, moartea este reprezentată de **ansakundabad't** — ceremonia scoaterii la licitație cu mare fast a majorității bunurilor personale ale celui decedat, citirea testamentului și împărțirea bogățiilor decedatului, concomitent cu desfășurarea unui praznic bogat, însoțit de cântece și băutură.

Dos Santos mi-a zis :

— Prietene, ți s-a-ntâmplat un lucru trist. A-ți pierde femeia este ca și cum ți-ai pierde sângele din vene. Durerea e nemărginită și nu poți fi consolat. Seamănă cu un foc mocnit ce nu poate fi stins — un lucru trist și îngrozitor. Moartea în sine e crudă și întunecată, sfârși el, cu ochii umezi. Căci, pentru un spaniol, victima este victimă, fie ea țigan, evreu, maur sau orice-ar fi, un lucru ce trebuie apreciat la unul din acele nivele obscure din punct de vedere mistic care mie îmi lipsesc.

Pe urmă, a venit la mine Perucă Roșie și mi-a zis :

— Îngrozitor... E mare păcat. Nu pot să fac sau să spun nimic altceva decât că-mi pare rău. Am dat din cap și-am murmurat :

— Îți mulțumesc !

— Trebuie însă să te întreb ceva. Dar nu acum. Mai târziu.

— Bine, am zis eu. Și după ce-au plecat, m-am întors să privesc fluviul, gândindu-mă la acești doi ultimi interlocutori. Păreau la fel de îndureraţi ca și ceilalți, dar aveam impresia că trebuie să fie amestecaţi cumva în treaba cu golemul. Eram sigur, totuși, că Diane fusese aceea care țipase atunci când Rolem mă strângea de gât, și-i ceruse lui Hasan să-l oprească. Cu asta, singurul suspect rămânea Don, dar eu ajunsesem deja să am scrioase îndoieli că el ar fi făcut vreodată ceva, fără ca mai întâi să-și consulte nevasta.

Și uite-așa, până la urmă n-a mai rămas nici un suspect. Fără a mai vorbi de vreun motiv real evident... S-ar fi putut să fie doar un accident. Dar...

Dar aveam totuși sentimentul că cineva dorea să mă omoare. Știam că, în lipsa unui conflict de interese, Hasan nu era omul care să îndeplinească două treburi în

același timp și pentru doi stăpâni. Și asta mă făcea fericit. Îmi oferea un țel, îmi dădea ceva de făcut. Nimic nu te face să vrei mai mult să trăiești, decât dorința cuiva de-a te vedea mort. Iar pe acest cineva îl voi găsi, voi afla de ce-mi dorește moartea și-l voi împiedica să facă ceea ce-și pusese în gând.

*

Cea de-a doua trecere a morții a fost rapidă și, oricât de mult aș fi vrut s-o leg de un factor uman, n-am reușit. A fost una dintre acele farse pe care ni le joacă soarta, așa cum — uneori — te pomenești la cină cu un musafir nepoftit. Sfârșitul întâmplării m-a contrariat însă și mi-a dat noi idei, confuze, la care să mă gândesc. Povestea a început cam așa...

În josul fluviului — această apă mare, care aduce fertilitatea și șterge haturile prin revărsările sale, acest tată al geometriei plane — ședea veganul și făcea schițe ale malului opus. Îmi închipui că dacă s-ar fi aflat pe malul **celălalt,** l-ar fi desenat pe **acesta,** dar asta-i o ipoteză cinică. Ceea ce mă deranja era faptul că venise singur în acest loc plin de zăpușeală și de noroi, că nu spusese nimănui unde se duce și că nu avea cu el altă armă decât un creion nr. 2.

Și-atunci s-a întâmplat.

Un buștean vechi, plin de pete, care plutea în derivă pe lângă mal, a încetat dintr-o dată să mai fie ceea ce părea — un buștean vechi și bălțat. Un capăt lung, cu spatele ondulat, bătu apa spre cer, un butoi cu dinți apăru la celălalt capăt și o mulțime de picioare mici își găsiră drum pe terenul solid, începând să acționeze ca niște roți.

Am strigat și mi-am dus mâna la centură.

Myshtigo scăpă carnetul și dădu să fugă. Dar creatura era deja lângă el; nu puteam să mai trag. Așa că am țâșnit spre el, dar în momentul când am ajuns acolo, animalul i se încolăcise deja de două ori în jurul trupului, făcându-l de două ori mai albastru, în timp ce dinții de care am pomenit se apropiau tot mai mult.

Există un mod de a-l face pe constrictor să-și slăbească strânsoarea — cel puțin pentru moment. M-am repezit la capul animalului, lăsat acum puțin mai jos, pentru a-și contempla micul dejun, și am reușit să-mi înfig degetele sub ieșiturile solzoase așezate în părțile laterale. Mi-am vârât apoi degetele mari, cât am putut de tare, în ochii animalului. După care, ceva ca un bici uriaș, verde-cenușiu, m-a izbit aproape imediat. M-am ridicat de pe jos cam la vreo trei metri depărtare de locul unde stătusem. Myshtigo fusese aruncat mai sus, pe mal. Se ridică în picioare, tocmai când animalul atacă din nou. Numai că ținta atacului eram acum eu, nu Myshtigo. Se dădu înapoi doi-trei metri și se prăvăli asupra mea. M-am aruncat într-o parte, iar capul acela mare, teșit, trecu la câțiva centimetri de mine, împroșcându-mă cu praful și pietrișul rezultate din impactul cu solul.

Mă rostogolisem mai încolo și tocmai începeam să mă ridic, când coada animalului mă izbi din nou, doborându-mă la pământ. M-am retras un pic, dar a fost prea târziu. Monstrul mi se încolăcise în jurul coapselor și din nou, am căzut. Apoi o pereche de brațe albastre apucară corpul animalului de deasupra spiralei, fără însă a putea să-l țină decât câteva secunde. Ne-am pomenit înșfăcați amândoi, imediat.

Eu continuam să mă zbat, dar cum ai putea oare să lupți contra unui cablu blindat, gros și alunecos, prevăzut și cu picioruțe care trag de tine? Brațul drept îmi era blocat pe lângă corp, iar cu stânga nu ajungeam prea departe, ca să pot face ceva. Spiralele se strângeau. Capul se îndrepta spre mine, în timp ce eu trăgeam de corpul care mă strivea. Loveam și zgâriam cu unghiile, reușind în cele din urmă să-mi eliberez mâna dreaptă, cu prețul unor bucăți de piele.

Am blocat, cu aceeași mână dreaptă, capul ce cobora. Degetele mele apucară maxilarul inferior și-l ținură în loc, împiedicând capul să înainteze. Spirala cea mare mi se strânse în jurul mijlocului, chiar cu mai multă putere decât o făcuse golemul mai înainte. Capul se trase apoi într-o parte, desprinzându-se de mâna mea, după

care coborî iarăși, cu fălcile larg deschise. La rândul lui, Myshtigo se zbătea, iar mișcările sale trebuie să-l fi iritat pe animal, încetinindu-i puțin asaltul, lucru de care am profitat pentru ultima mea acțiune de apărare. Am vârât mâinile în gura animalului și i-am depărtat fălcile. Cerul gurii îi era cleios și palma începu să-mi alunece ușor. Am apăsat în jos falca inferioară, cât am putut de tare. Gura i se mai deschise încă vreo zece centimetri și păru să rămână blocată așa.

Pe urmă am încercat să mă trag înapoi, să-l fac să mă lase, dar spiralele lui ne țineau prea strâns și nu mă puteam depărta suficient. El ba slăbea, ba întărea strânsoarea, în timp ce-și retrăgea capul. Am reușit totuși să-mi asigur o poziție mai fermă, în genunchi. Myshtigo zăcea făcut ghem, la mai puțin de doi metri de mine. Mâna dreaptă îmi mai alunecă puțin, aproape de punctul unde mi-aș fi pierdut puterea de a mai face ceva.

Atunci am auzit un urlet. Aproape imediat am simțit cum animalul tremură. Am profitat de slăbiciunea lui de-o secundă și mi-am smuls mâinile din strânsoare. A urmat un scrâșnet din dinți îngrozitor, apoi contracția finală. Pentru moment, mi-am pierdut cunoștința.

Am început apoi să lupt ca să mă eliberez din strânsoare. Sulița lucioasă de lemn, care-l străpunsese pe boadie, îi fura încetul cu încetul viața, mișcările lui devenind mai curând spasmodice decât agresive. Zvârcolirile boadilului m-au trântit la pământ încă de două ori, dar, în cele din urmă l-am eliberat pe Myshtigo și ne-am tras mai încolo, să vedem cum moare bestia. A durat ceva până când totul s-a terminat.

Hasan rămăsese pe loc, în picioare, cu fața lipsită de orice expresie. Sulița **assagai,** cu care se antrenase atât de mult, își făcuse treaba. Când George a disecat animalul, am aflat că sulița trecuse la cinci centimetri de inimă, secționând o arteră. Apropo, avea două duzini de picioare, repartizate (după cum era de așteptat), egal pe fiecare parte.

Dos Santos stătea lângă Hasan, iar Diane lângă Dos Santos. Se aflau acolo și toți ceilalți din tabără.

— Frumos lucrat, am constatat eu. O lovitură perfectă. Mulțumesc !

— A fost o nimica toată, replică Hasan.

*

A fost o nimica toată, spusese el. Nimc altceva decât o lovitură de moarte dată presupunerii mele că el ar fi defectat golemul. Dacă Hasan încercase atunci să mă ucidă, de ce m-ar fi salvat acum din strânsoarea boadilului ? În afară doar de cazul când ceea ce-mi spusese atunci, la Port, era adevărul gol-goluț — adică faptul că fusese angajat să asigure protecția veganului. Dacă aceasta era misiunea lui principală, iar uciderea mea doar una secundară, el trebuise acum să mă salveze, ca un produs secundar al apărării vieții lui Myshtigo. Dar pe urmă... O, Doamne ! S-o lăsăm baltă.

Am luat o piatră și-am aruncat-o cât am putut de departe, apoi încă una.

Skimmerul nostru era planificat să aterizeze în tabără a doua zi, urmând ca apoi să decolăm spre Atena, unde aveam să ajungem după o scurtă oprire în Noul Cairo, ca să-i lăsăm pe Rameses și pe ceilalți trei. Mă bucuram să plec din Egipt, cu mucegaiul și praful și zeitățile sale moarte, jumătate oameni, jumătate animale. Mă săturasem deja de acest loc.

Apoi sosi un mesaj de la Phil, din Port-au-Prince, iar Rameses mă chemă în cortul unde se afla stația de radio.

— Da, am spus eu, vorbind în fața microfonului.

— Conrad, aici e Phil. Tocmai am scris o elegie pentru Cassandra și aș vrea să ți-o citesc. Chiar dacă n-am întâlnit-o niciodată, te-am auzit vorbind de ea și i-am văzut fotografia, așa că socot că am făcut o treabă foarte bună...

— Te rog, Phil, n-am nici un chef acum de consolări poetice. Poate altă dată...

— Să știi că n-am făcut-o după un model prestabilit, pe care doar îl completezi cu datele de actualitate. Știu că acest gen de elegii nu-ți plac și, într-un fel, nici nu te condamn pentru asta.

M-am întins spre comutator, dar mâna mea a șovăit o clipă, dând în schimb peste țigările lui Rameses.

— Bine, dă-i bătaie! Te-ascult.

Și el se apucă de citit, dându-mi prilejul să constat că nu făcuse o treabă tocmai proastă. Îmi mai amintesc doar o mică parte din această elegie. Rețin stilul clar și concis al formulărilor ce veneau din celălalt capăt al lumii și mă revăd stând acolo, rănit la trup și la suflet, ascultându-l pe Phil. El descria virtuțile nimfei după care plecase Poseidon și pe care o pierduse în favoarea fratelui său, Hades. Toate elementele erau chemate să-și unească glasul într-un bocet general. Și pe când el vorbea, revedeam cu ochii minții cele două luni fericite pe care le petrecusem pe insula Kos, ignorând complet tot ce mi se întâmplase după aceea. Mă vedeam stând alături de Cassandra la bordul lui **Vanitie,** navigând cu ajutorul velelor spre insulița unde luam masa la iarbă verde, într-un crâng pe jumătate sfânt, unde ne bălăceam în apă și stăteam întinși la soare unul lângă altul, ținându-ne de mână fără să spunem un cuvânt. Stăteam în bătaia razelor soarelui ca într-o caldă și blândă cascadă de lumină ce cobora peste sufletele noastre aprinse și goale, acolo, pe plaja nesfârșită, dând ocol micii împărății și întorcându-se mereu la noi.

Dar el termină de citit, își drese glasul de câteva ori și insula se scufundă, luând cu ea o parte din mine și lăsându-mă așa cum eram de fapt acum.

— Mulțumesc, Phil, am spus eu. A fost foarte frumos.

— Sunt încântat că ți-a plăcut, răspunse el, după care adăugă: După-amiază plec la Atena și aș vrea sa fiu cu tine pe această porțiune a excursiei voastre, dacă n-ai nimic împotrivă.

— Desigur, am răspuns. Pot, totuși, să știu de ce?

— Am hotărât că trebuie să mai văd o dată Grecia. Pentru că și tu te duci acolo, lucrurile ar putea să mai pară un pic așa cum erau ele altă dată. Aș vrea să arunc o ultimă privire asupra unora dintre Locurile Vechi.

— O spui de parcă s-ar apropia sfârșitul.

— Păi... Am cam epuizat posibilitățile pe care le oferă tratamentul S-S de prevenire a îmbătrânirii. Am început

să simt că mașinăria dă semne c-ar vrea să se oprească. S-ar putea să mai întorc ceasul de câteva ori, dar tot atât de bine s-ar putea să nu. Oricum, vreau să revăd Grecia și simt că asta-i ultima mea șansă.

— Sunt sigur că te-nșeli. Te informez însă că mâine seară, pe la opt, vom lua masa cu toții la Garden Altar.

— Perfect. Ne vedem acolo.

— S-a făcut!

— La revedere, Conrad.

— La revedere.

M-am dus să fac un duș, după care m-am frecționat cu o pomadă și mi-am pus haine curate. Încă mă mai durea în câteva locuri, dar cel puțin mă simțeam curat. Pe urmă m-am dus la vegan, care tocmai terminase de făcut același lucru și m-am uitat urât la el.

— Te rog să mă corectezi dacă greșesc, am zis, dar unul din motivele pentru care-ai vrut să mă faci să trec prin acest spectacol este acela că eu posed o mare capacitate de supraviețuire. Așa-i, sau nu?

— Așa e.

— Până acum mi-am dat toată silința ca acest potențial să nu rămână doar o simplă posibilitate, ci să fie folosit în mod activ pentru promovarea bunăstării generale.

— Asta făceai când ai atacat întregul grup de unul singur?

M-am repezit la gâtlejul lui, dar, gândindu-mă mai bine, am lăsat mâinile în jos. Am fost răsplătit cu o licărire de teamă care i-a dilatat ochii și i-a crispat colțurile gurii. Se dădu înapoi cu un pas.

— Am să trec peste asta, i-am spus. Mă aflu aici doar ca să te duc încotro vrei să mergi și să mă asigur că te-ntorci cu pielea întreagă. Azi dimineață mi-ai creat o mică problemă, când te-ai comportat ca o momeală pentru boadil. Îți atrag de aceea atenția că nu trebuie să te duci în iad ca să-ți aprinzi țigara. Când vrei să ieși singur, verifică mai întâi dacă terenul din jurul tău prezintă siguranță. (El mă privi nehotărât, apoi se uită în altă parte). Dacă nu, am continuat eu, ia cu tine o escortă înarmată, pentru că văd că refuzi să porți armă. Asta e tot ce voiam să-ți comunic. Dacă nu vrei să coo-

perezi, spune-mi-o acuma, ca să demisionez și să-ți aduc un alt ghid. În orice caz, Lorel mi-a sugerat deja să procedez în acest fel. Așadar, ce ai de spus? am întrebat.

— Da.

— A spus Lorel una ca asta?

— Extraordinar... Atunci, bine, fie. Mă voi conforma cererii tale. E mai prudent așa.

— Perfect. Ai spus că vrei să vizitezi din nou Valea Reginelor, în această după-amiază. O să te conducă Rameses. Eu n-am chef s-o fac. Vom pleca definitiv de-aici mâine dimineață, la ora zece. Așa că să fii gata.

I-am întors spatele și am plecat, așteptându-mă totuși să spună ceva, măcar un singur cuvânt. Dar el tăcu.

Din fericire, atât pentru supraviețuitori, cât și pentru generațiile care încă nu s-au născut, Scoția n-a fost lovită prea tare pe timpul celor Trei Zile. Am luat un vas cu gheață și o sticlă de apă gazoasă din frigiderul amplasat în cortul pentru servitul mesei. Apoi am pornit instalația de condiționare a aerului, aflată lângă cușetă, am desfăcut o sticlă din propria mea rezervă și mi-am petrecut restul după-amiezii reflectând la deșertăciunea tuturor strădaniilor omenești.

*

Mai târziu, în seara aceea, după ce m-am trezit oarecum și-am șterpelit ceva de mâncare, m-am înarmat și am ieșit să iau puțin aer proaspăt.

Apropiindu-mă de colțul de est al incintei taberei și auzind voci, m-am așezat în întuneric și, rezemându-mă cu spatele de un pietroi, am încercat să trag cu urechea. Am recunoscut timbrul vocii vibrante a lui Myshtigo și am dorit să aud ce spune. Dar n-am putut.

Cei ce vorbeau erau puțin prea departe, iar acustica deșertului nu este întotdeauna cea mai bună din lume. Stând acolo și încordându-mi acea parte din mine care asigură ascultarea, s-a întâmplat ceea ce se mai întâmplă uneori:

Eram așezat pe o pătură lângă Ellen și o țineam cu brațul pe după umeri. Cu brațul albastru...

Totul s-a estompat însă atunci când mi-a fost silă de felul de a fi al veganilor (fie și numai într-o împlinire a dorinței pseudotelepatice) și m-am trezit din nou lângă pietroiul meu.

Eram totuși singur, iar Ellen păruse mai moale decât pietroiul. În plus, curiozitatea încă nu mă părăsise.

Ca urmare, m-am pomenit încă o dată acolo, remarcând :

— ...nu pot s-o văd de aici, spuneam eu, însă Vega este o stea de mărimea întâi, situată în ceea ce ai tăi numesc constelația Lira.

— Și cum e pe Taler ? întrebă Ellen.

A urmat o pauză lungă, după care am spus :

— Lucrurile esențiale sunt adeseori cele pe care oamenii se dovedesc cel mai puțin capabili să le descrie. Uneori însă există și problema de a comunica ceva pentru care interlocutorul nu are nici un element corespunzător lui însuși. Astrul Taler nu e ca planeta voastră. Acolo nu există deșert. Întreaga lume are același peisaj. Dar.. Lasă-mă să iau floarea aceea din părul tău. Așa. Uită-te la ea. Ce vezi ?

— O floare albă, frumoasă. Tocmai de-asta am culeg-o și mi-am pus-o în păr.

— Dar **nu este** o floare albă, frumoasă. Oricum, nu pentru mine. Ochii voștri percep lumina cuprinsă între lungimile de undă de 4000 și 7200 unități angstrom. Ochii unui vegan privesc mai adânc în spectrul ultraviolet, până în jur de 3000. Noi suntem orbi la ceea ce voi numiți „roșu", însă la această floare „albă" eu văd două culori pentru care în limba voastră nu există cuvinte. Corpul meu, de pildă, e acoperit cu niște desene pe care voi nu le puteți vedea ; ele sunt însă destul de apropiate de ale altora din familia mea, așa că un alt vegan, cunoscător al neamului Shtigo, poate să spună de la prima întâlnire din ce familie și din ce provincie mă trag. Pentru un privitor de pe Pământ, unele dintre picturile noastre au un colorit țipător, sau par chiar să fie toate de aceeași culoare — de regulă, albastru — pentru că nuanțele sunt invizibile pentru el. O mare parte a muzicii noastre vouă vi se pare ca fiind presărată cu lungi

intervale de tăcere, intervale care de fapt sunt pline de melodicitate. Orașele noastre sunt curate și dispuse logic. Ele captează lumina zilei și o mențin până noaptea târziu. Sunt, de fapt, niște locuri cu mișcări lente și sunete plăcute. Asta înseamnă foarte mult pentru mine, însă nu știu cum să explic astfel de lucruri unei... unei ființe umane.

— Dar în lumile voastre trăiesc și oameni, vreau să spun oameni de pe Pământ.

— Da, numai că ei nu văd, nu aud și nu simt toate acestea în modul în care o facem noi. Există o prăpastie pe care-o putem aprecia și înțelege, dar pe care nu o putem trece. Iată de ce nu reușesc să-ți spun cum e pe Taler. Pentru tine ar fi o lume diferită de cea care este pentru mine.

— Aș vrea, totuși, s-o văd. Foarte mult. Ba chiar cred că mi-ar plăcea să trăiesc acolo.

— Nu cred c-ai fi fericită într-un asemenea loc.

— De ce ?

— Pentru că imigranții non-vegani rămân imigranți non-vegani. Tu, aici, nu aparții unei caste inferioare. Știu că voi nu folosiți acest termen, dar, în fond, despre asta-i vorba. Personalul Oficiului vostru și familiile respective sunt cea mai înaltă castă de pe această planetă. Urmează apoi bogații care nu aparțin de Oficiu, pe urmă cei ce lucrează pentru bogătașii ne-membri ai Oficiului, după care vin cei ce-și câștigă existența din lucrul la câmp ; în sfârșit, în partea cea mai de jos se află nenorociții care locuiesc în Locurile Vechi. Aici, tu te afli în vârf. Pe Taler te-ai găsi în partea de jos.

— De ce trebuie să fie așa ? întrebă ea.

— Pentru că tu vezi o floare albă.

Și i-am dat-o înapoi.

A urmat o tăcere lungă, sub briza răcoroasă.

— Oricum, sunt fericită că ai venit aici, spuse ea.

— E un loc interesant.

— Mă bucur că-ți place.

— Omul acela, pe nume Conrad, a fost, într-adevăr, iubitul tău ?

Caracterul neașteptat al întrebării m-a obligat să dau înapoi.

— Asta nu face parte din treburile tale „albastre", dar răspunsul este **da.**

— Îmi dau seama de ce, spuse el, în timp ce eu mă simțeam jenat, ceva în genul celui ce trage cu ochiul, sau — subtilitatea subtilităților — al celui ce trage cu ochiul la cel ce trage cu ochiul.

— De ce ? întrebă ea.

— Pentru că tu-ți dorești lucruri stranii, puternice, exotice ; pentru că nu te simți fericită acolo unde ești, cu ceea ce ești.

— Asta nu-i adevărat... Sau poate că da. Mi-a zis el odată ceva în genul ăsta. Poate că e adevărat...

În acel moment, mi-a părut rău pentru ea. Pe urmă, fără să-mi dau seama, dorind s-o consolez într-un fel, m-am întins și i-am luat mâna. Numai că mâna care s-a mișcat era a lui Myshtigo și nu el dorise s-o miște, ci eu. Deodată, mi s-a făcut frică. Și lui la fel. Puteam să simt acest lucru.

Era o senzație puternică — un soi de beție, ca și cum ai înota într-o cameră ; mi-am dat seama că el se simțea sub **ocupație,** ca și cum ar fi detectat o prezență străină în propriile lui gânduri.

Am dorit de aceea să plec repede de-acolo și m-am întors lângă pietroiul meu, dar nu înainte ca Ellen să scape floarea și s-o aud spunând : „ia-mă în brațe".

La naiba cu toate aceste dorințe împlinite prin pseudotelepatie ! am gândit eu. **Într-o zi n-o să mai cred că ele sunt doar atât.**

Văzusem două culori în floarea aceea, culori pe care nu le pot descrie...

M-am înapoiat în tabără. Am trecut prin corturi și-am mers mai departe. Am ajuns la celălalt capăt al perimetrului de supraveghere, m-am așezat pe jos și mi-am aprins o țigară. Noaptea era rece și neagră ca smoala.

După două țigări am auzit o voce în spatele meu, dar nu m-am întors.

— „În **Casa Mare** și în **Casa Focului,** în **Ziua cea Mare** când toate zilele și toți anii sunt numărați, oh, fie-mi numele dat înapoi", zicea vocea.

— Asta e bine pentru tine, am zis eu, încetișor. E un citat potrivit. Recunosc **Cartea Morților** când o aud luată în deșert.

— N-am luat-o în deșert, ci, așa cum zici tu, am citat-o în mod potrivit.

— Asta e bine pentru tine.

— În **acea** zi mare, când toate zilele și toți anii sunt numărați, dac-ar fi să ți se dea numele înapoi, care-ar fi acesta ?

— N-or să-mi dea nimic. Am de gând să vin cu întârziere. Și la urma urmelor, ce contează numele ?

— Depinde. Ce-ar fi ca acest nume să fie „Karaghiosis ?"

— Încearcă să te așezi undeva, unde să te pot vedea. Nu-mi place să stea cineva în spatele meu.

— Bine, am să stau acolo. Ei ?

— Ei, ce ?

— Să zicem că acest nume este „Karaghiosis".

— Și de ce-ar trebui să răspund eu ?

— Pentru că acest nume are o semnificație. Cel puțin, cândva, a avut.

— Karaghiosis a fost un personaj din vechile spectacole grecești de umbre, ceva în genul lui Punch din reprezentațiile europene de păpuși cu Punch și Judy. Era un caraghios și un măscărici.

— Dimpotrivă, era grec și era subtil.

— Ha ! Ba pe jumătate laș și pe deasupra și burtos...

— Era pe jumătate erou. Isteț. Puțin cam grosolan. Avea simțul umorului. Ar fi doborât o piramidă. Era și puternic, atunci când voia să fie. Unde este acuma ? Aș vrea să știu.

— De ce mă-ntrebi pe mine ?

— Pentru că așa te-a strigat Hasan în noaptea când te-ai luptat cu golemul.

— Ah... Am înțeles. N-a fost decât un nume spus la întâmplare, un termen generic, un sinonim de-al lui „prost", o poreclă, așa cum ți-aș spune eu ție „Roșcata". Și pentru că veni vorba, mă întreb cum te-o fi văzând Myshtigo ? Veganii sunt orbi la culoarea părului tău, știi ?

— Nu-mi pasă cum arăt în ochii veganilor. Mă întreb însă cum arăți tu. Înțeleg că Myshtigo are un dosar destul de voluminos despre tine. Zice că ai fi în vârstă de câteva secole.

— Este, fără îndoială, o exagerare. Dar se pare că tu știi multe în această privință. Cât de gros e dosarul tău despre Myshtigo ?

— Încă nu-i prea mare.

— Se pare că-l urăști mai mult decât pe oricine. Așa e ?

— Da.

— De ce ?

— Pentru că e vegan.

— Și ?

— Îi urăsc pe vegani ; asta-i tot.

— Nu, mai e și altceva.

— Adevărat. ...Ești foarte puternic, știi ?

— Știu.

— De fapt, ești cea mai puternică ființă umană pe care-am văzut-o vreodată. Destul de puternică pentru a rupe gâtul unui liliac-păianjen aflat în zbor, a cădea apoi în golful Pireu și a înota până la mal, ca să-și ia micul dejun.

— Ai ales un exemplu ciudat.

— Ba nu, nici vorbă. N-ai fost tu acela ?

— De ce ?

— Vreau eu să știu, am nevoie de asta.

— Îmi pare rău.

— Nu-i suficient să spui că-ți pare rău. Mai zi și altceva !

— Am spus tot.

— Nu. Noi avem nevoie de Karaghiosis.

— NOI ?

— Radpol-ul. Eu.

— Te întreb din nou : de ce ?

— Hasan are pe jumătate vârsta Timpului. Karaghiosis e și mai bătrân. Hasan l-a cunoscut, și-a adus aminte și ți s-a adresat cu numele de „Karaghiosis". Tu ești Karaghiosis, ucigașul, apărătorul Pământului, iar acum noi

avem nevoie de tine. Mare nevoie. **Armageddon**-ul[1]) a sosit — nu cu un tunet, ci cu un carnet de cecuri. Veganul trebuie să moară. Nu există alternativă. Ajută-ne să-l oprim.

— Ce doriți de la mine ?

— Lasă-l pe Hasan să-i vină de hac.

— Nu.

— De ce nu ? Ce înseamnă el pentru tine ?

— De fapt, nimic. În fond, îmi e cât se poate de nesuferit. Dar ce reprezintă el pentru **voi ?**

— Este cel care ne distruge.

— Atunci spune-mi **de ce** și **cum** și poate-ți voi da un răspuns mai bun.

— Nu pot.

— De ce ?

— Pentru că nu știu.

— Atunci, **noapte bună.** Discuția s-a încheiat.

— Așteaptă ! Îți spun pe cuvânt că nu știu, însă indicația a venit de pe Taler, de la biroul de legătură al Radpol-ului de-acolo : Myshtigo trebuie să moară. Cartea despre care vorbește nu e cu adevărat o carte, iar eul lui nu este un eu, ci mai multe. Nu știu ce înseamnă asta, însă agenții noștri nu ne-au mințit niciodată. Tu ai trăit pe Taler, ai trăit pe Bakab și pe-o duzină de alte lumi. Ești Karaghiosis. Știi că agenții noștri nu mint, pentru că, fiind Karaghiosis, ai înființat tu însuți rețeaua de spionaj. Iar acum, când le auzi cuvintele, nu le iei în seamă. Îți spun că ei asta afirmă : Myshtigo trebuie să moară. El reprezintă sfârșitul tuturor lucrurilor pentru care-am luptat. Spionii noștri afirmă că e un cercetaș, căruia nu trebuie să i se permită să culeagă informații. Tu cunoști codul. Bani în schimbul Pământului. Mai multă exploatare din partea veganilor. Spionii noștri nu pot să spună ce va fi mai departe.

— Îmi pare rău. M-am angajat să-i asigur protecția. Dă-mi un motiv mai bun și poate că și eu am să-ți dau un răspuns mai bun... Iar Hasan a încercat să mă ucidă.

---

[1]) **Armageddon** = termen biblic, cu sensul de conflict final, decisiv, între națiuni, între bine și rău (n. tr.).

— Lui i s-a spus doar să te oprească, să te facă incapabil de luptă, astfel încât noi să-l putem ucide pe vegan.

— Nu mă satisface răspunsul; absolut deloc. Nu recunosc nimic. Vezi-ți de treabă. Voi uita ce mi-ai spus.

— Nu, trebuie să ne ajuți. Ce contează viața unui vegan pentru Karaghiosis?

— Eu nu voi susține nimicirea lui fără o cauză justă și clară. Până acum, nu mi-ai arătat nimic.

— Asta-i tot ce am.

— Atunci, noapte bună!

— Nu. Tu arăți două profile. Din partea dreaptă, ești un semizeu; din stânga, — un demon. Unul dintre aceștia ne va ajuta; trebuie să ne ajute. Nu-mi pasă care din ei.

— Nu încercați să-i faceți vreun rău veganului. Îl vom proteja.

Ne-am așezat. Ea luă o țigară de la mine și-am început să fumăm.

— ...Să te urăsc, spuse ea, după un timp. Ar trebui să fie simplu, dar nu pot.

N-am făcut nici o remarcă.

— Te-am văzut de multe ori fudulindu-te în uniforma neagră de ceremonie, bând romul ca pe apă, crezând în ceva ce nu împărtășești nimănui, arogant în forța ta... Ai fi în stare să te lupți cu tot ceea ce mișcă, nu-i așa?

— Nu cu furnici roșii sau cu bondari.

— Ai cumva vreun plan strategic de care noi nu știm nimic? Spune-ne, și te vom ajuta.

— Ți-a intrat în cap ideea că eu aș fi Karaghiosis. Ți-am explicat de ce mi s-a adresat Hasan cu acest nume. Phil l-a cunoscut pe Karaghiosis, iar tu îl cunoști pe Phil. Ți-a vorbit vreodată despre acest lucru?

— Știi bine că nu. E prietenul tău și nu ți-ar trăda încrederea.

— Mai ai și alte indicii asupra identității mele, în afara faptului că Hasan a pronunțat un nume la întâmplare?

— Nu s-a păstrat nici un document care să conțină o descriere a lui Karaghiosis. Ai fost foarte minuțios.

— Perfect, atunci. Du-te și lasă-mă în pace.

— Nu, te rog.

— Hasan a încercat să mă ucidă.

— Da, probabil și-a închipuit că este mai ușor să te ucidă, decât să încerce să te țină deoparte. În plus, știe mai multe despre tine decât știm noi.

— Atunci de ce ne-a salvat azi din strânsoarea **boadilului,** pe mine și pe Myshtigo ?

— Prefer să nu comentez.

— În cazul ăsta, las-o baltă.

— Nu, am să-ți spun... Sulița **assagai** a fost singurul lucru pe care l-a avut la îndemână. El încă nu știe s-o folosească bine. Dar nu intenționa să-l lovească pe **boadil.**

— Oh...

— Și nici pe tine ! Bestia se zvârcolea prea mult. Hasan dorea să-l ucidă pe vegan și-ar fi spus, pur și simplu, că încercase să vă salveze pe amândoi, folosind singurul mijloc de care dispunea, dar că s-a întâmplat un accident îngrozitor. Din nefericire, n-a fost nici un accident îngrozitor. Căci n-a nimerit ținta.

— De ce nu l-a lăsat pur și simplu pe boadil să-l ucidă ?

— Pentru că tu îți puseseși deja mâinile pe animal. I-a fost teamă că ai fi putut să-l salvezi pe vegan. El se teme de mâinile tale.

— E bine de știut. Va continua să mai încerce, chiar dacă eu refuz să cooperez ?

— Mi-e teamă că da.

— Asta nu-i bine deloc, scumpo, pentru că eu n-am să permit una ca asta.

— N-ai să-l oprești. Și nici noi n-o să anulăm comanda. Chiar dacă ești Karaghiosis și chiar dacă ai fost lovit de soartă — iar compătimirea mea pentru tine se revarsă până dincolo de orizont — Hasan nu va putea fi oprit, nici de tine, nici de mine. El **este** Asasinul. N-a dat greș niciodată.

— Nici eu.

— Ba da, ție ți s-a întâmplat. Tu tocmai ai trădat Radpol-ul, și Pământul, și tot ceea ce înseamnă cât de cât ceva.

— Eu mă conduc după propriile mele păreri, femeie. Vezi-ți de treabă.

— Nu pot.

— Și de ce, mă rog?

— Dacă nu știi, atunci Karaghiosis este cu adevărat prostul, măscăriciul, silueta dintr-un spectacol de umbre.

— Un om numit Thomas Carlyle[1]) a scris cândva despre eroi și cultul eroilor. Și el a fost un nătărău. A crezut că există asemenea creaturi. Eroismul e numai o problemă de circumstanță și de promptitudine.

— Uneori intră în scenă și idealurile.

— Ce este un ideal? Fantoma unei fantome, asta-i tot.

— Te rog să nu-mi spui mie asemenea lucruri...

— Trebuie, pentru că acesta este adevărul.

— Minți, Karaghiosis.

— Ba nu, iar dacă o fac, e ca totul să fie mai bine, fato!

— Sunt destul de bătrână să pot fi bunica oricui, cu excepția ta, așa că nu-mi spune mie fată. Știi că părul meu e de fapt o perucă?

— Da.

— Dar că m-am îmbolnăvit cândva de o boală vegană și că de-aceea trebuie să port perucă, știi?

— Nu. Îmi pare foarte rău. Asta nu știam.

— În tinerețe, cu mult timp în urmă, am lucrat într-o stațiune vegană. Eram damă de consumație. N-am uitat niciodată horcăitul plămânilor lor oribili, înfiorându-mi pielea și nici contactul cu carnea lor de culoarea cadavrelor. Îi urăsc, Karaghiosis, așa cum numai unul ca tine ar putea să înțeleagă — unul care-a urât puternic, din toată ființa lui.

— Îmi pare rău, Diane. Regret că încă suferi. Dar eu nu sunt pregătit, deocamdată, să fac vreo mișcare. Nu mă forța.

— Ești Karaghiosis?

---

[1]) **Thomas Carlyle** (1795—1881) — istoric și critic britanic, adversar al materialismului și al raționalismului, susținător al acțiunii. A scris **Eroii și cultul eroilor** (n. tr.).

— Da.
— Atunci sunt satisfăcută... într-un fel.
— Însă veganul **va trăi.**
— Vom vedea.
— Da, vom vedea. Noapte bună.
— Noapte bună, Conrad.

M-am ridicat, am lăsat-o unde era și m-am întors la cortul meu. Mai târziu, în noaptea aceea, a venit la mine. S-a auzit foșnetul foii de cort, apoi al lenjeriei de pat, și iat-o acolo. Iar când voi fi uitat toate celelalte lucruri în legătură cu Diane — roșul perucii și „v"-ul întors dintre ochii ei, fălcile strânse, vorba sacadată, micile sale gesturi specifice, corpul fierbinte ca miezul unei stele și ciudata acuză aruncată de către ea omului care-aș fi putut fi — îmi voi aduce aminte atât : că a venit la mine atunci când aveam nevoie de ea, și că a fost caldă, și moale, și că a venit la mine...

A doua zi dimineață, aveam de gând ca după micul dejun să-l caut pe Myshtigo, însă m-a găsit el primul. Eram pe malul fluviului și discutam cu cei ce urmau să se ocupe de felucă.

— Conrad, îmi spuse el cu blândețe, pot să stau de vorbă cu dumneata ?

Am dat din cap afirmativ și-am făcut semn către un șanț.

— Să mergem încolo. Aici am terminat.

Și-am pornit la pas. După un minut, el începu :

— Știi că în lumea mea există mai multe sisteme de disciplină a minții, sisteme care ocazional dau naștere la capacități extrasenzoriale...

— Am auzit și eu, i-am răspuns.

— Majoritatea veganilor, într-un moment sau altul, sunt expuși la așa ceva. Unii manifestă chiar și aptitudini în această privință. Mulți, nu. Totuși, majoritatea dintre noi avem un simț al paranormalului, o recunoaștere a modului său de operare.

— Da ?

— Eu, personal, nu sunt telepat, dar îmi dau seama că tu ai această calitate, pentru că în noaptea trecută ai folosit-o asupra mea. Am simțit asta. Este un lucru foarte neobișnuit printre voi, din care cauză nu am anticipat gestul și nu mi-am luat măsuri de contracarare. De asemenea, m-ai „lovit" la momentul potrivit. Ca urmare, mintea mea a rămas deschisă în fața ta. Trebuie să știu cât de mult ai aflat !

E clar deci că a fost ceva extrasenzorial, legat de acele suprapuneri de imagini-viziuni. Tot ce conțineau ele de regulă erau așa-zisele percepții imediate ale subiectului, plus o privire asupra gândurilor și sentimentelor din vorbele pe care le rostea acesta — și pe care eu, uneori, le receptam prost. Întrebarea lui Myshtigo îmi arăta că el cunoaște amploarea percepțiilor mele. Auzisem că unii vegani, profesioniști în amestecarea sufletului, puteau să-și facă drum chiar pînă în subconștient. Am hotărât deci să merg la cacealma.

— Îmi dau seama că nu te ocupi doar cu scrierea unei simple cărți de călătorie, am spus eu, fără a primi vreun răspuns. Din nefericire, am continuat, nu sunt singurul la curent cu acest lucru, ceea ce face să te afli în mare primejdie.

— De ce ? se interesă el, brusc.

— Poate că se-nșeală ei, am aruncat eu momeala. Scutură din cap.

— Cine sunt **ei ?**

— Îmi pare rău...

— Dar am nevoie să știu !

— Încă o dată, îmi pare rău. Dacă vrei să renunți, te pot duce chiar azi înapoi, la Port-au-Prince.

— Nu, nu pot face asta. Trebuie să-mi urmez calea. Cum să procedez ?

— Dă-mi mai multe detalii asupra problemei, iar eu am să-ți fac unele sugestii.

— Nu. Deja știi prea multe... Deci acesta trebuie să fie adevăratul motiv al prezenței aici a lui Donald Dos Santos, spuse el repede. Dos Santos e un moderat. Aripa activă a Radpol-ului trebuie să fi aflat ceva despre asta

și, cum spuneai, s-o fi înșelat în aprecieri. El trebuie să cunoască pericolul. Poate c-ar fi bine să mă duc și să...

— Nu, l-am întrerupt. Nu cred c-ar fi bine. N-ar aduce nici o schimbare reală. Și, oricum, ce i-ai povesti?

— Îmi dau seama ce vrei să spui, adăugă el, după o pauză. Mi-a mai trecut prin minte că s-ar putea să nu fie chiar atât de moderat cum credeam... Și dacă așa stau lucrurile, atunci...

— Mda, am spus eu. Vrei să dai înapoi ?

— Nu pot.

— Okay, Albăstrilă, atunci o să trebuiască să ai încredere în **mine.** Poți să începi prin a-mi spune mai multe despre această acțiune de cercetare...

— Nu! Nu știu cât știi și cât nu știi. Este evident că încerci să mă tragi de limbă ca să afli ceva în plus, așa că nu cred să știi mare lucru. Problema de care mă ocup are încă un caracter confidențial.

— Încerc să-ți asigur protecția, am spus eu, de aceea am nevoie de cât mai multe informații posibil.

— În cazul acesta, protejează-mi corpul și lasă-mă să-mi fac singur griji în legătură cu motivele și gândurile mele. Pe viitor, voi avea mintea închisă pentru tine, așa că nu trebuie să-ți mai pierzi timpul încercând să o sondezi.

Înmânându-i un pistol automat, i-am spus :

— Îți sugerez ca, pe timpul excursiei, să porți cu tine o armă — asta așa, ca să-ți protejezi motivele.

— Foarte bine.

Arma dispăru sub cămașa ce-i flutura.

Puff-Puff-Puff, făcea veganul.

Naiba-Naiba-Naiba, răsunau corzile minții mele.

— Pregătește-te, am spus. În curând plecăm.

★

Mergând pe jos spre tabără, pe un alt drum, mi-am analizat propriile motive. O carte, ea singură, n-ar putea nici crea, nici distruge Pământul, Radpol-ul, Returnismul. Nici chiar „Chemarea Pământului", scrisă de Phil, nu făcuse așa ceva, oricum nu cine știe ce. Dar treaba asta a lui Myshtigo urma să fie ceva mai mult decât o carte.

Un studiu? Ce putea fi? Un impuls într-o direcție anume? Nu știam asta și trebuia să aflu. Căci Myshtigo nu putea fi lăsat să trăiască, dacă asta avea să ne distrugă; pe de altă parte, nu puteam nici să permit uciderea lui, dacă lucrul pe care-l făcea ne putea fi de vreun ajutor. Și asta s-ar fi putut să fie. Ca urmare, cineva trebuia să ceară o pauză, un „time-out", până ne-am fi asigurat despre ce e vorba. Cordonul fusese tras. Am mers mai departe.

— Diane, i-am zis eu femeii, pe când stăteam amândoi la umbra skimmer-ului ei; zici că însemn ceva pentru tine, prin mine însumi, prin persoana lui Karaghiosis.

— Așa se pare.

— Atunci, ascultă-mă. Cred că e posibil să te înșeli în legătură cu veganul. Nu sunt sigur, dar dacă n-ai dreptate, ar fi o foarte mare greșeală să-l ucidem. Din acest motiv, nu pot permite așa ceva. Opriți toate acțiunile pe care le-ați planificat până ajungem la Atena. Pe urmă, cere clarificarea acelui mesaj de la Radpol.

Ea mă privi drept în ochi, apoi spuse: „În regulă".

— Cum rămâne, atunci, cu Hasan?

— Hasan așteaptă.

— El își alege singur momentul și locul, nu? Așteaptă doar prilejul de-a lovi.

— Da.

— Atunci trebuie să i se spună să nu întreprindă nimic înainte ca noi să fim siguri.

— Foarte bine.

— Ai să-i spui tu?

— Cineva o va face.

— Bine, am zis, și am dat să plec.

— Și dacă primim mesajul, întrebă ea, și este la fel ca mai înainte, ce se va întâmpla?

— Vom vedea, am spus, fără să mă întorc. Am lăsat-o lângă skimmer-ul ei și m-am întors la al meu.

Iar când mesajul sosi, spunând ceea ce credeam că va spune, am știut că voi avea o mulțime de bucluciri. Asta pentru că eu luasem deja hotărârea.

Departe, spre sud și spre est față de noi, unele părți ale Madagascarului încă mai asurzeau contoarele Geiger

cu strigătele lor de durere provocate de infectarea radioactivă — un omagiu plătit priceperii unuia dintre noi.

Hasan, eram sigur, încă mai putea înfrunta orice obstacol fără ca măcar să clipească din ochii aceia gălbui, bătuţi de soare şi obişnuiţi cu moartea... S-ar putea să fie greu de oprit.

★

Privim spectacolul de sub noi.

Moarte, căldură, valuri năpădite de nămol, un nou contur al litoralului...

Activităţi vulcanice pe Chios, Samos, Ikaria, Naxos...

Halicarnasul apare de parcă s-ar fi muşcat din el...

Iar capătul de vest al insulei Kos este din nou vizibil, dar ce contează ?

...Moarte, căldură, valuri năpădite de nămol.

Un nou contur al litoralului...

★

Aranjasem ca întregul convoi să ia un drum ocolitor, pentru a vedea cum arată peisajul. Myshtigo lua note, făcea fotografii.

Lorel comunicase următoarele : „Continuaţi călătoria. Pagubele materiale nu sunt prea grave, deoarece Mediterana era deja în cea mai mare parte plină de ruine. Pierderile umane constau fie din morţi, fie din răniţi căroraţi se acordă îngrijire. În concluzie, mergeţi mai departe".

Am trecut în zbor, la mică înălţime, peste ceea ce mai rămăsese din Kos — capătul vestic al insulei. Era un ţinut arid, vulcanic, şi printre suprafeţele lucitoare de apă marină care brăzdau de curând uscatul se vedeau noi cratere, unele fumegând. Cândva, aici se înălţase vechea capitală Astypalaia. Tucidide ne spune că a fost distrusă de un cutremur puternic. Ar fi trebuit să-l vadă pe acesta. Oraşul meu nordic din Kos a fost apoi locuit începând din anul 366 î. de Hr. Acum totul dispăruse, mai puţin umezeala şi căldura. Supravieţuitori nu mai erau — iar platanii lui Hipocrate, moscheea de la Log-

gia, castelul cavalerilor din Rodos, fântânile, vila mea, soția mea — măturate de nu știu ce valuri sau înghițite de nu știu ce gropi marine — toate apucaseră pe drumul lui Teocrit cel mort — el, care-și dăduse toată silința să imortalizeze locul, cu atât de mulți ani în urmă. Plecate. Dispărute. Îndepărtate... Nemuritoare și moarte pentru mine. Mai departe, către est, câteva piscuri din acel lanț de munți înalți, care întrerupsese platoul litoralului de nord, mai ieșeau încă din apă. Între ele, mărețul vârf Dhikaios sau Hristos cel Drept, înălțat deasupra satelor de pe pantele de nord. Acum mai era doar o insuliță și nimeni nu reușise să ajungă la timp până în vârful lui.

Așa trebuie să fi fost și-atunci, cu mulți ani în urmă, când marea de lângă pământul meu natal, mărginită de Peninsula Chalcidică, s-a ridicat și a luat uscatul cu asalt; atunci când apele mării interioare au forțat ieșirea prin pasul de la Tempe, iar marile convulsii au zguduit până și pereții muntoși ai însuși căminului zeilor, Olimpul; iar cei pe care i-a cruțat nu au fost decât domnul și doamna Deucalion, pe care zeii i-au ținut la suprafață pentru a crea un mit și niște oameni cărora să li-l spună.

— Acolo ai locuit tu, remarcă Myshtigo.

Am dat din cap, afirmativ.

— Totuși, te-ai născut în satul Makrinitsa, din Munții Tessaliei, nu-i așa?

— Da.

— Acolo ai avut casă?

— Pentru un timp.

— „Casă" este un concept universal, spuse el. Eu îl apreciez.

— Mulțumesc!

Am continuat să mă uit în jos, simțindu-mă trist, deprimat, furios, apoi nemaisimțind nimic.

Atena văzută după mult timp revine cu o familiaritate bruscă ce întotdeauna împrospătează, adesea reînnoiește, iar uneori incită. Phil mi-a citit cândva niște rânduri ale unuia dintre ultimii mari poeți greci, George Seferis, afirmând că el se referise la Grecia **mea** când

spusese : „O țară care nu mai este nici a noastră, nici a ta“ — și asta din cauza veganilor. Când am arătat că pe timpul lui Seferis veganii nici nu se aflau printre noi, Phil mi-a replicat că poezia există independent de timp și spațiu și că ea înseamnă orice are semnificație pentru cititor. Deși n-am crezut niciodată că o licență literară este bună și pentru o călătorie în timp, am avut alte motive pentru a nu fi de acord, pentru a n-o citi ca pe-o declarație generală.

Grecia este țara noastră. Goții, hunii, bulgarii, sârbii, francii, turcii și, mai recent, veganii n-au reușit niciodată să ne-o smulgă. Poporul, eu — am supraviețuit. Atena și cu mine ne-am schimbat oarecum împreună. Grecia continentală rămâne însă Grecia continentală și ea nu se schimbă doar de dragul meu. Încercați s-o luați, indiferent cine-ați fi, și haiducii mei vor urca în munți ca răzbunătorii subpământeni din vechime. Voi veți trece, dar munții Greciei vor rămâne, vor fi neschimbați — cu mirosul de picioare de capră friptă, amestecat cu sânge și vin și cu un gust de migdale îndulcite, noaptea cu un vânt rece, iar ziua cu un cer albastru ca ochii unui zeu. Atingeți-i, dacă aveți curajul !

Iată de ce mă simt reîmprospătat ori de câte ori mă întorc, pentru că acum, când sunt un bărbat cu mulți ani în cârcă, simt la fel despre întregul Pământ. Iată de ce-am luptat, de ce-am ucis și-am pus bombe, de ce-am încercat orice șmecherie juridică legală pentru a-i împiedica pe vegani să cumpere Terra, bucată cu bucată, de la guvernul în contumacie aflat pe Taler. Iată de ce mi-am croit drum, de fiecare dată sub un alt nume, în marele aparat administrativ care conduce această planetă și în mod deosebit la departamentul de Arte, Monumente și Arhive. Acolo aș putea lupta pentru a păstra ce-a mai rămas, așteptând între timp evoluția evenimentelor.

Vendetta Radpol-ului i-a înspăimântat atât pe expatriați, cât și pe vegani. Ei nu și-au dat seama că urmașii supraviețuitorilor celor **Trei Zile** nu vor accepta de bună voie ca zonele de litoral cele mai bune să devină stațiuni pentru vegani și nici nu-și vor lăsa fiii și fiicele

să lucreze în aceste stațuni ; așa cum nu-i vor conduce pe vegani printre ruinele propriilor orașe ca să le arate zonele de interes pentru amuzament. Iată de ce, pentru majoritatea funcționarilor, Oficiul este în principal un serviciu de ambasadori.

Noi am trimis chemarea de reîntoarcere descendenților coloniilor de pe Marte și Titan, dar fără nici un rezultat. Ei crescuseră acolo în belșug, sugând dintr-o cultură aflată în avans față de-a noastră. Își pierduseră identitatea. Și ne-au abandonat.

Totuși, **de jure,** ei constituiau Guvernul Terrei, ales în mod legal de către majoritatea absentă, și poate că și **de facto,** dacă s-ar ajunge vreodată la aceasta.

Timp de mai bine de o jumătate de secol, situația a fost staționară. N-au mai apărut stațiuni vegane noi și nici alte violențe din partea Radpol-ului. De asemenea, nici vreo Reîntoarcere. Curând, urma să aibă loc o nouă evoluție. Se simțea asta în aer, dacă Myshtigo desfășura — într-adevăr — o acțiune de cercetare.

M-am întors deci la Atena, într-o zi mohorâtă, pe o ploaie măruntă și rece. Era o Atenă răvășită și schimbată de recentul cutremur de pământ. În cap aveam un semn de întrebare, iar pe corp — vânătăi, însă mă simțeam revigorat. Muzeul Național se afla tot acolo, între Tossisa și Vasileos Irakliou, Acropolea era și mai ruinată decât îmi amintea, iar Garden Altar Inn — mai demult, vechiul Palat Regal, la colțul de nord-vest al Grădinii Naționale, vizavi de Piața Constituției — fusese zgâlțâit din toate puterile, dar, cu toate acestea, se ținea pe picioare și era deschis pentru afaceri.

Am intrat și ne-am înregistrat pentru primirea camerelor.

În calitate de comisar pentru Arte, Monumente și Arhive, m-am bucurat de o atenție specială : am primit Apartamentul Nr. 19. Deși nu era exact așa cum îl lăsasem, se prezenta curat și în ordine. Pe plăcuța metalică de pe ușă stătea scris :

Acest apartament a fost sediul lui Konstantin Karaghiosis, pe timpul fondării Radpol-ului și a unei lungi perioade din Rebeliunea Returnistă.

În interior, pe lemnăria patului, se afla o placă pe care se putea citi : **În acest pat a dormit Konstantin Karaghiosis.**

Pe un perete din camera strâmtă și lungă din față, am mai văzut o placă, pe care scria : **Pata de pe acest perete a fost făcută de către o sticlă de băutură aruncată din celălalt capăt al camerei de către Konstantin Karaghiosis, pentru a sărbători detonarea unei bombe în Madagascar.** Cine vrea, poate să creadă. **Pe acest scaun a stat Konstantin Karaghiosis**, susținea o altă placă. Mi-a fost pur și simplu frică să intru la baie.

Mai târziu în seara aceea, pe când băteam trotuarele umede și pline de moloz ale orașului meu aproape părăsit, vechile amintiri se împleteau cu gândurile curente, precum apele de la confluența a două râuri. Lăsându-i pe ceilalți să sforăie în casă, am coborât scara largă de la „Altar", m-am oprit să citesc una dintre inscripțiile cu citate din discursul fenebru al lui Pericle („Întregul Pământ este mormântul oamenilor celebri"), amplasată pe latura Monumentului Ostașului Necunoscut, am studiat apoi, preț de o clipă, membrele musculoase ale luptătorului antic, așezat pe patul funerar împreună cu armele sale — basoreliefuri de marmură, dar aproape calde, așa cum e noaptea la Atena — după care am trecut mai departe, mergând pe marea arteră de circulație Leoforos Amalias.

Masa de seară fusese foarte bună : uzo [1]), ghiveci, Kokkineli [2]), iaurt, Metaxa [3]), cafea neagră la discreție, în timp ce Phil discuta în contradictoriu cu George pe tema evoluției.

— Tu nu constați o convergență a realității cu mitul, aici, în ultimele zile de viață pe această planetă ?

— Ce vrei să spun ? întrebă George, ștergând un fruct **narantzi** și potrivindu-și ochelarii ca să vadă mai bine.

— Vreau să spun că pe măsură ce umanitatea a ieșit din întuneric, ea a adus cu sine legende, mituri și amintiri despre ființe fabuloase. Acum coborâm din nou în ace-

---

1) un fel de mastică ; 2) soi de vin roșu ; 3) vestită marcă de coniac (n. tr.)

lași întuneric. **Forța Vitală** devine slabă și nestatornică și asistăm la o revenire către acele forme primare care au existat vreme îndelungată doar ca niște palide amintiri rasiale...

— Bazaconii, Phil. **Forță Vitală?** În ce secol te trezești? Vorbești de parcă viața, în ansamblul ei, ar fi o singură entitate înzestrată cu simțuri.

— Așa și este.

— Demonstrează, te rog.

— Aveți în muzeul vostru scheletele a trei satiri, precum și fotografiile unora vii. Ei trăiesc în munții din această regiune. Au fost văzuți aici și centauri; există de asemenea, flori-vampir și cai cu aripi rudimentare. În fiecare mare pot fi găsiți șerpi de mare, iar cerul este brăzdat de lilieci-păianjen aduși din import. Avem chiar și declarații — sub prestare de jurământ — ale unor persoane care-au văzut Bestia Neagră din Tessalia — o ființă care se hrănește cu oameni, cu oase, cu orice — și astfel capătă viață tot felul de alte legende.

George oftă.

— Ceea ce-ai spus până acum nu dovedește nimic altceva decât că în marele infinit este posibil să apară orice formă de viață, dacă există factori catalizatori corespunzători și un mediu continuu favorabil. Lucrurile pe care le-ai menționat, proprii Pământului, reprezintă niște mutații, ființe avându-și obârșia pe lângă Locurile Fierbinți din toată lumea. Există un asemenea loc sus, în munții Tessaliei. Dacă Bestia Neagră ar sparge acum ușa aceea, având călare pe ea un satir, asta nu mi-ar schimba părerile și nici nu le-ar dovedi pe-ale tale.

M-am uitat la ușă în acel moment, sperând să văd nu Bestia Neagră, ci vreun bătrânel cu aspect neînsemnat, cu un umăr aplecat într-o parte, gata să se împiedice și apoi să-și vadă de drum, sau vreun chelner care să-i aducă Dianei o băutură pe care nu o comandase, însoțită de un bilet împăturit în șervețel.

Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Trecând în sus, pe Leoforos Amalias, pe lângă Poarta lui Adrian, și lăsând în urmă Olimpionul, încă nu știam care urma să fie hotărârea. Diane luase legătura cu Radpol-ul, dar

până în acel moment nu se primise nici un răspuns. Peste treizeci și șase de ore urma să plecăm în zbor de la Atena la Lamia, iar de acolo mai departe, pe jos, prin zone cu copaci noi și ciudați, având frunze lungi, palide, cu nervurile roșii, apoi printre pâlcuri de viță agățătoare și de alte plante cu ramificații aeriene, prin locurile pe unde îmboboceşte floarea-vampir, apoi și mai departe, traversând câmpii însorite, urcând pe cărările întortocheate ale caprelor de munte, printre stânci înalte și coborând în văi adânci ori trecând pe lângă mănăstiri ruinate. Era o treabă de om smintit, dar așa dorise Myshtigo. Pentru simplul fapt că eu mă născusem în acele locuri, își închipuia că el va fi în siguranță. Am încercat să-i spun despre animalele sălbatice, despre canibalii din tribul Kouretes care hălăduiau pe-acolo. Dar el voia să fie aidoma lui Pausanias și să vadă totul mergând pe jos. Okay, atunci, am hotărât eu, dacă Radpol-ul nu-i face de petrecanie, o să-i facă fauna.

Dar, pentru mai multă siguranță, m-am dus la cel mai apropiat Oficiu Poștal al Guvernului Terestru, unde am obținut un permis de duel și mi-am plătit taxa de deces. Pot să fiu și cinstit în asemenea treburi, mi-am zis, date fiind poziția mea de comisar și toate celelalte circumstanțe.

Dacă Hasan trebuia să moară, măcar să-l omor eu, cu toate formele legale.

De pe trotuarul celălalt, am auzit un sunet de **buzuki** [1]) răzbătând dintr-o cafenea sărăcăcioasă. Parțial pentru că așa doream și parțial pentru că aveam sentimentul că cineva mă urmărește, am traversat strada și-am intrat în local. M-am așezat la o măsuță de unde puteam să fiu cu ochii pe ușă dar, în același timp, să stau cu spatele la perete, am comandat cafea turcească și un pachet de țigări, după care-am rămas gânditor, ascultând cântece despre moarte, exil, dezastre, ca și despre veșnica infidelitate a femeilor și bărbaților.

Pe dinăuntru, localul era și mai mic decât părea pe dinafară; avea tavanul scund, podeaua murdară și un

---

[1]) **Buzuki** = **instrument muzical grecesc, cu coarde (n. tr.).**

aspect întunecos. Dizeuza secundă și bondoacă purta o rochie galbenă și era fardată peste măsură. Se auzea clinchet de pahare; prin aerul încețoșat se vedea cum praful se depune întruna; sub picioare, rumegușul de pe dușumea dădea o senzație de ud. Masa mea se afla aproape de bar. Să fi fost, în total, vreo duzină de alți clienți răspândiți în întregul local: trei fete cu ochi somnoroși ședeau și beau la bar, un bărbat își sumețea fesul verde, iar altul își pusese capul pe mână și sforăia; patru indivizi râdeau la o masă situată în diagonală față de mine; alți câțiva, singuri, își beau cafeaua, ascultau, priveau orice și nimic în mod deosebit, așteptând — sau poate că nu — să vină cineva sau să se întâmple ceva.

Totuși, nu s-a întâmplat nimic. Așa că după a treia ceașcă de cafea, i-am plătit proprietarului cel gras și mustăcios și am părăsit localul.

Afară, temperatura părea să fi scăzut cu vreo câteva grade. Strada era pustie și întunecată. Am cotit la dreapta, pe Leoforos Dionysiou Areopagitou, și am mers mai departe, până am ajuns la gardul dărăpănat ce mărginește panta de sud a Acropolei.

La colț, am auzit un zgomot de pași chiar în spatele meu. Am rămas nemișcat o jumătate de minut, dar n-am remarcat nimic altceva decât o tăcere profundă și o noapte neagră, de nepătruns. Dând din umeri, am intrat pe poartă și m-am îndreptat spre lăcașul lui Dionysius Eleutherios. Din templul propriu-zis nu mai rămăsese altceva decât temelia. Am trecut mai departe, îndreptându-mă spre Teatru.

Phil sugerase apoi că istoria a evoluat sub forma unor mari cicluri, precum limbile unui ceas uriaș care trec zi de zi peste aceleași numere.

— Biologia istorică arată că te înșeli, spusese George.

— Nu am avut în vedere sensul **ad litteram**, replicase Phil.

— Ar trebui ca, înainte de a continua discuția, să cădem de acord asupra limbii pe care-o vorbim.

Myshtigo se pornise pe râs...

Ellen atinsese brațul lui Dos Santos și-l întrebase despre soarta bieților cai pe care-i călăresc picadorii. El

ridicase din umeri, îi mai turnase niște Kokkineli, apoi își băuse paharul până la fund.

— Este o parte a spectacolului,' spusese.

Și nici un mesaj, nici un mesaj...

Am mers mai departe prin harababura în care timpul transformă măreția. O pasăre speriată țâșni în dreapta mea, scoase un țipăt de frică și dispăru. Am continuat să merg, rătăcind în sfârșit prin vechiul Teatru, coborând de-a lungul lui...

Diane n-a fost chiar așa de încântată, cum îmi închipuisem c-o să fie, la vederea plăcilor anoste care-mi împodobeau apartamentul.

— Aparțin acestui loc. Desigur. Așa e.

— Ha !

— Cândva s-ar fi expus capetele animalelor pe care le-ai vânat. Sau scuturile dușmanilor pe care i-ai biruit. Acum ne-am civilizat. Asta e noua modă.

— Un alt „Ha !" Am schimbat subiectul. Ai primit vreun răspuns în legătură cu veganul ?

— Nu.

— Dar **îi vrei** capul.

— Eu nu sunt civilizată. ...Spune-mi, în vremurile de demult Phil era tot așa de aiurit ?

— Nu, nu era. Și nici acum nu este. Doar că poartă blestemul unei jumătăți de talent. Acum e considerat ca fiind ultimul dintre poeții romantici, dar a decăzut. A ajuns să împingă misticismul la absurd, deoarece, ca și Wordsworth [1]), a supravețuit propriilor sale zile de glorie. Trăiește cu imaginile deformate ale unui trecut destul de bun. A trecut odată Hellespontul înot, ca și Byron [2]), dar acum, la fel ca și în cazul lui Yeats [3]), singurul lucru care-l bucură cu adevărat este compania tinerelor doamne, pe care să le poată plictisi cu filosofia lui sau uneori să le încânte cu vreo amintire bine povestită. E bătrân. În scrierile lui mai răzbat, când și când, flăcările fostei lui puteri, însă personalitatea nu i s-a limitat doar la scris.

---

[1]) William Wordsworth (1770—1850), poet romantic englez (n. tr.)

[2]) Lord George Gordon Byron (1788—1824), poet romantic englez (n. tr.)

[3]) William Butler Yeats (1865—1939), scriitor irlandez (n. tr.)

— Cum așa ?

— Păi, îmi amintesc de-o zi noroasă, când citea la Teatrul lui Dionysius un imn pe care-l scrisese în onoarea lui Pan. Publicul era puțin numeros — vreo două sau trei sute de inși și numai zeii știau de ce se adunaseră — totuși el a început să citească. Greceasca lui nu era încă prea bună, avea însă o voce impresionantă și o atitudine aproape charismatică. După un timp, a început să plouă ușor, dar nimeni n-a plecat. Către sfârșit, s-a auzit un tunet, de parcă cineva ar fi izbucnit în hohote de râs, înfiorătoare, și dintr-o dată toți spectatorii s-au cutremurat. Nu spun că a fost ceva ca în zilele lui Thespis [1], însă mulți dintre oamenii aceia se uitau peste umăr la plecare. Am fost și eu foarte impresionat. Pe urmă, după câteva zile, am citit poemul, dar n-a mai avut nici un farmec ; era ceva banal, răsuflat. Important a fost modul în care l-a citit el pe scenă. Această parte a puterii și-a pierdut-o odată cu tinerețea, iar ceea ce-a mai rămas din ce s-ar putea numi artă, n-a fost suficient de puternic pentru a-l face mare, pentru a-i păstra vie legenda personală. Asta îl deranjează și atunci se consolează cu o filosofie obscură — dar, ca să-ți răspund la întrebare, n-a fost întotdeauna așa de aiurit. Se poate chiar ca o parte din filosofia lui să fie corectă.

— Ce vrei să spui ?

— Marile Cicluri. Era animalelor stranii a coborât din nou asupra noastră. La fel și epoca eroilor, a semizeilor.

— Eu n-am întâlnit decât animale stranii.

— „În acest pat a dormit Konstantin Karaghiosis", scrie aici. Pare confortabil.

— Este... Vezi ?

— Da. Să păstrez placa ?

— Dacă vrei...

M-am dus către avanscenă **(proskenion).** Zidul sculptat începea de la trepte, înfățișând scene din viața lui Dionysius. Potrivit regulamentului promulgat chiar de către mine, fiecare ghid și fiecare membru al unui grup

---

[1]) Thespis (sec. VI î. de Hr.), poet grec (n. tr.)

organizat trebuie „...să aibă asupra lui, pe timpul deplasării, cel puțin trei torțe cu magneziu". Am scos cuiul de declanșare de la una dintre acestea și am aruncat-o la pământ. Lumina produsă n-avea să fie vizibilă de jos datorită unghiului pantei și blocurilor de zidărie.

Nu m-am uitat la flacăra strălucitoare, ci sus, la figurile poleite cu argint. Se afla acolo Hermes, prezentându-i-l lui Zeus pe zeul copil în timp ce coribanții purtau imaginea fantastică a lui Pyrrhos de fiecare parte a tronului; mai era și Ikaros, pe care Dionysius îl învățase să cultive vița de vie — el se pregătea să sacrifice o capră, în timp ce fiica lui oferea prăjituri zeului (care stătea alături, discutând despre fată cu un satir); și mai era Silenus, beat, încercând să susțină cerul precum Atlas, numai că nu se descurca prea bine; și erau acolo toți ceilalți zei ai orașelor, în vizită la acest Teatru; i-am văzut pe Hestia, Tezeu, și pe Eirene cu un corn al abundenței...

— Arzi o ofrandă pentru zei, se auzi o afirmație din apropiere.

Nu m-am întors. Vocea venise dinapoia umărului meu drept, dar nu m-am întors, căci o cunoșteam.

— Poate că da, am spus eu.

— N-ai mai călcat de mult pe-aceste meleaguri, în această Grecie.

— E-adevărat.

— Asta pentru că n-a existat niciodată o Penelopă nemuritoare — răbdătoare ca și munții, încrezătoare în reîntoarcerea kallikanzarosului ei — una care să țesă, răbdătoare precum dealurile?

— Tu ești acum povestitorul satului?

El chicoti.

— Am grijă de oile cu multe picioare de pe înălțimi, acolo unde degetele Aurorei vin întâi și-ntâi să ungă cerul cu trandafiri.

— Da, tu ești povestitorul. De ce nu te afli acum sus, pe platiuri, ca să-i seduci pe tineri prin cântecul tău?

— Din cauza viselor.

— Aha!

M-am întors și m-am uitat la obrazul străvechi, la ridurile, care, în lumina făcliei gata să se stingă, păreau la fel de negre ca și plasele pierdute de pescari pe fundul mării ; m-am uitat la barba albă ca zăpada ce se prăvale din munți, la ochii la fel de albaștri ca și basmaua legată în jurul tâmplelor. El nu se sprijinea în baston mai mult decât se sprijină un războinic în suliță. Știam că-i mai bătrân de-un veac și că nu folosise niciodată seria de tratamente Sprung-Samser.

— Nu demult, am visat că mă găseam în mijlocul unui templu negru, îmi spuse el, și că deodată a venit lângă mine Stăpânul Hades, care m-a luat de mână și m-a rugat să-l însoțesc. Dar eu i-am spus „NU" și m-am trezit. Treaba asta m-a răvășit.

— Ce-ai mâncat în seara aceea ? Bobițe din Locul Fierbinte ?

— Te rog să nu râzi... Pe urmă, în altă noapte, m-am visat pe un teren nisipos și se făcea că era întuneric. Forța vechilor eroi coborâse în mine și, luptându-mă cu Anteu, fiul lui Geea, l-am nimicit. Apoi stăpânul Hades a venit din nou la mine, m-a luat de braț și mi-a zis : „Hai să mergem". Dar eu l-am refuzat iară și-atunci m-am trezit. Pământul se cutremura..

— Asta-i tot ?

— Nu. Pe urmă, și mai recent — de astă dată în timpul zilei, pe când stăteam sub un pom și-mi veghèam turma — am visat cu ochii deschiși. La fel ca Phoebus, m-am luptat cu monstrul Python, pe care aproape că l-am dat gata. De data asta n-a mai venit Stăpânul Hades, dar când m-am răsucit în loc, l-am văzut acolo, în picioare, pe Hermes, slujitorul lui, zâmbind și ținând caduceul îndreptat spre mine, ca pe-o pușcă. Am scuturat din cap și el l-a lăsat în jos. Pe urmă l-a ridicat din nou și mi-a făcut semn, iar eu m-am uitat în direcția indicată. Acolo, în fața mea, se întindea Atena— locul ăsta, cu Teatrul, cu tine — și-aici ședeau bătrânele. Cea care măsoară sfoara vieții era îmbufnată, căci o înfășurase pe-a ta în jurul orizontului și nu-i mai dădea de capăt. Însă cea care țese o împărțise în două șuvițe foarte subțiri. Un fir a zburat înapoi, peste mări și-a dispărut din

vedere. Celălalt ducea sus, în munți. Pe primul munte stătea Omul Mort, care ținea firul în mâinile lui albe. În spatele acestuia, pe următorul munte, firul trecea peste o stâncă arzândă. Pe muntele din spatele stâncii se afla Bestia Neagră, care scutura și trăgea cu dinții de firul tău. Și, pe toată lungimea lui, se furișa un luptător mare, străin, și galbeni îi erau ochii, și scoasă din teacă sabia, pe care o tot ridica amenințător. Am venit deci la Atena, ca să te întâlnesc — aici, în acest loc — și să-ți spun să te întorci dincolo de mare, să te previn să nu urci în munții în care te-așteaptă moartea. Căci am știut, atunci când Hermes și-a ridicat bagheta, că visele nu erau pentru mine, ci îți erau adresate ție, o! tatăl meu, și că trebuie să te găsesc și să-ți atrag atenția. Pleacă acuma, cât încă mai poți. Întoarce-te. Te rog!

L-am apucat pe după umeri.

— Iason, fiul meu, eu nu mă întorc. Îmi asum răspunderea deplină a faptelor mele, bune sau rele — inclusiv propria-mi moarte, dacă e nevoie — căci de data asta **trebuie** să mă duc în munți, până sus, lângă Locul Fierbinte. Îți mulțumesc că m-ai prevenit. Familia noastră a avut întotdeauna probleme cu visele, care adesea s-au dovedit mincinoase. Am și eu vise — vise în care văd prin ochii altora — câteodată clar, alteori nu prea. Îți sunt recunoscător pentru faptul că mi-ai atras atenția. Îmi pare rău însă că trebuie să nu iau în seamă avertismentul tău.

— În cazul ăsta, mă întorc la turma mea.

— Vino cu mine la han. Te vom duce noi, mâine, cu aparatul de zburat, până la Lamia.

— Nu. Eu nu dorm în clădiri mari și nici nu călătoresc pe calea aerului.

— Atunci poate că-i timpul să pleci, dar am să-ți fac pe plac. Putem să stăm aici peste noapte. Eu sunt comisarul acestui monument.

— Am auzit eu că iar ai o funcție importantă în Marele Guvern. Au să continue omorurile?

— Sper că nu.

Am găsit un loc neted și ne-am întins pe pelerina lui.

— Cum tălmăcești tu visele astea? l-am întrebat.

— Cadouri ne trimiți în fiecare anotimp, dar când ne-ai vizitat ultima dată?

— Acum vreo nouăsprezece ani, am spus eu.

— Atunci n-ai cunoștință despre Omul Mort?

— Nu.

— E mai solid decât majoritatea bărbaților — mai înalt, mai gras —, are carnea de culoarea pântecelui de pește și dinții ca de animal. A început să se vorbească despre el cu vreo cincisprezece ani în urmă. Iese numai noaptea. Bea sânge. Când umbă încolo și-ncoace, prin ținut, căutând sânge (de om, de animal, nu contează), râde ca un copil. Noaptea, târziu, se uită pe geamul dormitorului și zâmbește. Dă foc la biserici. Femeile însărcinate leapădă de frică. Se zice că ziua doarme într-un sicriu, păzit de locuitorii din tribul Kouretes.

— Pare la fel de rău ca și un kallikanzaros.

— Există cu adevărat, tată. Acum câtva timp, ceva îmi omora oile. Indiferent ce-o fi fost, mânca puțin din ele și le bea o mare parte din sânge. Așa că mi-am săpat o ascunzătoare pe care-am acoperit-o cu crengi. În noaptea aceea, am stat la pândă. După multe ore, el a venit, dar eram prea speriat ca să pot pune o piatră în praștie; cum ți-am spus, este solid, chiar mai solid ca tine, și voluminos, iar pielea lui are culoarea unui cadavru abia dezgropat. A rupt gâtul oii cu mâinile și i-a băut sângele. Am plâns când am văzut, dar mi-a fost frică să fac ceva. A doua zi, mi-am mutat turma în alt loc și așa n-am mai fost deranjat. Mă folosesc de această poveste ca să-mi înfricoșez strănepoții — care sunt stră-strănepoții tăi — ori de câte ori nu sunt cuminți... Și el așteaptă — sus, în munți.

— Mda... Dacă zici tu că l-ai văzut, trebuie să fie adevărat. Iar din Locurile Fierbinți apar într-adevăr lucruri stranii. Noi știm acest lucru.

— ...Acolo unde Prometeu a vărsat prea mult din focul creației!

— Nu, acolo unde un nemernic a aruncat o bombă cu cobalt și unde băieții și fetele cu ochi strălucitori au

strigat „Eloi“ [1] la căderile radioactive... Dar ce-i cu Bestia Neagră ?

— Și asta există cu adevărat, sunt sigur. Mare cât un elefant și foarte iute de picior ; se zice că se hrănește cu carne. Vânează pe plaiuri. Poate că, într-o bună-zi, se va întâlni cu Omul Mort și se vor nimici reciproc.

— Ar fi bine, dar de regulă nu se întâmplă așa. Asta-i tot ce știi despre Bestie ?

— Da, și nu cunosc pe nimeni care să fi apucat s-o vadă mai mult de-o clipă.

— Bine, eu am să caut să fie mai puțin de-atât.

— ...Și trebuie să-ți mai vorbesc și despre Bortan...

— Bortan ? Numele ăsta îmi pare cunoscut.

— Câinele tău... Când eram mic îl călăream și-l loveam cu picioarele peste coastele acoperite cu o platoșă. El mârâia și mă-nhăța de picior, dar cu blândețe.

— Bortan **al meu** e mort de-atâta vreme, încât n-ar putea nici măcar să-și roadă propriile ciolane, dac-ar fi să și le dezgroape într-o încarnare modernă.

— M-am gândit și eu la asta. Dar, la două zile după ultima ta vizită, a venit și s-a prăbușit la noi în colibă. Se vede că te urmărise prin jumătate din Grecia.

— Ești sigur că era Bortan ?

— Oare a mai existat cândva un câine mare cât un căluț, cu platoșe pe coaste și fălci cât o capcană pentru urși ?

— Nu, nu cred. Probabil că de aceea li s-a și stins specia. Câinii au nevoie de platoșă, dacă e să nu stea pe lângă oameni, și ea nu le crește destul de repede. Dacă mai trăiește, este probabil ultimul câine de pe Pământ. El și cu mine am crescut împreună și asta, ca să știi, cu atât de mult timp în urmă, încât îmi face rău fie și numai să mă gândesc. În ziua când a dispărut, în vreme ce mă aflam la vânătoare, mi-am închipuit că poate a

---

[1] Bomba cu cobalt produce o mare cantitate de particule radioactive. Forma „eloi“ pare pluralul de la gr. **elos**, „smârc“, ceea ce aici nu are nici un sens. Poate că este o aluzie la exclamația lui Hristos răstignit : „Eli, Eli, lamma sabachthani ?“ („Doamne, Doamne, de ce m-ai părăsit ?“ — în limba aramaică) (n.tr.).

avut un accident. L-am căutat, dar pe urmă m-am gândit că a murit. Era incredibil de bătrân, încă de atunci.

— Poate c-a fost rănit și-a rătăcit așa — ani în șir. Însă el era, cu siguranță, și ultima dată a pornit-o pe urmele tale. Când a văzut că plecași, a urlat și s-a năpustit iarăși să te caute. De-atunci nu l-am mai văzut. Totuși, uneori, noaptea târziu, îi aud în munți urletul de vânătoare...

— Nenorocitul ăla de câine prost ar fi trebuit să știe că nu trebuie să-și facă atâtea griji.

— Câinii au fost întotdeauna ciudați.

— Da, câinii da...

Și-apoi vântul nopții, suflând rece prin arcadele anilor, se luă după mine. Îmi atinse ochii. Obosiți, ei se închiseră.

★

Grecia este plină de legende și încărcată cu pericole. Majoritatea regiunilor continentale de pe lângă Locurile Fierbinți sunt periculoase din punct de vedere istoric. Aceasta pentru că în timp ce, teoretic, Oficiul conduce Pământul, el de fapt are grijă de insule. În multe regiuni continentale, funcționarii sunt cam așa cum erau în secolul XX slujbașii fiscului în anumite zone muntoase — corecți în toate anotimpurile. Insulele au suferit mai puțin decât restul lumii pe timpul celor Trei Zile; ca urmare, ele au fost în mod logic niște avanposturi ale oficiilor districtuale ale lumii, atunci când taleriții au hotărât că putem exercita unele funcții administrative. Dar, istoricește, cei din partea continentală s-au opus întotdeauna acestui lucru. Totuși, în regiunile din jurul Locurilor Fierbinți, băștinașii nu sunt întotdeauna și în întregime de factură umană. În aceasta constă antipatia istorică față de schemele anormale de comportare. Iată de ce Grecia este plină de pericole.

Am fi putut naviga pe lângă coastă până la Volos. Am fi putut să mergem și pe calea aerului — până la Volos sau până în oricare altă parte, dacă era cazul. Myshtigo voia, totuși, ca de la Lamia să mergem pe uscat, să ne bucurăm de deliciile legendelor și ale pei-

sajelor deosebite. Iată de ce am lăsat skimmer-ele la Lamia. Iată de ce mergeam pe jos spre Volos. Iată de ce am dat peste legende.

La Atena i-am zis la revedere lui Iason. El a plecat pe mare, în susul coastei. O hotărâre înțeleaptă.

Phil insistase să suporte greutățile mersului pe jos, în loc s-o ia înainte cu skimmer-ul și să ne aștepte mai încolo, pe traseu. Poate că, într-un fel, și ăsta a fost un lucru bun...

Șoseaua spre Volos trece alternativ prin zone cu vegetație mai densă sau mai rară. Ea își face loc pe lângă bolovani uriași, aglomerări ocazionale de căsuțe, câmpuri de mac; traversează mici cursuri de apă, șerpuiește pe lângă înălțimi sau trece peste ele, se lățește și se îngustează fără nici o pricină aparentă.

Era încă dimineață, devreme. Cerul se vedea ca o oglindă albastră, pentru că razele soarelui păreau să vină de peste tot. În locurile umbrite, umezeala mai atârna încă de iarbă sau de frunzele cele mai de jos ale pomilor.

Și acolo, într-un luminiș interesant, de lângă șoseaua spre Volos, m-am întâlnit cu un soi de tiz de-al meu.

Demult, în Adevăratele Vremuri de Odinioară, locul fusese un gen de construcție religioasă. În tinerețe veneam destul de des pe-acolo, pentru că-mi plăcea aceea calitate — sunt sigur că ați numi-o „liniște" — pe care o oferea. Uneori mă întâlneam cu semioameni sau cu altfel de creaturi, ori visam frumos, găseam piese vechi de ceramică, busturi de statui și alte lucruri asemănătoare, pe care le puteam vinde la Lamia sau la Atena.

Către acest loc nu duce nici o potecă. Trebuie să știi unde se află. Eu nu i-aș fi dus până acolo, dacă nu s-ar fi nimerit să fie Phil de față, pe care-l cunoșteam amator de tot ceea ce miroase a sanctuar, a semnificație ascunsă, a imagine ca de diapozitiv asupra unor lucruri învăluite în ceața trecutului etc., etc.

Cam la o jumătate de milă distanță față de șosea, dacă treci printr-o pădurice etalând toate formele de verdeață și de umbră, presărată la întâmplare cu o mulțime de pietre, ajungi dintr-o dată în vale și găsești drumul

blocat de un desiș gros, cu care trebuie să te lupți ca să dai peste un zid alb de stâncă. Dacă te apleci, mergi pe lângă zid și o ții tot la dreapta, ajungi la un luminiș unde de obicei e bine să te oprești, înainte de-a merge mai departe.

După o coborâre scurtă, dar bruscă, jos apare o deschizătură în formă de ou, lungă de vreo cincizeci de metri și lată de douăzeci, cu capătul ascuțit al oului intrând într-un loc scobit în stâncă ; acolo, la capătul celălalt se află o peșteră scundă, de regulă goală. Câteva pietre pătrate stau aparent la întâmplare de jur-împrejur, pe jumătate îngropate. Pe margini cresc vrejuri de viță de vie sălbatică, iar în centru se înalță un copac bătrân și enorm, ale cărui ramuri se întind ca o umbrelă peste aproape întreaga suprafață, menținând-o în întuneric tot timpul zilei. Din acest motiv, este greu de privit în interior, chiar și din luminiș. Noi însă am putut vedea în mijloc un satir care se scobea în nas.

Am zărit mâna lui George îndreptându-se spre pistolul paralizant pe care-l purta la el. L-am prins de umăr, l-am privit în ochi și am dat din cap a negație. El a ridicat din umeri, a făcut un semn aprobator și a lăsat mâna în jos.

Mi-am scos de la brâu naiul ciobănesc pe care i-l cerusem lui Iason. Le-am făcut apoi semn celorlalți să se aplece și să rămână pe loc. Am înaintat câțiva pași și-am dus naiul la buze.

Primele note au fost cam chinuite. Trecuse mult timp de când nu mai cântasem la un asemenea instrument.

Satirul ciuli urechile și se uită în jur. Se smuci în trei direcții diferite, ca o veveriță speriată, neștiind spre ce pom să se repeadă. Pe urmă rămase acolo, tremurând, în vreme ce eu slobozeam în aer acordurile unei vechi melodii. Am continuat să cânt, amintindu-mi tot felul de cântece, și vesele, și triste, și din cele de beție, pe care de fapt le-am știut dintotdeauna. De toate mi-am amintit în timp ce stăteam acolo și cântam pentru piciul cu jambiere păroase : cum să mișc degetele și să las aerul să iasă, micile fugi, unduirile sonore și toate celelalte minuni pe care numai naiul le poate produce. N-aș

putea cânta în oraș, dar acolo redevenisem eu însumi ; prin frunzișul des vedeam fețe și auzeam zgomot de copite. Am pornit înainte. Ca într-un vis, am observat că stau cu spatele la pom și că toți se adunaseră în jurul meu. Își schimbau greutatea corpului de pe o copită pe alta, fără a sta o clipă locului, iar eu cântam pentru ei, așa cum o făcusem adesea, cu ani în urmă, fără să știu sau să-mi pese dacă erau sau nu aceiași care mă mai auziseră. Țopăiau cu toții în jurul meu. Râdeau de li se vedeau dinții albi, albi, și ochii lor dansau, și ei se învârteau, împungând aerul cu coarnele, săltându-și picioarele de capră, aplecându-se mult în față, sărind în aer, bătând pământul.

M-am oprit și-am lăsat naiul în jos.

Ei stăteau în fața mea și se holbau la mine, încremeniți cu toții ca niște statui, iar prin ochii aceia sălbatici și întunecați nu mă privea o inteligență umană.

Am mai ridicat o dată naiul, încet. De data aceasta am cântat ultimul cântec pe care-l intonasem vreodată. Mi l-am amintit foarte bine. Era ca o lamentație pe care o interpretasem în noaptea când am hotărât că numitul Karaghiosis trebuie să moară.

Căci văzusem falsitatea Returnismului. Oamenii nu aveau să se mai întoarcă niciodată. Pământul urma să moară. Coborâsem în grădină și intonasem această ultimă melodie, învățată de la vânt și poate chiar de la stele. A doua zi, marea barcă ce zvârlea văpăi a lui Karaghiosis se sfărâma în golful Pireu.

Satirii ședeau pe iarbă. Din când în când, câte unul se freca la ochi cu un gest aparte. Stăteau cu toții în jurul meu și ascultau.

Nu știu cât de mult am cântat. Când am terminat, am pus naiul deoparte și m-am așezat. După un timp, unul s-a întins să pipăie instrumentul, trăgându-și însă repede mâna înapoi. Se uită apoi în sus, la mine.

— Plecați, le-am poruncit, dar ei nu păreau să înțeleagă.

Am luat atunci naiul și-am repetat ultimele măsuri :

Pământul moare, moare. Curând el va fi mort...

Plecați acasă, petrecerea s-a terminat. E târziu, târziu, atât de târziu...

Cel mai mare dintre ei scutură din cap.

Plecați, plecați, plecați acum. Bucurați-vă de liniște. După cel mai caraghios sacrificiu din viață, bucurați-vă de liniște. Ce-au sperat zeii să câștige, să câștige? Nimic. Totul nu a fost decât un joc. Plecați, plecați, plecați acum. E târziu, târziu, atât de târziu...

Cum ei încă mai stăteau acolo, m-am ridicat și, pocnind din palme, am strigat: „Plecați!", după care m-am îndepărtat repede.

Mi-am adunat însoțitorii și ne-am înapoiat la șosea.

*

De la Lamia la Volos sunt aproximativ șaizeci și cinci de kilometri, inclusiv ocolul în jurul Locului Fierbinte. În prima zi, am parcurs poate o cincime din această distanță. Seara, ne-am întins tabăra într-o poiană de lângă marginea drumului. Diane a venit la mine și m-a întrebat: „Ei?"

— Ei, ce?

— Tocmai am sunat la Atena. Nimic. Radpolul tace. Vreau să te hotărăști acum.

— Ești foarte decisă. De ce nu mai putem aștepta încă puțin?

— Am așteptat deja prea mult. Dacă el hotărăște încheierea excursiei înainte de data planificată? Aici terenul este perfect. Se pot întâmpla cu ușurință accidente... Tu știi ce va spune Radpolul — ce-a spus și mai înainte — și asta va însemna același lucru: **Ucideți!**

— Și răspunsul meu este la fel ca înainte: Nu.

Ea clipi repede, plecându-și capul.

— Te rog să te mai gândești...

— Nu.

— Atunci fă măcar atât, zise ea. Uită. Uită tot. Spală-te pe mâini de afacerea asta. Acceptă oferta lui Lorel și dă-ne un alt ghid. Mâine dimineață poți pleca de-aici.

— Nu.

— Înseamnă că vorbești serios când te referi la protecția lui Myshtigo ?

— Da.

— N-aș vrea să te alegi cu vreo rană, sau chiar mai rău.

— Nici mie nu-mi surâde ideea în mod deosebit. Așa că ne-ai scuti pe amândoi de multe necazuri, dac-ai anula acțiunea.

— Nu pot să fac asta.

— Dos Santos face tot ce-i spui tu.

— Problema nu este de natură administrativă. La naiba ! Aș vrea să nu te fi întâlnit niciodată !

— Îmi pare rău.

— Pământul atârnă de un fir de păr și tu te afli de cealaltă parte a baricadei.

— Eu cred că tu.

— Și ce-ai de gând să faci ?

— Întrucât nu te pot convinge, nu-mi rămâne decât să te opresc.

— Nu poți să-i denunți pe secretarul Radpolului și pe soția sa, fără probe. Reprezentăm un risc prea mare din punct de vedere politic.

— Știu asta.

— Așa că tu n-ai putea să lovești în Don și cred că nici în mine.

— Ai dreptate.

— Mai rămâne Hasan.

— Iar ai dreptate.

— Și Hasan e... Hasan. Ce-ai să faci ?

— De ce nu-l pui pe liber chiar acum, ca să mă scuteți pe mine de oarecari neplăceri ?

— Nu fac așa ceva.

— Nici nu mi-am închipuit altfel.

Ridică din nou privirea. Avea ochii umezi, însă atât fața, cât și vocea îi erau neschimbate.

— Dacă se va dovedi că tu ai dreptate și nu noi, spuse ea, îmi va părea rău.

— Și mie, am răspuns. Foarte, foarte rău.

*

În noaptea aceea am dormit pe apucate, la distanța unei lovituri de cuțit față de Myshtigo, dar nu s-a întâmplat nimic și nimeni n-a încercat ceva. Dimineața care-a urmat, ca și cea mai mare parte a după-amiezii, s-au scurs fără evenimente deosebite.

— Myshtigo, am zis eu, în timp ce ne oprisem pentru a fotografia coasta unui munte, de ce nu te-ntorci tu acasă? Du-te înapoi pe Taler! Du-te unde vrei! Pleacă de-aici! Apucă-te să scrii o altă carte! Cu cât intrăm mai mult în civilizație, cu atât se micșorează puterea mea de a-ți asigura paza și protecția.

— Mi-ai dat un pistol automat, îți amintești? zise el, făcând cu mâna dreaptă gestul tragerii cu arma.

— În regulă... M-am gândit doar să fac o nouă încercare.

— Pe ramura de jos a pomului de colo se vede o capră, nu?

— Da; le place să mănânce frunzulițele verzi care cresc pe crengi.

— Vreau să fotografiez și copacul. E un măslin, nu?

— Da.

— Bine. Am vrut să știu cum să-mi intitulez fotografia. O să-i spun: „Capră mâncând frunzulițe verzi dintr-un măslin", comentă el și înregistră pe bandă această explicație a imaginii.

— Perfect. Apasă pe declanșator cât mai ai ocazia.

Ce bine-ar fi fost să nu fie așa de necomunicativ, de străin, de nepăsător față de propria lui bunăstare! Îl uram. Și nu puteam să-l înțeleg. Nu vorbea decât ca să ceară informații sau ca să răspundă la o întrebare. Iar când răspundea la întrebări, o făcea scurt, sau evaziv, sau într-un mod insultător, sau toate trei la un loc. Era infatuat, orgolios, nesuferit și arogant. Mă făcea cu adevărat să mă mir de tradițiile filosofice, filantropice și de jurnalism luminat ale neamului Shtigo. Nu-mi plăcea de loc această creatură.

În seara aceea, am vorbit și cu Hasan, după ce stătusem toată ziua cu ochii pe el (în special cu cel albastru).

Era așezat lângă foc și arăta ca într-o pictură de-a lui Delacroix. Alături stăteau Ellen și Dos Santos, bând cafea. Mi-am scuturat praful de pe cunoștințele mele de limbă arabă și m-am apropiat.

— **Merhaba !** [1])

— **Merhaba !**

— Azi n-ai încercat să mă omori.

— Nu.

— Poate mâine ?

El ridică din umeri.

— Hasan, uită-te la mine ! Se uită.

— Ai fost angajat să-l omori pe Myshtigo ?

El ridică iarăși din umeri.

— Nu-i nevoie să negi sau să confirmi. Eu știu deja. Dar nu pot să-ți permit să faci asta. Dă-i înapoi lui Dos Santos banii pe care ți i-a plătit și vezi-ți de drum. Îți asigur un skimmer pentru mâine dimineață. Te duc oriunde vrei, în lume.

— Dar sunt mulțumit aici, Karagee.

— Curând n-ai să mai fii, dacă i se întâmplă ceva rău tipului ăsta albastru !

— Eu sunt gardă personală, Karagee.

— Nu, Hasan. Tu ești fiul unei cămile dispeptice.

— Ce-i aia „dispeptic", Karagee ?

— Nu știu cum se spune în arabă, iar tu nu cunoști cuvântul grecesc. Dar stai, să caut o altă ocară... Așa ! Ești un laș și-un mâncător de mortăciuni, un chiulangiu ordinar, pentru că ești pe jumătate șacal și pe jumătate maimuțoi.

— S-ar putea să fie așa, Karagee. Taică-meu mi-a zis că m-am născut ca să fiu jupuit de viu și rupt în patru.

— De ce ?

— Pentru c-am fost nepoliticos cu Dracul.

— Ooo !

— Da... Aia cărora le-ai cântat ieri în poiană, erau draci ? Aveau coarne, copite...

— Nu, nu erau draci. Erau Copiii-Fierbinți-Din-Naștere ai unor părinți nefericiți, care i-au lăsat să moară

---

[1]) Salut ! (în limba arabă) (n. tr.)

în sălbăticie. Ei au trăit totuși, pentru că sălbăticia este adevărata lor casă.

— Aaa! Și eu, care speram să fie dracĭ... Încă mai cred că-i așa, pentru că unul dintre ei mi-a zâmbit când i-am rugat să mă ierte.

— Să te ierte? De ce?

O privire distantă apăru în ochii lui.

— Tatăl meu era un om foarte bun, blajin și credincios, spuse Hasan. El se închina lui **Malak Tawûs,** cel pe care șiiții (Hasan scuipă când le pomeni numele) îl numesc **Iblis,** adică Șeitan sau Satan; tata era întotdeauna respectuos cu **Hallâj** și cu ceilalți din Sangeac. Era vestit pentru pietatea și marea lui bunătate. Eu l-am iubit pe tata, dar de mic aveam un drăcușor în mine. Eram ateu. Nu credeam în Diavol. Eram un copil rău. Odată am luat un pui de găină mort, l-am pus într-un vârf de băț, i-am zis „Îngerul Păun" și mi-am bătut joc de el, lovindu-l cu pietre și smulgându-i penele. Unul dintre băieți s-a speriat și i-a povestit tatălui meu despre toate astea. Tata m-a purtat atunci pe străzi, biciuindu-mă, și mi-a zis că m-am născut ca să fiu jupuit de viu și că pentru blasfemiile mele voi fi rupt în patru. M-a făcut să mă duc pe Muntele Sandjar și să-mi cer iertare; eu m-am dus, dar cu toată bătaia drăcușorul tot mai sălășluia în mine și n-am prea crezut în rugăciunile pe care le făceam. Acum, că am îmbătrânit, drăcușorul din mine a fugit, dar între timp s-a dus și tata și nu pot să-i mai spun: „Îmi pare rău că mi-am bătut joc de Îngerul Păun". Pe măsură ce trece timpul, simt nevoia de religie. Sper ca Diavolul, în marea lui înțelepciune și milă, să înțeleagă și să mă ierte.

— Hasane, e greu să te insult cum se cuvine, am spus eu. Dar te previn că tipului albastru nu trebuie să i se facă nici un rău.

— Eu nu sunt decât un umil însoțitor, pentru pază și protecție.

— Ha! Tu ai viclenia și veninul șarpelui. Tu ești înșelător și perfid. Și ești rău.

— Nu, Karagee. Îți mulțumesc, dar nu-i adevărat. Mă mândresc cu faptul că întotdeauna îmi îndeplinesc

obligațiile. Asta e tot. Asta e legea după care mă conduc. Și-apoi, tu nu mă poți insulta ca să te provoc la duel, permițându-ți să alegi lupta cu mâinile goale, cu pumnalul sau cu sabia. Nu. Eu nu mă simt ofensat.

— Atunci, fii atent, i-am spus. Prima mișcare pe care-o vei face împotriva veganului va fi și ultima.

— Dacă așa-i scris, Karagee...

— Zi-mi Conrad !

M-am ridicat și am plecat, mocnind gânduri rele.

*

A doua zi, fiind cu toții în viață, am ridicat tabăra și am plecat mai departe, făcând cam opt kilometri până la următoarea haltă.

— Parcă s-a auzit un copil plângând, zise Phil.

— Ai dreptate.

— Dincotro vine ?

— Din stânga, de-acolo.

Ne-am deplasat printre tufișuri, am ajuns la albia unui râu secat și am mers pe ea până după un cot.

Copilașul zăcea printre pietre, învelit parțial într-o pătură murdară. Fața și mâinile sale erau deja roșii, arse de soare, ceea ce însemna că trebuie să fi fost lăsat în acel loc cu mult înaintea zilei precedente. Pe fața lui mică și udă se vedeau urmele a numeroase înțepături de insecte. Am îngenuncheat, aranjând pătura mai bine, ca să-l acopăr. Ellen a plâns un pic, în clipa când l-a văzut sub pătură. Pe pieptul copilului se zărea un buboi, în care se mișca ceva. Perucă Roșie țipă, se întoarse și începu să plângă.

— Ce-i asta ? întrebă Myshtigo.

— Unul dintre copiii abandonați, am spus eu. Unul din cei însemnați.

— Îngrozitor, exclamă Perucă Roșie.

— Aspectul copilului sau faptul că a fost abandonat ? am întrebat.

— Ambele.

— Dă-mi-l mie, zise Ellen.

— Nu-l atingeți, se împotrivi George, aplecându-se.

Chemați un skimmer, porunci el, apoi. Trebuie să-l ducem chiar acum la spital. Nu am aici cele necesare unei operații... Ellen, ajută-mă!

Femeia se apropie și amândoi căutară prin trusa medicală.

— Tu scrie o notă cu ce fac eu și prinde-o pe-o pătură curată, pentru ca doctorii de la Atena să știe ce s-a întâmplat.

Dos Santos vorbea cu Lamia prin radiotelefon, pentru a intra în legătură cu unul din skimmerele noastre.

Ellen umplea seringile lui George, curăța rănile, ungea arsurile cu diverse alifii și consemna totul. I-au făcut copilului injecții cu vitamine, antibiotice, întăritoare generale și vreo jumătate de duzină de alte medicamente. După un timp, le-am pierdut șirul. I-au pansat pieptul, l-au dat cu un spray, l-au învelit într-o pătură curată și au prins nota de ea.

— Ce lucru îngrozitor! spuse Dos Santos. Să abandonezi un copil deformat și să-l lași să moară în halul ăsta!

— Aici tot timpul se procedează așa, l-am lămurit eu, mai ales în jurul Locurilor Fierbinți. În Grecia a existat dintotdeauna o tradiție a infanticidului. Și eu am fost lăsat pe-un vârf de munte, în ziua în care m-am născut. Am stat acolo toată noaptea...

El tocmai își aprindea o țigară, dar auzindu-mi cuvintele, se opri și se holbă la mine.

— Tu? De ce?

Am râs și mi-am privit piciorul.

— E o poveste complicată. Port încălțăminte ortopedică pentru că am un picior mai scurt decât celălalt. Mai știu că am fost un copil cu foarte mult păr. Pe urmă, ochii mei nu seamănă unul cu altul. Presupun c-aș fi putut să mă descurc, dacă nu s-a mai fi întâmplat și faptul că am venit pe lume în ziua de Crăciun, ceea ce mi-a pecetluit soarta.

— Și ce e rău să fii născut de Crăciun?

— Potrivit credințelor locale, zeii consideră asta drept o impertinență. Din acest motiv, copiii născuți într-un asemenea moment nu sunt de sânge omenesc. Ei fac

parte din neamul celor ce distrug, al creatorilor de dezordine, care stârnesc panică printre oameni, numiți **kallikanzaroi.** Într-o variantă completă, arată cam ca indivizii aceia cu coarne, copite și tot restul, însă nu este obligatoriu. Pot să arate și așa, ca mine, după cum au hotărât părinții mei, dacă **într-adevăr** au fost părinții mei. Drept urmare, m-au lăsat pe un vârf de munte, pentru a fi returnat.

— Și ce s-a întâmplat pe urmă ?

— Era în sat un bătrân preot ortodox. Auzind celeîntâmplate, s-a dus la ei. Le-a spus că e un păcat de moarte să faci așa ceva și c-ar fi mai bine să-și ia repede copilul înapoi și să-l pregătească pentru botez, a doua zi.

— Aha ! Deci așa ai fost salvat și botezat ?

— Ceva în genul ăsta, am spus eu, luând o țigară de la Dos Santos. S-au întors, ce-i drept, cu **mine,** dar susțineau că nu eu eram copilul pe care-l lăsaseră acolo. Ziceau c-ar fi lăsat un mutant dubios și c-ar fi luat un înlocuitor și mai dubios. Ei pretindeau că bebelușul născut de Crăciun pe care l-au luat în schimb erau și mai urât decât primul. Pruncul lor fusese un satir, spuneau ei, și și-au închipuit că poate o Creatură Fierbinte născuse un fel de copil uman, pe care-l abandonase așa cum facem și noi, fiind vorba, de fapt, de un schimb. Pentru că până atunci nimeni nu mă văzuse încă, explicația data de ei nu a putut fi verificată. Și întrucât popa nu mai auzise de un alt copil, le-a zis să mă păstreze. Odată împăcați cu gândul, părinții mei au fost foarte buni cu mine. Am crescut mare de foarte tânăr și eram voinic pentru vârsta mea, ceea ce le-a plăcut.

— Și-ai fost botezat... ?

— Așa, cam pe jumătate.

— Botezat pe jumătate ?

— Preotul a suferit un atac la botezul meu. A murit la puțin timp după aceea. Era singurul prin apropiere, așa că nu știu dacă mi-s-au făcut cum trebuie toate celenecesare.

— Era suficientă o picătură...

— Presupun că da. Nu știu exact ce s-a întâmplat.

— Poate c-ar fi trebuit s-o faci din nou. Așa, ca să fii mai sigur.

— Nu. Dacă Raiul nu m-a dorit atunci, n-am de gând să cer o a doua ocazie.

Am instalat o baliză într-o poiană apropiată și am așteptat să vină skimmerul.

*

În ziua aceea am mai făcut vreo duzină de kilometri, ceea ce a fost foarte bine, dată fiind întârzierea. Copilul fusese luat și trimis direct la Atena. La aterizarea skimmerului, am întrebat cu voce tare dacă cineva dorește să se întoarcă. Nu s-a oferit nimeni.

Și întâmplarea s-a produs chiar în seara aceea.

Stăteam adunați în jurul focului. O, era un foc vioi, care-și întindea asupra nopții aripile lui strălucitoare, încălzindu-ne, răspândind miros de lemn, ridicând în aer un nor de fum... Plăcut!

Hasan stătea acolo și-și curăța arma de vânătoare cu țeava de aluminiu. Avea patul din plastic și era cu-adevărat ușoară și simplu de mânuit. Pe când lucra la ea, o înclină în față, o mișcă ușor pe orizontală, îndreptând-o, în final, exact spre Myshtigo. O făcuse însă cu mare îndemânare, trebuie să recunosc. Totul durase mai bine de jumătate de oră, iar țeava fusese mutată cu mișcări aproape imperceptibile. Când creierul meu a înregistrat poziția armei, am țâșnit și din trei pași am fost lânga el. Cu o lovitură, i-am aruncat arma din mână. Am auzit-o zăngănind pe o piatră, la câțiva metri mai încolo. Mă durea mâna de tare ce-o lovisem. Hasan era în picioare, cu dinții clănțănind în spatele bărbii, lovindu-se unii de alții ca amnarul pe cremene. Aproape că puteam să văd scânteile.

— Spune! am țipat eu. Dă-i drumul, zi ceva! Orice. Știi prea bine ce te pregăteai să faci!

El își frământă mâinile.

— Hai! i-am zis. Lovește-mă! Măcar atinge-mă, că pe urmă ceea ce-ți voi face eu va fi legitimă apărare la un atac provocat. Nici măcar George n-o să-ți mai poată pune bucățile la loc.

— Nu făceam decât să-mi curăț arma de vânătoare. Mi-ai stricat-o.

— O armă nu se îndreaptă împotriva cuiva **din întâmplare.** Aveai de gând să-l omori pe Myshtigo!

— Te înșeli.

— Lovește-mă. Sau ești laș?

— N-am de ce să mă cert cu tine.

— **Ești** laș.

— Nu, nu sunt.

După câteva secunde, el zâmbi.

— Ți-e frică să **mă provoci?** întrebă el.

Asta era. Singura cale. Mișcarea trebuia să fie a mea. Sperasem că nu va trebui să fie așa. Sperasem c-aș putea să-l înfurii, să-l umilesc, să-l fac să dea în mine sau să mă provoace. Acum știam că nu pot. Ceea ce era rău, foarte rău.

Cu siguranță, puteam să-l bat la orice-aș fi vrut eu să aleg. Dar dacă era să merg pe mâna lui, lucrurile puteau fi diferite. Oricine știe că sunt oameni care au inclinație pentru muzică. Ei pot asculta o singură dată o bucată, după care să se așeze și s-o reproducă la pian sau la thelinstra. Pot pune mâna pe un nou instrument și în câteva ore ajung să cânte de parc-ar fi făcut-o de ani în șir. Ei sunt buni, foarte buni la asemenea lucruri, pentru că au acest talent: capacitatea de a coordona o resursă internă specială cu o serie de acțiuni noi.

Hasan avea un asemenea talent pentru arme. Poate că și alții ar fi în stare de același lucru, dar ei nu se manifestă; oricum, nu zeci de ani la rând și nu cu orice fel de armă, de la bumerang la sarbacană. Codul dueluiui i-ar acorda lui Hasan dreptul de a-și alege mijloacele, iar el era ucigașul cel mai bine instruit pe care-l cunoscusem vreodată.

Eu însă trebuia să-l opresc și-mi dădeam seama că, exceptând crima, aceasta era singura modalitate prin care puteam s-o fac. Trebuia să-l înfrunt în condițiile impuse de el.

— Amin, am spus. Te provoc la duel.

Zâmbetul lui se lărgi.

— De acord, în fața acestor martori. Hotărăște cine-ți va fi secund.

— Phil Graver. Desemnează-l și tu pe-al tău.

— Domnul Dos Santos.

— Foarte bine. Întâmplător, am în geantă un permis de duel și formularele de înregistrare și am plătit deja taxa de deces pentru o persoană. Așa că nu mai avem de ce să întârziem. Când, unde și cum dorești s-o facem?

— Cam la un kilometru mai în urmă, pe șosea, am trecut pe lâng-o poiană.

— Da ; mi-aduc aminte.

— Ne vom întâlni acolo, mâine în zori.

— Accept, am zis. Cât despre arme...

Își căută caseta cu scule și o deschise. Era plină cu obiecte ascuțite, extrem de interesante, printre care straluceau și niște forme ovoidale, ca ale grenadelor incendiare, împodobite cu spirale din metal și piele. Hasan scoase dinăuntru două articole, apoi închise caseta. Mi s-a strâns inima.

— Praștia lui David, anunță el.

Am cercetat cele două obiecte.

— De la ce distanță ?

— Cincizeci de metri, spuse el.

— Ai făcut o alegere bună, i-am zis, deși nu mai folosisem așa ceva de peste un secol. Aș vrea să iau una cu împrumut, să mă antrenez la noapte. Dacă nu ești de acord, o să trebuiască să mi-o confecționez singur.

— Poți s-o ici pe oricare și să exersezi cu ea toată noaptea.

— Mulțumesc ! Am ales o praștie și mi-am atârnat-o de centură. Pe urmă, am luat una din cele trei lanterne electrice ale noastre. Dacă cineva are nevoie de mine, voi fi în poiana din dreptul șoselei, le-am zis. Și nu uitați să organizați paza pentru la noapte. Aici e o zonă grea.

— Vrei să merg și eu cu tine ? mă întrebă Phil.

— Nu. Mă duc singur. Dar oricum, îți mulțumesc ! La revedere !

— În cazul ăsta, noapte bună!

*

Am luat-o înapoi pe drum și, în cele din urmă, am ajuns la poiană. Am fixat lanterna la un capăt al locului, astfel încât lumina să cadă pe un pâlc de copăcei, și m-am dus în celălalt capăt. Am adunat niște pietre, am pus una în praștie și am tras într-un pom. Dar nu l-am nimerit. Am mai tras încă o duzină, din care patru au lovit ținta. Am continuat să exersez. După vreo oră, reușisem să nimeresc obiectivul cu ceva mai multă regularitate. Dar de la cincizeci de metri probabil că încă nu puteam să mă măsor cu Hasan.

Noaptea trecea, iar eu mă tot antrenam. După un timp am ajuns la ceea ce părea a fi limita maximă a preciziei pe care-o puteam realiza. Cam șase din șapte lovituri ajungeau unde trebuie.

Învârtind praștia și aruncând o altă piatră să se izbească de pom, mi-am dat seama că aveam ceva în favoarea mea. Pietrele mele erau aruncate cu mare forță. Sfărâmasem deja câțiva copaci mai mici și eram sigur că Hasan nu putea face la fel nici cu de două ori mai multe lovituri. Dacă reușeam să-l nimeresc, bine; altfel, toată puterea din lume n-avea nici o valoare.

Și n-aveam nici o îndoială că el mă putea nimeri. Mă întrebam însă câte lovituri puteam să încasez și să rămân, totuși, în stare să lupt. Depindea, desigur, și de locul în care m-ar fi izbit.

Am lăsat praștia și-am scos pistolul de la brâu, când am auzit rupându-se o creangă ceva mai departe, în dreapta mea. Hasan apăru în poiană.

— Ce dorești? l-am întrebat.

— Am venit să văd cum se desfășoară antrenamentul tău, zise el, uitându-se la copacii rupți.

Ridicând din umeri, am pus pistolul la loc și-am apucat iarăși praștia.

— Până la răsăritul soarelui ai să înveți.

Am traversat poiana și-am luat lanterna. Hasan se uită cu atenție la un copac mai mic, transformat acum, parțial, în scobitori. Nu scoase o vorbă.

Ne-am întors în tabără. Toți se culcaseră, mai puțin Dos Santos. El făcea de gardă. Cu o pușcă automată în mână, se plimba în jurul zonei de alarmă. Făcându-i un semn cu mâna, am intrat în tabără.

Hasan își instala întotdeauna un „Gauzy" — un cort cu foaie simplă, opacă, ușoară ca fulgul și foarte rezistentă. Însă niciodată nu dormea în el. Îl folosea doar ca să-și țină boarfele.

M-am așezat pe un buștean în fața focului, iar Hasan intră pe brânci în „Gauzy". Ieși de-acolo o clipă mai târziu, cu pipa și cu o bucată de material tare, cu aspect de rășină, pe care se apucă s-o răzuiască, fărâmițându-i cojile. Amestecă apoi pulberea obținută cu puțin tutun slab și-și umplu pipa. După ce și-o aprinse cu un bețișor luat din foc, se așeză lângă mine ca să fumeze.

— Eu nu vreau să te omor, Karagee, mărturisi el.

— Împărtășesc acest sentiment. Nici eu nu doresc să fiu ucis.

— Însă mâine trebuie să ne luptăm.

— Da.

— Poți să-ți retragi provocarea.

— Iar tu poți să pleci cu skimmer-ul.

— N-am să plec.

— Nici eu n-o să-mi retrag provocarea.

— E trist, zise el, după o vreme. Trist că doi tipi ca noi trebuie să se bată pentru un albastru. El nu merită viața ta și nici pe-a mea.

— E-adevărat, am zis, însă aici este în joc mai mult decât viața lui. Viitorul acestei planete depinde întrucâtva de ceea ce face el.

— Eu nu cunosc treburile astea, Karagee. Eu lupt pentru bani. N-am altă ocupație.

— Da, știu.

Focul abia mai pâlpâia. Am adăugat câteva vreascuri.

— Îți mai amintești când am pus o bombă pe Coasta de Aur, în Franța ? întrebă el.

— Îmi amintesc.

— În afară de vegani, am ucis și mulți oameni.

— Da.

— Prin asta, viitorul planetei nu s-a schimbat, Karagee. Căci iată-ne acum, aici, după mulți ani, și nimic nu e altfel.

— Știu asta.

— Și mai ții minte zilele când ne-am strecurat pe brânci într-o gaură de pe coasta dealului care domină golful Pireu? Uneori îmi aduceai benzi de cartușe, iar eu trăgeam în bărcile-văpaie, și când oboseam eu, treceai tu la mitralieră. Aveam multă muniție. Garda Oficiului n-a debarcat în ziua aceea și nici în următoarea. Ei nu au ocupat Atena și nici n-au înfrânt Radpolul. Și discutam pe când stăteam acolo, în cele două zile și-n noaptea dintre ele, așteptând să vină sfera de foc... iar tu mi-ai vorbit despre **Puterile din Cer.**

— Am uitat...

— Eu, nu. Mi-ai spus că sunt acolo oameni ca și noi, care trăiesc sus, pe firmament, aproape de stele. Că mai sunt și cei albaștri. Unii oameni, spuneai tu, caută să intre în grațiile acestora și-ar vrea să le vândă Pământul ca să-l transforme în muzeu. Alții, ziceai tu, nu voiau să facă asta, urmărind ca lucrurile să rămână așa cum sunt acum: proprietatea lor, sub conducerea Oficiului. Cei albaștri erau divizați în legătură cu această chestiune, pentru că se punea problema dacă este moral și etic să se procedeze așa. S-a ajuns la un compromis, în urma căruia li s-au vândut albaștrilor niște zone curate, pe care ei le-au folosit ca stațiuni și din care se efectuau excursii în restul Pământului. Tu însă voiai ca Pământul să aparțină numai oamenilor. Spuneai că dacă le vom da albaștrilor o bucățică, ei vor dori să ia totul. Țineai neapărat ca oamenii din stele să se întoarcă și să-și reconstruiască orașele, să îngroape Locurile Fierbinți și să ucidă bestiile care-i prăpădesc pe pământeni. Cum stăteam acolo și așteptam sfera de foc, spuneai că ne aflăm în război, nu din cauza a ceva ce puteam vedea, auzi, simți sau pipăi, ci din cauza Puterilor din Cer, care nu ne văzuseră niciodată și pe care nici noi nu le vom vedea vreodată. Lucrul acesta îl făcuseră Puterile din Cer și din pricina asta oamenii trebuiau să moară aici, pe Pământ. Spuneai că prin moartea oamenilor și

a celor albaștri, Puterile ar putea să se reîntoarcă pe Pământ. Totuși, n-au făcut-o. N-a fost decât moartea. Și până la urmă Puterile din Cer ne-au salvat, pentru că ele trebuiau să fie consultate înainte ca sfera de foc să poată fi aprinsă deasupra Atenei. Ele au reamintit Oficiului o veche lege, proclamată după perioada celor Trei Zile, care spunea că mingea arzândă nu va mai străluci niciodată pe cerul Pământului. Tu ai crezut că o vor aprinde oricum, însă ele n-au făcut-o. De aceea i-am oprit noi la Pireu. Am ars Madagascarul pentru tine, Karagee, însă Puterile n-au coborât niciodată pe Pământ. Și când oamenii primesc bani mulți, pleacă și nu se mai întorc niciodată de-acolo, din cer. Din tot ce-am făcut noi în zilele alea, nimic n-a produs vreo schimbare.

— Datorită faptelor noastre, în loc să se înrăutățească, lucrurile au rămas așa cum erau, l-am contrazis eu.

— Ce se va întâmpla dacă moare individul ăsta albastru ?

— Nu știu. Lucrurile s-ar putea înrăutăți. Dacă el privește locurile prin care trecem ca pe niște posibile domenii care să fie cumpărate de vegani, atunci se repetă vechea poveste.

— Iar Radpolul va lupta din nou și va pune bombe?

— Cred că da.

— Atunci, să-l ucidem acum, înainte să meargă mai departe și să vadă mai multe.

— S-ar putea să nu fie chiar atât de simplu, iar ei ar putea trimite pe un altul. Ar urma, de asemenea, represalii — poate arestarea în masă a membrilor Radpolului. Radpolul nu mai trăiește la marginea vieții, așa cum era în zilele de odinioară. Oamenii sunt nepregătiți. Au nevoie de timp ca să se pregătească. Pe acest albastru, cel puțin, îl am în mână. Îl pot supraveghea, îi pot afla planurile. Pe urmă, dacă e nevoie, pot să-l omor și singur.

Trase un fum din pipă. Am tras și eu aer pe nări. Mirosul aducea a lemn de santal.

— Ce fumezi ?

— Ceva de pe lângă căminul meu. Am fost recent pe-acolo. E o plantă nouă, care n-a mai crescut niciodată în zona aia. Încearcă și tu.

Am tras câteva fumuri în piept. La început, nu s-a întâmplat nimic. Am continuat să inspir și, după un minut, mădularele mi-au fost cuprinse treptat de liniște și de răcoare. Avea un gust amar, dar era relaxant. I-am înapoiat pipa. Senzația a continuat și s-a întărit. Era foarte plăcută. De multe săptămâni nu mă mai simțisem atât de refăcut și de relaxat. Focul, umbrele și pământul din jurul nostru deveniră dintr-o dată mai reale, iar aerul nopții, și îndepărtata lună, și zgomotul pașilor lui Dos Santos apărură cumva mai clare decât viața însăși. Lupta părea ridicolă. În final, o vom pierde. Era scris ca oamenii să se preschimbe în pisicile, câinii și maimuțele dresate ale adevăratului popor — veganii, și pe undeva nici nu era o idee așa de rea. Poate că aveam nevoie de cineva mai înțelept care să ne vegheze, care să ne îndrume viața. Pe timpul celor Trei Zile am transformat lumea noastră în ruine, în timp ce veganii nu cunoscuseră niciodată un război nuclear. Ei aveau în funcțiune o guvernare interstelară suplă și eficientă, cuprinzând zeci de planete. Tot ce făceau era plăcut din punct de vedere estetic. Propriile lor vieți decurgeau în mod regulat și liniștit. De ce să nu-i lăsăm să aibă Pământul? Poate că vor face din el ceva mai bun decât am făcut noi. Și de ce să nu fim mâna lor de lucru? N-ar fi o viață tocmai rea. Să le oferim bătrânul glob de noroi, plin de răni radioactive și populat de handicapați. De ce nu?

Am acceptat încă o dată pipa, inhalând și mai multă pace. Era tare plăcut să nu te mai gândești la aceste lucruri. Să nu te mai gândești la nimic pentru care n-ai putea face ceva. Doar să fii acolo și să respiri aerul nopții, contopindu-te cu focul și cu vântul. Universul își va cânta imnul unității. De ce să deschizi sacul haosului, aici, în catedrală?

Dar eu o pierdusem pe Cassandra; vrăjitoarea mea cea bună de pe insula Kos, datorită forțelor nepăsătoare ce mișcă pământul și apele. Nimic nu-mi putea șterge

sentimentul acestei pierderi. Ai fi zis că-i undeva departe, închis în spatele unui geam, dar era totuși prezent. Toate pipele Orientului nu mi-ar fi putut alina această durere. Nu doream să cunosc pacea. Voiam ură. Voiam să lovesc în toate măștile din univers — în uscat, apă, cer, în Taler, Guvernul Terestru și Oficiu — cu ideea că în spatele uneia dintre ele aș putea găsi acea forță care mi-o luase pe Cassandra și s-o fac să încerce o parte din durerea mea. Nu doream să încerc pacea. Nu doream să mă contopesc cu nimic din ceea ce mă lovise în ce era al meu prin sânge și dragoste. Măcar pentru cinci minute doream să fiu din nou Karaghiosis, să privesc totul prin cătarea armei și să apăs pe trăgaci.

O, Zeus, stăpânul fulgerelor roșii arzătoare, mă rugam eu, **fă în așa fel încât să pot birui Puterile din Cer.**

Am revenit la pipă.

— Mulțumesc, Hasan, dar încă nu sunt pregătit pentru Marele Smochin[1]).

M-am ridicat și m-am dus spre locul unde-mi aruncasem bagajul.

— Îmi pare rău că dimineață va trebui să te ucid, strigă el, după mine.

Sorbindu-mi berea într-o cabană de munte de pe planeta Divbah, împreună cu un informator vegan numit Krim (acum mort), m-am uitat cândva printr-o fereastră largă, la cel mai înalt munte din universul cunoscut. Se numește Kasla și nimeni nu l-a urcat vreodată. Motivul pentru care menționez acest lucru este faptul că în dimineața duelului am simțit o bruscă remușcare că n-am încercat niciodată să-l escaladez. E una din chestiile alea trăznite, la care te gândești și pe care promiți c-ai să le încerci, dar pe urmă te trezești într-o dimineață și-ți dai seama că probabil e prea târziu : n-ai s-o faci niciodată.

În dimineața respectivă, toate fețele erau inexpresive. Lumea exterioară arăta strălucitoare, și limpede, și cu-

---

[1]) In original, **Bo Tree,** smochinul sacru indian sub care Gautama a devenit prin iluminare Buddha („Iluminatul") (n. tr.).

rată, și plină de cântecul păsărelelor. Interzisesem folosirea radioului până după duel, și Phil, ca să fie sigur de respectarea deciziei, purta cu el, în buzunarul jachetei, câteva piese esențiale ale aparatului. Lorel n-avea să știe, Radpolul n-avea să știe, **nimeni** n-avea să știe despre duel, decât după consumarea lui.

Preliminariile odată terminate, s-a trecut la măsurarea distanței. Ne-am ocupat fiecare locul, în capetele opuse ale luminișului. Soarele răsărea din stânga mea.

— Sunteți gata, domnilor ? strigă Dos Santos.

„Da" și „Sunt gata" — sunară răspunsurile.

— Mai fac o ultimă încercare de-a vă determina să renunțați la această acțiune. Dorește cineva dintre dumneavoastră să-și reconsidere poziția ?

„Nu" și „Nu" — veni replica.

— Fiecare dintre dumneavoastră are zece pietre de mărime și greutate similare. Prima lovitură aparține, desigur, aceluia care-a fost provocat : lui Hasan.

Amândoi am dat afirmativ din cap.

— Atunci, începeți !

Se dădu înapoi și între noi nu mai rămăseseră decât cincizeci de metri de vid. Stăteam fiecare cu umărul înainte, pentru o oferi o țintă cât mai mică posibil. Hasan își puse prima piatră în praștie. L-am urmărit cum o învârte repede prin aer, în spatele lui, și cum mâna îi zvâcnește deodată înainte. Se auzi apoi zgomotul căderii pietrei, undeva, în urma mea. Nimic altceva. Nu mă nimerise. Am pus o piatră în praștie și am rotit-o prin aer, făcând-o să șuiere. Am slobozit apoi proiectilul cu toată puterea brațului meu drept.

Piatra aruncată de mine îi zdreli puțin umărul stâng, abia atingându-l. Mai mult i-a sfâșiat haina. Ricoșând apoi din pom în pom, piatra dispăru în spatele lui. Se făcuse liniște. Păsările renunțaseră la concertul lor de dimineață.

— Domnilor, zise Dos Santos, ați avut fiecare o șansă să vă reglementați diferendul. Se poate spune că v ați înfruntat cu onoare, că v-ați descărcat mânia și acum sunteți mulțumiți. Doriți să opriți duelul ?

— Nu !

Hasan își frecă umărul și scutură din cap. Puse o a doua piatră în praștie, o învârti repede și cu putere, dându-i apoi drumul spre mine. Drept între șold și coșul pieptului, acolo m-a lovit. Am căzut la pământ și-am văzut negru dinaintea ochilor. După o secundă, s-a făcut lumină, dar eu eram chircit de durere și ceva cu o mie de colți mă înhățase dintr-o parte, fără să-mi mai dea drumul. Toți alergau spre mine, însă Phil le făcu semn să se dea înapoi. Hasan rămăsese pe poziție. Dos Santos se apropie.

— E-n regulă ? mă-ntrebă Phil, cu blândețe. Poți să te ridici ?

— Da. Am nevoie de-un minut ca să respir și să-mi treacă arsura, dar am să-mi revin.

— Care-i situația ? întrebă Dos Santos.

Phil îl informă. Mi-am pus mâna sub coaste și m-am ridicat încetișor. Doi, trei centimetri mai sus sau mai jos, și lovitura mi-ar fi rupt un os, însă așa, mi-a provocat doar o durere arzătoare. Mi-am masat puțin locul, apoi am făcut câteva rotații cu mâna dreaptă, ca să văd cum stau cu mușchii de pe acea parte. Era în regulă. Pe urmă am luat praștia și-am pus în ea o piatră. De data asta aveam să nimeresc. O presimțeam.

Am rotit praștia de câteva ori și piatra zbură în cea mai mare viteză. Hasan se prăbuși, ținându-se de coapsa stângă. Dos Santos se duse la el. Vorbiră ceva. Haina lui Hasan amortizase lovitura, deviind-o în cea mai mare parte. Piciorul nu era rupt. Adversarul urma să continue lupta imediat ce se va putea ridica în picioare. I-au trebuit cinci minute ca să-și maseze piciorul, după care se sculă. În timpul ăsta, durerea mea cedase locul unui zvâcnet surd.

Hasan își alese cea de a treia piatră. O pregăti încet, cu grijă... Mă măsură din cap până-n picioare. Pe urmă începu să biciuiască aerul cu praștia. Tot timpul avusesem senzația — care creștea mereu — că ar trebui să mă înclin puțin mai la dreapta. Ceea ce am și făcut.

El învârti piatra și o aruncă. Îmi zdreli ciuperca de pe obraz și-mi rupse urechea stângă. Obrazul mi se nă-

clăi dintr-o dată. Ellen țipă scurt. Dacă lovitura ar fi fost puțin mai la dreapta, nu i-aș mai fi auzit țipătul.

Era, din nou, rândul meu. Netedă, cenușie, piatra mirosea a mort... **Am să-i vin de hac,** părea ea să spună. Era una dintre acele mici premoniții care parcă mă trăgeau de mânecă și pentru care am un mare respect. Mi-am șters sângele de pe obraz. Am pus piatra în praștie. Când am ridicat-o, simțeam că mâna mea dreaptă este purtătoarea morții. O simțise și Hasan, căci tremura. Puteam să văd asta de la distanță.

— Rămâneți cu toții pe loc și aruncați armele, spuse, de undeva, o voce.

Vorbise grecește, așa că în afară de Phil, de Hasan și de mine, nimeni n-a înțeles nimic, eram sigur. Poate Dos Santos sau Perucă Roșie. Încă nu știu exact. Dar cu toții am înțeles despre ce era vorba, când am zărit pușca automată pe care-o ținea individul, ca și săbiile, bâtele și cuțitele celor vreo trei duzini de oameni și semi-oameni aflați în spatele lui. Erau cei din tribul Kouretes. Un neam cumplit... Întotdeauna își primesc rația de carne. Carne de om... De obicei, prăjită. Uneori, friptă. Alteori, fiartă sau crudă...

Vorbitorul părea singurul purtător al unei arme de foc... Iar eu roteam deasupra umărului o piatră a morții. M-am hotărât să i-o fac cadou. Și capul lui explodă când l-am pocnit.

— Omorâți-i ! am strigat și-așa am început să facem. George și Diane au fost primii care-au deschis focul. Apoi, Phil găsi un pistol. Dos Santos fugi la bagaj. Ellen ajunse și ea acolo, foarte repede.

Hasan nu avusese nevoie de ordinul meu ca să înceapă să ucidă. Singurele noastre arme erau praștiile. Kourații se aflau însă la o distanță mai mică decât cei cincizeci de metri dintre mine și Hasan, iar formația lor era de tip „grămadă". Hasan doborî doi dintre ei, cu pietre bine țintite, înainte ca grămada să treacă la atac. Am mai doborât și eu unul. Se aflau acum la jumătatea terenului, sărind peste morți și peste cei căzuți, țipând în timp ce se repezeau asupra noastră.

Cum am spus, nu toți arătau a oameni : unul era înalt și slab, cu aripi de vreun metru, acoperite cu răni ; mai

existau vreo doi microcefali, cu păr suficient ca să pară fără cap și încă unul care trebuie să fi fost la origine un cuplu de gemeni, apoi câțiva steatopigiaci [1]) și trei brute uriașe și greoaie, care continuau să înainteze, în ciuda găurilor de gloanțe pe care le aveau în piept și abdomen; una dintre acestea din urmă avea mâini ce trebuie să fi măsurat 50 de centimetri lungime și vreo 30 grosime, iar alta părea să sufere de un fel de elefantiazis. Cât despre restul, unii păstrau o formă rezonabil de normală, însă cu toții arătau prăpădiți și râioși, purtând doar niște zdrențe sau nepurtând nimic, nebărbieriți și puțind îngrozitor.

Am mai aruncat o piatră, dar n-am apucat să văd unde-a lovit, căci au tăbărât pe mine. Am început să izbesc — cu picioarele, cu pumnii, cu coatele; nu prea eram politicos în privința asta. Focurile de armă se potoliră, apoi încetară de tot. Trăgătorii trebuie să se mai oprească din când în când să-și încarce armele, plus că mai există și rateuri... Durerea din coaste era cumplită. Și totuși... Am reușit să dobor încă trei adversari înainte ca ceva mare și diform să m-apuce de cap, după care-am căzut la pământ, ca mort.

*

Revenindu-mi într-un loc fierbinte, înăbușitor...

Revenindu-mi într-un loc fierbinte, înăbușitor, care miroase ca un grajd...

Revenindu-mi într-un loc **întunecat,** fierbinte, înăbușitor, care miroase ca un grajd...

...Asta nu prea era de natură să liniștească mintea, să potolească stomacul sau să permită restabilirea activităților senzoriale pe o bază sigură și normală.

Acolo putea și era îngrozitor de cald, iar eu nu voiam să inspectez podeaua murdară mai îndeaproape — dar mă aflam deja într-o poziție foarte potrivită pentru-așa ceva. Am gemut, mi-am pipăit oasele și m-am ridicat într-o rână. Plafonul era jos și cobora și mai mult, înainte

---

1) Steatopigie = dezvoltare excesivă a grăsimii în zona feselor, fenomen întâlnit în zilele noastre în special la femeile hotentote (n.tr)

de-a întâlni peretele din spate. Singura fereastră către exterior era mică și cu gratii.

Ne găseam în partea din spate a unei cocioabe de lemn. Pe peretele opus, se afla o altă fereastră cu gratii, care însă nu ducea afară, ci tot înăuntru, undeva. Dincolo se întindea o cameră mai mare, iar George și Dos Santos vorbeau prin fereastră cu o persoană aflată de partea cealaltă. La vreun metru și ceva distanță de mine, Hasan zăcea inconștient sau mort. ; pe cap avea sânge uscat. Phil, cu Myshtigo și cu fetele tăifăsuiau încetișor în colțul cel mai îndepărtat.

În timp ce înregistram toate aceste amănunte, ședeam și-mi frecam tâmpla. Partea stângă continua să mă doară și numeroase alte porțiuni ale anatomiei mele hotărâseră să facă la fel.

— S-a trezit, zise deodată Myshtigo.

— Salutare la toată lumea ! Mi-am revenit, am încuviințat eu.

Veniră spre mine, iar eu am încercat să mă ridic în picioare. Era o adevărată bravadă, dar am reușit s-o fac.

— Suntem prizonieri, mă informă Myshtigo.

— O, da ? Serios ? N-aș fi ghicit niciodată.

— Pe Taler nu se întâmplă asemenea lucruri, remarcă el, și nici pe vreo altă lume din Complexul Vegan.

— Mare păcat că n-ai rămas acolo, am spus eu. Și nu uita de câte ori ți-am cerut să te-ntorci de unde-ai venit!...

— Așa ceva nu s-ar fi întâmplat, dacă nu era duelul vostru...

Atunci l-am pocnit. Nu m-am putut abține. Prea era patetic. L-am lovit, cu dosul palmei, de s-a dus până-n perete.

— Încerci să-mi spui că nu știi de ce azi-dimineață stăteam acolo, pe post de țintă ?

— Din cauză că te-ai certat cu garda mea personală, zise el, frecându-și obrazul.

— ...Cu privire la faptul dacă urma să te ucidă sau nu.

— Pe mine ? Să mă ucidă ?...

— Las-o baltă, m-am răstit. Oricum nu mai are nici-o importanță. Nu **acum.** Practic tu te afli tot pe Taler și poți la fel de bine să-ți petreci acolo ultimele ore. Ar fi

fost frumos dac-ai fi putut să vii pe Pământ și să ne vizitezi, măcar pentr-un timp. Dar n-a fost să fie.

— O să murim aici, nu-i așa ? întrebă el.

— Ăsta-i obiceiul pământului.

M-am întors și l-am studiat pe omul care mă cerceta din cealaltă parte a gratiilor. În acest moment, Hasan se sprijinea de peretele cel mai îndepărtat, cu capul între mâini. Nu observasem când se ridicase.

— Bună ziua, ne spuse omul din spatele gratiilor, vorbind englezește.

— E ziuă ? am întrebat eu.

— Cum te văd și cum mă vezi, replică el.

— Și de ce nu suntem morți ? m-am interesat.

— Pentru că v-am dorit vii, explică el. O, nu pe tine personal — Conrad Nomikos, comisar pentru Arte, Monumente și Arhive — nici pe distinșii tăi prieteni, inclusiv poetul laureat. Am dorit ca orice prizonier luat de ei să fie adus aici viu. Identitatea voastră, ca să zic așa, este un condiment în plus.

— Cu cine am plăcerea să vorbesc ? am întrebat.

— Dumnealui este doctorul Moreby, zise George.

— Vrăjitorul lor, completă Dos Santos.

— Prefer calificativul „șaman“ sau „vraci“, îl corectă Moreby, zâmbind.

M-am apropiat de gratii și-atunci l-am văzut : subțirel, bronzat, proaspăt bărbierit și cu părul împletit în întregime într-o codiță neagră, groasă, înfășurată ca o cobră în jurul capului. Avea ochii negri, apropiați, fruntea înaltă și fălcile bine dezvoltate, prelungite în jos, dincolo de mărul lui Adam. Purta sandale împletite, un sari verde, curat, și un colier format din falange umane. În urechi îi atârnau cercei mari, de argint, în formă de șarpe.

— Engleza dumitale e destul de corectă, am spus eu, iar „Moreby“ nu-i un nume grecesc.

— O, Doamne ! făcu bărbatul, cu un gest grațios, ce mima surpriza. Eu nu sunt localnic. Cum de m-ați putut confunda cu un băștinaș ?

— Mă scuzi, am zis eu. Acum îmi dau seama că ești prea bine îmbrăcat.

El chicoti.

— Ah. zdrențele astea ?!... Le-am aruncat, pur și simplu pe mine. Nu, eu sunt de pe Taler. Am citit niște cărți nemaipomenite pe tema Returnismului și-am hotărât să mă întorc și să ajut la reconstituirea Pământului.

— Da ? Și ce s-a întâmplat pe urmă ?

— La vremea aceea, Oficiul nu făcea angajări și, în consecință, am avut oarece greutăți în a-mi găsi de lucru pe plan local. M-am hotărât deci să m-apuc de activitatea de cercetare. Pentru-așa ceva, locul de-aici oferă nenumărate șanse.

— Ce fel de activitate de cercetare ?

— Am două licențe în antropologie culturală, luate la New Harvard. M-am hotărât să studiez în profunzime un Trib Fierbinte și, după o serie de lingușeli, i-am făcut pe membrii acestuia să mă accepte. Totodată, am început să-i educ. Curând însă, am constatat că mi se supun în toate privințele. Minunat pentru amorul propriu. După un timp, studiile mele, activitatea socială au ajuns să capete o importanță tot mai mică. Cum să-ți spun, îndrăznesc să cred că ai citit **Heart of Darkness** („Inima beznei")... știi ce vreau să zic. Obiceiurile locale sunt așa de... hai să le numim primitive, încât am găsit că-i mai stimulativ să particip decât să observ. M-am apucat, așadar să redimensionez unele dintre practicile lor rudimentare, pe baza unor linii estetice. Așa că, până la urmă, i-am educat de-adevăratelea. De când am venit eu aici, acționează cu din ce în ce mai mult stil.

— **Acționează ?** Cum adică ?

— Păi, în primul rând, înainte erau simpli canibali. În al doilea rând, erau lipsiți de rafinament în modul cum îi tratau pe captivi, înainte de a-i căsăpi. Asemenea lucruri sunt foarte importante. Făcute cum trebuie, ele dau o anumită distincție... știi ce vreau să spun. M-am întâlnit aici cu o bogăție de obiceiuri, superstiții, tabu-uri din multe culturi și multe ere — chiar aici, la nasul meu. (Gesticulă din nou). Omul — chiar semi-omul, Omul Fierbinte — este o făptură iubitoare de ritualuri, iar eu am știut întotdeauna o mulțime de lucruri în genul ăsta. Așa că le-am folosit cum trebuie și iată-mă, acum, într-o poziție de mare onoare și stimă.

— Dar despre **noi**, ce ne poţi spune ?

— Lucrurile deveniseră destul de monotone, zise el, iar localnicii — tot mai neastâmpăraţi. Am hotărât, deci, că a venit timpul pentru o altă ceremonie. Am vorbit cu Procrustes, şeful războinicilor, şi i-am sugerat să facă rost de nişte prizonieri. Cred că pe la pagina 577 din ediţia prescurtată a **Crengii de aur** [1]) se spune : „Tolalakii, cunoscuţi vânători de capete din Celebes-ul Central, beau sângele şi mănâncă creierii victimelor lor, pentru ca astfel să devină viteji. Italonii din insulele Filipine beau sângele duşmanilor măcelăriţi şi le mănâncă de crude ceafa şi măruntaiele, dorind să-şi însuşească în acest mod curajul acestora". Ei bine, avem aici o limbă de poet, sângele unui cuplu de războinici redutabili, creierul de la un distins om de ştiinţă, ficatul bolnăvicios al unui politician aprig şi carnea interesant colorată a unui vegan — şi, toate, în aceeaşi cameră. O pradă bogată, aş îndrăzni să zic.

— Ai spus-o extrem de clar, am remarcat eu. Dar cu femeile ce va fi ?

— Oh, pentru ele vom elabora un ritual al fertilităţii, care se va încheia — evident — cu un sacrificiu prelungit.

— Înţeleg.

— ... Asta în cazul în care nu vă vom lăsa pe toţi să vă continuaţi drumul, nevătămaţi.

— Ooh ?

— Da. Lui Procrustes îi place să le dea oamenilor şansa de a se compara cu un model, de a fi supuşi la încercări, eventual de a se răscumpăra. În această privinţă e cel mai creştin dintre toţi.

— Şi nu-şi trădează numele [2]), bănuiesc ?

---

[1]) **Creanga de aur** (The Golden Bough, 1880) = lucrare a antropologului scoţian Sir James George Frazer (1854—1941), în care acesta face un studiu comparativ între folclor, magie şi religie, pentru a demonstra credinţele paralele între creştinism şi culturile primitive (n.tr.).

[2]) **Procrustes** = numele latin al lui **Procust**, cel care-i obliga pe călători să se întindă pe patul său ; dacă aceştia erau prea scunzi, trăgea de ei până ajungeau la dimensiunile potrivite ; dacă erau prea înalţi, le tăia membrele sau capul, în acelaşi scop. Personaj ucis de Theseu. (n.tr.).

Hasan veni lângă mine și se holbă la Moreby, privindu-l printre gratii.

— Ei bine, bine, zise Moreby. Știți că mi-ar plăcea cu adevărat să vă mai țin un timp pe-aici ? Aveți simțul umorului. Celor mai mulți dintre Kouretes le lipsește această trăsătură, deși altminteri sunt niște personalități exemplare. Aș putea ajunge să-mi placă de voi...

— Nu te obosi. Vorbește-mi mai bine despre modul de răscumpărare.

— Ah da. Noi suntem gardienii Omului Mort — creația mea cea mai interesantă. Sunt sigur că unul dintre voi doi își va da seama de asta, pe timpul scurtei întâlniri cu el. (Se uită de la mine la Hasan; apoi înapoi, de la Hasan la mine).

— Știu despre Omul Mort, am spus. Povestește-mi mai bine ce trebuie făcut.

— Vi se cere să desemnați un luptător din rândurile voastre, care să se bată cu el astă-seară, când se va scula iarăși din morți.

— Ce e tipul ?

— Un vampir.

— Aiurea. Ce e în realitate ?

— Un vampir adevărat. O să vedeți.

— Mă rog, fie cum zici tu. E vampir și unul dintre noi se va lupta cu el. Cum ?

— Lupte libere, cu mâinile goale. Prinde-l, dacă poți... Și el nu-i greu de prins. Va sta uite-acolo și vă va aștepta. Și-o să fie foarte însetat și flămând, bietul băiat...

— Și dacă e bătut, prizonierii tăi vor fi liberi să plece ?

— Asta-i regula, așa am stabilit-o acum vreo șaisprezece sau șaptesprezece ani. Desigur, o asemenea situație încă nu a apărut până în clipa de față...

— Înțeleg. Vrei să spui că el e foarte puternic.

— O, e invincibil. Asta-i partea nostimă. Ceremonia n-ar mai face doi bani dacă s-ar putea termina altfel. Eu le spun oamenilor mei întreaga poveste, înainte de luptă, după care ei vin să asiste ca martori. Prin aceasta, se reafirmă credința lor în destin și strânsa mea legătură cu căile sale.

Hasan îmi aruncă o privire scurtă.

— Ce vrea să spună ăsta, Karagee ?

— Soarta luptei e pecetluită, am zis eu.

— Dimpotrivă, mă contrazise Moreby. Nu este și nici nu trebuie să fie. Exista cândva o zicală pe această planetă, în legătură cu un sport din vechime : Niciodată să nu pariezi împotriva blestemaților de yankei, că-ți pierzi banii. Omul Mort nu poate fi bătut, deoarece s-a născut cu o multitudine de calități naturale, asupra cărora am contribuit și eu, într-o măsură considerabilă. El a mâncat — la propriu — mulți campioni, ceea ce înseamnă, desigur, că puterea lui este egală cu a tuturor acestora. Oricine l-a citit pe Frazer știe asta.

Căscă, acoperindu-și gura cu un baston confecționat din pene.

— Acum trebuie să mă duc la locul petrecerii, ca să supraveghez ornarea sălii cu crengi de stejar. Hotărâți cine va lupta din partea voastră, în această seară, când ne vom revedea cu toții. Bună ziua !

— Rupe-ți-ai gâtul !

El zâmbi și ieși din cocioabă.

*

Am convocat o adunare.

— Okay, am spus, au un Tip Fierbinte, un ciudat pe nume Omul Mort, presupus a fi foarte robust. Intenționez să mă lupt cu el diseară. Se zice că dacă-l bat, suntem liberi, însă eu nu mă încred în cuvântul lui Moreby. Ca urmare, trebuie să ne facem un plan de fugă, altfel vom fi serviți la frigare. Phil, îți mai amintești drumul spre Volos ?

— Cred că da. E mult de-atunci... Dar unde ne aflăm acum, cu exactitate ?

— Dacă asta vă poate fi de vreun ajutor, anunță Myshtigo, de lângă fereastră, vă spun că văd o luminiscență. În limba voastră, nu aveți un cuvânt echivalent pentru această culoare, însă ea se află în direcția aceea. (Arătă cu mâna). E o culoare pe care, în mod normal, o văd în apropierea materialelor radioactive, atunci când

atmosfera din jur este suficient de densă. Se întinde pe o suprafață destul de mare.

M-am dus la fereastră și m-am uitat în direcția cu pricina.

— Acela ar putea fi Locul Fierbinte, am zis eu. Și dacă-i așa, înseamnă că ne-au cărat mai departe, înspre coastă, ceea ce e foarte bine. Era cineva în stare conștientă când ne-au adus aici ?

Nimeni nu răspunse.

— Perfect. În cazul acesta, vom acționa bazându-ne pe presupunerea că acolo se află, **într-adevăr,** Locul Fierbinte și că suntem foarte aproape de el. Șoseaua spre Volos trebuis să fie deci în spate, în direcția aceea — am spus, arătând cu mâna. Întrucât soarele strălucește de partea asta a colibei, iar acum este după-amiază, îndreptați-vă în direcția cealaltă — deci contrară apusului — după ce atingeți șoseaua. S-ar putea să nu fie mai mult de 25 de kilometri distanță.

— Ne vor urmări, zise Dos Santos.

— Mai sunt și cai pe-aici, interveni Hasan.

— Poftim ? ! ?

— În susul drumului, pe o pășune. Mai devreme erau vreo trei, lângă un gard. Acum se află în spatele clădirii. Poate că-s mai mulți. Oricum, nu păreau să fie niște cai puternici.

— Știe toată lumea să călărească ? am întrebat eu.

— N-am încălecat niciodată un cal, răspunse Myshtigo, însă am călărit pe un **thrid,** care e ceva similar.

Toți ceilalți dădură din cap, afirmativ.

— Atunci, pe diseară, le-am urat eu. Urcați-vă și câte doi pe-un cal, dacă trebuie. Dacă sunt mai mulți cai, eliberați-i și alungați-i pe cei în plus. În timp ce localnicii vor privi cum eu mă bat cu Omul Mort, voi vă veți strecura spre pășune. Puneți mâna pe orice armă puteți și încercați să vă croiți drum spre cai. Tu, Phil, îi duci la Makrynitsa și spui peste tot numele de Korones. Cei de-acolo vă vor primi și-adăposti.

— Îmi pare rău, se împotrivi Dos Santos, dar planul nu e bun.

— Dacă ai tu unul mai bun, să-l auzim, i-am cerut.

— În primul rând, zise el, nu ne putem baza pe domnul Graber. În timp ce voi erați inconștienți, dumnealui avea mari dureri și era foarte slăbit. George crede că a avut un atac de inimă în decursul sau la scurt timp după lupta noastră cu membrii tribului Kouretes. Dacă se-ntâmplă ceva cu el, suntem pierduți. Prin urmare, avem nevoie **de tine** să ne scoți de-aici, în caz că reușim să ne eliberăm. Pe domnul Graber **nu ne putem** baza. În al doilea rând, nu ești singurul om în stare să lupte cu un pericol ieșit din comun. De înfrângerea Omului Mort se va ocupa Hasan.

— Nu-i pot cere așa ceva, am spus eu. Chiar dacă învinge, în acel moment va fi probabil separat de noi; și fără îndoială că vor sări cu toții asupra lui. După toate probabilitățile, asta-l va costa viața. Nu uitați că l-ați angajat să ucidă, nu să moară pentru voi.

— Am să mă lupt cu el, Karagee, spuse Hasan.

— Nu ești obligat.

— Dar **vreau !**

— Cum te mai simți acum, Phil ? am întrebat eu.

— Bine, mult mai bine. Cred că n-a fost decât un deranjament la stomac. Nu vă faceți griji.

— Te simți capabil să ajungi călare până la Makrynitsa ?

— Fără glumă, îmi va fi mai ușor călare, decât pe jos. Eu, practic, m-am născut pe cal. Tu ți-aduci aminte...

— Să-și amintească ? întrebă Dos Santos. Ce vreți să spuneți cu asta, domnule Graber ? Cum și-ar putea Conrad aminti...

— ...De faimoasa lucrare **Balade ecveste,** a lui Phil ? interveni, grăbită, Perucă Roșie. Ce-ai de gând, Conrad ?

— Îți mulțumesc, aici eu sunt mai mare, am răspuns. Ordinele le dau **eu** și am hotărât să mă lupt cu vampirul.

— Într-o situație ca asta, cred c-ar trebui să fim ceva mai democratici în privința hotărârilor de viață și de moarte, obiectă ea. Tu te-ai născut în țara asta și indiferent cât de bună ar fi memoria lui Phil, vei reuși mai ușor să ne scoți repede de aici. Nu **tu** îi dai ordin lui Hasan să moară, nu **tu** îl abandonezi. El se oferă voluntar.

— Îl voi ucide pe Omul Mort, spuse Hasan, după care vă ajung din urmă. Știu cum să mă ascund de oameni. Am să merg pe-același traseu cu voi..

— E afacerea mea, am zis eu.

— Atunci, dacă nu putem cădea de acord, să lăsăm ea soarta să hotărască lucrurile, propuse Hasan. Să dăm cu banul !

— Foarte bine. Ne-au luat și banii, pe lângă arme ?

— Am eu ceva mărunțiș, spuse Ellen.

— Atunci dă cu banul !

Aruncă moneda în aer.

— Cap, am rostit, în timp ce moneda cădea spre dușumea.

— Pajură, răspunse ea.

— Nu-l atinge !

Dar era pajură, într-adevăr. Capul se afla pe cealaltă parte.

— În regulă, Hasan, tu ești fericitul ales, am mormăit. Tocmai ai câștigat trusa eroului—în—devenire—grație—propriilor—forțe, cu monstru cu tot.

— Așa a fost scris, zise el, dând din umeri.

Se așeză apoi cu spatele la perete, scoase un briceag subțire din tocul sandalei stângi și începu să-și taie unghiile. Întotdeauna fusese un ucigaș grijuliu cu aspectul său exterior. Curățenia, am impresia, merge alături de magia neagră — sau, oricum, cam pe-acolo...

*

Pe când soarele cobora încet la asfințit, Moreby veni iarăși la noi, aducând după sine o ceată de Kouretes înarmați cu săbii.

— E timpul, declară el. V-ați hotărât cine-o să lupte ?

— Hasan o să fie acela, am spus eu.

— Foarte bine. Haideți, atunci. Și vă rog să nu-ncercați vreo prostie. Nu-mi place să ofer la o sărbătoare lucruri stricate.

Mergând înconjurați de săbii, am lăsat în urmă coliba și-am pornit în lungul uliței, spre sat, trecând pe lângă pășune. Erau acolo opt cai, cu boturile plecate. Chiar și

la lumina crepusculului, am putut să văd că nu era cine știe ce de capul lor. Aveau coastele pline de răni și arătau foarte slabi. I-am privit pe rând, fiecare, pe când treceam pe lângă ei.

Satul era format din vreo treizeci de colibe semănând cu aceea în care stătuserăm închiși. Ulița prăfuită pe care mergeam era plină de hârtoape și de gunoaie. Peste tot, mirosea a transpirație și a urină, a fructe putrede și a fum.

După ce-am mers vreo optzeci de metri, am cotit la stânga. Era capătul unei uliițe și, după ce-am coborât pe-o cărare în pantă, am intrat într-o împrejmuire mare, curățată de obstacole. O femeie grasă și cheală, cu niște sâni enormi și-o față presărată cu tumori canceroase ca un câmp de lavă, veghea un foc mocnit și îngrozitor de sugestiv, amplasat sub o țeapă uriașă de fript carne. Zâmbi, pe când trecurăm pe lângă ea, și plescăi din buzele-i umede.

Alături, zăceau pe pământ țăruși mari, ascuțiți...

Puțin mai sus exista o suprafață plană, acoperită cu pământ bătătorit. La un capăt al terenului, se înălța un gen de arbore tropical, năpădit de viță, adaptat, se pare, la clima noastră, iar de jur împrejur erau înfipte șiruri de torțe înalte cam de doi metri și jumătate, ale căror flăcări prelungi pâlpâiau deja ca niște flamuri. La celălalt capăt, se afla cea mai dichisită dintre toate colibele din partea locului. Avea aproape cinci metri înălțime și o fațadă largă de zece. Era vopsită în roșu aprins și acoperită peste tot cu simboluri vrăjitorești. Întreaga secțiune centrală a fațadei era de fapt o ușă mare, glisantă. În fața acestei uși, făceau de gardă doi Kouretes înarmați.

Soarele se mai vedea la apus ca o bucățică de coajă de portocală. Moreby ne duse de-a curmezișul terenului, către pom. În partea opusă torțelor, pe fiecare latură a terenului, erau așezați pe jos vreo 80—100 de spectatori. Arătând spre coliba roșie, Moreby întrebă :

— Cum vă place casa mea ?

— Drăguță, am zis eu.

— Am un coleg de cameră, dar ziua doarme. O să-l întâlniți imediat.

Am ajuns la baza arborelui; Moreby ne lăsă acolo, înconjurați de gardienii săi. Merse la mijlocul terenului și se adresă în grecește celor din tribul Kouretes.

Stabiliserăm ca, înainte să dăm lovitura, să așteptăm până ce lupta va fi aproape terminată, indiferent în ce mod, iar membrii tribului vor fi cu toții agitați și concentrați asupra finalului. Plasasem femeile în centrul grupului nostru, iar eu reușisem să ajung în stânga unui luptător care-avea o sabie în mâna dreaptă și pe care intenționam să-l ucid repede. Păcat că ne găseam la celălalt capăt al scenei. Ca să ajungem la cai, trebuia să ne retragem luptând, prin zona unde se afla frigarea.

— ...și pe urmă, în noaptea aceea, zicea Moreby, Omul Mort s-a ridicat, l-a doborât la pământ pe acest războinic puternic, Hasan, rupându-i oasele și trântindu-l cam în acest loc al petrecerii. În cele din urmă, el l-a omorât pe acest mare dușman, i-a băut sângele din gâtlej și i-a mâncat ficatul — crud și încă aburind în aerul nopții. Acestea le-a făcut el în noaptea aceea. Mare e puterea lui.

— Mare, mare! strigă mulțimea și cineva începu să bată o tobă.

— Acum o să-l trezim iar la viață...

Mulțimea aclamă.

— Iar la viață!

— Iar la viață...

— Iar la viață!

— Salutare!

— Salutare!

— Dinți albi, ascuțiți...

— Dinți albi, ascuțiți!

— Piele albă, albă...

— Piele albă, albă!

— Mâini care frâng...

— Mâini care frâng!

— Gură care bea...

— Gură care bea!

— Sângele vieții!

— Sângele vieții!

— Mare este tribul nostru!

— Mare este tribul nostru!

— Mare este Omul Mort !
— Mare este Omul Mort !
— Mare este Omul Mort !
— MARE ESTE OMUL MORT !

La urmă, aproape că mugiră. Gâtlejuri umane, semiumane și aumane făcură să răsune scurta litanie asemănătoare unui val uriaș care se revărsa peste arenă. Așa strigau și gardienii noștri. Myshtigo își blocase urechile sensibile, iar pe față i se putea citi o expresie de suferință. Mie îmi vâjâia capul. Dos Santos își făcu cruce, iar unul dintre gardieni se stropși la el, ridicând sabia, amenințător. Don dădu din umeri și-și întoarse capul spre teren. Moreby se duse la colibă și lovi cu mâna, de trei ori, în ușa glisantă. Unul dintre gardieni i-o deschise.

Înăuntru se zărea un imens catafalc negru, înconjurat de cranii de oameni și animale. Pe el era așezat un coșciug enorm, făcut din lemn închis la culoare, împodobit cu linii încâlcite, strălucitoare. La indicația lui Moreby, gardienii ridicară capacul. În următoarele douăzeci de minute, el făcu niște injecții hipodermice unei entități aflate în coșciug. Acționa cu mișcări încete, rituale. Unul dintre gardieni își pusese sabia deoparte și-l ajuta. Toboșarii băteau un ritm lent, continuu. Mulțimea rămăsese nemișcată și păstra o tăcere absolută. Apoi Moreby se întoarse :

— Acum Omul Mort se ridică, anunță el.
— Se ridică, răspunse mulțimea.
— Acum iese ca să primească sacrificiul...
— Acum iese...
— Arată-te, **Omule Mort,** strigă Moreby, întorcându-se către catafalc.

Și el se arătă, în toată lungimea sa. Colosal, obez. Mare era, într-adevăr, căci avea statura unui uriaș, Omul Mort ! Să tot fi avut vreo sută șaptezeci și cinci de kilograme...

Se ridică în șezut și se uită de jur împrejur. Își frecă pieptul, subsuorile, ceafa, pântecul. Ieși din coșciugul cel mare și rămase în picioare lângă catafalc, transformându-l pe Moreby într-un pitic. Purta doar o pânză în jurul șalelor, iar în picioare avea sandale din piele de

capră. Tenul îi era alb — alb ca de mort, alb ca burta peștelui, ca luna... ca moartea.

— Un albinos, constată George și vocea lui se propagă nestingherită de la un capăt la altul al arenei, fiind singurul zgomot care mai răsuna în noapte.

Moreby aruncă o privire în direcția noastră și zâmbi. Luă mâna, cu degete butucănoase, a Omului Mort și-l conduse afară din colibă, apoi mai departe, în mijlocul terenului de luptă. Creatura întoarse capul ferindu-se de lumina torțelor. Pe măsură ce înainta, îi studiam expresia feței.

— Nici urmă de inteligență, zise Perucă Roșie.

— Poți să-i vezi ochii ? întrebă George, cu pleoapele aproape lipite, întrucât ochelarii i se spărseseră pe timpul încăierării.

— Da. Sunt trandafirii.

— Are cumva pleoape epicantiale ?

— Mm... Da.

— Aha ! Un mongoloid. Pariez că-i idiot. Iată de ce i-a fost atât de ușor lui Moreby să facă din el ce-a făcut. Și uitați-vă la dinții lui ! Par piliți.

M-am uitat. Monstrul rânjea, căci zărise creștetul viu colorat al lui Perucă Roșie. O mulțime de dinți frumoși și ascuțiți ieșiseră la iveală cu acest prilej.

— Albinismul lui explică obiceiurile nocturne pe care i le-a impus Moreby. Priviți ! Tresare până și la lumina torțelor ! Este ultrasensibil la orice fel de actinice.

— Dar ce e cu obișnuințele lui dietetice ?

— Le-a dobândit prin constrângere. Mulți primitivi își făceau vitele să sângereze. Kazahii au procedat așa până în secolul al XII-lea ; la fel și cei din Toda. Ați văzut rănile cailor, când am trecut pe lângă pășune. Știți că sângele este hrănitor, cu condiția să-l poți înghiți și să nu-l vomiți ; sunt sigur că Moreby i-a controlat idiotului dieta încă de pe vremea când era copil. Bineînțeles c-a ajuns vampir — din moment ce așa a fost crescut.

— Omul Mort s-a ridicat, anunță Moreby.

— Omul Mort s-a ridicat, aprobă mulțimea.

— Mare este Omul Mort !

— Mare este Omul Mort !

Dădu apoi drumul mâinii albe ca de mort și se îndreptă spre noi, lăsându-l rânjind, în mijlocul terenului, pe singurul vampir adevărat pe care-l cunoscusem.

— Mare este Omul Mort, rosti el, rânjind, pe când se apropia de noi. Magnific, nu-i așa ?

— Ce i-ai făcut sărmanei ființe ? întrebă Perucă Roșie.

— Foarte puțin, răspunse Moreby. A fost extrem de dotat încă din naștere.

— Ce erau injecțiile alea pe care i le-ai administrat ? se interesă George.

— Ah ! Înaintea unor asemenea întâlniri, îi injectez cu novocaină centrii nervoși ai durerii. Lipsa acesteia ajută la întărirea imaginii despre propria invincibilitate. I-am făcut și-o injecție cu hormoni. În ultimul timp s-a îngrășat și-a devenit cam leneș. Injecția compensează acest lucru.

— Vorbești despre el și-l tratezi de parc-ar fi o jucărie mecanică, zise Diane.

— Așa este. O jucărie invincibilă. Și, totodată, de neprețuit. Ei, Hasan, ești gata ? întrebă el.

— Sunt gata, răspunse arabul, scoțându-și haina și burnuzul, pe care i le dădu lui Ellen.

Mușchii umerilor i se încordară, degetele i se flexară ușor ; păși înainte, ieșind din cercul de săbii. Pe umărul stâng avea o umflătură ; pe spate, alte câteva. Lumina torțelor i se reflecta în barbă, făcând-o să pară roșie ca sângele. Fără să vreau, mi-am amintit de seara aceea de la **hounfor,** când Hasan jucase scena strangulării, făcând-o pe Mama Julie să-mi spună : „Prietenul tău e posedat de Angelsou". Pentru ca apoi să adauge : „Angelsou este un zeu al morții, care-i vizitează numai pe-ai lui".

— Mare este războinicul Hasan, anunță Moreby, îndepărtându-se de noi.

— Mare este războinicul Hasan, răspunse mulțimea.

— Puterea lui face cât a multora la un loc...

— Puterea lui face cât a multora la un loc ! repetă, ca un ecou, mulțimea.

— Dar Omul Mort este și mai tare...

— Dar Omul Mort este și mai tare !
— Îi rupe oasele și-l doboară în acest loc festiv.
— Îi rupe oasele...
— Îi mănâncă ficatul...
— Îi mănâncă ficatul.
— Îi bea sângele din beregată...
— Îi bea sângele din beregată.
— Mare e puterea lui.
— Mare e puterea lui.
— Mare e Omul Mort !
— Mare e Omul Mort !
— În seara asta, spuse Hasan calm, va deveni într-adevăr Omul Mort.
— Omule Mort ! strigă Moreby, în timp ce Hasan înaintase și se oprise în fața creaturii. Ți-l ofer pe acest om, Hasan, drept sacrificiu !

Se dădu la o parte și le ceru gardienilor să ne ducă înspre marginea cea mai îndepărtată a arenei.

Idiotul rânji și mai tare și se întinse încet către Hasan.

— **Bismallah !** [1]), zise Hasan, prefăcându-se că se întoarce și lăsându-se în jos și într-o parte. Imediat însă țâșni în sus, răsucindu-se ca un bici, și-l pocni zdravăn pe Omul Mort cu latul palmei, peste falcă. Țeasta aceea albă, albă, abia dacă se mișcă vreo zece centimetri. Dar continua să rânjească...

Apoi mâinile lui scurte și groase se repeziră înainte și-l înhățară pe Hasan de subsuori. La rândul său, Hasan îl apucă de umeri, își înfipse degetele în mușchii parcă acoperiți de zăpadă și, trăgând cu putere, făcu să-i apară pe piele brazde roșii, acoperite cu picături de aceeași culoare.

Mulțimea țipă când văzu sângele Omului Mort. Poate că mirosul acestuia îl întărâtă pe idiot. Ori poate strigătul mulțimii. Namila îl ridică pe Hasan la peste jumătate de metru de la pământ și se năpusti înainte, cu el cu tot. Dădu însă peste copacul acela mare și capul lui Hasan

---

[1]) **Bismmallah, Bismillah** = În numele lui Allah (strigăt de luptă al musulmanilor arabi) (n.tr.)

zvâcni când se lovi de trunchi. Omul Mort căzu peste Hasan ; făcu un pas înapoi, se scutură și începu să-l pocnească.

Era o bătaie în toată regulă. Idiotul îl biciuia cu mâinile lui scurte și groase, de-a dreptul grotești. Hasan își proteja fața cu mâinile, în timp ce coatele îi acopereau stomacul. Omul Mort continua să-l izbească însă în cap și în coaste. Mâinile i se ridicau și coborau fără încetare. Și rânjea, rânjea mereu... În cele din urmă, mâinile lui Hasan se lăsară în jos, încrucișându-se pe stomac... Din colțurile gurii începu să-i curgă sânge.

Jucăria invincibilă își continua distracția. Deodată, din depărtare, din cealaltă parte a nopții, atât de departe încât numai cu puteam să aud, se făcu simțită o voce pe care-o recunoșteam.

Era puternicul urlet de vânătoare al îndrăcitului meu copoi, Bortan. De undeva, nu se știe cum, se luase pe urmele mele și-acum venea, alergând prin noapte, sărind ca un țap, plutind ca un cal pe un râu vijelios, așa bălțat cum era, cu ochii lucind ca jarul și cu dinții ca de fierăstrău. Bortan al meu nu se sătura niciodată de alergat. Cei ca el se nasc fără să cunoască teama, cu vânătoarea în sânge și sub pecetea morții. Copoiul meu îndrăcit venea și nimic n-ar fi reușit să-l oprească din drum. Dar era încă departe, tare departe, de cealaltă parte a nopții...

Mulțimea urla. Hasan n-o mai putea duce mult. Nimeni n-ar fi putut. Cu coada ochiului (cel căprui) am remarcat un mic gest al lui Ellen. Era ca și cum ar fi aruncat ceva, cu mâna dreaptă...

După două secunde, se produse evenimentul. Mi-am întors repede privirea de la acel punct strălucitor care apăruse în spatele idiotului. Omul Mort gemu și-și pierdu controlul asupra mâinilor.

Vechea și înțeleapta regulă 237.1 (din regulamentul promulgat de mine) preciza : „Orice ghid și orice membru al unui grup de excursioniști va purta la el, pe timpul deplasărilor, nu mai puțin de trei torțe cu magneziu."

Însemna că Ellen mai avea două. Fie binecuvântată !...

Omul Mort încetase să-l mai lovească pe Hasan. Încercă să îndepărteze torța, cu o izbitură. Țipă. Încercă ia-

răși s-o arunce de lângă el. Își acoperi ochii. Se rostogoli la pământ.

Hasan privea — sângerând, gâfâind...

Torța ardea, Omul Mort țipa...

În cele din urmă, Hasan se mișcă. Se întinse și apucă una dintre corzile groase de viță, care atârnau din copac. Trase de ea. Coarda rezistă. Trase mai tare. Coarda se desprinse. Gesturile lui erau tot mai sigure, în timp ce-și înfășura capetele corzii pe câte-o mână. Torța trosni, devenind din nou luminoasă... Hasan se lăsă în genunchi lângă Omul Mort și, cu o mișcare rapidă, îi aruncă lațul din coardă de viță în jurul gâtului. Torța trosni iar. Hasan strânse lațul. Omul Mort se luptă să se ridice de jos. Hasan strânse și mai tare. Idiotul îl apucă de mijloc. Mușchii puternici de pe umerii Asasinului se încordară. Pe fața lui, transpirația era amestecată cu sânge. Omul Mort se ridică în picioare, săltându-l și pe Hasan odată cu el. Hasan trase cu și mai multă putere. Idiotul, a cărui față nu mai era albă, ci pestriță, și ale cărui vene se încordaseră pe frunte și pe ceafă, îl ridică și mai sus de la pământ. Cum îl ridicasem eu pe golem, așa l-a ridicat și Omul Mort pe Hasan, cu tot lațul care-i stângea nemilos gâtul, în timp ce el își încorda întreaga forță neomenească.

Mulțimea gemea și urla fără noimă. Toba, care ajunsese la un ritm frenetic, bătea fără-ncetare. Și-atunci, am auzit iarăși urletul — încă foarte îndepărtat. Torța începu să pălească. Omul Mort se clătină... Apoi, cuprins de un spasm, îl aruncă pe Hasan cât colo. Lațul i se desprinse de la gât.

Hasan apucă **ukemi-ul** și se rostogoli în genunchi. Rămase în această poziție. Omul Mort se îndreptă spre el. Apoi se clătină. Începu să tremure din tot corpul. Bolborosi și-și prinse gâtul cu mâinile. Fața i se întunecă tot mai mult. Ajunse, împleticindu-se, până la pom și întinse o mână. Rămase locului, gâfâind. Curând, se auzi un zgomot puternic de sufocare. Mâna îi alunecă pe trunchiul copacului și monstrul se prăbuși cu totul la pământ. Se săltă iarăși, pe jumătate chircit.

Hasan se ridică și luă lațul de viță din locul în care căzuse. Înaintă spre idiot. De data asta, îl înșfăcă în așa fel încât să nu mai scape. Omul Mort căzu și nu se mai sculă...

*

Era ca și cum ai fi oprit un aparat de radio dat la maximum : **Clic...**

Se așternu o tăcere deplină ; totul se întâmplase atât de repede... Și noaptea era calmă, calmă cu adevărat. M-am întins și i-am rupt gâtul gardianului de lângă mine, apoi i-am luat sabia. M-am întors spre stânga și-am crăpat cu ea capul următorului gardian. Pe urmă, un nou **clic** și volumul sunetului a revenit la maximum, numai că de data asta era vorba de o mare de paraziți.

Myshtigo își doborî adversarul cu o lovitură puternică în ceafă. Pe un altul, îl pocni drept în fluierul piciorului. La rândul lui, George reuși să-l izbească cu genunchiul în burtă pe paznicul cel mai apropiat. Dos Santos, mai puțin sprinten — sau doar mai puțin norocos — se alese cu două tăieturi urâte, una pe piept și alta la umăr.

Mulțimea se adună de pe unde era împrăștiată, ca într-un film derulat cu viteză mare. Înaintă spre noi.

Ellen aruncă burnuzul lui Hasan în capul gardianului cu sabie, care tocmai era pe cale să-i spintece soțul. Poetul laureat al Pământului trânti apoi cu putere o piatră peste burnuz, atrăgându-și fără îndoială o mare doză de **karma** rea, ceea ce nu părea însă a-l îngrijora prea mult. Între timp, Hasan revenise în micul nostru grup, parând cu mâna o lovitură de sabie ; izbise latul lamei după o veche metodă a samurailor, pe care-o credeam definitiv pierdută pentru omenire. Imediat, își făcu și el rost de-o armă pe care-o mânuia acum cu deosebit succes.

Îi ucisesem sau îi schilodisem pe toți gardienii noștri, înainte ca mulțimea să fi parcurs jumătate din distanța care-o separa de noi. Diane, la indicația lui Ellen, aruncase pe teren și în mulțime cele trei torțe de magneziu ale ei. După care am luat-o la fugă, Ellen și cu Perucă

Roșie sprijinindu-l pe Dos Santos, care se cam împleticea. Însă membrii tribului Kouretes ne tăiaseră drumul și acum alergam spre nord, pe o direcție care ne îndepărta de obiectivul nostru.

— N-o să reușim, Karagee, spuse Hasan.

— Știu.

— ... decât dacă tu și cu mine îi ținem pe atacanți în loc, în timp ce ai noștri merg mai departe.

— Okay. Unde ne oprim ?

— De partea cealaltă a frigării, lângă cărare, unde copacii sunt mai deși. Este acolo o gâtuitură. N-or să ne poată lovi toți deodată.

— Perfect, am zis, întorcându-mă spre restul grupului. Ne-ați auzit ? Duceți-vă la cai ! O să vă conducă Phil ! Hasan și cu mine rămânem aici, să-i ținem pe loc cât vom putea mai mult.

Perucă Roșie întoarse capul și începu să spună ceva.

— Destul cu vorba ! Plecați ! Nu vreți să trăiți ?

Voiau. Așa că plecară.

Hasan și cu mine ne-am întors lângă groapa cu frigarea și-am așteptat. Ceilalți și-au continuat fuga, trecând prin pădure și îndreptându-se către pășune. Mulțimea continua să înainteze spre Hasan și spre mine.

Primul val ne izbi și-am început masacrul. Ne aflam în locul în formă de „V“ unde cărarea ce venea din pădure se lățea pe platou ; la stânga, se căsca groapa cu foc mocnit ; în dreapta, se înălța un pâlc des de pomi. Am omorât trei adversari, alți câțiva retrăgându-se plini de sânge. După o scurtă pauză, s-au repezit să ne mpresoare.

Ne așezaserăm spate în spate și care cum se apropia îl căsăpeam.

— Dacă măcar unul dintre ei are o armă de foc, suntem morți, Karagee.

— Știu.

Un alt semi-om căzu răpus de sabia mea. Hasan îl aruncă în groapă pe unul care țipă. Erau toți în jurul nostru. O sabie își făcu loc prin garda mea și mă tăie la umăr. Alta îmi împunse coapsa.

— Înapoi, proștilor ! Înapoi, am zis, monștrilor !

La aceste cuvinte se dădură înapoi, până la o distanță de unde nu puteau fi loviți.

Omul care vorbise era înalt de vreun metru și șaizeci și cinci de centimetri. Falca inferioară i se mișca aidoma celei a unei marionete, de parc-ar fi fost prinsă în balamale, iar dinții arătau ca niște piese de domino — cu pete negre —, clănțănind în timp ce gura i se deschidea și se închidea.

— Adevărat, Procrustes, am auzit pe cineva spunând.

— Aduceți plase ! Prindeți-i de vii ! Și nu vă apropiați de ei ! Ne-au provocat deja prea multe pierderi !

Moreby era alături de el și se smiorcăia.

— ... N-am știut, stăpâne.

— Gura ! Tu ne-ai aiurit cu asemenea sentimentalisme ieftine ! Din cauza ta am pierdut un zeu și o mulțime de oameni !

— Să fugim ? mă întrebă Hasan.

— Nu, dar fii pregătit să tai plasele când le vor aduce.

— E bine că ne vor vii, hotărî el.

— Am trimis pe mulți în iad, ca să ne netezească drumul, am spus eu, și totuși iată-ne în continuare aici, cu sabia în mână. Ce vrei mai mult ?

— Dacă ne năpustim acum asupra lor, mai putem lua cu noi pe lumea cealaltă încă vreo doi sau chiar patru dintre ei. Dacă mai așteptăm, or să ne prindă în plasă și-o să murim singuri.

— Ce mai contează, odată ce ești mort ? Să mai așteptăm. Cât timp trăim, mai avem o șansă, care poate să apară în orice moment.

— Fie cum zici tu.

Canibalii găsiră niște plase și le aruncară asupra noastră. Am tăiat noi trei dintre ele, dar cu cea de-a patra ne-au prins. Au legat-o strâns în jurul nostru și s-au apropiat.

Am simțit cum mi se smulge sabia din mână și cum cineva mă lovește. Era Moreby.

— Acum veți muri așa cum foarte puțini mor, spuse el.

— Ceilalți au scăpat ?

— Doar pentru moment. Îi vom urmări, îi vom găsi și-i vom aduce înapoi.

— Ați pierdut, am spus eu râzând. Ai mei vor reuși. Mă lovi din nou.

— Așa se aplică regula ta ? l-am întrebat. Doar Hasan l-a învins pe Omul Mort...

— Hasan a trișat. Femeia a aruncat o torță.

Procrustes se apropie de el, în timp ce noi stăteam legați în plasă.

— Să-i ducem în Valea Somnului, zise Moreby, unde să hotărâm ce vom face cu ei. Acolo îi vom ține până la viitoarea sărbătoare.

— E bine, spuse Procrustes. Da, așa vom face.

Între timp, Hasan reuși să-și scoată mâna stângă printr-un ochi de plasă, o întinse și zgârie cu unghiile piciorul lui Procrustes. Procrustes îl pocni de câteva ori și, ca să fie mai sigur, îmi dădu și mie una. Își frecă apoi zgârieturile de pe gambă.

— De ce-ai făcut asta, Hasan ? am întrebat eu, când Procrustes se îndepărtă, nu înainte de a da ordin să fim legați de țăruși de frigare, pentru a fi transportați.

— S-ar putea să-mi mai fi rămas niște metacianură sub unghii, explică el.

— Păi cum a ajuns acolo ?

— Din gloanțele de la centură, Karagee, pe care-au uitat să mi le ia. Azi mi-am acoperit unghiile cu otravă, după ce le-am ascuțit.

— Aha ! L-ai zgâriat pe Omul Mort la începutul încleștării voastre...

— Da, Karagee. Pe urmă n-a mai fost decât o problemă de a mă menține în viață până la căderea lui definitivă.

— Ești un asasin exemplar, Hasan.

— Mulțumesc, Karagee.

Încă înfășurați în plasă, am fost legați de țăruși. Apoi, la ordinul lui Procrustes, patru oameni ne ridicară de jos. Cu Moreby și Procrustes în fruntea cortegiului, am fost cărați prin noapte, spre un loc necunoscut.

*

Pe când ne deplasam pe o cărare denivelată, lumea se transforma în jurul nostru. Așa se întâmplă întotdeauna când te apropii de un Loc Fierbinte. Este ca și cum ai merge înapoi, prin erele geologice.

Pomii aflați de-a lungul drumului începură să se schimbe tot mai mult. În eele din urmă, trecurăm printr-un coridor umed, aflat între niște turnuri întunecate, cu frunze ca de ferigă ; și printre ele se uitau la noi niște arătări cu ochi galbeni, înguști. Sus, deasupra capului, noaptea era ca un văl negru, întins aidoma unei foi de cort peste vârfurile pomilor, prins cu stele firave, rupt de o semilună galbenă, zimțuită. Strigăte ca pe păsări, încheiate cu fornăituri, răzbeau din pădurea întinsă. Mai în față, o formă întunecată traversă cărarea.

Mergând înainte pe drum, pomii se făcură tot mai mici și mai rari. Dar nu mai erau la fel ca aceia de dincolo de sat. Aveau forme răsucite (care încă se răsuceau !), cu vârtejuri de crengi asemeni algelor marine, trunchiuri noduroase și rădăcini aeriene ce se târau încet pe suprafața pământului. Niște lucruri mici, invizibile, produceau un fel de scârțâituri, atunci când erau puse pe fugă de lumina lanternei lui Moreby.

Întorcând capul, am putut să descopăr o luminiscență palidă, pâlpâitoare, situată chiar la marginea spectrului vizibil. Venea de undeva — de deasupra capetelor noastre.

Un mare număr de corzi de viță întunecată apărură pe sol, zvârcolindu-se de fiecare dată când vreunul dintre cei ce ne cărau călca pe ele.

Pomii deveniră simple ferigi. Apoi dispărură și acestea, fiind înlocuite cu o abundență de licheni păroși, de culoarea sângelui. Creșteau peste tot, pe stânci — și emanau o lumină slabă.

Nu se mai auzea nici un animal. De fapt, nu se mai auzea nimic altceva decât gâfâitul celor patru războinici care ne cărau, zgomotul pașilor și pocnetul înăbușit pe care pușca automată a lui Procrustes îl scotea atunci când se lovea de stânca acoperită cu mușchi.

Cei ce ne purtau aveau săbii la centură. Moreby ducea și el câteva, și mai avea și-un mic pistol.

Cărarea cotea brusc. în pantă. Unul dintre cărăușii noștri înjură. Perdeaua nopții începu apoi să se zdrențuiască pe la colțuri. Se întâlnea cu orizontul și se umpluse cu pete de pâclă purpurie, mai subțire decât fumul expirat de un fumător. Într-un zbor lin, foarte înalt, bătând aerul ca un drac de mare care plutește pe lângă mal, se vedea forma întunecată a unui liliac—păianjen trecând peste fața lunii.

Și-atunci Procrustes căzu. Moreby îl ajută să se ridice, dar Procrustes se împletici și se agăță de el.

— Ce te supără, stăpâne ?

— O amețeală bruscă, amorțeala din membre... Ia tu pușca mea. A devenit prea grea.

Hasan chicoti. Procrustes se întoarse spre Hasan, cu falca lui, ca de marionetă, căzându-i. Pe urmă se prăbuși.

Moreby tocmai luase pușca și-avea mâinile ocupate. Gardienii ne lăsară repede jos și se repeziră la Procrustes.

— Ai niște apă ? ceru acesta, închizând ochii. Și-așa rămase...

Moreby își puse urechea la pieptul lui, ținându-și apoi, sub nări, partea cu pană a baghetei.

— E mort, zise el, în cele din urmă.

— Mort ?

Gardianul acoperit cu solzi începu să plângă.

— A fost bun, suspină el. A fost un mare șef războinic. Ce-o să ne facem acuma ?

— E mort, repetă Moreby, și până va fi declarat un nou șef războinic, eu sunt conducătorul vostru. Înfășurați-l în mantii. Întindeți-l pe stânca aceea netedă, de sus. Aici nu vin animale, așa că nu va fi vătămat. Îl vom lua la întoarcere. Acum trebuie, totuși, să ne răzbunăm pe ăștia doi. (Făcu un gest cu bagheta). Valea Somnului e pe-aici, pe-aproape. Ați luat pilulele pe care vi le-am dat ?

— Da, se auzi răspunsul, de patru ori.

— Foarte bine. Scoateți-vă acum mantiile și înfășurați-l cu ele.

Se executară. Curând am fost iarăși ridicați și duși spre vârful unei creste, de pe care se cobora pe o cărare

într-o groapă ca o ciupitură de vărsat fluorescentă. Stâncile mari din partea locului păreau că sunt gata să ardă...

— Acesta, i-am spus eu lui Hasan, mi-a fost descris de fiul meu ca fiind locul în care firul vieții mele traversează o stâncă ce arde. El m-a văzut pe mine amenințat de Omul Mort, dar soarta s-a răzgândit și a împins pericolul în direcția ta. Demult, pe când eram doar un vis în mintea Morții, acest loc mi-a fost hărăzit ca unul în care-aș putea să mor.

— A cădea de pe Shinvat înseamnă să te frigi, zise Hasan.

Am fost duși jos, în crăpătură și lăsați pe stânci. Moreby trase piedica de la pușcă și se dădu înapoi.

— Dați-i drumul grecului și legați-l de coloana aceea, zise el, făcând semn cu arma.

Executară ordinele, legându-mi strâns mâinile și picioarele. Stânca netedă, umedă, ucidea fără să lase urme.

La fel îi făcură și lui Hasan, la vreo doi-trei metri în dreapta mea.

Moreby pusese astfel lanterna pe jos, încât aceasta arunca un semicerc de lumină în jurul nostru. Cei patru Kouretes stăteau alături de el ca statuile unor demoni. Moreby zâmbi. Rezemă pușca de peretele de stâncă din spatele lui.

— Aceasta este Valea Somnului, anunță el. Cei ce adorm aici, nu se mai trezesc niciodată. Carnea se păstrează însă, asigurându-ne provizii pentru anii săraci. Însă înante de a te lăsa... (Ochii se întoarseră spre mine). Vezi unde-am lăsat pușca ?

Nu i-am răspuns.

— Cred că mațele tale vor ajunge, până acolo, Comisare. Oricum, eu încerc să aflu. Scoase un pumnal de la brâu și înaintă spre mine. Cei patru semi-oameni se deplasară odată cu el. Cine credeți că are mai mult curaj ? întrebă Moreby. Tu sau arabul ?

Niciunul dintre noi nu răspunse.

— O să vedeți singuri, ne amenință el, printre dinți. Tu, mai întâi !

Mă apucă de cămașă și mi-o tăie în partea din față. Învârti încet lama pumnalului într-un cerc semnificativ, la numai câțiva centimetri de stomacul meu, în tot acest timp, studiindu-mi fizionomia.

— Ți-e teamă, zise el. Încă nu ți se vede pe față, dar se va vedea. Uită-te la mine! adaugă. O să-ți înfig cuțitul în trup foarte încet. Și într-o zi o să te mănânc la cină. Ce părere ai?

Am izbucnit în râs. Dintr-o dată situația devenise de-așa natură, încât merita să râzi. Fața lui se schimonosi, apoi căpătă o expresie de uimire.

— Frica te-a făcut să-ți pierzi mințile, Comisare?

— Pene sau plumb? l-am întrebat.

Știa ce înseamnă asta. Începu să spună ceva, când auzi zgomotul pietrișului răvășit, la vreo trei-patru metri mai încolo. Aruncă o privire rapidă în direcția respectivă. Ultima secundă de viață și-o petrecu țipând, în timp ce forța saltului lui Bortan îl trântea la pământ, înainte ca animalul să-i despartă capul de umeri. Copoiul meu din iad sosise...

*

Gardienii Kouretes țipară, văzând ochii sclipind ca jarul și dinții ca de fierăstrău. Capul dulăului se înălța deasupra pământului cam tot atât cât statura unui om înalt. Degeaba îl loviră cu săbiile, căci corpul lui e ca al unui tatu. Bortan al meu — un câine de un sfert de tonă... deși nu chiar ca acela despre care-a scris Albert Payson Terhune. Avu nevoie de aproape un minut de lucru, dar când termină, cei patru gardieni fuseseră făcuți bucățele.

— Ce-i asta? întrebă Hasan.

— Ce să fie? am răspuns. Un cățeluș pe care l-am găsit cândva, într-un sac aruncat de valuri pe plajă... prea rezistent ca să se înece. Câinele meu... Bortan.

Pe partea moale a umărului i se vedea o rană superficială. N-o primise în luptă.

— Ne-a căutat mai întâi în sat, am constatat eu, iar cei de-acolo au încercat să-l oprească. Mulți Kouretes au murit astăzi, se pare.

Câinele se apropie și-mi linse fața. Dădu din coadă, scheună, se gudură, apoi alergă în cercuri mici, de jur împrejurul nostru. Veni iar la mine și-mi linse fața. Și din nou se apucă să țopăie, călcând peste ce mai rămăsese din cei patru Kouretes.

— E bine să aibă omul un câine, comentă Hasan. Mie mi-au fost întotdeauna dragi câinii.

Pe când vorbea, Bortan îl tot mirosea.

— Te-ai întors, javră bătrână, am spus eu. Nu știi că neamul câinilor a dispărut ?

El dădu din coadă, veni încă o dată la mine și-mi linse mâna.

— Îmi pare rău că nu te pot scărpina după urechi. Dar știi că mi-ar plăcea s-o fac, nu-i așa ?

Animalul dădu din coadă, vesel.

Am început să-mi mișc palma dreaptă, deschizând-o și închizând-o atât cât îmi permiteau legăturile. În același timp, am întors capul într-acolo. Bortan mă privea, iar nările lui umede tremurau.

— Mâinile, Bortan. Am nevoie de mâini ca să mă eliberez. Îmi trebuie mâini să desfac legăturile. Trebuie să le găsești și să le aduci aici.

Câinele luă un braț care zăcea pe jos și-l depuse la picioarele mele. Apoi mă privi și dădu din coadă.

— Nu, Bortan. Mâini vii. Mâini de prieten. Mâini care să mă dezlege. Înțelegi, nu ?

El îmi linse mâna.

— Du-te și găsește niște mâini care să mă elibereze. Mâini vii, care sunt încă la locul lor. Mâini de prieten. Acuma, repede ! Du-te !

Bortan se întoarse și plecă. Se opri o clipă locului. Se uită înapoi, la mine, pe urmă o luă în susul potecii.

— Înțelege ? întrebă Hasan.

— Cred că da, i-am răspuns. Nu are creierul unui câine obișnuit. Și-apoi, a trăit mai mulți ani decât oricare om, așa c-a avut timp suficient să învețe cum să înțeleagă.

— Atunci, să sperăm că va găsi repede pe cineva, înainte să apucăm să adormim.

— Da.

*

Atârnam acolo, în noaptea rece. Aşteptaserăm foarte mult şi; în cele din urmă, pierduserăm noţiunea timpului. Muşchii amorţiţi ne dureau. Eram plini de sângele uscat provenit de la nenumăratele răni uşoare pe care le primiserăm. Pe trup aveam peste tot vânătăi. Oboseala şi nesomnul ne zăpăciseră.

Atârnam acolo, iar legăturile ne intrau în carne...

— Crezi că vor reuşi s-ajungă până la tine în sat?

— I-am ajutat să aibă un avans substanţial, la pornire. Cred că au o şansă reală.

— Întotdeauna este greu de lucrat cu tine, Karagee.

— Am observat şi eu asta.

— ...Ca în vara în care-am putrezit în închisorile din Corsica.

— Aşa e.

— ...Sau în marşul asupra Gării Chicago, după ce ne pierduserăm tot echipamentul în Ohio.

— Da, atunci a fost un an nenorocit.

— Tu însă ai **întotdeauna** necazuri, Karagee. „Născut să-nnoade coada tigrului", aşa se spune despre oameni ca tine. E greu să lucrezi cu ei. În ce mă priveşte, mie-mi place să stau liniştit la umbră, cu o carte de versuri în braţe, cu pipa...

— Ssst! Aud ceva!

Răsuna, într-adevăr, un zgomot de copite.

Un satir apăru în afara conului de lumină pe care l proiecta lanterna căzută. Se mişca nervos, iar ochii îi fugeau de la mine la Hasan, apoi iar la mine, în sus şi-n jos, în jurul nostru şi dincolo de noi.

— Ajută-ne, micule cornut! am strigat eu, în greceşte.

Satirul înaintă cu grijă. Văzu sângele şi trupurile ciopârţite ale celor din tribul Kouretes. Se întoarse brusc, gata s-o ia la fugă.

— Nu pleca ! Am nevoie de tine ! Sunt eu, cântărețul din nai...

El se opri și se întoarse, cu nările dilatate tremurându-i. Urechile ascuțite pândeau orice zgomot. Întorcându-se și trecând prin zona masacrului, o expresie de durere i se putu citi pe fața aproape umană.

— Sabia... La picioarele mele !..., am spus eu, făcându-i semn din ochi. Ridic-o !

Nu părea să-i placă ideea de-a atinge ceva făcut de om, cu-atât mai puțin o armă. Am fluierat ultimele acorduri ale melodiei pe care-o cântasem nu cu mult timp în urmă.

E târziu, e târziu, atât de târziu...

Ochii i se umeziră. Și-i șterse cu dosul încheieturilor sale păroase.

— Ia sabia și taie-mi legăturile. Ia-o... Nu așa, că te rănești. Cu celălalt capăt... Da.

O apucă de partea care trebuia și se uită la mine. Am mișcat mâna dreaptă.

— Frânghiile... Taie-le !

Făcu ce-i cerusem. Îi trebuiră douăzeci de minute, timp în care m-am ales cu o mulțime de crestături sângerânde. Era cât pe ce să-mi taie o arteră, dar am scăpat, mișcându-mi mâna. După ce-mi eliberă brațele, se uită la mine, într-o atitudine de așteptare.

— Acum dă-mi cuțitul. De rest mă ocup eu...

Așeză lama în mâna mea întinsă. Am luat-o. După câteva secunde, eram liber. Pe urmă l-am eliberat și pe Hasan. Când m-am întors, satirul dispăruse. Am auzit în depărtare zgomotul precipitat al copitelor lui.

— Diavolul m-a iertat, zise Hasan.

*

Ne-am îndepărtat cât am putut mai repede de Locul Fierbinte, ocolind satul Kouretes și continuând deplasarea spre nord, până ce am ajuns la un drum pe care l-am recunoscut ca ducând spre Volos. Dacă Bortan fusese acela care-l găsise pe satir și-l îndemnase să vină la noi sau dacă satirul ne găsise singur și-și amintise de persoana

mea, era un lucru de care nu puteam fi sigur. Cum însă Bortan nu se întorsese, aveam sentimentul că valabilă rămânea cea de a doua posibilitate.

Cea mai apropiată localitate cunoscută era Volos, la vreo 25 de kilometri către est. Dacă Bortan se dusese acolo, unde-ar fi fost recunoscut de multe dintre rudele mele, avea să mai dureze încă mult timp până la întoarcerea lui. Faptul că-l trimisesem după ajutor fusese din partea mea o acțiune de ultimă instanță. Dacă însă căutase sprijin în altă parte decât în Volos, nu mai aveam nici o idee asupra momentului în care urma să se întoarcă. Mi-ar fi găsit, totuși, urma și-ar fi venit după mine. Așa că am pornit la drum, străduindu-ne să ne îndepărtăm cât mai mult.

După vreo zece kilometri, abia dacă mai eram în stare să ne mișcăm. Știam că fără odihnă n-am fi putut merge mai departe, așa că am început să căutăm un loc unde să putem dormi. În cele din urmă, am recunoscut un deal pietros, pe unde păscusem oile când eram copil. Mica peșteră ciobănească, situată cam la trei sferturi din lungimea pantei, era uscată și goală. Peretele de lemn care-o acoperea începuse să putrezească, dar mai putea fi încă folosit.

Am adus iarbă proaspătă pentru așternut, am blocat ușa și-apoi ne-am întins în interior. Cât ai clipi, Hasan a început să sforăie. Gândurile mele s-au învălmășit o clipă, înainte de a se liniști și atunci mi-am dat seama că dintre toate plăcerile — un pahar cu apă rece atunci când ți-e sete, o băutură alcoolică atunci când nu ți-e, un act sexual, o țigară după multe zile de absență — nici una nu se compară cu somnul.

Somnul e cel mai bun...

*

Aș putea spune că dacă grupul nostru ar fi apucat-o pe drumul ocolit de la Lamia la Volos — adică pe șoseaua de pe malul mării — lucrurile nu s-ar fi petrecut așa cum s-au petrecut, iar Phil ar mai fi încă în viață. Însă nu pot să judec așa cum trebuie toate câte s-au întâmplat în acest caz ; chiar și acum, privind înapoi, mi-e imposibil să spun

cum aș rearanja lucrurile dacă-ar fi s-o iau de la capăt. Forțele distrugerii finale mănșăluiau deja printre ruine, cu brațele ridicate...

Am plecat spre Volos în după-amiaza următoare, urcând Muntele Pelion, spre Portaria. Dincolo de o vale adâncă, se întinde Makrynitsa. Am trecut-o și i-am găsit pe ceilalți.

Phil îi condusese până în acel loc, ceruse o sticlă de vin și exemplarul său din lucrarea **Prometeu descătușat,** apoi se așezase avându-le alături pe amândouă, seara târziu. Dimineața, Diane îl găsise zâmbind și țeapăn.

I-am ridicat un rug printre cedri, lângă ruinele bisericii Episcopi, pentru că nu dorise să fie îngropat. Am îngrămădit laolaltă tămâie și ierburi aromate, întregul catafalc fiind de două ori mai înaltă decât un stat de om. În noaptea aceea el avea să ardă, iar eu aveam să spun iarăși la revedere unui prieten. Privind înapoi, se pare că viața mea a însemnat în principal o serie de sosiri și de plecări. Eu spun „bun găsit". Eu spun „bun rămas". Pământul rezistă... La naiba!

Am plecat deci în acea după-amiază, cu tot grupul la Pagasea, portul vechiului Iolkos, amplasat pe promontoriul opus lui Volos. Am rămas în picioare, la umbra migdalilor crescuți pe dealul de unde se zăreau atât peisajul marin, cât și creasta stâncoasă.

— De-aici au plecat Argonauții în căutarea Lânii de Aur, am spus eu, fără să mă adresez cuiva anume.

— Cine erau ăștia? întrebă Ellen. Am citit povestea în școală, dar am uitat-o.

— Păi... erau Heracles, Tezeu, Orfeu cântărețul, Asclepios, fiii Vântului de Nord, apoi Iason, căpitanul – elev al unui centaur, și Cheiron — a cărui peșteră, întâmplător, se afla chiar acolo, sus, lângă vârful Muntelui Pelion.

— Serios?

— Am să v-o arăt odată.

— Foarte bine.

— Tot pe-aici, pe-aproape, s-au bătut zeii și titanii, zise Diane, venind lângă mine. Nu titanii au smuls Muntele

Pelion și l-au așezat peste Ossa, în încercarea de-a escalada Olimpul ?

— Așa se spune. Însă zeii au fost buni și au restabilit peisajul, după sângeroasa bătălie.

— O velă ! zise Hasan, arătând cu mâna în care ținea o portocală pe jumătate cojită.

M-am uitat peste întinderea de ape și-am văzut a pată mică la orizont.

— Da ; locul ăsta încă mai e folosit drept port.

— Poate că-i o altă navă cu eroi, care aduce o nouă încărcătură de lână, zise Ellen. Dar ce-or să facă ei cu toată cantitatea ?

— Nu lâna-i importantă, spuse Perucă Roșie, ci obținerea ei. Orice bun povestitor știe asta. Femeile pot să confecționeze din lână niște veșminte uluitoare. Și asta, oricând. S-au obișnuit să culeagă resturile nesfârșitelor căutări.

— Nu se compară cu părul tău, scumpo !

— Dar nici cu al tău, copilă !

— Al meu se poate schimba. Desigur, nu așa de ușor ca la tine...

— Peste drum, am intervenit eu cu voce tare, se află ruinele unei biserici bizantine — Episcopi — a cărui restaurare am planificat-o pentru următorii doi ani. Potrivit tradiției, aici a avut loc nunta lui Peleus, unul dintre argonauți, cu nimfa marină Thetis. Ați auzit povestea acestei petreceri ? Toată lumea a fost invitată, mai puțin zeița discordiei. Ea a venit totuși și a aruncat un măr de aur pe care stătea scris : „Celei mai frumoase". Domnul Paris a considerat că mărul se cuvine Afroditei și astfel soarta Troiei a fost pecetluită. Ultima dată când l-a mai văzut cineva, Paris nu era prea fericit. Ah, hotărârile astea ! Cum am spus de mai multe ori, regiunea din jurul nostru e încărcată de mituri.

— Cât o să stăm aici ? se interesă Ellen.

— Aș vrea, am zis eu, să mai întârziem încă două zile la Makrynitsa, după care ne vom îndrepta spre nord. Asta înseamnă încă o săptămână în Grecia, după care ne vom deplasa la Roma.

— Nu ! spuse Myshtigo, care stătea așezat pe un bolovan, dictând în aparatul său de înregistrare, în timp ce privirea îi rătăcea pe întinsul apelor. Nu. Excursia s-a terminat. Cea de-acum e ultima oprire.

— Cum adică ?

— Sunt mulțumit și plec spre casă.

— Dar cu cartea ta cum rămâne ?

— Am obținut datele necesare pentru povestioara mea.

— Ce fel de povestire ?

— O să-ți trimit un exemplar cu autograf, când am s-o termin. Timpul meu e prețios, iar acum dispun de întregul material de care am nevoie. Oricum, de tot ceea ce e necesar. Azi dimineață am comunicat la Port, de unde mi se va trimite diseară un skimmer. Voi vă puteți continua călătoria, puteți face ce doriți, eu însă am terminat.

— E ceva în neregulă ?

— Nu, nimic. A sosit însă timpul să plec ; am mult de lucru.

Se ridică în picioare și se întinse.

— Am niște bagaje de făcut, așa că acum o să vă părăsesc. Aveți o țară frumoasă, Conrad... Ne vedem la cină.

Se întoarse și porni în jos, pe coasta dealului.

Am făcut câțiva pași după el, urmărindu-l cum se îndepărtează.

— Mă întreb ce-o fi provocat această schimbare ? am întrebat eu, cu glas tare.

Se auzi alt zgomot de pași.

— E pe moarte, rosti George, încet.

*

Fiul meu Jason, sosit cu câteva zile înaintea noastră, plecase deja pe drumul cel mare. Vecinii ne-au povestit că pornise spre Hades în seara precedentă. Patriarhul plecase călare pe un copoi din iad, cu ochi de jăratic, ce doborâse ușa locuinței, purtându-l apoi în noapte. Rudele mele doreau să mă duc să cinez la ele. Dos Santos încă se odihnea ; George îi tratase rănile și considera că nu e necesar să fie dus la spital, la Atena.

Întotdeauna e bine să vii acasă.

Am coborât în piață și mi-am petrecut după-amiaza tăifăsuind cu urmașii mei. N-aș vrea eu să le vorbesc despre Talèr, despre Haiti, despre Atena ? Ba da. Și le-am vorbit. Dar ei, n-ar vrea să-mi spună ce s-a mai întâmplat la Makrynitsa, în ultimele două decenii ? Cum să nu...

Am dus niște flori la cimitir și-am rămas un timp acolo, după care n-am repezit acasă la Jason și-am reparat ușa cu sculele pe care le-am găsit în magazie. Pe urmă, am luat o sticlă de vin de-al lui și am băut-o toată. Am fumat o țigară de foi. Mi-am mai făcut și, o cană de cafea, pe care tot așa, am băut-o toată.

Încă mă simțeam deprimat. Nu știam ce se întâmplă. George însă își cunoștea meseria și ne avertizase că veganul manifestă simptomele neîndoielnice ale unei tulburări neurologice de tip extraterestru. O boală incurabilă. Invariabil fatală. Nici Hasan nu-și dădea seama de unde provine. „Etiologie necunoscută", fusese diagnosticul pus de George.

Prin urmare, totul trebuia reconsiderat.

George știa de starea lui Myshtigo încă de la sosire. Pe ce bază ? Phil îi ceruse să-l observe pe vegan și să vadă dacă prezintă semnele vreunei boli fatale. De ce ? Ei bine, nu-i spusese, iar eu, pe moment, nu mai puteam să mă duc să-l întreb.

Pentru mine era, într-adevăr, o problemă.

Myshtigo fie că-și terminase treaba, fie că nu mai avea timp s-o facă. De spus, spusese însă c-ar fi terminat-o. Dacă lucrurile nu stăteau așa înseamnă că asigurasem tot timpul protecția unui om mort, fără nici un sens. Dacă da, atunci aveam nevoie să cunosc rezultatele, pentru ca să mă pot hotărî repede asupra crâmpeiului de viață ce-i mai rămăsese.

Cina nu mi-a fost de nici un folos. Myshtigo n-a spus decât ceea ce voia să spună, ignorând sau evitând întrebările noastre. Așa că, imediat după cafea, Perucă Roșie și cu mine am ieșit la o țigară.

— Ce s-a întâmplat ? întrebă ea.

— Nu știu. Credeam c-ai aflat tu.

— Nu. Și-acum ce facem ?

— Tu trebuie să-mi spui.

— Să-l ucidem ?

— Poate că da. Dar mai întâi, de ce ?

— Și-a terminat treaba.

— Care treabă ? Ce anume a terminat ?

— De unde să știu ?

— La naiba ! Eu trebuie să știu. Îmi place să cunosc de ce ucid. Asta mă amuză.

— Te amuză ? Foarte interesant. Dar este evident, nu-i așa ? Veganii vor să achziționeze noi zone de pe Terra. Cel de față se înapoiază cu un raport asupra locurilor care prezintă interes.

— Atunci de ce nu le-a vizitat pe toate ? De ce s-a oprit după ce-a parcurs Egiptul și Grecia ? Nisip, pietre, junglă și monștri de toate soiurile — asta-i tot ce-a văzut. Nu e o evaluare prea încurajatoare.

— Poate pentru că s-a speriat și e fericit că se mai află încă în viață. Putea să fi fost mâncat de boadil sau de tribul Kouretes. Acum fuge.

— Bine. În cazul ăsta, să-l lăsăm să fugă. Să prezinte un raport prost.

— Totuși, nu poate. Dacă ei vor să se intereseze, nu se pot mulțumi cu un raport atât de subțire. Or să trimită pe un altul — cineva mai perseverent — ca să termine treaba. Dacă însă îl ucidem pe Myshtigo, ei își vor da seama că încă existăm cu adevărat, că protestăm, că suntem puternici.

— ...Și că nu se teme pentru viața lui, am remarcat eu.

— Nu ? Atunci, care-i situația ?

— Nu știu. Dar va trebui să aflu.

— Cum ?

— Cred c-am să-l întreb direct.

— Ești smintit, constată ea și se întoarse.

— Acționez în felul meu sau nu acționez deloc, am spus. Atunci, fă cum vrei. Nu mai contează. Oricum am pierdut. Am luat-o pe după umeri și-am sărutat-o pe gât.

— Încă nu... Ai să vezi !

Ea rămase nemișcată.

— Du-te acasă, îmi spuse. E târziu. E prea târziu.

Așa am și făcut. M-am întors în clădirea mare, veche, a lui Iakov Korones, unde eram cazați Myshtigo și cu mine și unde stătuse și Phil.

M-am oprit acolo, în camera unde sălășluiește moartea, în locul unde Phil dormise pentru ultima dată. Cartea sa, **Prometeu descătușat,** se mai afla încă pe masa de scris, lângă o sticlă goală. Când îmi telefonase în Egipt, îmi vorbise despre moartea lui ; pe urmă avusese un atac și trecuse prin toate chinurile iadului. Părea deci normal că trebuia să fi lăsat un mesaj pentru vechii prieteni, într-o problemă atât de delicată ca aceasta.

Am deschis poemul ratat al lui Percy B. și l-am răsfoit. Pe paginile albe de la sfârșitul cărții, am găsit mesajul scris în grecește. Însă nu în greaca modernă. În cea clasică. Suna cam așa :

„Dragă prietene, deși nu suport să scriu un lucru asupra căruia nu mai pot reveni, simt că trebuie s-o fac cu toată grabă. Nu mă simt bine. George dorește să mă trimită cu skimmer-ul la Atena. O voi face mâine dimineață. Dar întâi, în legătură cu problema la ordinea zilei...

Scoate-l pe vegan viu de pe Pământ, cu orice preț.

Este un lucru important. Cel mai important din lume. Mi-a fost teamă să ți-o spun mai înainte, pentru că mi-am închipuit că Myshtigo ar putea s-o afle prin telepatie. Iată de ce n-am mers tot timpul excursiei cu voi, deși mi-ar fi plăcut tare mult. Iată de ce m-am prefăcut că-l urăsc ; pentru ca să pot sta pe cât posibil departe de el. Abia după ce-am reușit să obțin confirmarea faptului că nu e telepat, m-am hotărât să vin după voi.

Am bănuit, în parte datorită lui Dos Santos, Diane și Hasan, că Radpol-ul ar putea să-i vrea moartea. Dacă era telepat, îmi închipuiam că va afla repede ce i se pregătește și-și va lua măsuri de siguranță. Dacă nu era telepat, aveam mare încredere în capacitatea ta de a-l feri de aproape orice. Inclusiv de Hasan. Însă n-am vrut ca el să afle ce știu și ce nu. Totuși, am **încercat** să te previn, dacă-ți mai amintești.

Tatram Yshtigo, bunicul lui, este una dintre cele mai bune și mai nobile ființe aflate încă în viață, E filosof, un mare scriitor, administrator altruist al serviciilor publice.

L-am cunoscut pe timpul șederii mele pe Taler, acum vreo treizeci de ani, și-am devenit prieteni apropiați. De atunci, am ținut permanent legătura și încă din vremea aceea mi-a spus câte ceva despre planurile Complexului Vegan referitoare la Pământ. M-a pus să jur că voi păstra secretul. Nici măcar Cort nu-și dă seama că eu cunosc acest secret. Dacă s-ar afla înainte de vreme, ar fi un dezastru pentru reputația bătrânului.

Veganii se află într-o postură extrem de stânjenitoare. Compatrioții noștri expatriați și-au impus ei înșiși dependența economică și culturală față de Vega. Veganilor li s-a arătat — cu câtă ardoare ! — pe timpul Rebeliunii Radpolului, faptul că există o populație indigenă care are o puternică organizație proprie și dorește restaurarea planetei noastre. Veganii ar vrea și ei ca acest lucru să se întâmple. Căci nu au nevoie de Pământ. La ce să-l folosească ? Dac-ar dori să-i exploateze pe pământeni, apoi aceștia sunt mai mulți pe Taler decât pe Pământ. Însă veganii nu vor așa ceva ; sau — oricum — nu în proporție de masă și nu cu răutate. Foștii noștri compatrioți și-au ales singuri tipul de exploatare dorit, atunci când au preferat să nu mai revină pe Pământ. Ce denotă aceasta ? Că Returnismul este o problemă moartă. Nu se mai întoarce nimeni. Iată de ce părăsesc mișcarea. Și de aceea cred că și tu ai părăsit-o. Veganii ar dori să-și ia mâna de pe problema „planetei natale". Desigur, ei vor să viziteze în continuare Pământul. A veni aici și a vedea ce i se poate face unei lumi este ceva instructiv, un lucru îndemnând la reflecție și căință, care pur și simplu îți trezește teamă. teamă.

Ceea ce aveau ei nevoie era găsirea unei modalități de lucru cu guvernul foștilor noștri compatrioți de pe Taler. Taleriții nu se grăbeau să renunțe la singura lor pretenție, legată de impozite și existență : Oficiul.

Totuși, după multe negocieri și după un lung șir de avantaje economice, inclusiv acordarea definitivă a cetățeniei vegane foștilor noștri compatrioți se părea că se găsise o modalitate. Aplicarea planului a fost încredințată familiei Shtigo, în special lui Tatram.

În cele din urmă, acesta găsise o soluție (așa credea cel puțin) de a-i reda Pământului poziția autonomă și de a-i păstra integritatea culturală. Iată de ce și-a trimis nepotul, pe Cort, în chip de „cercetaș". Cort este o ființă ciudată ; adevăratul său talent este cel actoricesc (toți cei din neamul Shtigo sunt, de altfel, dotați) și îi place să pozeze. Cred c-a dorit foarte mult să joace rolul unui extraterestru și sunt sigur că a făcut-o cu îndemânare și eficiență. Tartam m-a anunțat de asemenea că acesta ar putea fi **ultimul** rol al lui Cort, aflat pe moarte, deoarece suferă de **drinfan** — o boală vegană incurabilă. Cred că ăsta e și motivul pentru care a fost ales Cort și nu altcineva.

Crede-mă, Konstantin Karaghiosis Korones Nomikos Conrad (și toate celelalte nume ale tale pe care nu le știu) ; crede-mă, el nu a făcut niciodată cercetări în legătură cu proprietățile funciare. Nu, nu, nu...

Dar mai permite-mi un ultim gest romantic. Crede-mă pe cuvânt că el trebuie să trăiască și lasă-mă să-mi țin promisiunea și să păstrez secretul. N-ai să regreți când ai să știi totul.

Îmi pare rău că n-am apucat să-ți termin elegia, și dracu' să te ia pentru faptul că mi-ai luat-o pe Lara, atunci, la Kerci ! **Phil**".

*

Dacă-i așa, foarte bine, am hotărât eu. Viață, nu moarte, pentru vegan. Phil își spusese părerea și nu aveam nici o îndoială asupra cuvintelor lui.

M-am întors la masa unde se servea cina lui Mikar Korones și am stat cu Myshtigo până ce acesta a fost gata de plecare. După care l-am însoțit înapoi, la Iakov Korones, și m-am uitat cum își împachetează ultimele lucruri. În tot acest răstimp, n-am schimbat decât vreo șase cuvinte.

I-am cărat lucrurile în fața casei, pe locul unde urma să aterizeze skimmer-ul. Înainte ca toți ceilalți (inclusiv Hasan) să vină să-și ia la revedere, el se întoarse spre mine și mă întrebă :

— Explică-mi, Conrad, de ce distrugeți piramida ?

— Ca să enervăm Vega, am răspuns eu. Ca să știți că dacă doriți acest loc și reușiți să ni-l luați, o să-l găsiți într-o stare mai proastă decât după **Cele Trei Zile.** Nu veți mai avea la ce să vă uitați. Vom arde tot ce-a mai rămas din istoria noastră, iar vouă n-o să vă rămână nici o bucățică.

Aerul expirat pe la baza plămânilor lui ieșea cu o tonalitate înaltă, tânguitoare — echivalentul vegan al oftatului.

— Presupun că e ceva lăudabil, zise el, însă am dorit atât de mult s-o văd !... Crezi c-o s-o puteți reconstitui vreodată ? Poate, curând ?

— Tu ce crezi ?

— I-am văzut pe oamenii tăi însemnând multe dintre fragmente...

Am dat din umeri.

— Ți-aș pune, în acest caz, doar o singură întrebare — importantă —, în legătură cu plăcerea ta de a distruge..., declară el.

— Care anume ?

— Este oare distrugerea **cu adevărat** o artă ?

— Du-te naibii !

Veniră apoi și ceilalți. Am mișcat ușor din cap către Diane și i-am ținut mâna lui Hasan exact atât cât mi-a trebuit ca să-i smulg acul subțire pe care-l avea fixat în palmă. Pe urmă l-am lăsat și pe el să dea mâna, repede, cu veganul.

Skimmer-ul coborî zumzăind din cerul pe cale să se întunece. L-am urcat pe Myshtigo la bord, i-am încărcat bagajele și, am închis eu însumi ușa în urma lui.

Skimmer-ul decolă fără probleme și dispăru după câteva clipe.

Sfârșitul unei excursii care n-a fost deloc una de plăcere.

M-am întors în casă și mi-am schimbat hainele.

Sosise timpul să-mi incinerez un prieten...

*

Profilându-se pe cerul nopții, ziguratul de bușteni purta rămășițele poetului, prietenului meu. Am aprins o tor-

tă și-am stins lanterna electrică. Hasan stătea în picioare, lângă mine. Ajutase la transportul corpului neînsuflețit până la căruță și ținuse hățurile. Ridicasem rugul pe un deal cu chiparoși, mai sus de Volos, lângă ruinele acelei biserici de care-am vorbit mai înainte. Apele golfului erau calme. Cerul se arăta senin și stelele străluceau.

Dos Santos, care nu fusese de acord cu incinerarea, hotărâse să nu participe, pe motiv că-l dureau rănile. Diane preferase să rămână alături de el, la Makrynitsa. De la ultima noastră conversație, nu mai vorbise cu mine.

Ellen și George stăteau pe fundul căruței ce fusese trasă în spatele unui chiparos mare, și se țineau de mână. Erau singurii care mai erau prezenți. Lui Phil nu i-ar fi făcut plăcere ca rudele mele să-și strige bocetele în jurul lui. Spusese cândva că-și dorește ceva măreț, plin de strălucire, rapid, dar fără muzică.

Am apropiat torța de un colț al rugului. Flacăra mușcă încetișor din lemn, apoi începu să-l mistuie. Hasan aprinse o altă torță, o înfipse în pământ, se trase înapoi și rămase privind.

În timp ce flăcările-și croiau drum spre înalturi, am rostit câteva rugăciuni ancestrale și-am vărsat vin pe pământ. Am aruncat pe foc un snop de ierburi aromate. Pe urmă, m-am dat și eu înapoi.

— ... Orice-ai fost, am spus eu, moartea te-a luat și pe tine. Te-ai dus să vezi floarea umedă deschisă pe malul Acheronului, printre umbrele infernului care se ivesc când și când. Dac-ai fi murit tânăr, dispariția ta ar fi fost plânsă ca distrugerea unui mare talent, înainte de-a se fi desăvârșit. Dar tu ai trăit, și-acum nu se mai poate spune așa. Unii aleg o viață scurtă și divină, în fața zidurilor Troiei lor, alții una lungă și mai puțin tumultoasă. Și cine poate spune care-i mai bună ? Zeii și-au ținut făgăduiala unei faime neprieritoare pentru Achile, inspirându-l pe poet să-i cânte un imn nemuritor. Dar oare e mai fericit pentru asta, din moment ce acum e la fel de mort ca și tine ? Eu nu pot să judec, vechiul meu prieten. Mai puțin poet, amintesc doar câteva dintre cuvintele pe care și tu le-ai scris despre cel mai puternic dintre Argivi și despre timpul morților crunte : „Palide dezamăgiri copleșesc

acest loc de adunare : / Amenințarea unor oftaturi care periclitează timpul... / Dar cenușa nu se mai preface iar în lemn. / Muzica nevăzută a flăcării face aerul să se încălzească, și ziua nu mai este zi". Îți zic adio ție, Phillip Graber. Fie ca zeii Phoebus și Dionysos, care-și iubesc și-și ucid poeții, să te laude fratelui lor întunecat, Hades. Și fie ca Persefona lui, Regina Nopții, să te privească îngăduitor și să-ți acorde un loc de cinste pe Câmpiile Elizee. Dumnezeu fie cu tine...

Flăcările ajunseseră aproape de vârful rugului.

L-am văzut apoi pe Jason, stând în spatele căruței. Bortan ședea alături. M-am retras și mai mult. Bortan veni la mine și se cuibări în dreapta mea. Îmi linse mâna.

— Vânătorule atotputernic, am mai pierdut pe unul de-ai noștri, am rostit eu.

Câinele mișcă din capul lui mare.

Flăcările ajunseră în vârf și începură să înghită întunericul nopții. Aerul era plin de arome dulcege și de zgomotul focului.

Jason se apropie.

— Tată, zise el, câinele m-a dus la stâncile arzătoare. dar tu scăpaseși deja.

Am dat din cap, afirmativ.

— Un prieten care nu era om ne-a eliberat de-acolo. Dar mai înainte de asta, acest om, Hasan, l-a nimicit pe Omul Mort. Așa că visurile tale s-au dovedit până acum și drepte, și mincinoase.

— El e luptătorul cu ochi galbeni din viziunea mea, zise Jason.

— Știu, dar asta-i de domeniul trecutului.

— Ce mai știi despre Bestia Neagră ?

— Nici un sforăit sau fornăit.

— Bine.

Am privit multă, multă vreme, cum noaptea se închide în ea însăși. De câteva ori, Bortan își ciuli urechile, iar nările i se dilatară. George și Ellen nu se mișcaseră din loc. Hasan ne privea cu ochi străini, lipsiți de expresie.

— Ce-ai să faci acum, Hasan ? l-am întrebat.

— Mă-ntorc pentru un timp pe Muntele Sindjar, mi-a răspuns el.

— Și pe urmă ?

— Cum va fi scris, zise, dând din umeri.

Și, deodată, se abătu asupra noastră un zgomot înfiorător, asemenea gemetelor unui uriaș idiot, însoțit de trosnetul copacilor despicați.

Bortan sări în picioare și începu să urle. Măgarii înhămați la căruță se agitară. Unul dintre ei scoase un zbieret scurt.

Jason apucă un par ascuțit, pe care-l alese din grămada rămasă de la rug și se încordă.

Și-atunci, namila se năpusti asupra noastră, acolo, în poiană. Mare și urâtă, ca toate numele ce-i fuseseră date.

Mâncătorul de Oameni...

Cutremurătorul Pământului...

Puternicul, Răul...

Bestia Neagră din Tessalia.

În cele din urmă, cineva ar fi putut să spună ce era în realitate. Dac-ar fi reușit să scape, vreau să zic.

Probabil că bestia fusese atrasă spre noi de mirosul cărnii arse. Și era mare. Cel puțin cât un elefant.

Care-a fost cea de-a patra muncă a lui Hercule ?

Mistrețul din Arcadia, aha !

Mi-am dorit dintr-o dată ca Hercule să fie pe-aproape, să ne ajute.

Un mistreț mare... Unul cocoșat, cu colții lungi cât brațul unui om... Cu ochi mici, de porc, negri, care se roteau sălbatic în lumina focului... Trântise pomii la pământ, venind spre noi... Se porni însă pe guițat când Hasan, luând din foc un tăciune aprins, i-l înfipse în bot, cu partea arzând înainte, răsucindu-l apoi cât putea de mult. Se clătină, dându-mi timp să apuc parul lui Jason. M-am năpustit înainte si i l-am împlântat în ochiul stâng. Iar s-a clătinat și-a guițat, ca un cazan de abur gata să se spargă... După care s-a repezit și Bortan la el, mușcându-l de umăr.

Nici una din cele două lovituri pe care i le-am aplicat nu a provocat mai mult de o rană superficială. Luptându-se cu umerii contra dinților, mistrețul

reuși în cele din urmă să scape din strânsoarea lui Bortan. Hasan era acum lângă mine, agitând un nou tăciune. Animalul atacă din nou. De undeva, din apropiere, George descărcă în el pistolul automat. Hasan aruncă torța. Bortan sări iarăși asupra lui, de astă dată din direcția ochiului orbit.

...Toate acestea îl împiedicară pe animal în asaltul său ; se izbi de căruța acum goală, omorându-i pe amândoi măgarii. După care se năpusti asupra vehiculului, călcându-i partea centrală cu piciorul stâng din față. Inima căruței se rupse în două.

Bortan continua să muște, urletul său fiind ca un tunet continuu. Ori de câte ori era împuns cu colții, câinele dădea drumul monstrului din strânsoare, se răsucea și iarăși sărea să-l muște.

Sunt sigur că lancea mea de oțel, ascuțită ca un vârf de ac, nu s-ar fi rupt. Numai că ea se afla la bordul lui **Vanitie...**

Hasan și cu mine l-am înconjurat pe mistreț, cu cei mai mari și mai ascuțiți tăciuni pe care i-am putut găsi. L-am tot împuns, ca să-l facem să se-nvârtească-n loc. Bortan încerca întruna să-l muște de grumaz. Însă capul uriaș al monstrului era mereu ținut în jos, cu ochiul sănătos rotindu-se în orbită și cu celălalt sângerând, în timp ce colții lui ca niște săbii tăiau orice întâlneau în față și-n spate, în sus și-n jos. Copitele despicate, mari cât o pâine, ale creaturii, făceau găuri în pământ când ea se răsucea căutându-ne, încercând să ne omoare pe toți, în lumina portocalie, tremurândă, a focului.

În cele din urmă, monstrul se opri și se răsuci — destul de brusc pentru mărimea lui — lovindu-l pe Bortan cu umerii, lateral și aruncându-l la vreo trei-patru metri distantă de mine. Hasan îl pocni cu parul în spate, iar eu m-am repezit la celălalt ochi, pe care însă nu l-am nimerit. Cu capul în jos și colții sclipind, mistrețul se repezi apoi la Bortan, care încerca să se ridice în picioare. Am aruncat cu toată puterea parul și m-am ferit cu o săritură din drumul animalului. Capul bestiei era deja aplecat, pentru a aplica lovitura mortală. Am înșfăcat cu

mâinile ambii colți, în timp ce capul îi atingea aproape pământul. Dar, în timp ce eu apăsam în jos cu toată puterea, mi-am dat seama că nimic nu mai putea împiedica acea lovitură de străpungere. Am încercat, totuși, și poate cumva am reușit, timp de-o secundă... Cel puțin, am văzut că Bortan izbutise să se dea la o parte, în timp ce eu eram aruncat prin aer, sângerând din mâinile julite.

Amețit de cădere, fusesem aruncat departe, prin aer. Am auzit un guițat puternic. Hasan țipă, iar Bortan mai scoase o singură dată, din adâncul gâtlejului, urletul său de luptă.

... Și fulgerul roșu al lui Zeus coborî de două ori din ceruri.

... Și toate se liniștiră.

*

M-am ridicat, încet, în picioare.

Hasan stătea lângă rugul arzând, ținând încă — în poziție de aruncare — un par aprins.

Bortan mirosea un munte de carne tremurândă.

Sub chiparos, lângă un măgar mort, se afla Cassandra, cu spatele rezemat de trunchiul copacului ; era îmbrăcată în pantaloni de piele și cămașă albastră de lână ; zâmbea ușor și ținea în mână pușca mea de mare calibru, încă fumegând.

— Cassandra !

Ea scăpă arma și păru foarte palidă. Dar eu o țineam deja în brațe, în clipa când arma atinse pământul.

— Am o grămadă de lucruri să te-ntreb, i-am spus. Dar nu acum. Mai târziu. Acum, nimic. Doar să stăm aici, sub ăst pom, și să ne uităm cum arde focul.

Și-așa am făcut...

*

După o lună, Dos Santos a fost exclus din Radpol. De-atunci, nu s-a mai auzit nimic, nici despre el, nici despre Diane. Se zvonește că ar fi renunțat amândoi la Returnism și că s-ar fi mutat pe Taler, unde locuiesc și în

prezent. Sper să nu fie adevărat, având în vedere cele întâmplate în acele ultime cinci zile. Niciodată n-am știut întreaga poveste a lui Perucă Roșie și nici nu cred c-am s-o știu vreodată. Dacă ai încredere în **cineva** (vreau să spun o încredere **adevărată)** și dacă ții la el, așa cum poate că Diane a ținut la mine, atunci s-ar părea că trebuie să stai în preajma lui, pentru a vedea dac-a avut sau nu dreptate, în marea voastră neînțelegere finală. Ea însă n-a făcut așa și-acum mă-ntreb dacă nu cumva regretă.

Oricum, n-am motiv să cred c-o s-o mai văd vreodată...

La puțin timp după schimbările din Radpol, Hasan s-a întors de pe Muntele Sandjar, a stat o perioadă la Port, apoi și-a cumpărat o mică navă la bordul căreia a ieșit pe mare, într-o zi, dis-de-dimineață, fără măcar să spună la revedere cuiva sau să dea vreun indiciu asupra destinației sale. S-a presupus că și-a găsit din nou de lucru, pe undeva. După câteva zile însă, a avut loc un uragan și, potrivit unor zvonuri pe care le-am auzit în Trinidad, Hasan ar fi fost aruncat pe coasta Braziliei, unde și-ar fi găsit moartea în mâinile locuitorilor unui trib feroce de prin partea locului. Am încercat să verific această versiune, dar n-am reușit.

Totuși, după două luni, Ricardo Bonaventura, președintele Alianței Contra Progresului (ACP) — un grup desprins din Radpol și care căzuse în dizgrația Atenei — a murit de apoplexie în timpul unei reuniuni a partidului. Au circulat atunci o serie de zvonuri despre un soi de venin de iepure, originar de pe Divbah, pus în anșoa (o combinație extrem de ucigătoare, după cum mă asigură George), iar a doua zi noul căpitan al Gărzii Palatului a dispărut în mod misterios, împreună cu un skimmer și cu procesele verbale de la ultimele trei sesiuni secrete ale ACP (fără să mai punem la socoteală conținutul unui mic seif din perete). Se spune că lovitura ar fi fost dată de un tip solid, cu ochii galbeni și-o ușoară căutătură orientală.

Jason încă-și mai paște prin munți oile lui cu multe picioare, în locul unde degetele Aurorei vin să umple în penumbră cerul cu roze — și, fără îndoială, că încă-i mai corupe pe tineri cu cântecul său.

Ellen a rămas iarăşi însărcinată, la fel de delicată şi cu burta mare, şi nu vorbeşte cu nimeni altcineva decât cu George. La rândul lui, George vrea să încerce acum — cât nu e încă prea târziu — o embriochirurgie ciudată ; doreşte să-l facă pe următorul lui copil să respire atât apă, cât şi aer, datorită întinselor domenii neexploarate de pe fundul oceanului, unde urmaşii săi ar putea face pionierat, el fiind astfel tatăl unei noi rase, despre care intenţionează să scrie o carte... şi-aşa mai departe. Lui Ellen nu-i prea surâde ideea, aşa încât am impresia că oceanele vor rămâne încă multă vreme neexplorate.

A, da, cu câtva timp în urmă, l-am dus pe George la Capistrano ca să vadă întoarcerea liliecilor-păianjen. A fost ceva cu-adevărat impresionant : felul cum întunecă cerul cu zborul lor, cum îşi fac cuiburi în jurul ruinelor, cum mănâncă porci sălbatici şi cum îşi lasă excrementele verzi pe toate străzile. Lorel are despre toate astea nişte înregistrări color 3—D excelente, care durează ore în şir şi pe care le prezintă la fiecare petrecere organizată de Oficiu. Sunt un fel de document istoric, dat fiind că liliecii-păianjen se află pe cale de dispariţie. Credincios cuvântului dat, George a declanşat împotriva lor o ciumă **slishi,** care-i face să cadă ca muştele. Chiar săptămâna trecută a căzut unul în mijlocul unei străzi, cu un **buf !** puternic ; eu tocmai mă aflam în drum spre Mama Julie, cu o sticlă de rom şi-o cutie de ciocolată.. Când a căzut, animalul era deja mort. Paraziţii numiţi **slishi** sunt foarte înşelători. Bietul liliac-păianjen nici nu ştie ce se-ntâmplă : zboară fericit, căutând ceva de mâncare, şi, deodată, **poc !,** te pomeneşti cu el căzut în mijlocul unei petreceri în grădină sau în piscina cuiva.

Am hotărât ca, deocamdată, Oficiul să fie menţinut. Voi înfiinţa un fel de parlament, după ce voi izgoni partidul aflat în opoziţie faţă de Radpol ; este vorba de partidul **Indreb** sau cam aşa ceva — ceea ce-ar putea să însemne **Independent Rebuilders** (Reconstructorii Independenţi).

Bunele şi vechile forţe finale de ruptură... aveam nevoie de ele, aici, printre ruine.

Iar Cassandra — prințesa mea, îngerul meu, frumoasa mea doamnă — mă acceptă acum și fără ciupercă, de care-am scăpat în noaptea aceea, petrecută în Valea Somnului.

Fusese, desigur, întruchiparea eroilor de pe nava văzută de Hasan la Pagasea. Însă fără lâna de aur ; doar cu armele mele și alte lucruri. Iar nava era **Golden Vanitie,** cea pe care-o construisem cu propria-mi mână și care, mi-a făcut plăcere să aflu, se dovedise destul de rezistentă ca să înfrunte până și acel val uriaș **tsunami** provocat de cutremurul de 9,6 grade pe scara Richter. Cassandra se afla cu nava pe mare, atunci când s-a scufundat Insula Kos. Pe urmă, se îndreptase spre Volos, pentru că știa că la Makrynitsa am o mulțume de rude. Ce bine că a **simțit** pericolul și a luat cu ea „artileria grea", atunci când a debarcat ! (Și ce bine, de asemenea, că a știut cum s-o folosească !). Va trebui să învăț să privesc presimțirile ei cu mai multă seriozitate...

Mi-am cumpărat o vilă liniștită în Insula Haiti, în partea opusă aceleia în care se află orașul Port-au-Prince. Vila mea este la numai 15 minute de zbor cu skimmerul, față de Port ; are o plajă largă și multă junglă în în jur. Trebuie să păstrez o oarecare distanță (întreaga lungime a insulei) între mine și civilizație, datorită acestei — să-i zicem — probleme pe care-o am : vânătoarea. Deunăzi, când au venit magistrații pe-aici, n-au înțeles anunțul : ATENȚIE LA CÂINE ! Acum îl înțeleg. Persoana care se află în ghips nu va cere daune, iar George o va pune repede pe picioare. Ceilalți n-au avut chiar așa de mult de suferit. A fost însă bine că m-am aflat pe-aproape. Așa că iată-ne aici — ca de obicei, într-o postură neobișnuită.

Întreaga planetă Pământ a fost răscumpărată de la guvernul talerit, de către marea și bogata familie Shtigo. Marea majoritate a expatriaților doreau oricum să obțină cetățenia vegană, în loc să rămână supuși guvernului din Taler și să lucreze în Complex cu statutul de străini înregistrați. Asta se întâmpla de mai multă vreme, așa că cedarea Pământului a devenit în principal o problemă de a-l găsi pe cel mai bun cumpărător — pentru că guvernul

nostru în exil și-a pierdut singura rațiune de a fi, în momentul dispariției chestiunii cetățeniei. Acest guvern avea justificare atâta timp cât acolo se aflau pământeni, acum însă, fiind toți vegani, nu mai are cine să-l voteze și, suntem siguri, nici cei de-aici n-au de gând s-o facă. Ca urmare, a fost scoasă la vânzare o proprietate imensă, iar singurul cumpărător a fost familia Shtigo.

Bătrânul înțelept Tatram a avut totuși grijă ca Pământul să nu intre în posesia familiei Shtigo. Achiziția s-a făcut pe numele nepotului său, **răposatul** Cort Myshtigo.

Iar Myshtigo a lăsat un testament în stil vegan prin care...

... mi-a lăsat mie totul.

Așa că, uf !, am moștenit o planetă.

Pământul, ca să fiu mai exact. Ei bine...

La naiba ! N-am nevoie de asta. Desigur, vreau să spun că sunt legat de el pentru un timp, dar găsesc eu o soluție.

Bătrânul Tatram a folosit acea mașină infernală de evidență a populației (Vite-Stats) și alte patru organisme de analiză. El căuta un administrator local care să țină Pământul în custodie și să înființeze un guvern rezident reprezentativ, după care să cedeze proprietatea pe o bază foarte simplă, de reședință, odată ce lucrurile vor fi puse pe picioare. Căuta, de asemenea, pe cineva care-a trăit o perioadă pe Pământ, care are calificarea necesară pentru a fi administrator, dar nu dorește să țină proprietatea doar pentru sine.

Printre altele, a obținut unul dintre numele mele, apoi încă unul — în dreptul celui de-al doilea făcându-se mențiunea : „posibil să mai fie încă în viață". Pe urmă, mi s-a verificat dosarul, s-au aflat date noi și despre cealaltă persoană, iar în curând mașina a mai dezvăluit câteva nume, toate ale mele. Ea a selectat discrepanțele și asemănările mai deosebite, dar informațiile continuau să fie încâlcite, iar răspunsurile provocau și mai multă nedumerire.

Nu după mult timp, Tatram a hotărât că e mai bine să fiu pus sub „supraveghere".

Cort a venit atunci să scrie o carte. De fapt, dorea să vadă dacă eu sunt Bun, Cinstit, Distins, Curat, Loial, Credincios, Demn de Încredere, Altruist, Amabil, Prietenos, Hotărât și Fără Ambiții Personale. S-a dovedit a fi vorba de un aiurit, căci răspunsul lui a fost : „Da, are toate aceste calități". Cu siguranță, l-am păcălit.

Poate c-a avut, totuși, dreptate, în legătură cu lipsa ambițiilor personale. Sunt al naibii de leneș și nu doresc câtuși de puțin să mă leg la cap cu toate complicațiile apărute pe acest Pământ răvășit și care să mă sâcâie zi de zi. Sunt, însă, dispus să fac anumite concesii, atunci când e vorba de confortul personal. Probabil c-am să-mi reduc concediul la numai șase luni.

Unul dintre magistrați (nu cel în ghips, cel cu eșarfa) mi-a înmânat o notă de la Albăstrui. Iată ce conținea :

Dragă Cum-Naiba-Te-Cheamă,

Este foarte jenant să încep o scrisoare în felul acesta, așa că am să-ți respect dorințele și-o să-ți spun Conrad.

Conrad, până la ora actuală ți-ai dat deja seama de adevărata natură a vizitei mele. Simt că am făcut o alegere bună desemnându-te moștenitor al domeniului numit, în mod obișnuit, Pământ. Afecțiunea ta pentru el nu poate fi pusă la îndoială ; sub numele de Karaghiosis i-ai îndemnat pe oameni să-și dea sângele pentru apărarea lui ; îi restaurezi monumentele și păstrezi lucrările de artă (apropo, ca o mențiune la testament, insist să reconstitui Marea Piramidă !), iar iscusința și dârzenia ta (atât cea spirituală, cât și cea fizică) sunt cu totul ieșite din comun.

Se pare, de asemenea, că ești tot ce poate fi mai aproape de un supraveghetor nemuritor disponibil (aș da mult să știu care-i adevărata ta vârstă), și asta, împreună cu înaltul potențial de supraviețuire, te face cu adevărat un candidat unic. Dacă mutația săvârșită în cazul tău va începe vreodată să-și piardă efectul, vei avea oricând la dispoziție seria de tratamente S—S, pentru prelungirea lungului lanț al zilelor pe care le vei trăi. (Puteam să spun „aranjarea" lanțului, dar ar fi fost nepoliticos din partea mea, știind cât de bine te pricepi tu la „aranja-

mente" ! Și cum au mai fost „aranjate" toate acele documente vechi ! L-ai zăpăcit pe bietul Vite-Stats cu toate discrepanțele astea... Acum a fost programat să nu mai accepte niciodată un alt certificat de naștere grecesc ca dovadă a vârstei !).

Las Pământul în mâinile lui Kallikanzaros. Potrivit legendei, aceasta ar fi o mare greșeală. Vreau, totuși, să risc și să cred că ești un pretins kallikanzaros. Tu distrugi numai ceea ce ai în vedere să reconstruiești. Probabil că ești Marele Pan, care s-a prefăcut, numai, că moare. Oricum, vei avea la dispoziție suficiente fonduri și mijloace tehnice grele care-ți vor fi trimise în acest an ; plus posibilitatea de-a face noi cereri Fundației Shtigo. Așa să apucă-te și dă roade, înmulțiți-vă și stăpâniți din nou Pământul. Ai noștri vor fi pe-aproape și vor veghea. Cereți ajutor și vi se va da imediat.

Nu mai am timp să-ți scriu o carte. Îmi pare rău. Însă autograful ți-l dau oricum ; iată-l :

CORT MYSHTIGO

P.S. Încă nu știu dacă asta-i artă. Și du-te tu naibii !

Cam așa suna, în esență, cuprinsul notei.

Pan ?

Mașinile nu vorbesc în felul ăsta, nu ?

Pământul este un spațiu sălbatic, de nelocuit. E un loc aspru și stâncos. Ruinele vor trebui îndepărtate, bucată cu bucată, până ce vor putea fi puse în loc niște anti-ruine.

Ceea ce înseamnă muncă, multă muncă.

Ceea ce înseamnă că pentru a reîncepe, voi avea nevoie de toate posibilitățile Oficiului, ca și de organizația Radpol.

În momentul de față, hotărăsc dacă excursiile la ruine să mai continue ori nu. Cred că le voi lăsa să continue, să mai continue ori nu. Cred că le voi lăsa să continue, până când vom avea ceva mai bun de arătat. Există acel eleoprească și să se uite prin găurile oricărui gard în spatele căruia se construiește ceva.

Acum avem bani și suntem din nou stăpâni pe ceea ce-i al nostru, ceea ce reprezintă o mare diferență. Poate că nici Returnismul nu-i complet mort. Dacă există vreun program vital pentru revigorarea Pământului, poate că-i vom face pe unii dintre-ai noștri să se întoarcă, ori poate că-i vom atrage pe unii dintre noii turiști.

Sau, dacă vor dori să rămână cu toții vegani, n-au decât s-o facă. Nouă ne-ar plăcea să vină, deși n-avem nevoie de ei. Și simt că emigrația de la noi către exterior va scădea, dacă oamenii vor vedea că pot progresa aici; iar populația va crește mai mult decât în proporție geometrică, dată fiind creșterea perioadei de fertilitate oferită de tratamentul — încă destul de costisitor — cu seria S—S. Intenționez ca acesta să fie complet socializat. Lucru pe care-l voi realiza prin numirea lui George în fruntea unui program de Sănătate Publică și prin înființarea de policlinici capabile să aplice tratamentul S—S în orice localitate.

Vom reuși. M-am săturat să fiu un îngrijitor de morminte și n-am de gând ca timpul care mi-a rămas până la Paști să-l petrec tăind Pomul Lumii, chiar dacă sunt născut în zodia Întunericului — predestinat pentru a avea necazuri. Vreau ca, atunci când vor bate clopotele, să fiu în stare să spun: „Alèthôs anestè“ [1]) în loc să las ferăstrăul și să alerg (ding-ding — clopotele, clang-clang — copitele, etcetera). Acum a venit timpul pentru toți kallikanzarohii cei buni... O știți și voi.

Așa...

Cassandra și cu mine avem acea vilă pe Insula Vrăjită. Ei îi place acolo. Și mie-mi place. N-o mai deranjează vârsta mea nedefinită. Ceea ce e bine.

Chiar în zorii zilei, pe când stăteam pe plajă și priveam cum soarele alungă ultimele stele, m-am întors spre Casandra și i-am spus că voi avea avea o sarcină grea, care-mi va stârni ulcer, multă durere de cap și-așa mai departe...

— Ba nu, răspunse ea.

---

[1]) Alèthôs anesté = „Adevărat a înviat!“ (în lb. greacă), (n. tr.).

— Nu minimaliza ceea ce este iminent, am zis eu. Așa se creează incompatibilitățile...

— Nici vorbă.

— Ești prea optimistă, Cassandra.

— Nu. Ți-am spus mai demult că ești în pericol, și într-adevăr ai fost, dar atunci nu m-ai crezut. Acum însă, simt că lucrurile vor merge bine. Asta-i tot.

— Recunoscând precizia de care-ai dat dovadă în trecut, cred, în continuare, că subestimezi ceea ce ne-așteaptă.

Ea se ridică și bătu din picior.

— **Niciodată** nu mă crezi !

— Ba te cred. Numai că, întâmplător, de data asta te înșeli, iubito.

Sirena mea cea supărată porni înot spre apele întunecate. După un timp, se întoarse.

— Okay, spuse ea zâmbind, în timp ce o ploaie de mici picături de apă îi cădea din păr. Desigur !

Am apucat-o de gleznă, am tras-o în jos, lângă mine, și-am început s-o gâdil.

— Potolește-te !

— Ascultă, Cassandra, te cred ! Pe cuvânt ! M-auzi ? Ce zici de asta ? Zău că te cred, al naibii să fiu ! Desigur că ai dreptate !

— Ești un kallikanzaros tare scump ! Oooh !!!

Era foarte frumoasă, acolo, pe malul mării, așa c-am ținut-o lângă mine, udă cum era, până s-a luminat complet de ziuă simțindu-ne bine.

Un loc frumos pentr-un sfârșit de poveste. Nu-i așa ?

ROGER ZELAZNY

NEMURITORUL

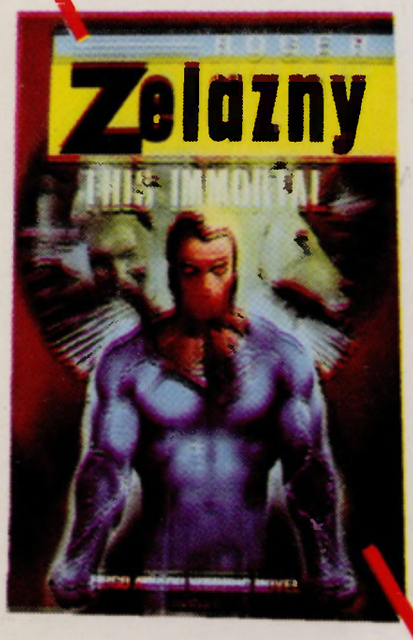

Într-un viitor îndepărtat, mult după catastrofa nucleară, Pămîntul - încă puternic radioactiv - a devenit un muzeu populat deopotrivă de oameni normali, mutanți și extratereștri vegani, adevărații stăpâni ai Universului.

De ce însă atunci când Conrad Nomikos, ministrul pentru cultură, arte și monumente al Pământului, îi va servi drept ghid veganului Cort Mishtigo se va încerca asasinarea lor?

Să știe Conrad mai mult despre ciudata misiune a scriitorului vegan?

Un Zelazny de zile mari: inventivitate, fantezie, ritm, umor și ecouri subtile ale mitologiei Greciei antice. Toate într-un roman distins cu Premiul Hugo 1966.

COPERTA: RIESS WALTER
ISBN 973-96463-9-5

Cyborg

„Zelazny, povestind despre zei și vrăjitori, folosește cuvinte magice ca și cum ar fi el însuși un vrăjitor".
Pilip José Farmer

„Roger Zelazny poate fi la fel de realist ca și Hemingway, la fel de fantezist ca și Kenneth Grahame; el este rând pe rând un naturalist iscoditor și un poet de o desăvârșită sensibilitate".
Thomas Burnett Swann

„Îi invidiez sincer pe cei care-l întâlnesc pe Roger Zelazny".
Theodore Sturgeon

„Zelazny este de o originalitate strălucită și S.F.-ul capătă o nouă viață prin prezența lui".
Tribune

2500 Lei